

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

10'uncu Birleşim 4 Temmuz 2023 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Sayfa

325

II.- GELEN KÂĞITLAR

328

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

364

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, devletin yönetim şekli olan cumhuriyetin 100'üncü yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili olarak görev yapmanın heyecanını ve onurunu yaşadığına, özgür iradesiyle oy vermiş on binlerce yurttaşın temsilcisi olan bir milletvekilinin bugün Parlamentoda bulunması gerekirken keyfi tutum ve irade gaspıyla aralarında olmamasının cumhuriyeti ve demokrasiyi eksik kıldığına, kadının çağdaş bir hukuk devletindeki yerinin net bir şekilde tanımlanması gerektiğine ve 28'inci Dönemin milletin egemenlik tutkusuyla ve sadece halkın çıkarları için yapacağı çalışmalarla anılacağına inandığına ilişkin konuşması

364:366

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR**366***A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI*

366:369

1.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartın'ın, Hakkâri'nin yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

366:367

2.- Ordu Milletvekili İbrahim Ufuk Kaynak'ın, Fransa'da yaşanan olaylara ve nedenlerine ilişkin gündem dışı konuşması

367:368

3.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 28'inci Yasama Dönemi çalışmalarına ilişkin gündem dışı konuşması

368:369

V.- AÇIKLAMALAR**369,388,402,407,416,445,
446**

1.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Kurban Bayramı'na ve güvenlik güçlerinin Suriye ve Irak'ın kuzeyindeki terör örgütlerini etkisiz hâle getirme operasyonlarından ülke içinde rahatsız olanlara ilişkin açıklaması

369

2.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Hükümetin ithalata dayalı yanlış tarım politikalarına ilişkin açıklaması

370

3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, gündemde olan maaş zamlarına ilişkin açıklaması

370

4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, seçimden sonra yapılan zamlara ilişkin açıklaması

370

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçinin refahı için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

370:371

6.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniyeli öğretmenlerin iller arası isteğe bağlı yer değişikliği hakkını beklediğine ilişkin açıklaması

371

7.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Çorlu Havalimanı'na ilişkin açıklaması

371

8.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Türkiye Harp Malûlu Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği Gaziantep Şubesi yöneticilerinin talep ve önerilerine ilişkin açıklaması

371:372

9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Sivas, Çorum ve Başbağlar'da katledilenlere ve AKP'nin yanlış tarım politikalarına ilişkin açıklaması

372

10.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, kiraz alım fiyatlarının düşürülmesine ilişkin açıklaması

372

11.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars'ın Akyaka ilçesinde dolu felaketinden etkilenen çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

373

12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 3'üncü Avrupa Oyunları'nda başarı gösteren millî sporculara ve Azerbaycan'ın doğusunda meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

373

- 13.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Cumhuriyet Dönemi'nde kadının kazanılmış haklarından bir milim dahi geri gidilmesine izin vermeyeceklerine ilişkin açıklaması 373
- 14.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay için geliştirme ödeneğinin iyileştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 374
- 15.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın bazı ilçe ve köylerindeki içme suyu, altyapı ve yol sorununa ve Eylül 2022 tarihinde meydana gelen depremden etkilenen depremzedelere yeni evlerinin verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 374
- 16.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, İller Bankasının deprem bölgesi belediyelerine gönderdiği paya ilişkin açıklaması 374
- 17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, iktidarın TÜİK'i itibarsızlaştırdığına ilişkin açıklaması 375
- 18.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Toprak Mahsulleri Ofisinin uygulamalarına ilişkin açıklaması 375
- 19.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, memur maaşındaki vergi dilimi zulmüne ilişkin açıklaması 375
- 20.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, deprem bölgesindeki kiracıların yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 376
- 21.-Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kurban Bayramı'na ve bayramda yaşanan trafik kazalarına, hacdan dönenlere, 3'üncü Avrupa Oyunları'nda başarı gösteren millî sporculara, İsveç'in başkenti Stockholm'de bir caminin önünde Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, işgal altındaki Batı Şeria'nın Cenin bölgesinde İsrail güçlerinin Filistinlilere karşı gerçekleştirdiği şiddet olayına, Kocaeli Dilovası'nda Suriyeli sığınmacılar ile vatandaşlar arasında yaşanan gerginliğe, sözleşmeli ve ücretli öğretmenlerin kadro beklediklerine ve Para Politikası Kurulunun yayınladığı toplantı özetine ilişkin açıklaması 376:378
- 22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İsveç'te Müslümanları ve özelde Türkleri hedef alan çirkin ve ahlaksız eylemlere ve İsveç'in başkenti Stockholm'de bir caminin önünde Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, İsrail tarafından Filistin'in Cenin bölgesinde gerçekleştirilen saldırıya, Atina Büyükelçiliği Müsteşarı Ömer Haluk Sipahioğlu'nun şehadetinin seneidevriyesine, Lizbon Büyükelçisi Murat Karagöz'ün vefatına ve 3'üncü Avrupa Oyunları'nda başarı gösteren millî sporculara ilişkin açıklaması 378:379
- 23.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, bir kadının Meclis Başkan Vekili olarak görev yapmasından mutluluk duyduklarına, İsveç'te Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, Vedat Aydın'ın ölüm yıl dönümüne, Sivas Madımak ve Çorum katliamlarına, özel güvenlik gerekçesiyle yasaklanan Hakkâri'nin Gever (Yüksekova) ilçesinde bulunan Cilo Dağları ve Sat Buzul Göllerine, Hakkâri'de tüm ilçeleri içerecek şekilde düzenli olarak her şeyin yasaklandığına ve Cilo Fest'e ilişkin açıklaması 379:380

- 24.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, ilk kadın milletvekili Mihri Pektaş'ın ölüm yıl dönümüne, Kurban Bayramı'nın ilk gününde İsveç'in başkentinde Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, otuz yıl önce Madımak'ta işlenen insanlık suçuna, Başbağlar katliamının 30'uncu yılına, Merdan Yanardağ'ın tutuklanmasına, "Can Atalay'a özgürlük." dediklerine, 28 Şubat davası kapsamında hâlâ hapiste olan 5 generala ve memura ve emekliye gerçek enflasyon oranında zam yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 381:382
- 25.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Kurban Bayramı'na, İsveç Hükümetinin gözetimi altında Kur'an-ı Kerim'i yakma girişiminde bulunulmasına, İsrail'in Cenin'de Filistinli Müslümanlara yapmış olduğu zulme, bu hafta içerisinde Meclise sunacakları kanun teklifine, seçim beyannamelerinde ne söyledilerse 28'inci Dönemde hepsini bir bir gerçekleştireceklerine, uluslararası yarışmalarda başarı gösteren sporculara ve 27'nci Genç Balkan Matematik Olimpiyatı'nda madalya kazanan gençlere ilişkin açıklaması 382:384
- 26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Grup Başkan Vekillerinin konuşma sürelerine uymaları gerektiğine ilişkin açıklaması 384:385
- 27.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 385
- 28.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 388
- 29.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 389
- 30.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 389:390
- 31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 390:391
- 32.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 402:403
- 33.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 407
- 34.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 407
- 35.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 407:408

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başıarır ile Erzurum Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	408
37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başıarır'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	408:409
38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başıarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	409
39.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	409:410
40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	410
41.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başıarır ile Erzurum Milletvekili Meral Danış Beşıtaş'ın yaptığıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	410
42.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Barolar Birliği tarafından tespit edilen ve tarafına iletilen sorunlara ilişkin açıklaması	416:417
43.- Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın, Mersinli limon ve muz üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	417
44.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'daki TMO'nun alım yeri sayısına ilişkin açıklaması	417
45.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un sorunlarına ilişkin açıklaması	445
46.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, iktidarın ileri demokrasi anlayışını gözden geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	446:447

VI.- SATAŐMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

386,400

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başıarır'ın, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin yaptığı açıklaması sırasında Şahsına sataşması nedeniyle konuşması	386
2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başıarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması	386:388
3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması	400:402

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

392

A) ÖNERGELER

392

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyeliğinden; Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazıları 22/6/2023 tarihinde; Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 23/6/2023 tarihinde; İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 3/7/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştırılmasına ilişkin önerge yazısı (4/3)

392

2.- Başkanlıkça, Ankara Milletvekili Lüftiye Selva Çam'ın, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden; Nevşehir Milletvekili Emre Çalıışkan'ın, Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden; İstanbul Milletvekili Nurettin Alan'ın, Dilekçe Komisyonu üyeliğinden; İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü'nün, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliğinden geri çekildiklerine ilişkin yazılarının 22/6/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştırılmasına ilişkin önerge yazısı (4/4)

392

B) TEZKERELER

393

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhuriyet Meclisi Başkanı Zorlu Töre'nin vaki davetine icabetle KKTC'ye ve Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle Azerbaycan'a resmî ziyaretlerde bulunmalarına ilişkin tezkeresi (3/25)

393

VIII.- ÖNERİLER

393,403,410

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

393:400,403:407,410:416

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, kanunla belirlenen yüzde 25 artış sınırının uygulanabilirliğinin denetlenmesi, kiracıları ve ev sahiplerini mağdur etmeden kira artışlarına yönelik alınabilecek önlemlerin belirlenmesi, konut satışıyla Türk vatandaşlığı kazanılmasının neden olduğu sorunların araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

393:400,403

2.- Yeşil Sol Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Celal Fırat ve arkadaşları tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla 3/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

403:407,410

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, tren kazalarının araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

411:416

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

416

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü (bugün) birleşiminde (10/5), (10/6), (10/8), (10/22) ve (10/58) esas numaralı balıkçılıkla ilgili Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılmasına, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 kişi tarafından kullanılabilmesine, bu birleşiminde başkaca denetim konusunun görüşülmeyle balıkçılıkla ilgili Meclis Araştırması Önergelerinin birlikte yapılacak görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

416

IX.- SEÇİMLER

417

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

417:418

1.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

417:418

2.- Dijital Mecralar Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

418

3.- Dilekçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

418

4.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

418

X.- MECLİS ARAŞTIRMASI

419,446

A) ÖN GÖRÜŞMELER

419:445,446

1.- İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel ve 32 milletvekilinin su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak su ürünleri kaynaklarının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

419:445,446

2.- Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın su ürünleri yetiştiricileri ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

419:445,446

3.- İYİ Parti Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın balıkçılık ve su ürünleri hakkındaki mevzuatın güçlendirilmesi ve sektörün sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

419:445,446

4.- Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan

Oluç'un Türkiye'de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

419:445,446

5.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 23 milletvekilinin ülkemizdeki balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

419:445,466

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

448

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, resmî ilan alma hakkı elde eden internet sitelerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/21)

448:449

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.01’de açılarak iki oturum yaptı.

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı, Şanlıurfa’ya “şanlı” unvanının verililişinin yıl dönümüne ve Şanlıurfa’ya,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, Atatürk’ün Tokat’a gelişinin 104’üncü yıl dönümüne,

Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının işsizlik ve istihdamda adaletsizlik sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi, Pençe-Kilit Operasyonu’nda yaralanan, kaldırıldığı hastanede şehit olan Uzman Çavuş Alpay Aras’a ve milletin seçimlerde nihai kararı verdiğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal, TBMM’nin 28’inci Dönem Birinci Yasama Yılı çalışmalarına başladığına; Başkanlık Divanına, milletvekillerine, Cumhurbaşkanı ve Kabine üyelerine harcayacakları emek ve mesai için şahsı ve partisi adına teşekkür ettiğine, emeğin hak mücadelesini yüceltmek ve tam bağımsız Türkiye hedefi yolunda yorulmadan çalışacaklarına,

Konya Milletvekili Mehmet Baykan, Diyarbakır Annelerinin mücadelesine dikkat çekmek istediğine,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan, Şanlıurfa’da yaz sıcakları 40 derece dolaylarındayken DEDAŞ’ın her yıl köylüyü elektrik kesintisiyle cezalandırdığına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Hatay’ın Erzin ve Dörtöyöl ilçelerini plastik ve kimyasallara teslim etmeyeceklerine,

Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar, kira sorununa,

Van Milletvekili Zülküf Uçar, Van’da kadroya geçişi sağlanmayan 306 işçiye,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, Trabzon-Gümüşhane kara yolu Maçka Başar mevkisindeki heyelana,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp, Kars Belediyesinin milleti bir yudum suya muhtaç hâle getirdiğine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, ülkede yerel basın bir yok ediliş süreci yaşadığına,

Kastamonu Milletvekili Halil Uluay, Kurban Bayramı’na ve Kastamonu’nun turistik yerlerine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, Amasya Tamimi’nin 104’üncü yılına,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Çorum’da dünyaya gelen 2,5 yaşındaki Gökçe Vera bebeğe ve Çorum’daki uzman doktor yetersizliğine,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, kamu avukatlarının sorunlarına,

Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu, Ardahan başta olmak üzere Doğu Anadolu illerinde SAT-2 serotipi şap hastalığının yaygın olarak görülmesine ve bu hastalıkla mücadeleye,

Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan, Yozgat’a,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, akademisyenlerin sorunlarına,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak halkı adına yeni bir devlet hastanesi istediklerine,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Atatürk olmanın ne demek olduğuna,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, 23 Aralıkta Paris’te Ahmet Kaya Kültür Derneğine yapılan silahlı saldırıda katledilen Muşlu Mir Perwer’e,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Pençe-Kilit Harekâtı’nda şehit düşen Uzman Çavuş Alpay Aras’a, Amasya Genelgesi’nin 104’üncü yıl dönümüne, İskenderun Belediyesinin askıya çıkardığı

imar planına göre deprem konutlarında 12 kata kadar müsaade verilmesine, Bodrum’da çıkan yangına ve yangın söndürme uçaklarına, Para Politikası Kurulunun açıkladığı politika faizine ve kur korumalı mevduatın getirdiği mali yüke,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit olan Piyade Uzman Çavuş Alpay Aras’a, Hatay’ın Türkiye’ye katılma sürecine, Kurban Bayramı’na ve bayramların önemine,

Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş, Anayasa Mahkemesinin, Yargıtay Başsavcılığının HDP’nin hazine yardımına bloke konulmasına ilişkin talebini reddetmesine ve reddetme gerekçesine, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay’ın hakkında hiçbir mahkeme kararı olmamasına rağmen hâlâ cezaevinde tutulmasına, Osman Kavala’nın serbest bırakılması gerektiğine, siparişe yaptırılan dizilere ve IŞİD’in kaçırdığı kadınların Ankara’da bulunması sürecinin devam ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Pençe-Kilit Operasyonu’nda şehit olan Alpay Aras’a, Amasya Genelgesi’nin yayınlanmasının 104’üncü yıl dönümüne, Merkez Bankasının açıkladığı politika faizine, Sağlık Bakanı Fahrettin Koca’nın Suriyelilerin tedavileriyle ilgili yaptığı açıklamaya, KYK bursu alan öğrencilerin perişan durumda olduğuna, Kurban Bayramı’nda ne hayvan üreticileri ne de tüketicilerin hâllerinden memnun olduğuna ve Türkiye Büyük Millet Meclisini ziyaret eden Emeklilikte Adalet Derneğine ve herkesin Kurban Bayramı’nı kutladığına,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, şehit olan Uzman Çavuş Alpay Aras’a, Amasya Tamimi’ne, bağımsız üyeleri seçilen 4 komisyonda görev alacak Başkan ve Divan üyelerini şimdiden tebrik ettiğine, atanan bakan yardımcılara başarılar dilediğine ve bayramın manasına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ;

Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde yaralanan, sevk edildiği hastanede hayatını kaybeden şehit Uzman Çavuş Alpay Aras’a,

Kurban Bayramı’na,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının;

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi (KEİPA) ve Türk Devletleri Parlamenter Asamblesinde (TÜRKPA),

Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZ-PA), Akdeniz İçin Birlik Parlamenter Asamblesi (AİBPA), Asya Parlamenter Asamblesi (APA), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİTPA), Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM), Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (EİTPA), Güneydoğu Avrupa İş Birliği Süreci Parlamenter Asamblesi (GDAÜPA), İslam İş Birliği Teşkilatı Üyesi Ülkeler Parlamenter Birliği (İSİPAB), NATO Parlamenter Asemblesi (NATOPA), Parlamentolararası Birlik (PAB), Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonu (KPK), Latin Amerikan ve Karayipler Parlamentosu (PARLATINO) ve And Parlamentosunda (PARLANDINO),

Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek grupları oluşturmak üzere siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen üyelerin isimlerine ilişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri,

İnsan Haklarını İnceleme,

Avrupa Birliği Uyum,

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği,

Komisyonları Geçici Başkanlıklarının, Komisyonların başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yaptıklarına ilişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Alınan karar gereğince, 4 Temmuz 2023 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 16.01'de birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

Elvan IŐIK GEZMİŐ

Giresun

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 5

23.06.2023 Cuma**Milletvekili Teklifleri**

1.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın; Askeri Ortaöğretim Okulları Hakkında Kanun Teklifi (2/1205) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:15.06.2023)

2.- Antalya Milletvekili Uğur Poyraz'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1206) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

3.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın; Ankara İline Bağlı Temelli İlçesinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1207) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

4.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun; Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1208) (Tarım, Orman ve Köy İşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

5.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1209) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

6.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın ; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1210) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

7.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın; 31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1211) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1212) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1213) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

10.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1214) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

11.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın; Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1215) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

12.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un; Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1216) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Tarım, Orman ve Köy İşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

13.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın ; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1217) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

14.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın; 3269 Sayılı Uzman Erbaş Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1218) (İçişleri; Plan ve Bütçe ile Milli Savunma Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1219) (Tarım, Orman ve Köyüşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

16.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in ; Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1220) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1221) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

18.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına ilişkin Kanun Teklifi (2/1222) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

19.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in; Harçlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1223) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

20.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Günün Yirmi Dört Saate Taksimine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1224) (İçişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

Genel Görüşme Önergeleri

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerin gerçekleştiği bölgede tarımsal üretimde yaşanan sorunlara dair detaylı bir inceleme yapılması, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve bu önerilerin uygulanması amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

2.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve 19 Milletvekilinin, İstanbul Sözleşmesi'nin tekrar yürürlüğe alınması ve etkin uygulanması konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/2) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ve Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, su ürünleri yetiştiricileri ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

2.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban ve 21 Milletvekilinin, yoğun kitlesel göç sebebi ile Gaziantep'te oluşan demografik, sosyal, ekonomik ve asayiş problemlerinin çözüme kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

3.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta Milletvekili 'nin, balıkçılık ve su ürünleri hakkındaki mevzuatın güçlendirilmesi ve sektörün sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

4.- Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu ve 19 Milletvekilinin, 2 Haziran 2023'te Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle oluşan hasarların tespit edilerek

vatandaşların yaşadığı mağduriyetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

5.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, serbest muhasebeci mali müşavirlerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

6.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 Milletvekilinin, terörle mücadelede yaralanan ancak mevzuat gereği gazi sayılmayan asker ve polislerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

7.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 Milletvekilinin, Mersin ve ilçelerindeki kayısı ve limon üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

8.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir plancılarının başta işsizlik olmak üzere karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

9.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 Milletvekilinin, Türk vatandaşlarının vize başvurularına ret oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

10.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve 20 Milletvekilinin, orman köylülerinin sorunlarının araştırılması ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

11.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 23 Milletvekilinin, Hatay Havalimanı'nın bulunduğu konumun oluşturduğu risklerin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

12.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 Milletvekilinin, Adana'da yaşanan sorunların saptanması ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

13.- Edirne Milletvekili Ediz Ün ve 22 Milletvekilinin, Saros Körfezi'nde kirliliğe neden olan etkenlerin ve buna karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

14.- Edirne Milletvekili Ediz Ün ve 22 Milletvekilinin, Ergene Nehri'nin temizlenmesi için yapılan çalışmaların etkilerinin değerlendirilerek kirliliğin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19) (Başkanlığa geliş tarihi:19.06.2023)

15.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin, Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası depremden etkilenen vatandaşların faturalarının kamu kaynakları ile karşılanması ve mağduriyetlerin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

16.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta Milletvekili 'nin, yaşanan sel felaketlerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak olası bir afetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

17.- YEŞİL SOL PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkanvekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

18.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve 20 Milletvekilinin, su kaynaklarının korunmasına yönelik politikaların değerlendirilerek bunların geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23) (Başkanlığa geliş tarihi:20.06.2023)

19.- YEŞİL SOL PARTİ Grubu adına Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkanvekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kişisel verilerin bir internet sitesinde yayımlandığına dair iddiaların araştırılarak kişisel verilerin korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

20.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal Milletvekili'nin, kayıt dışı eğitim merkezlerinin sebep olduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

21.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 20 Milletvekilinin, Tokat Günçalı'da MAPEG tarafından bir şirkete verilen maden arama ruhsatının yeniden değerlendirilmesi ve bu yöndeki idari işlemin iptal edilmemesi halinde ortaya çıkacak sorunların tespiti ve çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

22.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 20 Milletvekilinin, merkezi ve yerel yönetimlerin Tokat'ta gerçekleştirilecek depremlere karşı hazırlık seviyesinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

23.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin, kızamık vakalarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak salgın riskinin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

24.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cüpolo ve 20 Milletvekilinin, bazı mahkumların şartları oluşmasına rağmen koşullu salıverme hakkından faydalandırılmadığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

25.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve 20 Milletvekilinin, olası bir İstanbul depremine karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

26.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 19 Milletvekilinin, artan işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

27.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 19 Milletvekilinin, kayıt dışı Kuran kurslarının tespit edilerek olası mağduriyetlerin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

28.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü ve 20 Milletvekilinin, olası bir Bingöl depremine karşı kapsamlı eylem planı hazırlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

29.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve 19 Milletvekilinin, ev hizmetlerinde çalışan kadınların karşılaştıkları sorunların araştırılarak bunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

30.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit ve 20 Milletvekilinin, anadilde eğitim almayan çocukların okullarda karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

31.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, Muş'un Korkuteli İlçesi Altınova Beldesinde 1993 yılında yaşanan olaylara dair açılan davaya ilişkin bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

32.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, bazı illerde yapılan ağaç kesimlerindeki şüpheli durumların araştırılarak doğaya ve insan yaşamına olumsuz etkilerinin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

33.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, bazı Kuran kurslarında yaşanan çocuk ölümlerinin araştırılarak denetim mekanizmalarındaki eksikliklerin tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

34.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve 19 Milletvekilinin, cezaevlerindeki koşullu salıverilme şartları oluşan kişilerin bu haklarından yararlandırılmadıkları iddialarının ve uygulamanın araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

35.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan ve 21 Milletvekilinin, Türkiye Tek Yürek kampanyasında toplanan bağış miktarının ve bunların kullanıldığı yerlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

36.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, Mersin'in Tarsus ilçesinde kurulması planlanan çimento fabrikasının çevreye ve yerleşim alanlarına vereceği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

37.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 20 Milletvekilinin, jeotermal enerji santralleri kuyuları sebebiyle yeraltı ve yerüstü sularının kirlenmesinin önlenmesi için çalışmalar hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

38.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 20 Milletvekilinin, İİBF'den mezun olan toplam öğrenci sayısını, fakülteden mezun olup iş bulamamış genç işsiz sayısını ve kamu kadrolarında İİBF mezunlarına nasıl alan açılacağını araştırmak, bu sorunun önlenmesi ve gereken tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

39.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 20 Milletvekilinin, işçi ölümlerinin önlenmesi ve iş güvenliğinin sağlanması için çalışmalar hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

40.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve 20 Milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının araştırılması, tespit edilmesi, alınacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

41.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 19 Milletvekilinin, olası bir İstanbul depreminin etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

42.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, Türk Polis Teşkilatı'na mensup polislerin sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

43.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, genç nüfusun tarıma dönüşünün yollarının tespiti ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

44.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, geçim sıkıntısı çeken vatandaşların sorunlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

45.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, alışveriş merkezlerinde, marketlerde ve mağazalarda çalışan vatandaşların sorunlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

46.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, sağlık çalışanları arasındaki farklılıkların ve gelir eşitsizliklerinin ortadan kaldırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

47.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin ve 20 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında başta Hatay olmak üzere depremden zarar gören illerde meydana gelen hijyen sorunu ile hava sıcaklıklarının artması sonucu haşere ve sinek üreme alanlarında yaşanan artışın sebep olacağı sorunların tespit edilmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

48.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit ve 20 Milletvekilinin, Van'daki çeşitli sosyo-ekonomik sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

49.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz ve 20 Milletvekilinin, Şeyh Said, Said Nursi ve Seyid Rıza mezar yerlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

50.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve 19 Milletvekilinin, Karşıyaka Spor Kulübü Stadi inşasının yapılabilmesi için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

51.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve 19 Milletvekilinin, İzmir Karşıyaka'da depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkılan yapıların durumlarının araştırılması, yenisi yapılmayanların akıbetinin belirlenmesi, farklı amaçlarla kullanıma açılanların ve tadilatı vaktinde bitirilmeyenlerin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

52.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve 19 Milletvekilinin, kamuda görev alan mühendis, avukat ve benzer durumda olan diğer mesleklerin maaş, özlük ve ek gösterge taleplerinin iyileştirilmesi ve kamudaki istihdamların artırılmasında yapılacakların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

3.7.2023 Pazartesi Milletvekili Teklifleri

1.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un; 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1225) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.02.2022)

2.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1226) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:18.10.2019)

3.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un; 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1227) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:7.09.2018)

4.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un; 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1228) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:12.07.2019)

5.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytakin'in ; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1229) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

6.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in ; Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1230) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

7.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un ; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1231) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

8.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in ; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1232) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

9.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın ; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1233) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

10.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın ; Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1234) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

11.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın ; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1235) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

Raporlar

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/17) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 12) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/14) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Nahçıvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol'un Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/12) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

4.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Hükümetlerarası Kuru Limanlar Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/20) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 14) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

5.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/28) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 16) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

6.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/19) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 13) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

7.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/27) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 15) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

8.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/30) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 17) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

9.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/31) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 18) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

10.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/32) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 19) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

11.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde İmzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokolün Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/37) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 21) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

12.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/33) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 20) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

13.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/38) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 22) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

14.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/39) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 23) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

15.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/42) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 25) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

16.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/40) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 24) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

17.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/43) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 26) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

18.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/44) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 27) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

19.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/45) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 28) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

20.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/46) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 29) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

21.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un 30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/81) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 32) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

22.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/48) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 30) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

23.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/71) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 31) (Dağıtma tarihi: 3.07.2023) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, akaryakıt fiyatlarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/76) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, şiddet olaylarının önüne geçmek için yapılan çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/77) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Yunanistan tarafından Ege Denizi'nde işgal edilmiş olan adalara ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/78) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, engelli vatandaşların bazı harçlardan muaf olmasına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/79) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir finans kuruluşu tarafından mağdur edilen bir kişiye ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/80) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı kamu görevlilerinin görevde yükselme ve unvan değişikliğine yönelik düzenleme yapılması talebine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/81) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, fizyoterapist atamalarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/82) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kamu kurumlarında mühendis olarak çalışanların özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/83) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası konut kredisi kullanarak ev alan vatandaşların mağduriyetine ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/84) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

10.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, milletvekili seçilen bir kişinin tahliye talebinin reddedilmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/85) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.06.2023)

11.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, Cumhurbaşkanına hakaret suçu nedeniyle hakkında adli işlem yapılan kişi sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/86) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/87) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/88) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/89) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kandıra 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/90) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Alanya L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/91) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara 3 Nolu L Tipi Kapalı Ceza infaz Kurumunda bulunan bir mahkuma kişisel eşyalarının verilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/92) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Alanya Mahmutlar L Tipi Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/93) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, cezaevlerinde bulunan mahkumların emekliliğe esas prim ödemesi yapabilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/94) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir hükümlünün nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/95) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/96) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/97) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/98) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/99) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/100) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/101) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun Espiye Cezaevinde bulunan bir hükümlünün denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/102) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılması talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/103) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya 2 Nolu Cezaevinin fiziksel koşullarının yetersizliğine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/104) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Buca F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/105) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/106) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

32.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, kadın cinayetleriyle ilgili verilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/107) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, engelli vatandaşların pasaport harcı ve ÖSYM sınav ödemelerinden muaf tutulmaları talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/108) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, engelli vatandaşların emekli olabilmeleri için gerekli çalışma süresinin kısaltılması talebine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/109) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

35.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, intihar eden bir THY çalışanının iddialarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/110) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

36.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, iş kazalarında hayatını kaybeden çocuk işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/111) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

37.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen illerde çalışan işçilere tazminat ve fazla çalışma ücreti ödenmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/112) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

38.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunda iş sağlığı ve güvenliğine yönelik alınan önlemlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/113) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir fırında çıkan yangında hayatını kaybeden işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/114) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, küçük işletmelerin prim ödeme gün sayısı ile ilgili düzenleme yapılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/115) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, EYT'den yararlanamayan bir kişinin mağduriyetine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/116) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SGK'da çalışan memurların ikramiye, ek ödeme ve tazminat taleplerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/117) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesindeki bir limanda bazı işçilerin haksız yere işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/118) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, taşeron firmalarda çalışan personelin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/119) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, idari hizmet sözleşmesi ile istihdam edilen personele ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/120) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, taşeron bir firma çalışanlarının çeşitli şikayetlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/121) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ön lisans insan kaynakları bölümü mezunlarının atanmalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/122) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

48.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir firma çalışanlarının çeşitli şikayetlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/123) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/124) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş'taki bir işyerinde güvenlik görevlisi olarak çalışan bazı vatandaşların şikayetlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/125) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SGK personelinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/126) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir firma çalışanlarının prim ödemelerinin kesildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/127) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir firma çalışanlarının çeşitli şikayetlerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/128) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

54.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SSK'dan emekli olan doktorların ek ödemelerini alamadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/129) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

55.- Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar'ın, Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında gerçekleştirilen çalışmalara ve olası depremlere karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/130) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2023)

56.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunc'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde iki mahalle arasındaki yolun onarılması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/131) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir limanda meydana gelen yangının çevreye etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/132) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tapu teknikeri istihdamına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/133) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem izolatör sistemlerinin zorunlu hale getirilmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/134) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adıyaman'da yeni yerleşim yeri olarak planlanan araziye ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/135) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde evleri yıkılan veya ağır hasar gören vatandaşların mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/136) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, mimarların istihdamına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/137) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kira fiyatlarında yaşanan artışlara karşı önlem alınması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/138) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kira fiyatlarında yaşanan artışlara karşı önlem alınması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/139) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas'ın Koyulhisar ilçesinde bulunan altın madeninin çevreye etkilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/140) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

66.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'deki ağır hasarlı ve riskli binaların tespitine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/141) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

67.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, bazı ülkelerin Türk vatandaşlarına yönelik vize politikasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/142) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

68.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen vatandaşların elektrik borçlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/143) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

69.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa ilinde yapılması planlanan Atatürk Spor Salonu ve yüzme havuzu projesinin akıbetine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/144) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

70.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir amatör spor kulübünün desteklenmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/145) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

71.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen vatandaşların elektrik borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/146) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

72.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, intihar eden bir THY çalışanının iddialarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/147) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

73.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'in, TÜİK'in açıkladığı Mayıs ayı enflasyon verisine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/148) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2023)

74.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da halay çeken 5 kişinin gözaltına alınmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/149) (Başkanlığa geliş tarihi: 22.05.2023)

75.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, düzensiz göçe yönelik alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/150) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

76.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Cumhurbaşkanlığı seçiminde yurt dışında oy kullanan Türk vatandaşlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/151) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

77.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde ilinde madde bağımlılığı ile ilgili yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/152) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

78.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de meydana gelen heyelanlar nedeniyle yaşanan kazalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/153) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

79.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da bazı hayvanlara zarar verilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/154) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

80.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili İzmit ilçesindeki bazı mahallelerin bakım ve temizliğine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/155) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

81.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili İzmit ilçesindeki bir sokakta yer alan yolların bakım ve onarımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/156) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

82.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili İzmit ilçesindeki bir yolun araç kullanımına uygun hale getirilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/157) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili Gebze ilçesinin içme suyu şebekesindeki patlamaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/158) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

84.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir uygulama üzerinden uyuşturucu satışı yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/159) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

85.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesindeki asri mezarlığın otopark sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/160) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

86.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ili İzmit ilçesinde bazı sokakların aşırı yağış sonrası sular altında kalmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/161) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

87.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de sahil şeridindeki kötü kokuya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/162) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

88.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de trafik kazası yaşanan bir kavşağa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/163) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

89.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul ili Üsküdar ilçesinde bulunan bir sokakta araçların kaldırımları işgal etmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/164) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

90.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İranlı bir mültecinin tedavisine ve ülkesine geri gönderileceği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/165) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

91.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, vatandaşların e-devlet uygulamasında bulunan kişisel verilerinin ele geçirildiği iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/166) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

92.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilinde deprem arama-kurtarma eğitimini tamamlamış personel ve gönüllü sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/167) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

93.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde bulunan üst geçidin yeniden düzenlenmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/168) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, AFAD gönüllü sistemine giriş yapılırken taahhüt istenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/169) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

95.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adıyaman'da çadır kentte kalan vatandaşlara avukatların bilgi vermesinin engellendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/170) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

96.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de D-100 yan yolunda yaşanan çökmeye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/171) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

97.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de yerel yayın yapan bir radyonun frekansının düşürülmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/172) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

98.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İstanbul'un Beşiktaş ilçesinde bulunan bir ortaokulun imam hatip ortaokuluna dönüştürülmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/173) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

99.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İzmir'de yürütülen ÇEDES projesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/174) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2023)

100.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, ÖSYM tarafından gerçekleştirilen sınavlarda görevlilere ödenen ücretlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/175) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

101.- İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in, ÇEDES Projesi kapsamında İzmir'deki okullarda manevi danışman görevlendirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/176) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

102.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir ilinde imzalanmış olan Eğitimde İşbirliği Protokolü'ne ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/177) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

103.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, okullara diyetisyen atanması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/178) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, akademisyen maaşlarının iyileştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/179) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

105.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun eğitim hakkından yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/180) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

106.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir çocuğun intiharına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/181) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

107.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, felsefe öğretmeni atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/182) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

108.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversitenin sınavları çevrimiçi yapmamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/183) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

109.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ücretli öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/184) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

110.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de görev yapan eğitimcilerin depreme yönelik bilgilendirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/185) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

111.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, ÇEDES Projesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/186) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

112.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sebebiyle işsiz kalan özel sektörde çalışan öğretmenlerin mağduriyetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/187) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kurumlar arası geçiş yoluyla öğretmenlik yapmak isteyenlerin sorunlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/188) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

114.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında barınma problemi yaşayan öğretmenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/189) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

115.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ücretli öğretmen ve fahri öğrencilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/190) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

116.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının istihdamına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/191) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

117.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sebebiyle işsiz kalan özel sektörde çalışan öğretmenlerin mağduriyetlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/192) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

118.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversitenin sınavları çevrimiçi yapmamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/193) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

119.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ücretli öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/194) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

120.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, okullara diyetisyen atanması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/195) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

121.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, odyolog atamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/196) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

122.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, psikolog atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/197) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

123.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, sağlık yönetimi mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/198) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

124.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, aile sağlığı merkezi gruplandırma elemanlarının özlük ve mali haklarının iyileştirilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/199) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

125.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, acil yardım ve afet yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/200) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

126.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, depremzede asistan hekim ve diş hekimlerine geçiş hakkı tanınmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/201) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

127.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, psikolog atamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/202) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

128.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl ilindeki hastane binalarının depreme karşı dayanıklılığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/203) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

129.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yabancı asistan doktorların özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/204) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

130.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, dezenfeksiyon sterilizasyon ve antisepsi teknikleri bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/205) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

131.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, aile diş hekimliği uygulaması ile ağız ve diş sağlığı teknikeri atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/206) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

132.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, sağlık yönetimi ve sağlık kurumları işletmeciliği bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/207) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

133.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, afet bölgelerinde görevlendirilen doktorların sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/208) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

134.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem sonrasında kaybolan ve refakatsiz kalan çocukların akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/209) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

135.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, SMA tedavisinde kullanılan bir ilacın SGK kapsamına alınması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/210) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

136.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, diş hekimlerinin istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/211) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

137.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Bakanın daha önce genel müdürlüğünü yaptığı şirket hakkında Rekabet Kurumunca yürütülen soruşturmaya ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/212) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

138.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, veteriner hekimlerin istihdamına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/213) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

139.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, canlı hayvan pazarlarının hastalık gerekçesiyle kapatılmasının doğurduğu mağduriyete ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/214) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

140.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'deki baraj ve göletlerin deprem risk analizlerinin yapılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/215) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

141.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, internet altyapısının geliştirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/216) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

142.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldır'ın, Aksaray-Ortaköy karayolu projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/217) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2023)

143.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, intihar eden bir THY çalışanının iddialarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/218) (Başkanlığa geliş tarihi: 09.06.2023)

144.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Keşan-Enez yolunun yapımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/219) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

145.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karadeniz'de deniz yolu ile toplu taşıma yapılması önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/220) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

146.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, olası bir depremde altyapı sisteminde meydana gelebilecek zarar ve yıkımlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/221) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

Meclis Araştırması Önergesi

1.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 23 Milletvekilinin, ülkemizdeki balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58) (Başkanlığa geliş tarihi:3.07.2023)

4.7.2023 Salı**Milletvekili Teklifleri**

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Özelleştirilen Şeker Fabrikalarının Kamulaştırılması Hakkındaki Kanun Teklifi (2/1236) (Tarım, Orman ve Köyişleri; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:27.09.2018)

2.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 4046 Sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1237) (Milli Savunma ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.12.2018)

3.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Radyo ve Televizyon Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1238) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:17.07.2019)

4.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Siyasi Ahlaksızlıkla Mücadele ve Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1239) (Avrupa Birliği Uyum ile Anayasa Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:30.07.2019)

5.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1240) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:2.08.2019)

6.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi (2/1241) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:7.10.2019)

7.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılmasına Dair İçtüzük Teklifi (2/1242) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:31.10.2019)

8.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 31/5/2006 Tarihli ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1243) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:16.10.2020)

9.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1244) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:24.01.2022)

10.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1245) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:14.02.2022)

11.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1246) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:25.03.2022)

12.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; İş Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1247) (Dijital Mecralar; Adalet ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:29.03.2022)

13.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Türk Ceza Kanunu ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1248) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.07.2022)

14.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; İş Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1249) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:30.11.2022)

15.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1250) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:26.12.2022)

16.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1251) (İçişleri ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:26.01.2023)

17.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel'in; Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Yol Açtığı Zararların Giderilmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1252) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:4.04.2023)

18.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1253) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

19.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in ; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1254) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

20.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in ; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1255) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:21.06.2023)

21.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un ; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1256) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

22.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un ; Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1257) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

23.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un ; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1258) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

24.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un; Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1259) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:22.06.2023)

25.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın ; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1260) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

26.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın ; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1261) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

27.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldır'ın ; Aksaray İline Bağlı Yeşilova Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1262) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

28.- Aksaray Milletvekili Turan Yaldır'ın ; Aksaray İline Bağlı Yenikent Adıyla Yeni Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1263) (Plan ve Bütçe ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:23.06.2023)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakanlık personelinin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/223) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Bafra Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/224) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Düzce T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/225) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

4.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kürkcüler 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun açık cezaevine geçirilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/226) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Akçadağ T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/227) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Akhisar T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/228) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu çiftlerden birinin infazının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/229) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ümraniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun atölyeye alınma talebinin kabul edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/230) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/231) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/232) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde aileleri etkilenen mahkumların taleplerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/233) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Antalya L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/234) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/235) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kesin hükümlü adli para cezalarıyla ilgili adli sicil kaydının silinmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/236) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Menemen T Tipi Kapalı Cezaevindeki açık görüş uygulamasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/237) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun Espiye Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/238) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun borç yapılandırma düzenlemesinden faydalanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/239) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir Menemen T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan su kesintilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/240) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/241) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun eğitim hakkından yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/242) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/243) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir hükümlünün Muş E Tipi Kapalı Cezaevi'nden Elazığ T Tipi Kadın Kapalı Cezaevi'ne nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/244) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevindeki bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/245) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/246) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

25.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir sosyal medya uygulaması vasıtasıyla oluşturucu satışı yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/247) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevindeki bir hükümlünün nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/248) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ndeki bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/249) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 4 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/250) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/251) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/252) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşadığı iddia edilen içme suyu sorununa ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/253) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/254) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Yenişehir Kadın Kapalı Cezaevinde mahkumlar arasında ayrımcılık yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/255) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Espiye L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlikten yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/256) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan hükümlünün tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/257) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu bir çiftin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/258) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/259) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bodrum S Tipi Cezaevinde bulunan bir hükümlünün adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/260) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir hükümlünün denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/261) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

40.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, kız çocuklarının evlilik adı altında istismara maruz bırakılmasını engellemeye yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/262) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, çocuk gelişimi bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/263) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yurtdışında yaşayan ve borçlanma yolu ile emekli olan vatandaşlara tam zamanlı çalışma hakkı tanınması için yapılan çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/264) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, MS hastalarının kullandığı bir ilacın SGK kapsamına alınmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/265) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

44.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, kamu çağrı merkezi çalışanlarının kadroya alınmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/266) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

45.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/267) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

46.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, deprem bölgesinde yapılan enkaz kaldırma çalışmalarındaki asbest tehlikesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/268) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

47.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de bulunan Hürmetçi Sazlığı'na dökülen sanayi atıklarının önlenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/269) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

48.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de depreme dayanıklı zemin tespiti çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/270) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

49.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, AB ile imzalanan göçmen geri kabul anlaşmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/271) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

50.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, yüzey akıntısından enerji üretimine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/272) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

51.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Sarız ilçesinde yeraltından çıkan sıcak suyun jeotermal rezerv olarak tespit edilmesi talebine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/273) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

52.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ili Develi ilçesindeki bazı mahallelerde doğal gaz altyapısı kurulmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/274) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

53.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, maddi imkânsızlıklardan dolayı müsabakalara katılmayan bir spor takımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/275) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

54.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, uyuşturucu ve madde bağımlılığı ile mücadeleyle ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/276) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de yıkılma tehlikesi olan bir binaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/277) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

56.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, deprem bölgelerinde kadınlara verilen desteklere ve kadınların güvenliğinin sağlanması için alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/278) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

57.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Ağrı'da son 5 yılda Vakıflar Genel Müdürlüğü ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından Diyanet İşleri Başkanlığına tahsis edilen taşınmazlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/279) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

58.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin turizm potansiyelinin artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/280) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

59.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerine ödenen seans ücretleri ile bu merkezlere taşıma ücreti ödenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/281) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

60.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, 2002 yılı itibarıyla ülke genelindeki özel eğitim ve rehabilitasyon merkezleriyle ilgili çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/282) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

61.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, depremzede üniversite öğrencilerinin barınma ihtiyaçlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/283) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

62.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da YKS'ye girecek bazı öğrencilerin sınav yerlerinin farklı şehirlerde belirlenmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/284) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tıp ve diş hekimliği bölümlerinde okuyan öğrenciler için öğrenci affı çıkarılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/285) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tıp ve diş hekimliği bölümlerinde okuyan öğrenciler için öğrenci affı çıkarılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/286) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, öğrenci affı çıkarılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/287) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

66.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversitenin sınavları yüz yüze yapması sebebiyle öğrencilerin mağduriyet yaşadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/288) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

67.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, radyoloji teknikeri atanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/289) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

68.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, ülke genelindeki AMATEM sayısı ile uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla mücadeleyle yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/290) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

69.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, kızamık vakalarındaki artışa ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/291) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

70.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremin ardından Diyarbakır'da sağlık hizmeti veren kurumlara yönelik hasar tespit çalışması yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/292) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

71.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de 112 acil çağrı kapsamında ambulansların vakalara erişim süresine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/293) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

72.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, yapay zeka konusunda yapılan çalışmalara ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/294) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

73.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, yangın söndürme uçağı ve helikopteri envanterine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/295) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

74.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'de yaban hayatının canlandırılması ve korunması için yapılan çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/296) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

75.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinde at yetiştiriciliğinin yeniden canlandırılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/297) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

76.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, 2020-2023 yılları arasında Kayseri'de mera ve orman vasıflarından çıkarılan alanlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/298) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

77.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, geçici ithalat kapsamında ülkemize getirilen araçlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/299) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

78.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, yurtdışından getirilen cep telefonlarının kullanım süresinin uzatılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/300) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

79.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, 2002 yılından bu yana uçak seferlerinde meydana gelen acil durumlara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/301) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

80.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Ankara-Niğde Otoyolu'nun Kayseri'ye uzatılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/302) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

81.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Antalya-Konya-Aksaray-Nevşehir-Kayseri Hızlı Tren Projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/303) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

82.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'deki Erkilet Havaalanı yolcu terminal binasının yenilenmesi projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/304) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

83.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, hyperloop taşımacılığa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/305) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

84.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremden etkilenen Osmaniye ilindeki ölü ve yaralı sayısına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/306) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

85.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 81 ilde 81 orman kampanyası kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/307) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

86.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, kurban başışlarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/308) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

87.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Cumhurbaşkanlığı filusunda bulunan hava araçlarına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/309) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

88.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Adana'da çalışan kamu personeline ödenen deprem tazminatına ilişkin Cumhurbaşkan Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/310) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

89.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'da yer alan cezaevi yerleşkesinin taşınıp taşınmayacağına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/311) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

90.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, gece vakitlerinde uygulanan yakalama/gözaltı işlemlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/312) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

91.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, stajyer avukatlara ekonomik destek sağlanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/313) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

92.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından bu yana açılan kira tespit ve tahliye davalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/314) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

93.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, adliye çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/315) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

94.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen bölgelerde adliye personelinin yaşadığı sorunlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/316) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

95.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremler nedeniyle ailesine ve yakınlarına ulaşılabilen çocuklara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/317) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

96.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, engelli vatandaşların maaş ve sosyal haklarının iyileştirilmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/318) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

97.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, TÜİK'in hanehalkı tüketim harcaması verilerine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/319) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

98.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, gençleri tarımsal üretime teşvik etmek için yapılacak çalışmalara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/320) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

99.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, beyin göçü ve genç işsizliğe ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/321) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.06.2023)

100.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, ilaçlara erişimde yaşanan sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/322) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

101.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından bu yana İstanbul'dan farklı yere tayin talep eden kamu görevlilerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/323) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

102.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenenler için yapılacak kalıcı konutlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/324) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

103.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrası yıkıntı atıkları için belirlenen döküm sahaları arasında Adıyaman'ın yer almamasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/325) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

104.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Nilüfer Çayı'nın temizlenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/326) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

105.- Niğe Milletvekili Ömer Fethi Güler'in, küresel ısınmanın su kaynaklarına etkilerine karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/327) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

106.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, BursaRay projesinin akıbetine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/328) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

107.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa Yunuseli Havaalanına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/329) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

108.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, 2022 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Planında yer alan kamu hizmet binalarının envanterinin çıkarılması çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/330) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

109.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Ankara Büyükşehir Belediyesince 2015 yılında gerçekleştirilen bir ihaleyle ilgili iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/331) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

110.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından bu yana İstanbul'dan farklı illere tayin talep eden kamu görevlilerinin sayısına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/332) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

111.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, 2022 yılında ithal edilen plastik atıklara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/333) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

112.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerde Osmaniye'de hayatını kaybeden ve yaralanan kişi sayısı ile hasarlı ve yıkılan bina sayısına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/334) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

113.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası oluşan asbest tehlikesine karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/335) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

114.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmit Körfezinin temizlenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/336) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

115.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, İstanbul'a tayin isteyen ve İstanbul'dan tayin isteyen kamu personeline ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/337) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

116.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, SGK ve kredi borçlarını ödeyemediği için hakkında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/338) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

117.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TÜİK'in yapacağı tarım sayımına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/339) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

118.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, TÜİK'in yayımladığı hanehalkı tüketim harcaması verilerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/340) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

119.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da Balıklıgöl yerleşkesinde görev yapan özel güvenlik görevlilerinin kadroya alınmaları talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/341) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

120.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yılda yorgun merminin neden olduğu ölüm ve yaralanmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/342) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

121.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, İngiltere'nin göçmen politikaları kapsamında ülkemize ödeme yaptığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/343) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

122.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, İstanbul'daki afet sonrası geçici barınma alanlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/344) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

123.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, AFAD'ın 2021 Yılı Faaliyet Raporu ve 2022 Yılı Performans Programı'na ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/345) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

124.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, dost veya müttefik devletlere mal veya hizmet hibesi sağlanması ile ilgili Cumhurbaşkanlığı kararına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/346) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

125.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, AFAD tarafından hazırlanan etki analizi raporunda yer alan tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/347) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

126.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, AFAD'ın lojistik depolarının yenilenme oranlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/348) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

127.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, AFAD'ın kaynak aktardığı il özel idareleri ve belediyelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/349) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

128.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, AFAD'ın topladığı bağışlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/350) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

129.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, eski bir belediye meclis üyesinin iddialarının soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/351) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

130.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Sayıştay'ın 2013 ve 2014 yılı denetim raporlarında AFAD ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/352) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

131.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, 2019-2023 yılları arasında ilk kez sürücü ehliyeti alan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/353) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

132.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, silah ruhsatına sahip vatandaşlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/354) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

133.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, hizmet pasaportu sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/355) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

134.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin-Şavşat Karayolunun bakım ve onarım çalışmalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/356) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

135.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından bu yana İstanbul'dan farklı illere tayin talep eden kamu görevlilerinin sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/357) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

136.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Sayıştay'ın 2017 yılı Denetim Raporunda AFAD ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/358) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

137.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, 5901 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Türk vatandaşlığı kazanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/359) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

138.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Sayıştay'ın 2017 yılı Denetim Raporunda AFAD ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/360) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

139.- Antalya Milletvekili Mustafa Erdem'in, e-devlet altyapısındaki sızıntı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/361) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

140.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, trafik kazalarının nedenlerine ve önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/362) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

141.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de sahipsiz köpeklere karşı alınacak önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/363) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

142.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, RTÜK'ün verdiği idari cezalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/364) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

143.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ili Şavşat ilçesinde bulunan Cevizli Kilisesinin restore edilmesi talebine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/365) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

144.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen deprem nedeniyle Hatay ilinde yıkılan tarihi mekanlara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/366) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

145.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, eğitim binalarının güçlendirme çalışmalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/367) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

146.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2022-2023 yılları arasında öğretmenlerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/368) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

147.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, üniversite öğrenimini yarıda bırakan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/369) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

148.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından itibaren İstanbul'dan farklı illere tayin talebinde bulunan kamu görevlilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/370) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

149.- Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen illerde LGS'ye giren öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/371) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

150.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversite tarafından hazırlanan İller Arası Rekabet Endeksinde Kocaeli'nin eğitimdeki sırasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/372) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

151.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 10 Haziran 2023 tarihinde MKE Roket ve Patlayıcı Fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/373) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

152.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yapay tatlandırıcıların insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/374) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

153.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum ve ilçelerinde faaliyet gösteren devlet hastanelerindeki doktor sayısına ve bu hastanelere doktor ataması yapılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/375) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

154.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son 5 yılda yorgun merminin neden olduğu ölüm ve yaralanmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/376) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

155.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, ilaçlara erişimde yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/377) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

156.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, kırım kongo kanamalı ateşi hastalığının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/378) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

157.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, son 6 ayda tanı konulan AIDS, frengi ve tüberküloz hastalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/379) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

158.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum Devlet Hastanesi binasının akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/380) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

159.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Afganistan ve Pakistan'dan gelen göçmenler nedeniyle ortaya çıkan çocuk felci hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/381) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

160.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, HPV aşısının uygulamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/382) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

161.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, SIHHAT projesi kapsamında aşı yapılan Suriyeli bebek sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/383) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

162.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, kızamık vakalarındaki artışa ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/384) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

163.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, kamu hastanelerinde bulunan MR, BT ve ultrason cihazı sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/385) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

164.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Türkiye'de çalışan yabancı uyruklu hekimlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/386) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

165.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından itibaren İstanbul'dan farklı illere tayin talebinde bulunan kamu görevlilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/387) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

166.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Silopi Devlet Hastanesi inşaatının akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/388) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

167.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayıoğlu'nun, Bursa'nın Yenişehir ilçesinde yapılacak duyurulan Otomotiv Test Merkezi Projesinin akıbetine ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/389) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

168.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, buğday üretimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/390) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

169.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, buğday ve arpa taban fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/391) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

170.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, gençleri tarımsal üretime teşvik etmek için yapılacak çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/392) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

171.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, çiftçilerin buğday ve arpalarının TMO tarafından alınmadığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/393) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

172.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, yapay tatlandırıcıların ve neden olduğu hastalıklara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/394) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

173.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, küresel ısınmanın tarım sektörüne etkilerine karşı alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/395) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

174.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, küresel ısınmanın su kaynaklarına etkilerine karşı alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/396) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

175.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Alacahöyük Hitit Gölü Barajı ve Arkeopark Projesi'ne ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/397) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

176.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ÇKS'ye kayıtlı çiftçi sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/398) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

177.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, buzağı ölümlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/399) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

178.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım arazilerindeki toplulaştırma çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/400) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

179.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Salıpazarı Barajı inşaatının akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/401) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

180.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın ili Köşk ilçesindeki kestane ağaçlarına zarar veren gal arısına karşı alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/402) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

181.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 1 Ocak 2023 tarihinden bu yana yapılmış olan kırmızı et/karkas ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/403) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

182.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/404) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

183.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2023 yılı orman yangını sezonu öncesinde yapılan hazırlıklara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/405) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

184.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da dolu yağışı sebebiyle ürünleri zarar gören meyve üreticilerinin mağduriyetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/406) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

185.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, TMO'nun hububat alımlarında yaşanan sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/407) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

186.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversite tarafından hazırlanan İller Arası Rekabet Endeksinde Kocaeli'nin tarımdaki sırasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/408) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

187.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, atık ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/409) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

188.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoglu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremden etkilenen Hatay ilindeki ulaşım problemlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/410) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

189.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Havaalanının stokaj havalimanı olarak tahsisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/411) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

190.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur-Fethiye Karayolu Projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/412) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

191.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa-Ankara Yüksek Hızlı Tren Projesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/413) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

192.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ-Çorlu Havalimanına uçak seferi konulması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/414) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

193.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, THY ve TGS personelinin özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/415) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

194.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'deki taksici esnafının sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/416) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

195.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, depremde yıkılan binaların hafriyatlarında bulunan asbestin taşınmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/417) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

196.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2020 yılından bu yana İstanbul'dan farklı illere tayin isteyen memur sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/418) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

197.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Ankara-Kayseri Yüksek Standartlı Demiryolu Hattına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/419) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.06.2023)

198.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmaray hattında kaza neticesinde hayatını kaybeden işçilere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/420) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Cevdet YILMAZ)

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, kadına yönelik şiddetle ilgili çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/2)

Adalet Bakanlığı

2.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Denizli ilindeki araç haciz işlemlerine ve yediemin garajı sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/3)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

3.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, özel gereksinimli birey sayısına ve bunların rehabilitasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/4)

4.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, sosyal hizmet uzmanı istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/5)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

5.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen illerde yabancılara yapılan gayrimenkul ve toprak satışlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6)

6.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, son bir yılda vatandaşlık almış yabancılara gerçekleştirilen toprak ve gayrimenkul satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/7)

7.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, iş yeri kiralarındaki fahiş artışların düzenlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/8)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

8.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, çadır ve konteyner kentlerdeki elektrik tüketiminin faturalandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/9)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

9.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, kamu bankaları kanalıyla kullanılan rotatif kredilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/10)

10.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2002-2023 yılları arasında Denizli'de kredi kullanan vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/11)

İçişleri Bakanlığı

11.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen illerde yabancılara yapılan gayrimenkul ve toprak satışlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/12)

12.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, son bir yılda Türk vatandaşı olan yabancılara gerçekleştirilen toprak ve gayrimenkul satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/13)

Milli Eğitim Bakanlığı

13.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, özel gereksinimli birey sayısına ve bunların rehabilitasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/14)

Milli Savunma Bakanlığı

14.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, uzman erbaşların özlük haklarıyla ilgili sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/15)

Sağlık Bakanlığı

15.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, özel gereksinimli birey sayısına ve bunların rehabilitasyonuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/16)

Tarım ve Orman Bakanlığı

16.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, doğal afetlerden etkilenen çiftçilere ve bunlara yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/17)

17.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/18)

18.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Konya havzasında obruk oluşumundaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/19)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

19.- Aksaray Milletvekili Turan Yıldır'ın, Aksaray-Ulukışla demiryolu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/20)

4 Temmuz 2023 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA

KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Gülizar Biçer Karaca'nın, devletin yönetim şekli olan cumhuriyetin 100'üncü yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili olarak görev yapmanın heyecanını ve onurunu yaşadığına, özgür iradesiyle oy vermiş on binlerce yurttaşın temsilcisi olan bir milletvekilinin bugün Parlamentoda bulunması gerekirken keyfî tutum ve irade gaspıyla aralarında olmamasının cumhuriyeti ve demokrasiyi eksik kıldığına, kadının çağdaş bir hukuk devletindeki yerinin net bir şekilde tanımlanması gerektiğine ve 28'inci Dönemin milletin egemenlik tutkusuyla ve sadece halkın çıkarları için yapacağı çalışmalarla anılacağına inandığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Görüşmelere geçmeden önce, Değerli Meclis Divanımız olarak siz milletvekili arkadaşlarımıza düşünce ve duygularımızı ifade etmek isteriz.

Değerli milletvekilleri, nitelikleri Anayasa'mızın değiştirilemez, değiştirilmesi teklif dahi edilemeyen ilk 4 maddesinde belirlenen, devletimizin yönetim şekli olan cumhuriyetimizin 100'üncü yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili olarak görev yapmanın heyecan ve onurunu yaşıyorum.

Yüz yıl önce işgal altındaki bir ülkede bile kongreler düzenleme, şûralar toplama, Meclis oluşturma gibi demokratik süreçleri işletmiş bir millî egemenlik aklıyla yönünü halka çevirerek demokratik tutumunu ortaya koyan, kurtuluşun ve kuruluşun yol haritasını uygulayan, Anadolu'yu özgürleştiren, Millî Mücadele'nin kazanılmasıyla “gazi” unvanını elde eden Meclisteyiz. Yüz yıl önce başlattığı devrimleri, ekonomik ve siyasi bağımsızlık hedefiyle çağdaş bir devlet ve rejimin inşasını müzakereyle hayata geçiren yüce Meclisteyiz. Yüz yıl önce Anadolu'nun yoksul çocuklarına hakkı olan fırsat eşitliğini sağlayan, birer kıvılcım gibi onları yurt dışına gönderip ateş topu gibi ülkelerine dönmelerini sağlayan, aklın ve bilimin rehberliğinde Anadolu aydınlanmasına öncülük etmiş Gazi Meclisteyiz. İşte, benim bugün bu koltukta oturmam cumhuriyetimizin sağladığı fırsat eşitliği ve sonsuz minnet borçlu olduğum kurucumuz Gazi Mustafa Kemal Atatürk sayesinde; bu sorumluluğu taşımaktan onur duyuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, cumhuriyeti yücelten demokrasidir. Demokrasinin olmazsa olmazı da hukuk devletidir. Cumhuriyetin özü ve kaynağı millî egemenliktir. Yüz yıl önce Türkiye Cumhuriyeti'nin temelleri atılırken Atatürk şunları söylüyordu: “Şimdi yeni bir Türkiye doğmuştur.” Türkiye devleti bir halk devletidir, halkın devletidir. Bu nedendir ki en dar tarifyle dahi egemenliğin bir şahsa, aileye, sınıfa ya da zümreye ait olmadığı, bunun yanında kurumları ön plana çıkaran bir rejimdir cumhuriyet. Bu tarifi tahrifini yaparken, mutlak haklar yerine mutlak tahakküm düşünmek, seçme, seçilme

özgürlüğü, düşünce ve ifade özgürlüğü, inanç özgürlüğü gibi haklar budanırken demokrasi yüzyılından söz edilemez.

Seçme ve seçilme özgürlüğü konusu açılmışken özgür iradesiyle oy vermiş on binlerce yurttaşın temsilcisi olan bir milletvekilinin bugün Parlamentoda bulunması gerekirken keyfi tutum ve irade gaspıyla aramızda olmaması cumhuriyetimizi ve demokrasimizi eksik kılmaktadır çünkü Meclis millî egemenlik makamıdır, Meclis mefhumunda milletin iradesi mündemiptir, bu bütünlük içinde saray iradesi yoktur, millet iradesinin tecelli makamı Türkiye Büyük Millet Meclisidir. (CHP sıralarından alkışlar) Meclisi tali bir yapıya dönüştürmek demokrasinin niteliğini ortadan kaldırır. Torba yasalar, kanun hükmünde karamameler, Meclisin özünün kaybına, öneminin azalmasına yol açar.

Saygıdeğer milletvekilleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün yüz yıl önce akli ve bilimi, demokrasi ve aydınlanmayı, modernizm ve çağdaşlaşmayı esas alan bir anlayışla kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci yüzyılında da hareket noktasını oluşturacak ana damar laik devlet ve toplum yapısının güçlenmesi olmalıdır. Cumhuriyetimiz, yüz yıl önce olduğu gibi bugün de laiklik ve sosyal devlet gibi kurucu ilkelere sıkı sıkı sarılmalıdır; bunun yegâne yolu kadının, gencin, emeğin temsilinin artırılması, siyasal düzlemin onlara göre belirlenmesi, onlarla birlikte üretilmesidir. Özellikle adalet ve demokrasinin, laiklik ve bilimsel eğitimin Türkiye Cumhuriyeti'nin 2'nci yüzyılında yol gösterici olması için kadının çağdaş bir hukuk devletindeki yeri net bir şekilde tanımlanmalıdır. Kadınların Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve yaşamın her alanında eşit temsiliyet hakkının sağlanacağı bir süreç inşa edilmelidir. Charles Fourier diyor ki: "Toplumsal ilerleme ve tarihsel değişimler kadınların özgürlüğe yönelik ilerleyişi sonucunda, toplumsal düzenin çöküşü ise kadınların özgürlüğündeki gerileme sonucunda ortaya çıkar." Buradan hareketle kadınlar bütün boyutlarıyla yaşamın her alanında eşit ve adil bir şekilde var olmalı, bütün politikalarda temel meselelerden biri olarak görülmelidir çünkü bu konu bireysel bir alana itilemez. Söz konusu durum bu kadar politikken Carol Hanisch'in "Özel olan politiktir." ifadesiyle söylesek kişisel çözümler bulmak mümkün değildir. Var olan ve giderek derinleştirilen toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden en çok kadınlar zarar görürken, kadınlar kutsal sayılan kavram ve kurumlar üzerinden tanımlanıyorken Türkiye Büyük Millet Meclisinde kadınları, tüm canlıları kapsayan eşitsizlikleri ve adaletsizlikleri kalıcı olarak ortadan kaldıracak politikaların hedeflenmesi daha etkin, daha verimli, daha eşitlikçi yasama faaliyetlerin yapılmasını gerektirmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, inanıyorum ki 28'inci Dönem milletin egemenlik tutkusuyla ve sadece halkın çıkarları için yapacağı çalışmalarla anılacaktır. Ülkemizin karşı karşıya kaldığı terörden ekonomik krize, derin yoksulluktan sığınmacı sorununa, demokratik, çağdaş bir anayasa için yürüteceğimiz yasama faaliyetleriyle tarihe not düşerek kutuplaştırıcı değil kucaklayıcı, şiddetsiz bir Meclis siz kıymetli milletvekilleriyle mümkün olacaktır. Bunun için şimdiden hepimize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Her zaman ve her koşulda olduğu gibi bugün de yönümüzü ve yolumuzu aydınlatan Mustafa Kemal Atatürk'ün Meclisi tanımlamasıyla sözlerime devam etmek isterim: "Arkadaşlarım, ülkenin yazgısında tek yetki ve güç sahibi olan Büyük Millet Meclisi bu ülkenin düzeni için, iç ve dış güvenliğini sağlamak ve korumak için en büyük güvencedir. Büyük millî sorunlar şimdiye kadar ancak Büyük Millet Meclisinde çözümlendi. Gelecekte de yalnız oradan kesin önlemler sağlanabilecektir."

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisi selamlıyor, Meclisimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk, mücadele arkadaşlarını ve tüm şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Hakkâri'nin yerel sorunları hakkında söz isteyen Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'e aittir.

Buyurun Sayın Bartin. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkâri'nin yerel sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen halklarımızı selamlıyorum.

Hakkâri başta olmak üzere kürdistan kentlerine yönelik saldırılar ve kuşatma her geçen gün başka bir boyuta ulaşıyor. Kürt kültürüne, diline, kimliğine ve kürdistan coğrafyasına yönelik bu amansız saldırılar bizzat iktidarın eliyle gerçekleştiriliyor. Bunun en açık örneklerinden biri de seçim bölgem Hakkâri'de yürütülen özel politikalarıdır. Bu yönde Hakkâri ve Yüksekova belediyelerine atanan kayyumlar iki gün önce ortak bir icraata daha imza attılar. Küresel ısınma nedeniyle yok olma riskiyle karşı karşıya olan ve Cumhurbaşkanı kararıyla 2020'de millî park ilan edilen Hakkâri Yüksekova ilçesine bağlı Cilo ve Sat Dağları ve Sat Buzul Gölü'nde festival adı altında propaganda alanı, doğa ve kültürel tahribat organizasyonu düzenlendi. Bölgenin doğal yapısı, buzullardaki yüzde 48'lik erime ve diğer riskler bir yana bırakılarak organizasyonla 16 bin kişi, binlerce araç ve makine günlerce bu bölgede tutuldu. Bu yıl 5'inci si düzenlenen sözüm ona festivalden geriye çöp yığınları ve iktidarın doğaya olan düşmanlığı kalmıştır. Ayrıca, Cilo Sat Gölleri'nin de içinde bulunduğu bu bölgenin hem millî park hem turizm alanı hem de maden sahası olarak işaretlenmiş olması ve kentin büyük bir bölümünün maden sahası olarak ruhsatlandırılmış olması ise iktidarın doğa düşmanlığıyla birlikte ikiyüzlülüğünü de ortaya koymuştur.

Değerli milletvekilleri, kürdistan ve özellikle Hakkâri'de çok yönlü bir düşmanlık politikası yürütülmektedir. Güvenlikçi politikaların yanı sıra Kürt kimliğine, diline ve kültürüne karşı yürütülen tahammülsüzlük, saldırı ve asimilasyon politikaları da sürekli devrede tutulmaktadır. Yerel halkın ve ekolojistlerin tüm tepkilerine rağmen Cilo ve Sat Dağları ve Sat Buzul Gölü'nde düzenlenen organizasyonla buna bir kez daha tanıklık ettik. Kayyumların düzenlediği bu organizasyonda Hakkâri'yle hiçbir bağı olmayan ancak iktidara yakın olması sebebiyle kimi kişilere şov alanı açıldı, kadim Hakkâri kültürü, Kürt kültürü; müziği, dili es geçildi, görünmez kılınmak istendi; aksine, Kürtçeden çalınan şarkılardan biri olan “Lo Berde” şarkısının Türkçesi en yüksek perdeden dinletildi. Evet, neyi amaçladığımızı çok iyi biliyoruz ancak Kürtler tüm bu kirli oyunlara karşı yıllardır direndi, mücadele etti ve mücadele etmeye de devam edecekler. Yok etme ve yozlaştırmaya dönük hesaplarınız daha önce de olduğu gibi bugün de Hakkâri'den, kürdistan'dan geri dönecektir; bu da böyle bilinsin.

Değerli milletvekilleri, bir diğer konu ise kürdistan'da “güvenlik” adı altında keyfi olarak sürdürülen yasakçı uygulamalardır. Bu yasaklar nedeniyle kentte tarım, hayvancılık, turizm bizzat devlet eliyle engellenmektedir. Bu keyfi yasaklar söz konusu festivalde de ayyuka çıkmış durumda. Cilo Sat bölgesi, kentteki diğer birçok bölge, yayla, mera gibi yıllardır güvenlik gerekçesiyle Hakkâri halkı için yasaklı hâle getirilmiştir ancak Cilo Sat bölgesinde devam eden bu yasak her nedense iktidar ve yandaşları istedikleri için kaldırılarak bölgede sözüm ona festival düzenlenebiliyor. İktidarın amaçları doğrultusunda düzenlenen üç günlük festivalden hemen sonra valilik bölgeyi tekrar güvenlik gerekçesiyle yasaklamıştır. Evet, buradan soruyoruz: Kime göre, neye göre yasak? Bu keyfiyeti, bu çifte

standartı ne zamana kadar sürdürmeyi düşünüyorsunuz? Çok iyi bilinsin ki tekçiliği, hafıza kırımını, doğa talanını ve rantı önceleyen organizasyonlarınıza karşı çok dilli, çok kültürlü, doğayı ve yaşamı esas alan festivalleri bizler halklarımızla gerçekleştireceğiz. Buna dair inancımız, umudumuz tamdır; kararlı mücadelelerimizle çürük zihniyetlerinize son vereceğiz.

Genel Kurulu selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Fransa’da yaşanan olaylar ve nedenleri hakkında söz isteyen Ordu Milletvekili İbrahim Ufuk Kaynak’a ait.

Buyurun Sayın Kaynak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Ordu Milletvekili İbrahim Ufuk Kaynak’ın, Fransa’da yaşanan olaylara ve nedenlerine ilişkin gündem dışı konuşması

İBRAHİM UFUK KAYNAK (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce hem bizim hem sizlerin hem aziz milletimizin geçmiş Kurban Bayramı’mızı kutlamak istiyorum.

Ben bu konuşmada aslında bugün, bu son bir haftadır devam etmekte olan Fransa’daki olaylarla ilgili biraz konuşmak istiyorum çünkü bu olay ne televizyonlarda anlatıldığı gibi... Temeli 1538 yılına, ta Kral Louis dönemine kadar uzanan bir Fransız sömürgeciliğinin bugüne yansımaları. Yalnızca Fransa değil tabii; ilk önce 1500’lü yıllardan, 1492’den itibaren Pasaklı Isabel’le başlayan Portekiz ve İspanya’yla, daha sonra bütün Avrupa’nın deliler gibi saldırdığı dünya sömürü sistemi bugüne kadar, hatta bugün aynen devam etmekte; bunun en büyük sancılarında birini şu anda Fransa yaşıyor, vaktizamanında yediği hurmalar kendisini tırmalıyor. Sokakların yakılmasını hiç kimse kabul etmez ancak şunu bilmek gerekiyor: Fransızların yeryüzünde yapmış oldukları ve hâlâ devam etmekte olan Frankofon ülkeleri sistemiyle hâlâ 15, 16 Afrika ülkesinin bütün mal varlıklarını sömürmeye, kazandıkları bütün paraları ellerinden almaya, Paris’te kendi merkez bankalarına toplamaya ve bunların hiçbir zaman bir karşılığının olmayacağını düşünmelerine...

Efendim, François Mitterrand -ki vaktizamanının böyle her zaman özgürlük dağıtıcısı gibi konuşan bir adamıydı bu, bazıları da onun peşinden falan gittiler- hatta bir de peşine Jacques Chirac’ı ekleyeyim, ikisinin beraber yapmış oldukları çok ilginç bir konuşma vardır, ikisi de diyor ki: “Eğer Afrika’yı elimizden alırlarsa Fransa bir üçüncü dünya ülkesi hâline döner.” Şu anda yaklaşık 600 milyar euro bu 14 Afrika ülkesinden her zaman alınan para ve bunun sadece yüzde 15’i o ülkelere yatırım yapabilme fırsatı vermek için iade ediliyor. İnanılmaz bir sömürü düzeninin içerisinde bugüne kadar geldiler ve bugün kendilerini Afrika Kıtası’nda rahatsız etmeye başlayan başka devletleri ve bunların yanında Türkiye Cumhuriyeti devletini... Çünkü adaletle geliyor, ikisi arasındaki temel farkı Afrikalı da anlıyor.

Ben burada “Fransa” dediğimiz anda bir önemli şeyi daha eklemek istiyorum. Eğer Belçika konuşuyorsa aslında Fransa konuşuyordur, eğer İsviçre’nin bir bölümü ara sıra konuşup susuyorsa aynı şekilde Fransa konuşuyordur. Dikkat ederseniz bu ülkelerin hepsi aynı zamanda aynı kökten beslenenlerdir; hepsi Cermen ırkıdır, Frenkler de Cermen ırkıdır. Size çok açıklıkla bir şeyi ifade edeyim: Sömürü sisteminin içerisinde, bugün yeryüzünde “zengin” dediğimiz uluslar içerisinde sömürü sistemini beş yüz senedir yapmayan ve bugün hâlâ devam etmeyen hiçbir zengin devlet yoktur şu anda. Bakın, iddia etmiyorum; hepsini anında açıklayabilirim belgelerıyla. İngiliz Milletler Birliği’ne bağlı olan ülkeler nasıl sömürülüyorsa, Sovyetler Birliği veya daha önceki Çar rejimi döneminde “Türkistan” adı 16 Haziran 1924 yılında Stalin tarafından nasıl “Orta Asya” kelimesiyle değiştirildiyse ve biz bugün hâlâ “Orta Asya” kelimesini kullanıyorsak ki onun adı “Türkistan”dır ve bütün bunların, Rusya’nın bütün zenginliğinin bugün Türk devletlerinden kaynaklandığını... Beyaz General’in hatıralarını

okuduğunuzda bir şeyi çok açıklıkla görürsünüz, bütün Türk ülkelerinin nasıl yağmalandığını. Rusya, İngiltere ve bir grubunu da -Doğu Türkistan'-ı- Çin'e verdiler biliyorsunuz, hatta İran bin yıllık Türk yurduydu, 1925 yılında Farsilere verildi.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz 28'inci Yasama Dönemi çalışmaları hakkında söz isteyen İzmir Milletvekili Sayın Sevda Erdan Kılıç'a aittir.

Buyurun Sayın Erdan Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 28'inci Yasama Dönemi çalışmalarına ilişkin gündem dışı konuşması

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlerin ve tüm yurttaşlarımızın geçmiş Kurban Bayramı'nı kutlar, bu bayramın sevgi, huzur ve mutluluk dolu günlerin başlangıcı olmasını dilerim.

Başkanım, size yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Tabii, bu başlangıcın anahtarının da yüce Mecliste olduğunun bir kez daha altını çizmek isterim.

Bu yeni dönemde ekonomik sorunlara ivedilikle odaklanmamız gerekiyor. Bu nedenle, ekonomide istikrarın sağlanması, üretimin artırılması, işsizlik sorununun çözülmesi ve gelir dağılımının adil hâle getirilmesi için politikalar üretmeliyiz. Üniversite mezunlarını kasiyer yapan, yandaşı zengin, halkı fakir yapan bu sistemden bir an önce vazgeçmeliyiz.

Ülkemizde âdeta bir kast sistemi oluştu. Parası olanın eğitim alabildiği, parası olanın sağlık hizmetini satın alabildiği, parası olanın gelecek satın alabildiği, yoksulların ise hiçbir gelecek hayali bile kuramadığı bir kast sistemi oluştu; buna bir “Dur!” demeliyiz.

Bunun yanında, hukuk intikam kılıcı gibi kullanılır oldu. Cezaevlerinin milletvekillerinden, gazetecilerden, siyasetçilerden intikam alma yerlerine dönüştüğü bu düzeni değiştirmek için birlikte mücadele etmeliyiz.

Cumhuriyet değerlerini tam anlamıyla hayata geçirerek 2'nci yüzyıla yaraşır bir Türkiye için çalışmalıyız. Demokrasi mücadelesinde parti ayrımı olmaksızın hepimiz birer tuğla koymalıyız.

Bakın, bugün İnsan Hakları Komisyonu toplanıyor. Bu toplantının bir üyesi de Milletvekili Can Atalay. Peki, Can Atalay nerede? Cezaevinde. Milletlin seçilmiş milletvekilinin cezaevinde olduğu bir Meclis değildir 2'nci yüzyıl Meclisi.

Bakın, iki hafta önce -belki duydunuz- odama geldiğimde kapımın zorlanarak açıldığını gördüm. Meclis Başkanımıza teşekkür ederim, hemen bir soruşturma açtı, soruşturma devam ediyor. Korkumuz yok ama vekilin güvenlik önlemlerinden kuşku duyduğu bir Meclis değildir 2'nci yüzyıl Meclisi.

Yeni gelen eski Bakan Vekillerimiz var -hayırlı olsun, geçen dönemlerde de bazı vekiller vardı-koridorlarda korumalarla dolaşıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Gazi Mecliste kimi kimden koruyor bu korumalar? Bazen bize, bazen de çalışanlara omuz atarak geçiyorlar koridorlardan. Şimdi, 10 korumayla gezilen Meclis değildir 2'nci yüzyıl Meclisi. Montaj videoyla gazeteci Merdan Yanardağ'ın cezaevinde olduğu bir ülkede hukukun üstünlüğünden, demokrasiden bahsedemezsek bu zulmü Meclis tutanaklarına geçirmeyen, bu zulme “Dur!” demeyen, adalet çağrısı yapmayan Meclis 2'nci yüzyıl Meclisi değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Bugün gündem dışı konuşuyorum ancak bütün bu sorunların dışında yüzlerce, binlerce sorun var. Geçtiğimiz dönemde iktidar seçim yatırımı olarak Cumhuriyet Halk Partisinin ısrarlı mücadeleleri sonucunda bazı kanunlar çıkarsa da ya eksik çıkardı ya da yeni mağduriyetler yarattı. Mesela, EYT

sorunu tam anlamıyla çözülebilmiş değil. Kademeli emeklilik, staj mağdurları, BAĞ-KUR mağdurları gündemimizde olmalı. Depremzedelerin tüm sorunları gündemimizde olmalı ivedilikle. Ehliyet affı ve diğer beklenen aflar gündemimizde olmalı. Kamudaki öğretmenlerin, mühendislerin kadro sorunları gündemimizde olmalı. Adıyaman İsis Otel’de depremde kaybettiğimiz yavruların, canların sorumluları muhakkak gündemimizde olmalı. (CHP sıralarından alkışlar) Rabia Naz Vatan, Burak Oğraş, Ali Emir, Volkan Beyhan ve daha nice şüpheli çocuk ölümleri gündemimizde olmalı. 2023’ün ilk 5 ayında 101 kadın katledildi. Kadın cinayetleri muhakkak bu Meclisin gündeminde olmalı. Türkiye, maalesef, çalışanlar açısından dünyanın en kötü 10 ülkesinden biri oldu, hem bu sorun hem işsizlik sorunu bu Meclisin gündeminde olmalı. Umudunu yurt dışına bağlamış gençleri bu ülkede tutacak koşulları sağlamak da bu Meclisin gündeminde olmalı. 15 yaş altı doğum bir yılda yüzde 25 artmış; bu, gündemimizde olmalı. (CHP sıralarından alkışlar) Maalesef, bunu savunanların bu Mecliste olmasının bu ülke için utanç vesikası olduğunu da unutmamamız gerekiyor. Bu Mecliste bu savunuluyor hâlâ. (CHP sıralarından alkışlar)

Çocukların eğitiminden tutun sağlığına kadar bütün sorunları gündemimizde olmalı. Çiftçinin, emeklinin, emekçinin sorunları gündemimizde olmalı. Saysam saatler sürecek.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi toparlarken, belki bu seçimde işler yolunda gitmedi ama hiçbir şey de bizi yolumuzdan etmedi. O yüzden, sosyal adaletin, sosyal demokrasinin sağlandığı; eşitlikçi, laik, bağımsız, çağdaş cumhuriyet değerlerini hayata geçirecek, huzur ve refah dolu bir ülke yaratıncaya kadar biz mücadeleye devam edeceğiz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim.

Sayın Mehmet Baykan...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan’ın, Kurban Bayramı’na ve güvenlik güçlerinin Suriye ve Irak’ın kuzeyindeki terör örgütlerini etkisiz hâle getirme operasyonlarından ülke içinde rahatsız olanlara ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ülkemiz huzurlu bir Kurban Bayramı geçirdi. Sizlerin ve tüm milletvekili arkadaşlarımızın geçmiş bayramını kutluyorum. Huzurlu bayram geçirilmesinde tabii ki güvenlik güçlerimizin aldığı tedbirlerin, yaptığı operasyonların büyük katkısı vardır. Güneydoğu’muz da huzurlu bir bayram geçirmiştir Türkiye’mizin diğer 7 bölgesiyle birlikte.

2019’dan bu yana güvenlik güçlerimizin Suriye ve Irak’ın kuzeyinde terör örgütlerinin istihbarat ve lojistik sorumlularının -kırmızı ve gri listelerde olmak üzere- üzerine kararlılıkla giderek sıcak takiple ve koalisyon güçleriyle iş birliği içerisinde etkisiz hâle getirme operasyonları yaptığı bir gerçektir. Bununla ilgili ne yazık ki ilgili ülkelerden hiçbir rahatsızlık ve itiraz gelmemekte iken itiraz ne yazık ki Türkiye’den yükselmekte ve Suriye’nin hava sahasının ihlal edildiği rahatsızlığı ifade edilmektedir. Ne yazık ki sınırlarımıza binlerce tır silah getirilmesinden rahatsız olmayanlar, ne yazık ki karakollarımıza saldırılmasından rahatsız olmayanlar sıcak takip neticesinde terör örgütü yöneticilerinin etkisiz hâle getirilmesinden rahatsız olmaktadır; hayret verici bir durum.

BAŞKAN – Sayın Metin İlhan...

2.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Hükûmetin ithalata dayalı yanlış tarım politikalarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hükûmetin ithalata dayalı yanlış tarım politikaları Türk çiftçisini oldukça olumsuz etkilemeye devam etmektedir. Lisanslı depolardaki doluluk, randevu sürelerinin uzunluğu, kota fazlası ürünlerin TMO'ca alımında yaşanan gecikme, sıkıntı ve çiftçimize çıkarılan zorluklar üreticimizi büyük darboğazlar içine hapsedmektedir. TMO'nun ödemeleri bu yıl otuz güne yayması, hasat dönemi sonrası borçlarını acilen ödemek zorunda olan çiftçimize zor günler yaşatmaktadır. Ayrıca, TARSİM sigortalarının da kuraklık sebebiyle revize edilmesi ve eksperlerin zarar tespitini erken yapmaları çiftçimize az da olsa bir nefes aldıracaktır.

Hükûmetin bir an önce başta seçim bölgesi olan Kırşehir ve ülke genelinde yaşanan bu sorunlara çözüm bulması çok büyük önem arz etmektedir. Zira çiftçimiz devletin yardımını naçar durumda beklemektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Necmettin Çalıışkan...

3.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalıışkan'ın, gündemde olan maaş zamlarına ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, yeni dönemde başarılar dilerim.

Gündemde olan maaş zammıyla ilgili şunu arz etmek isterim: Sayın Cumhurbaşkanı tarafından seçim döneminde memurlara 22 bin lira olarak söz verilen zam bugün itibarıyla 30 bin lira olduğu takdirde ancak yerini bulmaktadır. Bugün itibarıyla zamda yapılması gereken önemli bir başka husus, emeklilere en azından asgari ücretle orantılı şekilde zam verilmesidir. Bununla beraber, muhtarların hizmet verdiği halktan beklenti içerisine girmemesi açısından en azından memur maaşına endeksli zam alması gerekir. Bütün bunlarla beraber kamuda yaygın olan, halkımızı rahatsız eden çoklu maaş uygulamasına da son verilmelidir. Ayrıca, bugün maaşta yapılması gereken şey...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Süleyman Bülbul...

4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbul'ün, seçimden sonra yapılan zamlara ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sayın Başkan, yeni dönemde görevinizde başarılar diliyorum.

Seçim için baskılanan döviz kuru seçimden sonra 7 lira arttı, ardından zamlar yağmur gibi yağmaya başladı. Asgari ücrete gerçek enflasyonun altında yüzde 34 zam yapıldı; ekmeğe yüzde 40, bazı yerlerde yüzde 50 zam yapılarak 7-7,5 liradan satılıyor. Yine, aynı şekilde simide yüzde 40-50 oranında zam yapılarak 7,5 liradan satılıyor, kahvehanelerde 5 liraya satılan çay 7,5 liraya satılıyor. Yine, seçim öncesi 20,95 olan benzin 26 lira 76 kuruş oldu; 19,74 olan motorin 24,42 oldu. Alkole, tütün ürünlerine peş peşe zam yapıldı. AKP iktidarı vatandaşa resmen “Yemeyin, içmeyin, gezmeyin, yaşamayın.” diyor. Dışarıda bir bardak çay içmek lüks, kahvaltıda gevrek yemek hayal oldu. Ekonomist Sayın Erdoğan'ın memleketi getirdiği nokta her şeye zam.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ömer Fethi Gürer...

5.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçinin refahı için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Gıdada sorun yaşanmaması ve tarımsal üretimin devamlılığı için çiftçi refahı çok önemlidir. İktidarın kaşıkla verdiği destekleri bankalar kepçeyle geri almaktadır. Tarım sektörünün bankalara

olan borcu bir yılda yüzde 113 artmıştır. Çiftçilerin bankalara olan kredi borcu 415 milyar 513 milyon TL'ye erişmiş durumdadır. Tarım Kanunu'nda millî gelirin yüzde 1'inin çiftçiye verilmesi yer almaktadır. AKP iktidarının 2023 yılında ayırdığı destek 54 milyar liradır, çiftçiye verilmesi gereken ise 186 milyar liradır. Çiftçilere destekler gerektiği zamanda ve gerektiği biçimde verilmelidir. Tarım Krediyeye ve kamu bankalarına olan çiftçilerin borçlarından dolayı oluşan faizler silinmelidir. Çiftçilerin desteklenmemesiyle oluşabilecek sorunların başında gıda arzı sıkıntısı ortaya çıkar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Asu Kaya...

6.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye öğretmenlerin iller arası isteğe bağlı yer değişikliği hakkını beklediğine ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Dün Millî Eğitim Bakanlığınca yapılan açıklamaya göre, depremden etkilenen illerdeki öğretmenlerin 22 il arası isteğe bağlı yer değişikliği başvurularının 5 Temmuzda başlayacağı duyurulmuştur. Ancak her ne hikmetse LGS kontenjanlarında da Osmaniye'nin unutulması gibi bu kez de Osmaniye'nin öğretmenleri unutulmuştur. Osmaniye'de toplam 7.762 öğretmenimiz vardır ve her birinin bu imkândan yararlanmaya hakkı vardır. Deprem bölgesindeki öğretmenlerimiz için açılan söz konusu yer değişikliği imkânı sanki Osmaniye de deprem bölgesi değilmiş gibi Osmaniye öğretmenlere tanınmamıştır. Osmaniye'de ciddi bir yıkım yaratan ve binin üzerinde canımızı kaybettiğimiz felaketi yaşayan Osmaniye öğretmenlerimizin sesini Millî Eğitim Bakanlığı neden duymamaktadır? Neden Millî Eğitim Bakanlığının açıklamalarında Osmaniye yer almamaktadır? Çağrım Millî Eğitim Bakanlığınadır: Osmaniye öğretmenler iller arası isteğe bağlı yer değişikliği hakkını bekliyor.

BAŞKAN – Sayın Nurten Yontar...

7.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Çorlu Havalimanı'na ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tekirdağ'ın Çorlu ilçesinde bulunan ve 1998 yılından bu yana hizmet veren ve şu anda nadiren kullanılan Çorlu Havalimanı, Trakya bölgesinin aktif olarak yolcu taşımacılığı yapan tek havalimanıdır; terminal binası tam donanımlı olup yine tam donanımlı ambulans aracıyla acil sağlık hizmeti de vermektedir. Havalimanının aktif kullanıma açılması İstanbul ve Tekirdağ olmak üzere Trakya bölgesinin turizmine ve ticaretine beklenen katkıyı sağlayacaktır, başta Ankara olmak üzere büyük şehirlere karşılıklı uçuş seferleri konulması Tekirdağlı ve Trakyalı hemşehrilerimizin ve iş insanlarının hayatını kolaylaştıracaktır. Çorlu Havalimanı kargo üssü olarak kullanılabilmesi gibi, düşük maliyetli hava yollarının kullanımına da açılmasıyla birlikte Avrupa ve Balkan ülkelerinin de tercih edeceği bir havalimanı olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Melih Meriç...

8.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Türkiye Harp Malulü Gazileri, Şehit Dul ve Yetimleri Derneği Gaziantep Şubesi yöneticilerinin talep ve önerilerine ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün seçim bölgem Gaziantep'te Türkiye Harp Malulü Gazileri Şehit Dul ve Yetimleri Derneği Gaziantep Şubesini ziyaret ederek talep ve önerilerini dinledim. Dernek yöneticileri ekonomik ve sosyal haklarının iyileştirilmesine yönelik Gazi Meclisimizden birtakım çözüm önerilerini beklemektedirler. Öteden beri var olan, bir türlü iyileştirilemeyen ekonomik ve sosyal haklarının yetersiz olduğundan,

ülkemin içinde bulunduğu ekonomik krizle birlikte bu sorunların giderek derinleştikten yakınmaktadır. Açlık sınırının da altında olan şehit yakınlarının maaşlarının en azından asgari ücret seviyesine çıkarılmasını, şehit çocuklarının tamamına kamuda iş imkânı sağlanmasını, malul olan gazilerimize araç alımında engelli raporu aranmaksızın ÖTV'den muafiyet hakkı verilmesini, 25 yaşını dolduran şehit çocuğundan geri alınan şehit çocuğu kimlik kartının geri alınmamasını istemektedirler. Bu konuda iktidar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Turan Taşkın Özer...

TURAN TAŞKIN ÖZER (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben söz hakkımı devretmişim ama arkadaşlar atladi galiba, Yalım Halıcı Milletvekilimize devrettim.

BAŞKAN – Devam ediyoruz.

Sayın Mehmet Tahtasız...

9.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Sivas, Çorum ve Başbağlar'da katledilenlere ve AKP'nin yanlış tarım politikalarına ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Otuz yıl önce Sivas'ta, kırk üç yıl önce Çorum'da, Başbağlar'da katledilen canlarımızı minnetle, rahmetle anıyorum.

AKP'nin yanlış tarım politikaları yüzünden çiftçimiz mağdur. AKP, 2022 yılının tamamında ithal ettiği arpa kadar 2023 yılının ilk beş ayında gümrük vergisiz 1 milyon 430 bin ton arpa ithal etti, tüccar depoları doldurdu. AKP, arpa taban fiyatını 7,5 lira açıkladı ancak Ofisten randevu alamadığı için borçlu olan çiftçilerimiz arpayı tüccara 4,5 liradan satmak zorunda kalıyor ya da ürününü harman yerinde depolamaya çalışıyor; yağmur yağarsa vay hâline. Ofisler hasat zamanını bilmesine rağmen önceden tedbir almadı. Kapalı ve açık toprak altı silo için yer temin etmediği için sınırlı miktarda alım yapıyor. Ofisten randevu almak hastaneden randevu almaktan daha zor. Borçlu olan çiftçi emeğini ton başına 2 bin lira zararına satıyor.

Sayın Bakan, Ofis alımları hızlandırılmalı, buğday ithalatı yıl sonuna kadar durdurulmalı, ÇKS miktarının üzerinde çiftçiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yalım Halıcı...

10.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, kiraz alım fiyatlarının düşürülmesine ilişkin açıklaması

HİKMET YALIM HALICI (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin kiraz başkenti olan Isparta'da maalesef ürünler dalında kaldı. Önemli bir ihraç kalemi de olan kirazımız hem Isparta'ya hem de ülkemize katma değer yaratmakta ancak kiraz alım fiyatları dün yarı yarıya düşürülünce Ispartalı çiftçilerimiz âdeta yıkıma sürüklendi. Tüccar 65 liradan alım yapacağını açıklamış, ardından ise fiyatı 30 liraya düşürmüştür; bu, çok açık bir manipülasyondur. Dün ben de Isparta Uluborlu ilçemizdeyim, üreticilerimizin haklı isyanını dinledim. Gübreye, mazota, elektriğe ve diğer gider kalemlerine durmadan zam yapılırken kiraz fiyatları bir günde yarı yarıya düşürülmüştür. Kiraz alım fiyatları derhâl artırılarak bu mağduriyet giderilmelidir. Üreticilerimizin hakkını savunmaya sonuna kadar devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın İnan Akgün Alp...

11.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Akyaka ilçesinde dolu felaketinden etkilenen çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesi için yapılması gerekenlere ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, bayramdan hemen önce Kars'ta büyük bir felaket yaşadık, Meclisimizin dikkatini bu olaya çekmek istiyorum. Akyaka ilçemizde maalesef çok yoğun bir dolu hasarına maruz kaldık. Şu anda bereketli Şüregel Ovası'nın birçok tarlasında tahıl ve pancar kalmamıştır. Çiftçimiz bu yılki mahsulünü kaybettiği gibi gelecek yılki tohumunu da maalesef kaybetmiştir. Akyaka çiftçisi çok perişan bir durumdadır. Acilen bu bölgenin afet kapsamına alınması, çiftçimize aynı ve nakdi yardım yapılması gerekmektedir. Gübreleme yoluyla kurtarılabilir pancar tarlalarında kullanılmak üzere çiftçimize gübre yardımı yapılmasını, çiftçinin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçlarının bu yıl için faizsiz ertelenmesini, ayrıca çiftçimize önümüzdeki sene kullanılmak üzere ücretsiz tohum dağıtılmasını, hisseli ve kiralık tarlalarda üretim yapan çiftçilerimizin sigorta kapsamına alınması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını Sayın Bakanımızdan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Mehmet Önder Aksakal...

12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, 3'üncü Avrupa Oyunları'nda başarı gösteren millî sporculara ve Azerbaycan'ın doğusunda meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dünya sporunun en büyük heyecanlarından biri olan Paris 2024 Yaz Olimpiyat Oyunları'na doğru ilerlerken, geçtiğimiz 3'üncü Avrupa Oyunları'ndan 9 altın, 9 gümüş, 20 bronz olmak üzere 38 madalya ve 7 olimpiyat kotasıyla büyük bir başarıyla dönen 193 sporcumuzu üstün mücadeleleri ve performansları sebebiyle yürekte tebrik ediyorum. Onların mücadelecisi ruhu, fedakârlıkları ve disiplinli çalışmaları genç sporcularımıza ilham kaynağı olacaktır.

Ayrıca, dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın doğusunda 5,7 büyüklüğünde meydana gelen depremden etkilenen kardeşlerimize buradan geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Utku Çakırözer...

13.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Cumhuriyet Dönemi'nde kadının kazanılmış haklarından bir milim dahi geri gidilmesine izin vermeyeceklerine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Görevinizde başarılar diliyorum.

Milyonlarca kadını ve çocuğu koruyan İstanbul Sözleşmesi'nden çıkmalı tam iki yıl oldu. Sözleşmenin ilk imzacısı olmakla övünüyorduk ama bir gecede tek kişinin hukuksuz kararıyla çıktı. Bu hayatı güvencenin yok edildiği günden bugüne 608 kadın katledildi, 463 kadın şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Şimdi de kadınların yaşama hakkı için elde kalan tek mevzuat 6284 sayılı Kadına Şiddetin Önlenmesi Yasası iktidarın hedefinde. Kadının yaşama hakkı ile nafaka ve miras gibi Medeni Kanun'dan doğan tüm hakları yok edilmek isteniyor.

Buradan eşitlik düşmanı, kadın hakları düşmanı bu iktidarı uyarıyoruz: Cumhuriyetimiz Dönemi'nde kadının kazanılmış haklarından bir milim dahi geri gidilmesine izin vermeyeceğiz, 6284'ün yok edilmesine izin vermeyeceğiz ve er ya da geç İstanbul Sözleşmesi'ni yeniden hayata geçireceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nermin Yıldırım Kara...

14.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay için geliştirme ödeneğinin iyileştirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Şehrimizde yaşanan deprem felaketinden sonra birçok alanda olduğu gibi akademi alanında da büyük kayıplar verdik ve veriyoruz. Yaşanan depremde seçim bölgem Hatay'da 38 akademik personelin hayatını kaybetmesinin yanında; bir kısmı istifa, başka kurumlara nakil ve uzaktan çalışma dolayısıyla kentimizden ayrılmak durumunda kaldılar. Şehrimizin yıkılması, yaşam şartlarımızın zorlaşması nedeniyle öğrencilerin, velilerin ve öğretim görevlilerinin Hatay'ı önümüzdeki süreçte bir daha tercih etmeme gibi bir tereddüt yaşanmaması için ve kentimizdeki MKÜ ve İSTE Üniversitelerimizin tekrar tercih sebebi olabilmesi için yüzde 40 olan geliştirme ödeneğinin, bu katsayının, 2011 yılında Van depreminden sonra Yüzüncü Yıl Üniversitesinde uygulandığı gibi, yüzde 500 katsayısı oranında iyileştirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN - Sayın Özgür Erdem İncesu...

15.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın bazı ilçe ve köylerindeki içme suyu, altyapı ve yol sorununa ve Eylül 2022 tarihinde meydana gelen depremden etkilenen depremzedelere yeni evlerinin verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ERDEM İNCESU (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; serhat ilimiz Ardahan'ın merkeze bağlı köyleri başta olmak üzere, ilçelerimiz Göle, Posof, Hanak, Damal, Çıldır ve bunlara bağlı köylerin ve yaylaların büyük bir bölümü içme suyundan ve altyapıdan yoksun durumdadır; ayrıca, bakımsız toprak yollarla kaderlerine terk edilmişlerdir. İddia edildiği gibi bu eksikliğin etnik, mezhepsel ya da siyasi düşünce farklılıkları yüzünden olmadığına inanmak istiyor ve en hızlı şekilde insani koşulların oluşturularak ulaşımın çağımıza uygun standartlara çıkarılmasını bekliyoruz. Ayrıca, Eylül 2022 tarihinde meydana gelen Göle ilçesi Balçesme köy merkezli deprem sonucunda Esenyayla, Koyunlu, Küçükaltınbulak, Çullu ve Balçesme köylerimizde 73 ev ağır hasar görmüştür. Felaketin üstünden on ay geçmesine rağmen kalıcı konutlar yapılmadığı gibi vatandaşımız çadır ve iklim uygun olmayan konteynerlere mahkûm edilmiştir. Bölgenin ağır kış koşulları düşünüldüğünde bu yaz dönemi geçirilmeden depremzedelere yeni evlerinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Mehmet Güzelmansur...

16.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, İller Bankasının deprem bölgesi belediyelerine gönderdiği paya ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, yeni dönemde size başarılar diliyorum.

İktidar, Hatay'da kamu yönetiminde bazı işleyişleri sanki hiç deprem olmamış, hiç yıkım olmamış, hiç kayıp olmamış, hiç yeni ihtiyaçlar ortaya çıkmamış gibi devam ettiriyor; mesela, İller Bankasının belediyelere gönderdiği pay deprem öncesi neyse şimdi de aynı. Deprem bölgesi belediyeleri depremde zarar gördü, personelleri vefat etti, depremle birlikte emlak vergisi, inşaat ruhsat gelirleri bitti, elektrik ve suyla ilgili aldıkları paylar artık yok. Gelirleri bittiği gibi giderleri de çok arttı; altyapı, yol yapımı, ilaçlama giderleri katbekat arttı. İller Bankasının tüm bunları göz ardı ederek gönderdiği pay belediyelerde sadece personel maaşlarını ödüyor. Buradan İller Bankasına sesleniyorum: Deprem bölgesi belediyelerine gönderdiğiniz kaynağı deprem gerçeğini göz önünde bulundurarak artırın, halkımız hizmet bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Murat Çan...

17.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, iktidarın TÜİK'i itibarsızlaştırdığına ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yaklaşık 20 milyon memur ve emekli maaş artışlarına baz oluşturacak haziran ayı enflasyonunun TÜİK tarafından açıklanmasını bekliyor. Dün, ENAG, haziran enflasyonunu yüzde 8,54, yıllık enflasyonu ise yüzde 108,58 olarak açıkladı. TÜİK'ten böyle bir enflasyon verisi beklemiyoruz elbette. Yine, emek ve alın teri hırsızlığına çanak tutacak makyajlanmış veriler gelecek. Şu elimdeki yazı Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yer alan bir özel durum açıklaması. Bir spor kulübü bir şirketle sponsorluk anlaşması yapıyor, sözleşme bedeli için TÜİK verilerine itibar edilmiyor, “TÜİK ve ENAG verilerinin ortalaması dikkate alınır.” deniliyor. Aslında bu belge bile başlı başına iktidarın TÜİK'i ne kadar itibarsızlaştırdığının kanıtıdır.

Size yeni görevinizde başarılar diliyorum Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın İlhami Özcan Aygun...

18.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Toprak Mahsulleri Ofisinin uygulamalarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ofis, çiftçinin kara gün dostu idi bir zamanlar ama şimdi ise Rus ve Ukrayna çiftçisinin kara gün dostu oldu. 26.500 tonluk PUNKT, 26.500 tonluk GOZO gemileri Tekirdağ Limanı'nda demirli olarak bekliyor. Neyi bekliyor? İnmeyi bekliyor. İthalatı yapan kim? Toprak Mahsulleri Ofisi. Evet, Toprak Mahsulleri Ofisi, Rus ve Ukrayna çiftçisinin buğdaylarını getirirken kendi çiftçisine ise yüzünü kapatmış. Randevulu sistem beş günden beri randevu alamayan çiftçilerle baş başa kalmış; aynı, hastanelerde randevu bekleyen vatandaşlarımız vardı, şimdi de çiftçilerimiz TMO'da randevulu sistemi bekliyorlar ve gelinen noktada, çiftçimizin buğdayı Uzunköprü Borsasında 4 lira ile 6,5 buçuk liraya satılırken biz dışarıdan, Rusya ve Ukrayna'dan buğday getiriyoruz. Hadi oradan! Kendi çiftçinize yüzünüzü döndünüz. Bir an evvel çiftçinizin malını alın. Buğdaylar şu anda harmanda, buğdaylar traktörde bekliyor ama Rusya'dan, Ukrayna'dan gemilerle buğday getiriliyor.

Sizin tek amacınız ithalat, ithalat, ithalat!

BAŞKAN – Sayın Orhan Sümer...

19.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, memur maaşındaki vergi dilimi zulmüne ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Mecliste memur maaşlarına yapılacak zamların belirleneceği bu haftada milyonlarca kamu görevlisinin yaşadığı bir başka sorunu bir kez daha buradan dile getiriyorum. Her yıl mart ayından başlayarak tüm kamu görevlilerini ve ücretli çalışanları kapsayan vergi dilimi zulmü yaşanmaktadır. Yıl sonuna kadar tüm kamu görevlileri pozisyonlarına göre mart ayından itibaren yüzde 15'lik vergi diliminden başlayarak yüzde 28'e ulaşan vergi dilimlerine girmektedir. Memurlar ve ücretli çalışanlar için gelir vergisi kesintileri doğrudan maaşlarının azalması demektir. Milyonlarca maaşlı çalışan özel sektör-kamu farkı olmaksızın vergi dilimi kesintileri yüzünden mağduriyet yaşamaktadır. Daha önce defalarca buradan dile getirdik, özellikle memurun maaşından yapılan kesintilerde vergi dilimi ya enflasyon şartlarına sabitlenmeli ya da sıfırlanmalıdır. Vatandaşın maaşı saraydaki bir tabak yemeği karşılamazken memur maaşındaki vergi dilimi zulmü artık son bulmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Hüseyin Yıldız... Sayın Yıldız yok sanırım.

Sayın Yıldız yerine, söz talep eden Sayın Abdurrahman Tutdere.

Buyurun.

20.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, deprem bölgesindeki kiracıların yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İktidarın iş bilmezliği, ilgili bakanlıkların koordinasyon eksiklikleri nedeniyle Adıyaman başta olmak üzere deprem illerinde acı ve gözyaşı dinmiyor, mağduriyet aynen devam ediyor. Ben buradan kiracı bir annenin mesajını sizlerle paylaşmak istiyorum: “Eşim vefat etti, 2 çocuğumla birlikte sokakta kaldım, şu anda çadırda kalıyoruz ancak buradan da bizi çıkaracaklar. Ben kadın başıma ne yapacağım? Peki, biz kiracılar ne olacağız, ne yapacağız?” diyor. Ben de buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden tüm kiracılar adına Hükûmete soruyorum: Kiracıların durumu ne olacak, kiracılara konteynerleri ne zaman vereceksiniz, kiracıların artan kira fiyatları nedeniyle yaşadıkları mağduriyetleri gidermek için gerekli yasal çalışmaları ne zaman yapacaksınız diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Değerli milletvekilleri, Mecliste temsil edilen siyasi parti grupları adına Sayın Grup Başkan Vekillerinin mümkün olduğunca kesintisiz konuşmalarını önemsemekteyiz çünkü Meclis millî iradenin milletvekilleri aracılığıyla temsil edildiği makamdır demiştik. Bu nedenle, Sayın Grup Başkan Vekillerine süreyi “5+1” olarak uygulayacağım.

Şimdi, İYİ Parti Grubundan başlıyoruz.

Buyurun Sayın Usta.

21.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Kurban Bayramı'na ve bayramda yaşanan trafik kazalarına, hacdan dönenlere, 3'üncü Avrupa Oyunları'nda başarı gösteren millî sporculara, İsveç'in başkenti Stockholm'de bir caminin önünde Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, işgal altındaki Batı Şeria'nın Cenin bölgesinde İsrail güçlerinin Filistinlilere karşı gerçekleştirdiği şiddet olayına, Kocaeli Dilovası'nda Suriyeli sığınmacılar ile vatandaşlar arasında yaşanan gerginliğe, sözleşmeli ve ücretli öğretmenlerin kadro beklediklerine ve Para Politikası Kurulunun yayınladığı toplantı özetine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) - Teşekkür ederim Sayın Başkan, öncelikle yeni görevinizin hayırlı olmasını diliyorum.

İyi bir hafta diliyorum Genel Kurulumuza.

Kurban Bayramı'nı idrak ettik; hem milletvekillerimizin hem Meclis çalışanlarımızın hem de bütün milletimizin geçmiş bayramını da tebrik ediyorum.

Tabii, bayramda yaklaşık 18 bin trafik kazası oldu, hayatını kaybeden vatandaşlarımız oldu. Onlara Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Ayrıca, hacılarımız dönmeye başladı. Onların da hac ibadetlerinin kabul olmasını Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Polonya'da düzenlenen 3. Avrupa Oyunları'nda üstün başarı gösteren, 38 madalya kazanan millî sporcularımızı da tebrik ediyorum, başarılarının devamını diliyorum.

İsveç'in başkenti Stockholm'de bir caminin önünde kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim yakılmıştır. İYİ Parti Grubu adına bu olayı şiddetle kınadığımızı buradan ifade etmek istiyorum. Maalesef İsveç devlet yetkililerinin, gelen tepkiler üzerine, dört gün aradan sonra bu olayı kınama mesajı yayınlamasını da zaten samimi görmediğimizi ve İsveç devletinin bu tutumundan bu tür insanların güç aldığını, bu tutumun onları cesaretlendirdiğini de buradan ifade etmek gerekiyor.

Diğer yandan, İsrail'in işgal altında bulunan, Batı Şeria'da bulunan Cenin bölgesinde, İsrail güçleri Filistinlilere karşı bir şiddet olayı gerçekleştirmiştir. Hayatını kaybeden Filistinlilere de Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum. Hem Birleşmiş Milletleri hem de İslam İşbirliği Teşkilatını ve tüm dünyayı yaşanan bu acıyı durdurmaya davet ediyorum.

Kocaeli Dilovası'nda Suriyeli sığınmacılar ile vatandaşlarımız arasında bir gerginlik olmuştur. Bu gerginlik de ülkemiz adına endişe vericidir. Sadece burada değil, zaman zaman başka illerimizde de bu tür olayları görüyoruz. Hükümet artık şunu idrak etmek durumundadır: Bu sığınmacı meselesi, Türkiye'ye ekonomik yükü zaten getiriyor, Türkiye'ye ciddi bir demografi problemini getiriyor ve ciddi bir güvenlik, asayiş problemi getiriyor; Türkiye'nin esas beka meselesi burasıdır. Hükümet bu konuya kayıtsız kalıyor, Hükümeti bu konu üzerinde hassasiyetle durmaya ve bu konuyu çözmeye davet ediyoruz. Bizim İYİ Parti Grubu olarak bununla ilgili en son "Millî Göç Doktrini" diye bir yayınlamamız da oldu, bu çalışmamızı yayınladık. Burada da iktidar olunması durumunda nasıl bir eylem planı uygulayacağımızı ifade etmiştik. Tabii, iktidar sorumluluğu şu anda AK PARTİ hükümetlerinde, dolayısıyla biz burada kendilerine de destek vermeye hazır olduğumuzu ifade etmek istiyoruz ve bu Suriyeli sığınmacı meselesini Türkiye ciddi bir şekilde ele almalıdır; konu, önemli bir konudur. Tabii, Türkiye'de, maalesef yanlış uygulanan ekonomi politikaları nedeniyle ciddi bir barınma krizi yaşanıyor, az önce bir arkadaşımız da gündeme getirdi, kiralarda ciddi, çok yüksek artışlar var. Özellikle yeni tayin olan memurlar var veya yeni kiracı olan insanlar var; bunların kiraya güç yetirmesi mümkün değildir. Konu, yapısal bir konudur; konu, böyle yüzde 25 sınırı koyularak geçirilecek, çözülecek bir konu değildir. Tabii, Hükümetin konuları temelden çözme gibi bir alışkanlığı olmadığı için bu konuya da böyle palyatif olarak bakıyor; bunun yanlış olduğunu ifade etmek istiyoruz. Konunun önemine binaen bugün bir araştırma önergesini de Genel Kurul gündemine getireceğimizi buradan ifade etmek isterim.

Diğer bir konu, sözleşmeli öğretmenler ve özel okullarda çalışan öğretmenler yaz tatiliyle birlikte işsiz kaldılar. Bu konu, sözleşmeli öğretmen, ücretli öğretmen konusu mutlak suretle çözülmelidir. Bunlar kadro bekliyorlar, bunlara mutlak suretle kadro verilmesi gerekiyor. Ayrıca özel okullara ilişkin bir düzenleme ihtiyacının olduğunu da buradan tekrar ifade etmek gerekiyor.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, biliyorsunuz, Para Politikası Kurulu toplantı özeti yayınlandı. Kaç sayfa? Yaklaşık 6 sayfalık bir özet yayınlandı. Bu, tam bir itirafname yani özellikle Eylül 2021'den itibaren uygulanan ekonomi politikalarının nasıl iflas ettiğine, "Türkiye ekonomi modeli" denilen, güya model olan o, Türkiye ekonomi modelinin nasıl iflas ettiğine dair bir itirafname şeklinde tarihe geçmiştir; önce bunu bir not edelim. Tabii, kuru inat ve kara cehaletin faturasını milletimiz acı acı ödemektedir; bunu da net bir şekilde görmek lazım. Az önce sözüne ettiğim bugünkü barınma krizi yine buradan kaynaklanmakta. Türkiye ciddi bir gıda krizi yaşıyor, bu ve yoksulluk yine bu yanlış ekonomi politikalarının neticesidir.

Şimdi, bu itirafnamede, burada, bakıyorsunuz, artık eski politikalardan vazgeçileceğine ilişkin ifadeler var. Neydi Türkiye ekonomi modeli? Üç amacı vardı. Birinci amacı, üretim, yatırım. Türkiye'de üretim yatırımı yapıldı mı bu dönemde? Yapılmadı. İkinci amacı ne? Enflasyonu, kuru dizginlemektir. Kur, dolar kuru seçimden bu yana yüzde 35 arttı; bunun faturası çok kabarık oldu. Cari denge... "Cari fazla vereceğiz." deniliyordu, tarihin en yüksek cari açıklarını verdik, enflasyon patladı gitti. Dolayısıyla hiçbir sonuç alınamamış fakat millete ağır bir fatura ödetilmiştir.

Bakın, sadece 12 Mayıs'tan yani en son seçimden önceki son mesai gününden bugüne dolar kurundaki artış yüzde 35. Bunun faturası ne biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bir dakikam var.

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Dış borçlardaki artış, iç borç faizindeki doğrudan artış, kur korumalı mevduat, kamu-özel iş birliği projelerindeki doğrudan artış. Dolaylı etkileri söylemiyorum, doğrudan bu artışın yani dolar kurundaki artışın bu saydığım dört kalem üzerinden devlet bütçesine getirdiği, önümüzdeki dönemde getirdiği yük 272 bin öğretmene otuz yıl süreyle vereceğimiz maaş kadar arkadaşlar. Mesela biz “100 bin atama” demiştik, 45 bin yaptı Hükûmet; mesela, biz “55 bin daha ilave edilecek.” demiştik yani öğretmen ihtiyacı var. Öğretmen ataması yapmayan Hükûmet yanlış ekonomi politikalarının bedelini... Sayın Başkan, sadece bir buçuk aydaki kur artışının devlet bütçesine önümüzdeki dönemde getirdiği maliyet 272 bin öğretmenin otuz yıllık brüt maaşı kadardır. Dolayısıyla ekonomi politikalarında böyle inatla, cehaletle bu işler yürütülmez, bu faturayı Türkiye acı acı ödedi, inşallah, umarız bundan sonra ödemez.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül.

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İsveç'te Müslümanları ve özelde Türkleri hedef alan çirkin ve ahlaksız eylemlere ve İsveç'in başkenti Stockholm'de bir caminin önünde Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, İsrail tarafından Filistin'in Cenin bölgesinde gerçekleştirilen saldırıya, Atina Büyükelçiliği Müsteşarı Ömer Haluk Sipahioğlu'nun şehadetinin seneidevriyesine, Lizbon Büyükelçisi Murat Karagöz'ün vefatına ve 3'üncü Avrupa Oyunları'nda başarı gösteren millî sporculara ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; nüfusunun yüzde 8'inden fazlası Müslümanlardan oluşan İsveç'te, ırkçı Neonazi yapılanmaları ve aşırı sol siyasetin güçlenmesiyle Müslümanlara yönelik nefret suçları, çirkin saldırılar ve İslam dinini hedef alan çeşitli provokatif eylemler son yıllarda artış göstermiştir. 2014 yılında birer ay arayla toplamda 12 cami kundaklanmış, 2021 yılında Malmö'de Müslüman mezarlığı büyük oranda tahrip edilmiştir.

İsveç'teki Eşitlik Denetleme Kurumu 2015-2021 verileri ülke genelinde din kaynaklı 1.293 şiddet vakasının büyük kısmında Müslümanların hedef alındığını ve sadece 2020 yılında İslam karşıtı 330 nefret suçu işlendiğini kaydetmiştir. 21 Ocak 2023 tarihinde İslam düşmanı Danimarkalı siyasetçi Rasmus Paludan polis koruması eşliğinde, Stockholm'deki Türk Büyükelçiliğinin önünde Kur'an-ı Kerim'i yakmıştır. Dünden bugüne sistematik bir şekilde yürütülen, Müslümanları ve özelde Türkleri hedef alan bu çirkin ve ahlaksız eylemlere geçen hafta İsveç'in başkenti Stockholm'de bir yenisi daha eklenmiştir. Müslümanların din ve vicdan hürriyetini hedef alan bu menfur eylem de öncekiler gibi İsveç Hükûmeti eliyle desteklenmiş ve himaye edilmiştir. Kur'an-ı Kerim'i yakma ve yırtma eylemine mahkeme kararıyla izin verilmiş ve polis koruması eşliğinde Kurban Bayramı'nın birinci gününde bir caminin önünde kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim yakılmıştır. İnanç ve düşünce hürriyeti konusunda Müslümanların muhatap olduğu ikiye bölünmüş politikaları bir kere daha ifşa eden bu Vandallığı şiddetle lanetliyoruz. Bu tür provokasyonlar üzerinden bir taşla beş kuş vurmaya çalışanların da kendi kazdıkları kuyulara er ya da geç kendilerinin bizzat düşeceği mukadder olduğunu belirtmek istiyoruz.

Sayın Başkan, yine, İsrail tarafından Filistin'in Cenin bölgesinde gerçekleştirilen saldırıyı lanetliyoruz. Vefat eden masum kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralananlara da acil şifalar diliyoruz.

Sayın Başkan, 4 Temmuz 1994 tarihinde “17 Kasım” isimli Marksist-Leninist terör örgütü tarafından şehit edilen Atina Büyükelçiliği Müsteşarımız Ömer Haluk Sipahioğlu’nu şehadetinin seneidevriyesinde rahmetle anıyoruz.

Yine, geçtiğimiz günlerde kalp krizi geçirerek vefat eden Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçisi sıfatıyla devletimizi temsil eden Lizbon Büyükelçisi Murat Karagöz’e Allah’tan rahmet, kederli ailesine ve hariciye camiamıza başsağlığı diliyoruz.

Son olarak, Polonya’da düzenlenen 3’üncü Avrupa Oyunları’nı 9 altın, 9 gümüş ve 20 bronz olmak üzere toplamda 38 madalyayla tamamlayarak şanlı bayrağımızı gururla dalgalandıran tüm millî sporcularımızı ve teknik heyetleri tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş.

23.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, bir kadının Meclis Başkan Vekili olarak görev yapmasından mutluluk duyduklarına, İsveç’te Kur’an-ı Kerim’in yakılmasına, Vedat Aydın’ın ölüm yıl dönümüne, Sivas Madımak ve Çorum katliamlarına, özel güvenlik gerekçesiyle yasaklanan Hakkâri’nin Gever (Yüksekova) ilçesinde bulunan Cilo Dağları ve Sat Buzul Göllerine, Hakkâri’de tüm ilçeleri içerecek şekilde düzenli olarak her şeyin yasaklandığına ve Cilo Fest’e ilişkin açıklaması

MERAL DANİŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben de sizi kutluyorum, öncelikle, ilk görev gününüz, bir kadının Meclis Başkan Vekili olarak görev yapmasından da mutluluk duyduğumuzu paylaşmak istiyorum.

Evet, İsveç’te Kur’an-ı Kerim’in yakılmasını öncelikle biz de şiddetle kınıyoruz, bütün dinlerin ve inançların kutsalına, değerlerine yönelik her türlü saygısızlığın ve saldırının tam karşısındayız. Kur’an-ı Kerim’in yakılması eyleminin İsveç polisinin izni ve gözetimi altında yapılması ayrıca kabul edilemez bir tabloyu ortaya çıkarmıştır. Bunun ifade ve düşünce özgürlüğüyle izah edilmesi mümkün değil, izah edilmesini de kabul edemeyiz. Bu bağlamda, bir kez daha İsveç Hükümetine çağrıda bulunuyoruz: İfade özgürlüğü demokrasinin temel bir parçasıdır ancak bir dine, inanca ve kutsala yönelik her türlü eylem ve etkinlik suçtur. Müslümanların kutsal kitabının yakılması ve hakaret edilmesi düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilemez demiştik, hiçbir mahkeme kararı da bunu, bu eylemi meşrulaştıramaz. Bir an önce tedbirlerin alınmasını talep ediyoruz ve bu eylemin açık bir provokasyon ve kirlî pazarlıkların bir sonucu olduğunu, İsveç Hükümeti ile Müslüman ülkeler arasında gerilime ve tansiyonu yükseltmesine neden olduğuna da dikkatleri çekmek istiyoruz ve tekrar kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, temmuzun ilk haftası birçok anma var maalesef; Vedat Aydın’ın da ölüm yıl dönümünün olduğu hafta. JİTEM tarafından, ilk faili meçhul cinayet olarak Vedat Aydın cinayeti bilinir. Ben, kendim, bizzat cenazesine gitmiştim, aradan otuz iki yıl geçti ve sevgili Vedat Aydın’la İnsan Hakları Derneğinde birlikte çalışmıştık. Açılan dava maalesef, JİTEM davaları gibi zaman aşımına uğratarak cezasızlıkla kapatıldı fakat cinayet bizim için asla kapanmadı. Vedat Aydın’ın şahsında, sevgili Vedat ağabeyimizin şahsında mücadelesiyle bizlere yol gösteren bütün yoldaşlarımızı saygıyla anıyorum, mücadele sözümüzü yineliyorum.

Yine, Sivas Madımak katliamı insanlığa karşı işlenmiş en büyük suçlardan bir tanesidir. Sivas katliamında yitirdiğimiz canları saygıyla anıyorum, anıları önünde eğiliyorum. Bu katliam kadar katliam sonrasında yaşananlar da bir o kadar yakınlarına, sevenlerine, hepimize acı vermiştir. Birçoğu korunup kollanmış faillerin ve firari kabul edilenler bile hâlâ vardır. Maalesef, Sivas’ta Madımak

Otelinde, bizzat benzin bidonlarını taşıyıp ateşe veren, 33 insanı yakarak öldürmekten ağırlaştırılmış müebbet alan, cezaevinde olan Ahmet Turan Kılıç yirmi yedi yıl sonra Cumhurbaşkanı tarafından affedilmiştir yaşı gerekçe gösterilerek. Oysa, yüzlerce ağır hasta mahpus şu anda son nefeslerini veriyor cezaevlerinde. Ahmet Turan Kılıç gibi bir insanlık suçlusunun, canisinin affedilmesi bu iktidarın aslında zihniyetinin de dışavurumudur; bunu söylemeden geçmek istemiyorum. 3 firarı sanık yönünden devam eden dava, zaman aşımı riskiyle karşı karşıya; buna karşı da duyarlılık çağrısı yapıyorum ve bugün zaten Sivas katliamına ilişkin araştırma önergesi indiriyoruz, bu konuda bütün gruplardan da destek istiyoruz. Çorum katliamı da 3 Temmuzda olmuştu, 43'üncü yılını doldurdu; resmî rakamlara göre 57 can yaşamını yitirdi, yüzlercesi de yaralandı; solcuların ve Alevilerin iş yerleri ve evleri yağmalandı ve çok ağır bir katliamdı. Çorum'da katledilen canlarımızı da bir kez daha saygıyla andığımızı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, Hakkâri'nin Geve -yani Yüksekova- ilçesinde bulunan ve 3.500 rakımıyla bölgenin en yüksek 2'nci dağı olan Cilo Dağı ve Sat Buzul Gölleri yarıdır özel güvenlik gerekçesiyle yasakların gölgesinde olmaya devam ediyor. Cilo gibi bir doğaya ancak izin, özel izin alınarak gitmek mümkün. Bize çok sayıda Hakkâri'li yurttaş ulaştı ve diyorlar ki: "Biz dibinde yaşıyoruz." ve hâlâ Sat Buzul Göllerini göremediklerini, görmelerine de izin verilmediğini ifade ediyorlar.

Tüm bunlar bir yana, Hakkâri'de tüm ilçeleri içerecek şekilde düzenli olarak her şey yasaklanıyor. En son 21 Haziranda her şeyi kapsayan bir yasak daha getirildi. Örneğin, bu yasağa göre konser şenlik, tiyatro ve benzeri faaliyetler yasak fakat bu yasaklar, sadece şehrin kayyumuna ya da iktidara yakın olanlara, iktidar partilerine yasak değil. Hakkâri'lilere yasak ama kayyuma ve iktidar partisine yasak değil, onlar istediklerini yapabiliyorlar. Ne yapıyorlar? Örnek vereyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hakkâri'lilerin zor bela gidebildiği veya izin verilmediği için göremediği yerlere şimdi bakıyoruz festival düzenleniyor, bu festivalin adına da "Cilo Fest" diyorlar. Millî park ilan edilen ve son derece hassas bir doğaya sahip olan yere teknik düzenlemeler yapılıyor, yer yer iş makineleri de dâhil oluyor. Çeşitli ekoloji derneklerinin yaptığı açıklamaya göre, erime sürecinde olan buzullar tahrip edilmiş, çevre kirletilmiştir. Hakkâri'liler soruyor, biz de soruyoruz: Bir festivalin yeri erime sürecinde olan buzulların ortası mıdır? Festivalin sloganı da Valilikçe "Hakkâri'de Hayat Var" şeklinde. Hayır, yalan atıyorlar, Hakkâri'de sadece onlara hayat var, Hakkâri'de sadece yasak var, Hakkâri'de kayyum var, halkın kaynaklarının çarçur edilmesi var. Yasakların gölgesinde kendileri çalıp kendileri oynuyorlar, işleri güçleri makyaj, yalan ve çarpıtma.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitireceğim Başkan.

Aynı şey Sur'da yapıldı, Munzur Doğa ve Kültür Festivali'nde yapıldı, okul şenliklerinde yapıldı, konserlerde yapıldı. Siz yasakçı bir zihniyetten fayda bekleyen, bunun peşinde koşanlarsınız. Her şeyin yasaklı olduğu bir yerde hiçbir hak doğru kullanılmaz. Cilo'dan ellerinizi çekin, kayyum sadece orada festival yapamaz. Hakkâri'lilerin giremediği yerlerde festival yapmanız ikiye bölünmüşlüğü gösteriyor diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ali Mahir Başarır.

Buyurun Sayın Başarır.

24.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, ilk kadın milletvekili Mihri Pektaş'ın ölüm yıl dönümüne, Kurban Bayramı'nın ilk gününde İsveç'in başkentinde Kur'an-ı Kerim'in yakılmasına, otuz yıl önce Madımak'ta işlenen insanlık suçuna, Başbağlar katliamının 30'uncu yılına, Merdan Yanardağ'ın tutuklanmasına, "Can Atalay'a özgürlük." dediklerine, 28 Şubat davası kapsamında hâlâ hapiste olan 5 generala ve memura ve emekliye gerçek enflasyon oranında zam yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, grubumuz adına öncelikle yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Yine, Meclisin ilk kadın milletvekillerinden Mihri Pektaş'ı ölüm yıl dönümünde saygıyla anıyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kurban Bayramı'nın ilk gününde İsveç'in başkentinde Kur'an-ı Kerim'in yakılması ve buna seyirci kalınması hepimizi gerçekten üzüntüye boğdu. Biz bu nefret eylemini lanetliyoruz, tüm dünya ülkelerini bu eyleme karşı tepki vermeye davet ediyoruz. Tüm ülke olarak, parti olarak tepkimizi ortaya koyuyoruz.

Temmuz ayının ilk haftası, evet, hepimizin acı içerisinde olduğu bir hafta. Maalesef ki Madımak ve Başbağlar'ın acılarını yaşıyoruz. Otuz yıl önce Madımak'ta bir insanlık suçu işlendi. Cumhuriyetimizin temellerinin atıldığı Sivas'ta, cumhuriyet düşmanları tarafından bu suç işlendi. Çok açık bir şekilde bir insanlık suçu varken maalesef ki otuz yıl içerisinde bu suç, bu eylemler zaman aşımına uğratıldı. Dönemin Başbakanı "Birçok dava maalesef zaman aşımına uğruyor, bu da uğrayabilir." dedi, bu hepimizi üzdü ama şunu söyleyeyim ki otuz yıl değil, altmış yıl, altı yüz yıl da geçse bunun hesabı bir gün mutlaka sorulacak.

Yarın Başbağlar katliamının 30'uncu yılı. Bu katliam da yüreklerimizi yaktı ve yakmaya devam ediyor. Davalarda, soruşturmada maalesef ilerlenemedi, bunun da katillerine hesap sorulmadı. Bir kez daha kaybettiğimiz şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum ve bunun sorumlularını lanetliyorum.

Bayramdan hemen önce -hepimizi üzen bir olay- bir televizyonun Genel Yayın Yönetmeni bir gazetecinin, Merdan Yanardağ'ın tutuklanması gerçekten üzüntü verici bir olay. Çünkü söz konusu gazeteci yapmış olduğu bir ironiden dolayı -bunu açıkça söylemesine rağmen- tutuklandı. Ne acıdır ki bunu, bu videoyu, bu montaj videoyu bir milletvekili yaptı ve paylaştı ve yine ne kadar acıdır ki aynı milletvekili yine bir komplo, yine çirkin bir tezgâh sonucu açılan davada tutukluyken Merdan Yanardağ onun hakkını savunuyordu ama yıllar sonra ona karşı böyle bir komployu, böyle bir montajı yaptı ve tutuklanmasına neden oldu. Olay gerçekleştiikten hemen sonra Genel Başkanımızın talimatıyla milletvekillerimizden oluşan bir komisyon kuruldu, cezaevine gidildi. Merdan Yanardağ net bir şekilde şunu söyledi: "Suçsuzum, güçlüyüm ve direneceğim." Ben buradan bir kez daha sesleniyorum: Artık bu montaj videolarla, algılarla gazeteciler, sanatçılar, insanlar tutuklanmasın; hele hele Mecliste, bizimle görev yapan bir milletvekilinin, zamana ve döneme göre rüzgârgülü gibi dönen bu arkadaşımızın veya başka bir arkadaşımızın bu tip oyunlara alet olmamasını diliyorum ve Merdan Yanardağ'a özgürlüğün bir an önce verilmesi için buradan sesleniyorum, haykırıyorum.

Yine, Can Atalay... Odası var, danışmanları var. Evet, Anayasa Mahkemesi kararları, Anayasa net ama hâlâ kendisi cezaevinde. Yargıtaydan Yargıtaya dosya bekleniyor. Hâlâ Yargıtay 3. Ceza Dairesine dosya gelmedi. Dosya çok uzaklardan gelmiyor, bir binadan bir binaya gelecek, belki 2 kat aşağıya gelecek ama gelmiyor ve şu anda cezaevinde olması Anayasa'ya göre bir suçtur. Ben buradan bir kez daha Yargıtaya sesleniyorum: Yapmayın, talimatla uzatmayın, mevcut kararlar var çünkü. Yargıtay ya da başka bir mahkeme ya da başka bir hâkim Anayasa'dan ve Anayasa Mahkemesinden kendini

büyük görmesin. “Can Atalay’a özgürlük.” diyoruz; onun yeri cezaevi değil, bu sıralar; bizimle beraber yasama faaliyetlerinde bulunmalı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yine, bizleri çok üzen bir durum: 28 Şubat davası kapsamında hapiste hâlâ 5 general var. Çetin Doğan 83 yaşında, Fevzi Türkeri 82 yaşında, Yıldırım Türker 82 yaşında, Cevat Temel Özkaynak 78 yaşında, Erol Özkasnak 77 yaşında ve daha geçen sene, 20 Aralıkta 85 yaşındaki Vural Avar’ı cezaevinde kaybettik, üzüntü verici bir durum. Çetin Doğan hastaneye kaldırıldı, yaşam mücadelesi veriyor. Dosyalar infaz savcılığından Adalet Bakanlığına gönderildi ve şu anda Cumhurbaşkanının imzası bekleniyor ama imzalamıyor. Ne acıdır ki 3 kişinin katili, 71 yaşındaki Hizbullahçı Mehmet Emin Alpsay Cumhurbaşkanının imzasıyla tahliye edilirken, bu generaller ölüme terk ediliyor. Aralarındaki fark ne?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bu generaller bu ülke için nöbet tutmuş, bu ülke için savaşmış vatansever subaylar, diğeri ise, domuz bağıyla insanları öldüren Hizbullahçı. Ben bunu kınıyorum ve Cumhurbaşkanına sesleniyorum: Bu generallerin Anayasa çerçevesinde hakları olan tahliye kararlarını verin. Cezaevinde bizim askerlerimiz ölmesin, ölmesini de istemiyoruz.

Son olarak şunu söylemek istiyorum: Yakın bir zamanda -bir ay bile olmadı- asgari ücrete yüzde 34 zam yapıldı ama şu anda, Türkiye’nin her yerinde ekmeğe yüzde 40, 50, 60 civarında zamlar yapılmakta. Yarın enflasyon açıklanacak; her ne kadar Abdülkadir Selvi yüzde 18 olarak tahmin etse de ENAG diye de bir gerçek var, dolap, tencere, sofralar da bir gerçek var. Ben gerçek rakamların açıklanmasını istiyorum. Bakın, Türkiye’nin geldiği nokta çok acı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiriyorum Başkanım, son.

BAŞKAN - Son kez, toparlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Galatasaray Spor Kulübü sponsorluk anlaşmasını TÜİK ve ENAG’ın ortalaması olarak yapıp açıklıyor ama dakikalar sonra, saatler sonra KAP’a bunu çektiğini söylüyor. Niye? Baskı yüzünden, korku yüzünden. Türkiye’de 32 tane büyük şirket ENAG’ın verilerini alıyor ve işçilerine zam yapıyor. O yüzden, Abdülkadir Selvi ya da onun benzer türevlerinin TÜİK’in rakamlarını tahmin etmesinden daha çok gerçekleri görmeliyiz, bu ülkede gerçekten mutfakta yangın var. Dediğim gibi asgari ücretin 2.900 lirası on beş günde eridi bile, iğneden ipliğe her şeye zam var. Gerçekler görülsün, memura ve emekliye gerçek oranda, enflasyon oranında zam yapılsın diyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

25.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Kurban Bayramı’na, İsveç Hükümetinin gözetimi altında Kur’an-ı Kerim’i yakma girişiminde bulunulmasına, İsrail’in Cenin’de Filistinli Müslümanlara yapmış olduğu zulme, bu hafta içerisinde Meclise sunacakları kanun teklifine, seçim beyannamelerinde ne söyledilerse 28’inci Dönemde hepsini bir bir gerçekleştireceklerine, uluslararası yarışmalarda başarı gösteren sporculara ve 27’nci Genç Balkan Matematik Olimpiyatı’nda madalya kazanan gençlere ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Sözlerimin başında -mübarek Kurban Bayramı'mızı hep beraber idrak ettik- hem buradaki değerli milletvekillerinin hem de bizleri televizyonları başında izleyen bütün aziz ve asil milletimizin, 85 milyon insanımızın tamamının geçmiş Kurban Bayramlarını tebrik ediyorum. Cenab-ı Hak nice bayramlara sağlık, afiyet içerisinde, huzur içerisinde, mutluluk içerisinde bütün milletimizi kavuştursun. Duayla bu bayram güzelliğini hep beraber inşaallah bundan sonraki süreçler içerisinde de yaşatalım diyorum.

Tabii, bir taraftan böyle güzellikleri yaşarken bir taraftan da maalesef çirkin davranışlarda, provokatif davranışlarda, hakikaten birtakım “özgürlük” adı altında büyük bir sapıklığı ve sapkınlığı, kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'i yakma girişiminde bulunmayı “ifade özgürlüğü” olarak nitelendiren ve kendi temel değerleriyle çelişen bir Batı'yla karşı karşıya kaldığımız gerçeği var. Buradan, bütün insanlığın hidayet rehberi olan ve gerçekten iyiliği, güzelliği, faydayı ve insanların dünya ve ahiret mutluluğunu reçeteleyen kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'e yönelik, İsveç Hükümetinin gözetimi altında Kur'an-ı Kerim'i yakma girişiminde bulunulmasını ve bunun hükümet yetkililerinin eliyle, onların müsaadesiyle yapılmasını şiddetle lanetliyorum ve kınıyorum. Bu menfur ve melun saldırı bir daha tekrarlanmamalı. İsveç Hükümeti bu yıl içerisinde aynı provokatif olaylara ikinci kez müsaade ediyor. İsveç Hükümetinin yapması gereken, bütün insanlığın ortak değeri olan kutsal değerlere karşı bu tür insanlık dışı eylemlere müsaade etmeyerek infial oluşmasına, provokasyonların oluşmasına önlem almasıdır, yoksa bir kuru kınamayla, danişıklı dövüşle bu olayları geçiştirmek değildir. Bu konuda, tabii, aynı şekilde İsrail'in Cenin'de Filistinli kardeşlerimize, oradaki Müslümanlara yapmış olduğu zulmü de şiddetle lanetliyor ve kınıyorum. Bu konuda İsrail makamlarının yapması gereken, hukuktan, adaletten yana tavır koymaları ve bu manada zulüm içeren bu eylemlerine, bu saldırılarına derhâl son vermeleridir. Bu konuda uluslararası bütün kuruluşları da daha duyarlı davranmaya davet ediyorum.

Asgari ücretle ilgili bir düzenleme yaptık. Malumunuz, aslında aralıktan aralığa düzenlenirken, dünyadaki pandemi şartlarının ülkemize de etkileri çerçevesinde, altı ayda bir düzenlemelerle bu konuda bütün çalışanlarımızı enflasyona ezdirmeme prensibimiz çerçevesinde, geçtiğimiz yıllardan itibaren altı ayda bir düzenlemelerle asgari ücretle ilgili en son net 11.402 TL'yi ifade edecek şekilde bir düzenleme yaptık ve bu konuda -400 liradan 500 liraya- asgari ücretle ilgili işverenlere desteğimizi de ortaya koyacağımızı ifade ettik. Seçim sathumailinde bütün arkadaşlarımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, hep beraber en düşük memur maaşının net 22 bin lira olacağını ifade etmiştik. İnşallah, bu hafta içerisinde, yarın enflasyonla ilgili altı aylık rakamın netleşmesi üzerine enflasyon farkını ve refah farkını da gözetecek şekildeki düzenlemelerimizle verdiğimiz sözleri yerine getireceğiz ve bu hafta içerisinde kanun teklifimizi yüce Meclisimize milletvekili arkadaşlarımızla beraber sunacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda, en düşük memur maaşının, net 22 bin lira olmak kaydıyla, bir kademelenmeyle karşımıza çıkacağına ve verdiğimiz sözlerin tahakkuk edeceğine ilişkin beyanlarımızı hatırlatmak isterim. Bu manada, daha önce verdiğimiz bütün sözleri nasıl yerine getirdiysek bundan sonra da verdiğimiz sözlerin -bir süreç yönetimi çerçevesinde- hepsini bir bir yerine getireceğiz. Seçim beyannamemizde ne söylediysek ev kadınlarının emeklilik hakkını, genç kardeşlerimizin, kızlarımızın, erkek evlatlarımızın evlenmeyle ilgili, bütün evlilik primlerine ilişkin taahhütlerimizin hepsini bu süreç içerisinde kanun teklifi içerisinde görmüş olacağız ve bugüne kadar depremzedelerle ilgili önceliğimiz söz konusudur dedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 180 bin konutun...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel aynı uygulama yapıldığı için...

ERHAN USTA (Samsun) – Yo, sizin için problem değil, aynıısı orada da yapıldı. Dolayısıyla Sayın Başkan da “Beş artı biri hassas uygulayacağım...”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, eğer yapılmayacak idiyse...

ERHAN USTA (Samsun) – Sizin için değil, CHP’de de yapıldı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, 3 kere uzatıldığı için ben de aynı uygulamadan mütevellit...

ERHAN USTA (Samsun) – 3 defa ama bunun olmaması lazım Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet ama süreyi yeniden başlatmanızı istirham edeceğim.

Buyurun.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

Bütün verdiğimiz sözleri, seçim beyannamemizde ne söylediysek 28’inci Dönemde, 2023-2028 yılları arasında mutlaka bir bir gerçekleştireceğiz.

Hatırlarsınız, “5 adım atacağız.” demiştik. Bunların hepsini gerçekleştirdik; asgari ücretle ilgili, memur, emekli maaşlarıyla ilgili, 3600 ek göstergeyle ilgili ve 500 bine yakın sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesiyle ilgili, taşeronla ilgili ve en son EYT’yle ilgili “Yapılamaz.” denilenlerin hepsini yaptık, bunları da bir bir yapacağız ve başta 319 bin konutun bir yıl içerisinde depremzede hak sahiplerine teslimiyle beraber bu konuda 650 bine yakın konutun köylerde, şehir merkezlerinde, ilçelerde bütün mağdur vatandaşlarımıza, hak sahibi vatandaşlarımıza teslimini mutlaka gerçekleştireceğiz. Bu konuda ne söylemişsek yaptık, yaptıklarımızı söyledik.

Şunu ifade etmek isterim ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Tabii, bu arada şunu ifade etmek isterim ki özellikle bütün milletimizi almış oldukları madalyalarla gururlandıran sporcularımıza buradan teşekkür ediyorum. Erkek Millî Voleybol Takımı’mıza Avrupa Şampiyonluğu nedeniyle tebriklerimi sunuyorum. Aynı şekilde, olimpiyatlarda, matematik olimpiyatlarında üstün başarılar elde eden, geleceğimizin teminatı olan gençlerimizi yürekten kutluyorum. Ve inşallah, yirmi bir yıldır ortaya koyduğumuz bu performansla yeniden büyük Türkiye’nin öncülüğünde yepyeni, adil ve merhametli bir dünyanın kurulma mücadelesini hep beraber vereceğimizi, gençlerimizle bunu başaracağımızı ifade ediyorum ve gençlerimizin geleceğimizi olduğu vurgusuyla beraber inşallah bu başarılarının artarak devamı dileğiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

26.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Grup Başkan Vekillerinin konuşma sürelerine uymaları gerektiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, bu Mecliste konuşmaların bir usulü var, bir standardı var. Nasıl milletvekillerine belli bir süre veriliyor ve o sürede uzatma olmuyorsa Grup Başkan Vekilleri için de anlaşılmış bir süre var Sayın

Başkan. Konuşmamdan önce size geldim, sordum. Beş artı biri hassas uygulayacak mısınız dedim, uygulayacağınızı ifade ettiniz. Biz bu işin genelde mağduru oluyoruz, ilk konuşmacı oluyoruz; biz, beş artı bire uyduk ama arkadaşlar ilerleyen süreçte beş artı üç, beş artı dörde kadar çıktılar. Dolayısıyla bunların yaşanmaması gerektiğini ben ifade etmek isterim. Eğer böyle bir şey olacaksa biz de o zaman uzatalım ama ben böyle bir şey arzu etmiyorum. Yani neyse bizim süremiz, o süremize hepimiz uyalım. Grup Başkan Vekilleri olarak bizim de uymamız lazım. Benim de gündemimde birçok konu vardı, onları söyleyemedim. Bu konuda ilk gününüzde sizi uyarmak istiyorum Sayın Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sataşmadan söz talebinde bulunan Sayın Çelebi'ye yerinden iki dakika söz vereceğim.

Buyurun Çelebi.

27.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ali Mahir Başarır ve avanesi direkt FETÖ taktiği uygulamaktadır Değerli Başkan.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu nasıl bir cümle ya, anlamıyorum ben.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – O ne biçim bir kelime ya; grubu, grubu!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – PKK elebaşını öven, bakın, PKK elebaşını öven rezil bir videoyu paylaşmamdan hareketle -kaldı ki benden önce birçok hesabın paylaştığı da ortadadır, burada gözükmemektedir, birçok hesap paylaşmıştır- montaj yaptığımı, montaj yalanını piyasaya sürmüşlerdir; tam bir FETÖ taktiği uygulamışlardır. İftira at, izi kalsın mantığı gütmektedirler. Benden önce birçok hesaptan paylaşıldığını söyledim. PKK elebaşını öven kim varsa biz eleştiririz, her kim varsa yargının hesabı ayrıdır, bizim hesabımız ayrıdır. Herkes bayramda çocuklarına sarılırken bayramda evlatlarının mezarlarına sarılanlara karşı borcumuzdur bizim bu. Herkes Babalar Günü'nde babalarına sarılırken o şehitlerin yetimlerine karşı bizim borcumuzdur bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Kızının ve çocuğunun gözü önünde şehit edilen Binbaşı Arslan Kulaksız'a bizim borcumuzdur bu. Şehit Aybüke Yalçın ve katledilen 149 öğretmenimize bizim borcumuzdur. Kim PKK elebaşını överse biz onu da eleştiririz, videosunu da paylaşıyoruz ama “Montaj yaptı.” yalanı ispatlanmıştır, Twitter hesabımda da görülmektedir ama bunu bile bile, yalan olduğunu, iftira olduğunu bile bile piyasaya sürmeye çalışmaktadır, iftira atmaktadır; tam bir FETÖ taktiği uygulamaktadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Herhâlde sataşmayla ilgili bir açıklama yapmama gerek yok. Kürsüden cevap vermek istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, öncelikle, şunu söylemek isterim ki o videonun montaj olduğunu herkes gördü.

İki, kendisi de Ergenekon ve Balyoz sürecinde bir komployla tutuklanan bir subaydı.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Öcalan'a “filozof” diyor, teröristbaşına “filozof” diyor. Hadi! Teröristbaşına filozof diyen Merdan Yanardağ'ı savunuyorsun. Geç o işleri.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Onunla beraber Kuddusi Okkır, Ali Tatar gibi kahraman askerler vardı, o gün onlara yapılan komploya karşı Merdan Yanardağ onların yanında idi ve onları savunuyordu.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Öcalan'a “filozof” dediğini de açıkla, Öcalan'a “filozof” dediğini de açıkla, teröristbaşına. Onu da anlat onu.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, bu arkadaşımız çıkmış diyor ki: “Ben her türlü terörün karşısındayım.”

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Öcalan'a, teröristbaşına “filozof” dediğini de açıkla.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben de karşısındayım. Değerli Çelebi, sen rüzgârgülü gibi dönüyorsun, ben şimdi sana buradan sormak isterim. Bülent Arınç'ın, Ensarioğlu'nun, Mehmet Metiner'in söylediklerini duymadın mı bu partiye, bu sıralara geldin sen?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – PKK terör örgütünün size verdiği desteğin diyetini mi ödüyorsunuz, onu açıklayın. Merdan Yanardağ dediniz, onu açıklayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Duymadın mı? Sen seni savunan bir gazeteciye iftira atmaktan utanmadın mı? Adam diyor ki: “Ben bir ironi yaptım, söylediklerim belli.” O videoyu paylaşan sensin, sen paylaştıktan sonra linç başladı, o linçten sonra soruşturma, soruşturmadan sonra tutuklama; memnun musun? Ha, memnunsun çünkü sen silah arkadaşlarının, Ali Tatar'ın, Kuddusi Okkır'ın kemiklerini sızlatan bir insansın. Sen onların kemiklerini sızlatan bir insansın. (CHP sıralarından alkışlar) Sen daha dün bu sıralarda Tank Paletten Ergenekon, Balyoz sürecine kadar, FETÖ'ye kadar bu gruba neler söylüyordun ama yüzün kızarmadan kalktın kenardan, kenardan, kenardan geldin, burada oturdun. Sen utanmalısın, sen sokağa çıkmamalısın! (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Utanacak biri varsa sensin.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Sataşmadan talebim var.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, biraz evvel Sayın Vekilimizin açıklamaları karşısında hem şahsına hem de bu partideki milletvekillerinin açıklamalarına sen kulak asmadın mı mealindeki yaklaşımlarıyla partimize ve grubumuza ayrı ayrı sataşma söz konusudur. O nedenle ben grubumuz adına söz istiyorum.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ben de şahsım adına sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, sataşmadan kürsüden iki dakika grubunuz adına söz veriyorum.

Buyurun.

2.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Şunu ifade edeyim: Türkiye bir hukuk devletidir, Türkiye’de “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” çerçevesinde millî iradenin şekillendirdiği bir çerçevede yasama, yürütme ve yargı organları ile kuvvetler ayrılığı sistemi içerisinde ve her bir kuvvet de kendi fonksiyonu içerisinde gereğini yerine getirmektedir. Bu mealde mahkemeler bağımsız ve tarafsızdır. Verdikleri kararın temyiz süreçleri söz konusudur. Bu konuyla ilgili mahkeme kararları bütün idareleri bağlayıcıdır. Yasamanın görevi yasamaya, yürütmenin görevi yürütmeye, yargının görevi de yargıya aittir ve bu sistem kendi içerisinde net bir şekilde, uyumlu bir şekilde yürümektedir ve kendi sınırları içerisinde yürümektedir. Bu mealde mahkemelerin vermiş olduğu kararları eleştirebilirsiniz ama onlara talimat niteliğinde birtakım yaklaşımları sergilemek Anayasa olarak doğru değildir, suçtur.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, bu söylediklerinize inanıyor musunuz gerçekten ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Bu konuda biraz evvel değerli milletvekilimiz konunun iftira olduğunu, kendisinin bu işte hiçbir şekilde dahilinin olmadığını net, sarîh bir şekilde açığa kavuşturduğu hâlde siz şahsiyat yapmak suretiyle hem kendisini hem de onun üzerinden grubumuzu haksız ve isabetsiz bir şekilde eleştirme cihetine gittiniz. Sonuçta şunu ifade etmek isterim ki: Önce aynaya bakıp kendinizi değerlendirmeniz bu konudaki tutarlılık için daha isabetli olacaktır. Askerlerle ilgili sözlerinize, Mehmetçik’e, orduya dair sözlerinize, öncelik olarak kendi sözlerinize cevap verdiğinizizi ve kendinizi bu konuda sigaya çekmeniz gerektiğini hatırlatmak isterim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, satışmaya mahal vermemek üzere yerinizden bir dakika söz vereceğim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, satışmayla ilgili...

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Cevap verdi onlara, cevabını verdi onların.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, İç Tüzük’te böyle bir usul yok. Grup Başkan Vekili cevap verdi zaten, yeniden niye söz veriyorsunuz Başkanım?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şahsım adına...

BAŞKAN – Yerinizden söz vereceğim Sayın Çelebi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, satışmayla ilgili konuştu. Bir daha niye söz veriyorsunuz? Sayın Grup Başkan Vekili konuştu efendim.

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) – Kendisi kürsüden cevap verdi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şahsına satışma...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, “Utanmalısın.” dedi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yani bir satışmadan dolayı iki milletvekili mi konuşacak Sayın Başkanım?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şahsım adına...

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika, bir daha satışmaya mahal vermemek üzere...

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Ama belge göstereceğim.

BAŞKAN – Sayın Çelebi, yerinizden satışmaya mahal vermeden bir dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, bakın, biraz evvel Sayın Grup Başkan Vekili kürsüden kendisine hem grubumuza satıştı hem şahsına.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Hem vekiliniz hem grubunuz için söz istediniz.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, cevapladınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben grubumuz adına söz aldım ve cevap verdim. Sayın Milletvekilimiz şahsı adına sataşmadan dolayı kürsüden talepte bulunuyor.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, siz de kürsüden sataşmadan iki dakika söz hakkını kullandınız. Ben Sayın Milletvekiline sataşmadan bir dakika yerinden söz veriyorum.

Buyurun Sayın Çelebi, tekrar sataşmaya mahal vermeden lütfen.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'in, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İftirasının kanıtını doğrudan buradan paylaşıyorum. Benden önce paylaşan hesap: “Memleket Meselesi/ Fazla Atatürkçü” Buyurun. Ve kendisi söylüyor: “Sayın Çelebi doğru söylüyor, videoyu ilk ben paylaştım.” Bunu bile bile yalan söylüyor, iftira atıyor.

Yalan söylüyorsun, iftira atıyorsun, FETÖ taktiği yapıyorsun. Anlaşıldı mı?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bak aynı şeyleri yapıyorsun.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Şimdi, FETÖ’cülere yandaşlık, Ahmet Altan, Nazlı Ilıcakları sahiplenen kim? Ali Tatar’ın ruhunu sızlatan sizsiniz be! “Kumpas davaları yeniden açacağız.” diyen Babacan’la ortaklık yapan kim? Sizsiniz. Sadullah Ergin’i Ankara’dan, Yeneroğlu’nu İstanbul’dan, Taraf gazetesi yazarı Yüksel Taşkın’ı aday yapan kim? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Zaman gazetesi önünde FETÖ’cülere nöbet tutan kim? 2015’te Manisa’da, orada FETÖ’cüler için nöbet tutan kim? Kim bunlar? Bunların hesabını vereceksiniz. Darbeden dört ay önce “Zaman gazetesine kayyum atanmasın.” diyen kim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – “KHK’lilerin hepsini affedeceğiz, devlete dolduracağız.” diyen kim? Ali Tatar’ın ruhunu sızlatan sizsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, yine sataşmadaki cümleleri konuşmama gerek yok. Sayın Başkanım, izin verirsiniz cevap vermek istiyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yerinden cevap versin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Niye yerinden cevap versin canım, Allah Allah.

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekilimizi duyamadım.

Lütfen buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Efendim, sataşma çok açık. Cevap vermek istiyorum. “Yalan söyledi.” dedi. “FETÖ taktikleri” dedi. Bir sürü şey söyledi.

BAŞKAN – Sayın Başarır, size de son defa sataşmadan yerinizden bir dakika söz vereceğim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Efendim, normalde üç dakika konuştu zaten Grup Başkan Vekiliyle ve Sayın Grup Başkan Vekili şunu söyledi: “Hem milletvekilinin hem grup adına almak istiyorum.”

İki dakika söz istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, benim de söz talebim var yerimden.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başarır.

29.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, aslında benim yerimden yaptığım konuşmada “Komplo yapan bir milletvekili.” dedim, “Rüzgârgülü gibi dönen bir milletvekili.” dedim ve isim vermedim ama kişi kendi gibi bilir işi, bu beyefendi bunu üzerine aldı, ben teşekkür ediyorum ona. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü 600 milletvekili var nedense Mehmet Ali Çelebi üzerine aldı “rüzgârgülü” lafını, “fırl fırl dönen” lafını çünkü kendisi yaptı bu işi.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Merdan Yanardağ öyle yaptığı için. Bekle bekle.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Grup Başkan Vekili “Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir.” dedi. Yapmayın ya! Can Atalay nerede, Can Atalay nerede?

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Hapiste, hapiste.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Anayasa Mahkemesinin kararına rağmen Can Atalay nerede? (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Olması gereken yerde, olması gereken yerde.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bu ülkenin Genelkurmay Başkanını tutuklayıp üç yıl sonra “pardon” diyen sizler değil misiniz? Hukuk nerede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Olması gereken yerde.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Teröristbaşına “filozof” diyeni savunuyorsunuz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bitiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Biz yirmi yıldır bunu yaşıyoruz, alın, algıyla tutuklayın üç yıl sonra “pardon” deyin. Bu ülkenin Genelkurmay Başkanına bu yapıldı. Beyefendi, madem FETÖ’yü, madem bunlar vardı utanmadın mı bu grupta milletvekilliği yapmaya sen?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Niye ortaksınız? Niye ortaksınız? Niye ortaklık yapıyorsunuz şimdi? Sen şimdi niye ortaksın FETÖ’cülerle? KHK’lileri niye devlete dolduracaksın?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sen utanmadın mı bu grupta milletvekilliği yapmaya? Sen gerçek yerini bulmuşsun, o söylediğin iddialarla ilgili arkadaşlarını bulmuşsun, orada oturmaya devam et. (CHP sıralarından alkışlar)

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Gururla oturuyor gururla.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

30.- *Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akbaşoğlu'nun aslında sözlerine atfen söz aldım, ağır bir şey söyledi “Türkiye bir hukuk devletidir, yargı tarafsız ve bağımsızdır.” dedi, katiyen değil, katiyen değil, bu ancak kötü bir şaka olabilir. Türkiye bir hukuk devleti olmaktan çıkmıştır, yargı tarafsız ve bağımsız değildir. Merdan Yanardağ’a şu anda sadece ve sadece başkalarına gözdağı vermek için...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Teröristbaşını övmüştür.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – ...basına, partilere, siyasetçilere gözdağı vermek için, tecridin meşrulaştırılması için bu yapılmıştır. Bütün Genel Kurula, size mahkeme kararı sunabilirim. Yargıtayın ve Anayasa Mahkemesinin "...” (*) “Sayın Öcalan” gibi kavramların kesinlikle suç olmadığına dair kesinleşmiş içtihatları vardır.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Allah Allah!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bugün bu lafları... Yirmi sekiz aydır, İmralı Cezaevinde tutulan Öcalan dâhil diğer mahpuslar, aileleriyle ve avukatlarıyla görüştürülmüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) – Terörist Öcalan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum Başkan.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) – Teröristbaşı.

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Merdan Yanardağ bir gazetecidir ve düşüncelerini ifade etmiştir. Ben montaja, şuraya buraya girmeyeyim. AKP iktidarı Yargıtayın kararlarına rağmen tecridin bir suç olduğunu, işkence olduğunu, insanlığa karşı bir suç olduğunu meşrulaştıramaz, bunun aksini iddia edemez. Evet, şu anda göz göre göre suç işliyorlar, aile ve avukatları yasaklıyorlar, iletişimi yasaklıyorlar. Merdan Yanardağ'ın söyledikleri de Yargıtayın ve AYM'nin içtihatlarına göre suç değildir. Suçlu olan birileri varsa AKP iktidarının talimat verenlerinin ta kendisidir. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

31.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğu gerçeğini kabullenememek nasıl bir kopuştur, nasıl bir savrulustur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kabullenememek değil, bırakmadınız hukuk devleti, bırakmadınız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hakikaten hem CHP hem HDP Grup Başkan Vekillerinin bu millete ve bu milletin devletine hakareti apaçık görülmektedir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sizin hakaret eden.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Millet de bu egemenliğini yetkili organları eliyle kullanır. Bizim buradaki meşruiyet kaynağımız yasama organı olarak, yargı olarak, yürütme olarak milletimizdir. Bu apaçık Anayasa'ya, millet iradesine hakarettir; asla kabul edilemez ve bunu kınıyorum. Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğu gerçeğini “ağır bir söz” olarak nitelendirmek, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir hukuk devleti olduğu gerçeğini kabullenmemek ve bu sözü söylediğimiz durumda bunu “ağır bir söz” olarak nitelendirmek ve bu konuda CHP ile HDP'nin bir mutabakat hâlinde aynı şeyleri ifade etmesi asla ve kata kabul edilemez.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Vallahi hiç aynı şeyleri söylemedik kusura bakma.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Milletimizin gözü önünde cereyan ediyor. Ceza Kanunu bütün herkesi bağlar; gazetecileri de milletvekillerini de. Terörü ve teröristi övmek, suç ve suçluyu övmek -kanunun işidir, hukukun alanıdır- suçtur; net. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla terörü, teröristi lanetlemeyen bu konuda milletimize hakaret etmektedir, milletimizin geleceğine en büyük ihaneti yapmaktadır. Terörü ve teröristi hiçbir gazeteci de hiçbir milletvekili de asla ve kata savunamaz! Savunmamalıdır! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bitiriyorum efendim. Bitiriyorum, son olarak... Bitiriyorum. 2 kişiye birden cevap veriyorum çünkü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, süreniz tamamlandı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – 2 kişi, son olarak evet, son olarak.

BAŞKAN – İkişer dakika söz vermiştim, süreniz tamamlandı.

ERHAN USTA (Samsun) – Böyle bir şey yok ya. Böyle bir şey yok Sayın Başkan ya. Sayın Başkan, kayıkçı kavgası yapıyorlar ya. Yapmayın Allah aşkına ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İkişerden dört dakika konuşmam lazım o zaman. İkinci, şu üçüncü oluyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Neden? Bir sataşma...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, teşekkür ediyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, son; son olarak.

ERHAN USTA (Samsun) – Kayıkçı kavgası yapıyorlar ya.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, Sayın Başkan, ikişer dakikadan dört dakika...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.38

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.51****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÖNERGELER**

1.- Başkanlıkça, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi’nin, İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyeliğinden; Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen’in, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazıları 22/6/2023 tarihinde; Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo’nun, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 23/6/2023 tarihinde; İstanbul Milletvekili Celal Fırat’ın, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 3/7/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/3)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İstanbul Milletvekili Türkan Elçi’nin İnsan Hakları İnceleme Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 22 Haziran 2023 tarihinde, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen’in Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 22 Haziran 2023 tarihinde, Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo’nun Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 23 Haziran 2023 tarihinde, İstanbul Milletvekili Celal Fırat’ın Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 3 Temmuz 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

2.- Başkanlıkça, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam’ın, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden; Nevşehir Milletvekili Emre Çalışkan’ın, Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden; İstanbul Milletvekili Nurettin Alan’ın, Dilekçe Komisyonu üyeliğinden; İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü’nün, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliğinden geri çekildiklerine ilişkin yazılarının 22/6/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/4)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığının, İç Tüzük’ün 21’inci maddesi uyarınca, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam’ın Avrupa Birliği Uyum Komisyonu, Nevşehir Milletvekili Emre Çalışkan’ın Dijital Mecralar Komisyonu, İstanbul Milletvekili Nurettin Alan’ın Dilekçe Komisyonu ve İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü’nün Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliklerinden geri çekildiklerine ilişkin yazısı 22 Haziran 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunarız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhuriyet Meclisi Başkanı Zorlu Töre'nin vaki davetine icabetle KKTC'ye ve Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle Azerbaycan'a resmî ziyaretlerde bulunmalarına ilişkin tezkeresi (3/25)

4/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Numan Kurtulmuş ve beraberindeki Parlamento heyetinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Cumhuriyet Meclisi Başkanı Sayın Zorlu Töre'nin vaki davetine icabetle KKTC'ye ve Azerbaycan Millî Meclis Başkanı Sayın Sahibe Gafarova'nın vaki davetine icabetle Azerbaycan'a resmî ziyaretlerde bulunması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VIII.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, kanunla belirlenen yüzde 25 artış sınırının uygulanabilirliğinin denetlenmesi, kiracıları ve ev sahiplerini mağdur etmeden kira artışlarına yönelik alınabilecek önlemlerin belirlenmesi, konut satışıyla Türk vatandaşlığı kazanılmasının neden olduğu sorunların araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/7/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, kanunla belirlenen yüzde 25 artış sınırının uygulanabilirliğinin denetlenmesi, kiracıları ve ev sahiplerini mağdur etmeden kira artışlarına yönelik alınabilecek önlemlerin belirlenmesi, konut satışıyla Türk vatandaşlığı kazanılmasının neden olduğu sorunların araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 4/7/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Hasan Toktaş'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Toktaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, geçmiş Kurban Bayramı'nızı en içten dileklerle kutluyor, Gazi Meclisi ve bizi ekranları başında izleyen yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Evet, Madımak'ta yandık, Başbağlar'da katledildik. Bu vesileyle, lanet olsun teröre, yön verene, yol verene, yardım ve yataklık edene! Ruhları şad olsun.

İktidarın uyguladığı başarısız ekonomi politikasıyla ülkemiz birçok soruna gebe hâle getirilmiştir. Kira artışları sorunu da bu nedenle vatandaşlarımızı ciddi anlamda etkilemeye başlamıştır. TÜİK verilerine göre, ülkemizde hane halkının yüzde 60,7'si ikamet ettiği konutun sahibi iken yaklaşık 1/3'ü yani yüzde 27,6'sı ise kiracı konumundadır. Yükselen enflasyonla birlikte kiracılar çok zor duruma düşmüştür. 2022 yılı Haziran ayında Türk Borçlar Kanunu'na eklenen Geçici Madde 1'le, 2023 yılı Temmuz ayına kadar yapılacak kira artışları için bir üst sınır belirlenmiştir. Buna göre, uygulanacak artışın, bir önceki kira yılına ait kira bedelinin yüzde 25'ini geçmeyeceği hüküm altına alınmıştır. Ancak bu polisiye tedbirler yaşanan sorunu çözemediği gibi, birçok mağduriyete de sebep olmuştur.

Değerli milletvekilleri, yüzde 25 üst sınır uygulamada yer edinememiş, kiracılara yönelik tahliye davalarında da ciddi bir artış olmuştur. Hatta basından takip ettiğimiz üzere, balyozla kapı kırmalar, yaralamalar ve hatta cinayetlere kadar ulaşan ev sahibi-kiracı ilişkileri sorunları ciddi anlamda karşımızda problem olarak durmaktadır. Ayrıca, yeni ev kiralayacak vatandaşlarımızı koruyacak bir düzenleme henüz yapılmamıştır. Özellikle, tayini çıkan memur gideceği şehirde yüksek kiralarla karşılaşmaktadır. Kira gideri memur maaşının en az yarısına tekabül etmektedir. Asgari ücretliler ise çoğu yerde, talep edilen kiralaları tek maaşla ödeyecek kadar gelir elde edememektedirler.

Bakınız, somut örnek vermek istiyorum. Ben Bursa'da ikamet ediyorum, Bursa'da orta gelir grubunun oturabileceği bir sitede bundan üç yıl önce 3.000-3.500 lira kira bandı şu anda 25 bin liraya çıkmıştır. Geçtiğimiz günlerde, burada, kuliste Bursa Milletvekilimiz Kıymetli Hocam Profesör Doktor Kayıhan Pala'yla sohbet ediyorduk. "Hocam, maaşınız ne kadardı?" diye sordum. Dedi ki: "Hasancığım, milletvekilliğine müracaat etmeden önce istifa ettiğimde -ki ben oldukça kıdemli bir hocayım- 27 bin lira maaş almıştım." Yani böyle bir sitede bu memleketin kıdemli bir profesörü oturamaz, böyle bir sitede bu memleketin namuslu bir hâkimi, savcısı oturamaz; böyle bir sitede bu memleketin namuslu bir avukatı, mühendisi, esnafı maalesef oturamaz. Nasıl bu hâle getirdiniz Allah aşkına bu memleketi ya! Bu memleketin bu saymış olduğum meslek grupları Bursa gibi bir kentte orta gelir grubunun oturabildiği bir sitede oturamaz ise ne yapacaktır sizce? Asgari ücretli, almış olduğu asgari ücretle bir kira dahi ödeyemiyor ise, bu memleketin gençleri, işsizleri ve hatta iş bulmuş, çalışan genci ev kiralayamadığı için evlenmesini dahi erteliyor ise ne yapmayı planlıyorsunuz bu konuda?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, kira artışlarındaki temel etkenleri mutlaka çözüme kavuşturmamız gerekmektedir. Maliyetler, malzeme maliyetleri, işçilik maliyetleri almış başını gitmektedir. Sığınmacıların vatandaşlık elde etmek için 400 bin dolar vererek kendi iç hukukuna göre

birkaç hanımı olan, 15-20 çocuğu olan Araplara, bu memlekette -ortalamaya baktığınızda- 20 bin dolara vatandaşlık satıyorsunuz, bundan derhâl vazgeçilmesi lazım.

Arsa maliyetleri çok ciddi anlamda yükselmiştir, ucuz arsa mutlaka üretilmesi gerekmektedir. Türkiye’de 2,5 milyon konutu işgal eden sığınmacılar sorunu mutlaka ve mutlaka çözümlenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, farkındayız, siz iktidar mensupları olarak son seçimi kazanmanın dayanılmaz hafifliği içerisinde bu önerimizi reddedeceksiniz ama milletin bize vermiş olduğu muhalefet etme görev ve sorumluluğu içerisinde vermiş olduğumuz bu öneriyi kabul ederek, dikkate alarak vatandaşımızı mutlaka rahatlatmamız gerekmektedir.

Heyete saygı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Çiçek Otlu.

Buyurun Sayın Otlu. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sayın Başkan, milletvekilleri ve dinleyicileri selamlıyorum.

AKP iktidarı dönemi boyunca, bu yirmi yıllık dönem boyunca milyonlarca yoksul yoksullaşmaya devam ediyor ve yoksulluğun sınırı 30 bin liranın üzerindedir, DİSK Sendikası tarafından 33 bin lira olarak açıklanmıştır ama asgari ücret net şekilde 11.400 liradır. Siz bize diyorsunuz ki: “12 bin liraya kirada oturun, sadece bunları lüks olarak görün.” Yani yoksullara “Size yaşam hakkı yok deniliyor.” bu dönem içerisinde. Sadece yoksullara açlık ve sefalet içerisinde yaşamayı gözeten bir iktidarla karşı karşıyayız. Yoksulların eğitim, sağlık, barınma ve beslenme hakkının olmadığı söyleniyor bu 33 bin lira yoksulluk sınırıyla ve komik bir rakam olan 11.400 liralık asgari ücretle. Yani “Sizin hiçbir şekilde hiçbir lükse, temel ihtiyaçlara ulaşma hakkınız yoktur.” deniyor. Bazılarımız burada eminim, 3 tane maaş alırken yoksulların çoğunun tek hayali olan ev alma hayalleri bile aslında ellerinden alınıyor. Bu ülkede 7 milyona yakın insanın icralık olduğu icra mahkemelerinde görülüyor ve bunlar da ellerinden alınıyor. Demek ki burada tartışılması gereken şey: Bu, ev satın almanın bir rant aracına döndüğü, yatırım aracına döndüğü. İnsanların, kendilerinin yaşam hakları için barınma hakkının ellerinden alındığını tartışmaya ihtiyacımız var.

Bir tane deprem oluyor, kiralalar artıyor; Ukrayna ile Rusya arasında savaş çıkıyor, kiralalar artıyor; göçmenlik politikası oluyor, kiralalar artıyor. Demek ki AKP iktidarının -kendisi bakımından- beslediği ve -bizim bakımımızdan da- “5’li çete” dediğimiz rant çetesi her gün zenginleşiyor. Cengiz Holdingin zenginleşmesi için bütün arziler açılıyor ama ne hikmetse bütün bu arziler yatırım aracına dönüyor.

Yani sayılara baktığımızda 2 milyona yakın ev boş bulunuyor, demek ki 8 milyon insanımız bu evlerde yaşayabilir. AKP’ye sorsanız kadınları ev kölesi yapmaya çalışıyor, “Aile düzeni kurun.” diyor, ailenin içine hapsedmeye çalışıyor ama insanlara ücretsiz konut hakkını bile çok gören bir iktidarla karşı karşıyayız. O yüzden de bu dönem bakımından, bizim için, Yeşil Sol Parti olarak ekolojiye uygun, depreme dayanıklı evlerin yapılması ve ücretsiz olması gerekiyor, yoksullara ücretsiz verilmesi gerekiyor kira artışının durdurulması değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Tüm yoksulların evlere ihtiyacı bulunmaktadır. Zengini zengin yapan, yoksulu yoksullaştıran bu yağmacı talan düzeni dışında bizim Yeşil Sol Partinin programındaki halkçı düşünen, halkçı bir ekonomiye ihtiyacımız var. Bu nedenle de önümüzdeki dönem bakımından halkımızı borçlandıran, ipotek altına alan bu kredi borçları, ev kredisi alma anlayışını değil ücretsiz yaşanabilir konutları savunuyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Deniz Yücel.

Buyurun Sayın Yücel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YÜCEL (İzmir) – Sayın Başkan, sözlerime başlamadan önce, her zaman Atatürkçü düşüncüyü savunan ve cumhuriyet değerlerini savunan bir cumhuriyet kadını olarak o kürsüye çok yakıştığınızı ifade etmek istiyorum. Görevinizde üstün başarılar diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, geçen yıl Haziran ayında, Türkiye Büyük Millet Meclisinde kira artış oranını yüzde 25’le sınırlayan bir düzenleme yapıldı. Peki, böyle bir düzenlemeye neden ihtiyaç duyuldu? Her ürünün fiyatının arttığı, dövizin yükseldiği ama maaşların enflasyonun altında kaldığı bir dönemde kira bedelleri de hızla arttı. Fahiş kira artışlarına karşı getirilen bu çözüm elbette bir AKP klasiği olarak her zamanki gibi geçiciydi, palyatifti, sorunu çözmekten uzaktı. Bugün yarın, Türkiye Büyük Millet Meclisine mevcut düzenlemeyi bir yıl daha uzatan bir kanun teklifi sunacaksınız çünkü kiralardaki artış hâlâ çok yüksek düzeyde. Üstelik, sizin getirdiğiniz bu düzenlemeler sorunu kayıt dışı bir alana itti. Emlak piyasası âdeta çıldırdı, barınma ihtiyacı ülkemizde AKP iktidarının iş bilmez uygulamaları nedeniyle büyük bir sorun hâline geldi. Ev sahipleri tahliye taahhüdü imzalamayan kişilere evlerini kiraya vermiyor. Yüzde 200, yüzde 300 kira artışları nedeniyle kiracıların neredeyse tamamına yakını adliye koridorlarında. Peki, neden bu noktaya geldik?

Değerli arkadaşlar, sorunu çözmek için önce sorunun kaynağına bakmak lazım. Yanlış ekonomi politikaları nedeniyle döviz kurları fırlarken Türk lirası alabildiğine değer kaybetti. Hayat pahalılığınmsa önüne geçilemiyor, ülkemizde derin bir ekonomik buhran var. Ülkede kimsenin maaşı 4-5 kart artmazken konut kiralardaki artışın önüne geçilemiyor. İktidarın günübirlik politikalarının bedelini kiracılar ağır bir şekilde ödüyor. Diğer yandan, hayata yeni atılan, yeni evlenen, yeni ev kiralayan, sıfırdan ev kiralayan çiftlerin durumu çok daha vahim. Emeklinin, memurun, işçinin aldığı maaşın yarısından fazlası kiraya gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YÜCEL (Devamla) - Kendisinin ekonomist olduğunu iddia eden, diploması bile şaibeli Cumhurbaşkanının, akıldan ve bilimden uzak ekonomik uygulamaları nedeniyle son bir yılda en fazla zamlanan kalemlerden biri kira bedelleri. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN ZABUN (Isparta) – Vallahi billahi kafanıza vura vura vura hâlâ anlatamadık Cumhurbaşkanımızı, yazıklar olsun be!

DENİZ YÜCEL (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Anayasa’nın 57’nci maddesi açık, devletin, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alması anayasal bir zorunluluktur ama siz önlem alacağınıza sorunu geçiştirip kiracı ile ev sahibini karşı karşıya getiriyorsunuz. Üstüne, bir de bu kira artış oranlarına uymayanları hapis cezasıyla tehdit ediyorsunuz. Ülkeyi soktuğunuz bu derin enflasyon çukurunda vatandaşın boğulmasını izliyorsunuz.

Öncelikle, dar gelirli kesimlere kira desteğinde bulunmak artık bir tartışma ya da öneri konusu değil, bir zorunluluk hâline geldi. Kamuda çalışanlara da maaşlarının en az dörtte 1’i kadar ek ödeme yapılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YÜCEL (Devamla) – Büyük kentlerde 10 bin liranın altında kiralık ev yok. Şimdi de “Memurlara zam yapacağız, maaşlar 22 bin lira olacak.” diye övünüyorsunuz. Memurlar 22 bin lira maaş alsın ne olur, almasın ne olur? Onun yarısı kiraya gidecek, kalan maaşla da memur geçinecek.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

DENİZ YÜCEL (Devamla) – İYİ Parti grup önerisine olumlu oy vereceğimizi bildirir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, Cumhurbaşkanına hakaret etti, sözünü geri alsın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, Cumhurbaşkanına hakaret etti, sözünü geri alsın lütfen.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, tutanakları inceleyin, hakaret ediyor Cumhurbaşkanına. Eleştiriri yapabilir ama hakaret edemez Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, bakın, Grup Başkan Vekili olarak söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, öneri tamamlandıktan sonra yerinizden söz vereceğim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle... Şöyle...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, grubunuz adına...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Peki.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Orhan Yegin.

Buyurun Sayın Yegin.

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; aziz milletimizi ve onu temsil eden Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Son günlerde muhalefet çevrelerinden sıkça duyduğumuz bazı cümleler var “Aynı şeyleri tekrar ederek farklı sonuçlar beklemek doğanın, tabiatın kurallarına ters.” diye ama bugün yeni vekil olan arkadaşlarımızın da bu kürsülere çıkıp hepimizi kuşatan, hepimizin gönlüne, vicdanına hitap edecek...

MAHİR POLAT (İzmir) – Orhan Bey, vekilin eskisi yenisi olmaz, vekil vekildir.

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...hepimizin vicdanında karşılık bulacak cümleler yerine “Aynısını tekrarlar yeni bir şey ortaya çıkmaz.” eleştirisinin bizatihi yeni bir örneğini ortaya koyan konuşmalarına da tanıklık ediyoruz. Genel Başkanımız için burada söylenen, oluşturulmak istenen imajı, cümleleri reddederek ve sizleri yeniden selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Kıymetli milletvekilleri, AK PARTİ, milletin umudu olarak her bir siyasi parti gibi milletin karşısına çıkmış, iddialarını ortaya koymuş ve iddialarını milletin kabul ettiği bir parti olarak 2002 yılında iktidara gelmiş ve geldiği günden beri milletin yüzünü güldürmüş, milleti adına büyük mücadeleler ortaya koymuş, vesayetle uğraşmaktan tutun bölgesel gelişmişlik farklılıklarını ortadan kaldırmaya kadar, samsun sürelerin, zamanların, günlerin yetmeyeceği birçok icraatı hayata geçirmiş, 21 yıllık iktidarında on yedi, on sekiz yıl gerçekten ülkeyi çok güzel kalkındırmayı başarabilmiş bir iktidarlar silsilesi ortaya koymuş son dönemde Cumhur İttifakı’yla beraber.

Evet, siz bugün sadece kira fiyatlarından, bu sorundan bahsettiniz; ben başka sorunlar da ekleyebilirim üstüne. Biz toplumun sorunlarına kayıtsız, duyarsız, kör insanlar değiliz, hepimiz milletin içinden geliyoruz; milletin sözlerini burada temsil etmek, konuşmak üzere buradayız. Bu kira artışlarının üzerine milletimizin, vatandaşımızın ekonomide yaşadığı başka problemleri de pekâlâ ekleyebiliriz Değerli Başkanım. Ama arkadaşlar, son üç dört yılda yaşadığımız bir problem var; AK PARTİ'nin, AK PARTİ'li yöneticilerin işe vaziyet etmemesinden, işiyle ilgilenmemesinden, sorumsuzca davranmasından kaynaklı bir problem yaşamıyoruz bugün. Özellikle pandemiyle başlayan, Covid-19'la başlayan, peşine kapanmalarla gelen, peşine ürünlerin üretiminin ve dolaşımının büyük problemlerle karşı karşıya kaldığı, tedarik zincirlerinin büyük problemler yaşadığı, çip krizlerinin olduğu, Çin-Tayvan geriliminin dünyayı gerdığı, özellikle Rusya-Ukrayna savaşının “Eyvah, bir üçüncü dünya savaşı çıkacak!” korkusunu bütün dünyada yaydığı bir dönemde üretimin düştüğü veya kısıtlandığı ama talebin patlamasından kaynaklı bütün dünyada yaşanan bir enflasyonist ortamla karşı karşıya kaldık hep beraber.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Devamla) – Bunun neticesinde, sadece konut fiyatlarında değil, gıda fiyatlarında da; sadece gıda fiyatlarında değil, otomobil fiyatlarında da bardaktan kâğıda her şeyin fiyatında bütün dünyada akıl almaz bir fiyat artışı yaşandı. Biz de bu dünyada yaşayan, dünyayla entegre olan, doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine bütün dünyayla ekonomik ilişkileri, siyasal ilişkileri olan ve bunu artırmaya, tahkim etmeye çalışan bir ülkeyiz. Bu ülke, böyle bir ülke. Dolayısıyla, bizim de bunlara kayıtsız kalmamız, bunların dışında kalmamız söz konusu değil.

Sürem çok daraldı. Burada bir kanuni düzenleme yapmışız “Yüzde 25 artış yapalım.” demişiz, Meclisin yasama hakkını kullanmasına “polisye tedbir” dersek doğru bir kavram kullanmamış oluruz. Yabancı düşmanlığı yaparak “bilmem kaç tane çocuğu olan Araplar” deyip yabancı düşmanlığı yapanların...

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Yabancı düşmanlığı değil, hayır, kabul etmiyorum, “Arap seviciliği” diyebilirsiniz buna.

ORHAN YEGİN (Devamla) – ...ekmeğine yağ sürerse, göçmen düşmanlığı ateşini yakmak isteyenlerin ateşine odun taşıyacak ifadeler kullanırsak şahsi kanaatim odur ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Kendi vatandaşınızı önceleyeceksiniz.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Şahsi kanaatim odur ki Meclis olarak, parlamenter olarak, milletvekili olarak daha esaslı çözümler üretmek yerine daha kolay cümlelerin arkasına sığınarak bu sorumluluğu kaybetmiş oluruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Milletvekili.

ORHAN YEGİN (Devamla) – İki cümle Başkanım...

Değerli arkadaşlar, sorunlarımız var ve sizin anlattıklarınızın ötesinde sorunlarımız var, hepsini çözecek kuvvet de imkân da kaynak da bu ülkede bizde, hepimizde var.

ERHAN USTA (Samsun) – Bir tek Hükümet yok, bir tek Hükümet yok Orhan Bey, bir tek Hükümet yok, Hükümet de olsa iyi olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Milletvekili.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Yeter ki ülkemizle övünmeyi bilip yeter ki ülkemizin menfaati için el ele vermeyi ve güzel bir dil kullanmayı, yol göstermeyi becerebilelim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Milletvekili.

ORHAN YEGİN (Devamla) – Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz talebinizin gerekçesi neydi Sayın Akbaşıoğlu?

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel CHP adına konuşan hatip Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili “Diploması şaibeli Cumhurbaşkanı.” cümlesiyle açıkça Genel Başkanımıza sataşmıştır, grubumuz adına o noktadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, az önceki milletvekili arkadaşımızın bu konuda gereken cevabı kürsüde verdiğini düşünüyorum, o nedenle ben gündeme devam ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, o... Şöyle...

Sayın Başkanım... Sayın Başkanım, bakın, böyle bir usul yok, böyle bir usul yok, kafanıza göre ben hareket ederim diye bir şey yok.

DERYA YANIK (Osmaniye) – Sayın Başkan, çok ayıp bu yaptığınız, gerçekten çok ayıp.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben burada grubumuz adına Grup Başkan Vekili sıfatıyla bir söz istiyorum.

DERYA YANIK (Osmaniye) – Tarafsız değilsiniz o kürsüde, deminden beri tarafsız olmadığımızı gösteriyorsunuz, ayıp be! Yazıklar olsun, vallahi yazıklar olsun!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, dediniz ki: “Bu önergeyle ilgili görüşmeler bittikten sonra size söz vereceğim.”

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Verdi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben de onun üzerine “Tamam.” dedim, sonra tekrar açıklama istediniz, açıklamayı da yapıyorum. E, bu durumda ben bu konuda sataşmadan dolayı, Genel Başkanımıza, Grubumuzun Başkanı olan Sayın Genel Başkanımıza, Cumhurbaşkanımıza, hepimizin Cumhurbaşkanına, milletin Cumhurbaşkanına “diploması şaibeli” sözü nedeniyle söz istiyorum Grup Başkan Vekili olarak.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, yerinizden bir dakika söz veriyorum.

Buyurun.

HÜSEYİN YAYMAN (Hatay) – Böyle bir usul yok!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan, bakın, böyle bir usul yok, usulleri...

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, canı isteyen kürsüye çıkıp Cumhurbaşkanına hakaret etsin o zaman.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, 69’uncu madde çok açık ama, yerinden veremezsiniz, 69 çok açık.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın... Bakın, usuller... Hakikaten, eğer şöyle kafamı... (CHP ve AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 69 çok açık.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Yeni bir uygulama mı var Sayın Başkan?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Bakın, ben yönetmiyorum Meclisi, ben AK PARTİ Grup Başkan Vekiliyim. Meclis İçtüzüğü hepimizi bağlıyor, sadece beni değil herkesi bağlıyor; Meclis Başkan Vekilini de Meclis Başkanını da İdare Amirlerini de Grup Başkan Vekillerini de milletvekillerini de. Herkes bunu aşmamalı, aşamaz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, bir kadın Meclis Başkan Vekiline de bunu yapmayın ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Eylemli bir İç Tüzük değişikliğine de gidilemez.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – İlk kez kadın Meclis Başkan Vekili yönetiyor yani...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle: Bakın, ben ne kadar nezaketle konuşuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama diğerlerine yapmıyorsunuz.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Erkek olsa bunu yapmazsınız.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ya, kadın olması... Hakkı ihlal etmiyor mu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ama diğerlerine yapmıyorlar, erkeklere bunu yapmıyorlar.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanımız da ne derse ben ona göre hareket ediyorum ancak bu konuda bir kural varsa ve kürsüden bir sataşma yoluyla Cumhurbaşkanımıza bir sataşma söz konusuyla ve ben de İç Tüzük gereğince sataşma nedeniyle söz istiyorsam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...bunun usulü kürsüden paralel anlamda idari işlemin, silahların eşitliği anlamında hukukun genel kurallarının işletilmesi ve İç Tüzük'ün uygulanmasıdır. Bunu talep ediyorum Sayın Başkan, bunun dışında başka bir talebim yok.

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, kürsüden iki dakika sataşmadan söz veriyoruz ancak yeni bir sataşmaya mahal verilmemesini özellikle istirham ediyoruz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben sataşmıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum.

Bakınız, millet iradesini herkesin hazmetmesi lazım. Yasama meşruiyeti millettten geliyor, millet iradesiyle buradayız; milletimiz gitti, sandıkta çeşitli illerden milletvekillerini çıkardı, hep beraber buradayız, yasama organı teşekkül etti. Yürütme organını da aynı milletimiz belirledi, Sayın Cumhurbaşkanını bir kez daha seçti; sonuçta, adam yine kazandı, elhamdülillah. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Siz farklı farklı düşünebilirsiniz ama millet dedi ki: “Milletin adamı kazanacak.” Kazandı, bunu herkes kabullensin ya, bu kadar basit. Efendim, bir hazımsızlık var, bu hazımsızlığı ortadan kaldıralım. Millet iradesine, kurumlara, yasamaya, yürütmeye, yargıya önce milletvekilleri olarak biz saygı gösterelim; bu, hepimizin ortak sorumluluğu. Burada bulunan herkes saygındır, her bir milletvekili saygındır. Zihniyetlerimizi, fikirlerimizi eleştirmek en doğal hakkımızdır, eleştireceğiz; hakaret etmeden

her türlü eleştiriye sonuna kadar “evet” ancak her türlü hakaret ve şiddete sonuna kadar “hayır” bu kadar, basit; bu basit durumu lütfen kabullenelim. Sayın Cumhurbaşkanımızın diplomasına “şaiBELİ” diyen kişi veya kişiler kendilerini şaiBELİ kırlarlar çünkü hakikate büyük bir bühtanda bulunurlar, Yüksek Seçim Kuruluna bühtanda bulunurlar, bütün mevzuata bühtanda bulunurlar. Dolayısıyla, güneşe yok demekle ancak kendinize karanlık edersiniz ama güneşin aydınlığını asla ve kata karartamazsınız. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Mahir Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, aynı şekilde, arkadaşımızın söylediklerine de “şaiBELİ” diyerek ona sataşmıştır. Kendisini...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, hayır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ya, dediniz Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, bir dakika...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, neden söz aldı?

BAŞKAN – Bir dakika, Sayın Grup Başkan Vekilini duyamıyorum, lütfen...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Niçin söz istedi Sayın Grup Başkan Vekili? “Şaibe” kelimesini kullandığı için.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Hayır, hayır; “şaibe” kelimesini kullandığı için değil.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Aynı şekilde “Kendi sözleri de şaibelidir.” dedi. Bu yüzden arkadaşıma sataşılmıştır, söz istiyorum.

ORHAN YEGIN (Ankara) – “Şaibeli duruma düşerler.” dedi. “Düşerler.” dedi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle, bakın, bir şey söyleyeyim: Sayın Başkanım, müsaadenizle açıklamamı yapayım. Ben “şaibe” kelimesini kullandığı için değil; bağlamını, önünü ve arkasını beraber düşünerek bir gerçekliği, hakikati inkâr ederek açık gerçekliğe bir iftirayla “şaibe” demek suretiyle Sayın Cumhurbaşkanımıza ve onun nezdinde hepimize gerçeklik dışı yaftalamada bulunduğunu ifade ettim ve dedim ki...

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım beş dakika...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...böyle bir gerçekliği, bir hakikati... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, bir saniye, bitirmedim. “Bir hakikati, bir gerçekliği görmezden gelmek kendisini şaibeli kılabılır.” dedim. Meselenin özü budur. Ben burada bir hakarete bulunmadım, herkesin ortak kabulüyle ilgili milletimizin irfani duygusunu kendisine sadece hatırlattım, hiçbir sataşmam söz konusu değildir.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Efendim, bakın, ben bir diploma tartışması yapmak istemiyorum...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yapalım isterseniz.

DERYA YANIK (Osmaniye) – Yapamazsınız zaten, neyin tartışmasını yapacaksınız; neyin tartışmasını yapacaksınız ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – ...ama şahsen benim Genel Başkanımın diplomasıyla ilgili bir soru olsa çıkartırım ve gösteririm. Bunu net bir şekilde söyleyeyim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gösterildi, gösterildi; herkes biliyor, bütün millet biliyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Vallahi gören yok.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Önemli olan milletin görmesi, milletin görmesi.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Arkadaşım bununla ilgili bir cümle kullandı, bunun çok daha ağırını bu ülkede Cumhurbaşkanı grup toplantılarında zaten söylüyor. Ama bununla ilgili söz aldı, söz aldığı sataşmayla ilgili kelime “şaiabeli” idi ve aynısını kullandı. Arkadaşım adına da söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, tutanakları isteyeceğim, bir sataşma varsa size söz vereceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, madde 60’a göre...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Şimdi, AK PARTİ Grubundan Orhan Bey'in -arkadaşımız ayrıldı herhâlde- konuşmasını dikkatle dinledim. Sayın Başkanım, temel mesele şu, aslında bu araştırma önergesini getirmemizin nedeni de bu: Değerli arkadaşlar, şimdi yani tespiti, teşhisi yanlış yaparsak doğru çözüme ulaşma gibi bir imkânımız yok. Yani siz şimdi Türkiye'deki konut fiyatlarındaki artışı ve kira artışını pandemiye bağlarsanız, Rusya-Ukrayna savaşına bağlarsanız büyük bir hataya düşersiniz değerli arkadaşlar. Ya, Rusya'da en son enflasyon yüzde 2,5 geldi, yıllık enflasyon; 2022'de yüzde 11 oldu, Ukrayna da aynı şekilde. Pandemi ta nerede kaldı değerli arkadaşlar. Konuttaki esas problem -bilmiyorum buradan görülebilecek mi ama şurada Twitter'dan bir şey göstereyim, ekran ne kadar gösterir, herhâlde pek anlaşılmayacak-Eylül 2021'dir konut fiyatlarındaki temel zıplama değerli arkadaşlar, Eylül 2021. Pandemi mi var, ne var Eylül 2021'de ya? Teşhisi doğru yapmak lazım, siyaset olsun diye getirdiğimiz bir konu değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

Türkiye, tarihinde yaşanmamış bir barınma krizi yaşıyor, bir kira krizi yaşıyor, bir konut fiyatı krizi yaşıyor. Bunu görmeyip “Efendim, bunu pandemiye bağlarız, sorunlarımız zaten daha fazla.” filan demek diye bir şey olamaz. Bunun pandemiyle... Oralardan kaynaklanan etkiler var, o geçmişte kaldı ama esas Eylül 2021'den itibaren uygulanan para politikası, kurun patlaması, arkasından çok yüksek enflasyonun gelmesi, ondan sonra yatırımcıların, efendim işte, mevduat faizlerinin yüzde 10'larda filan olmasından dolayı konuta yüklenmesi, uygulanan işte “400 bin doları getirene vatandaşlık vereceğim.” deyip konut alana konut talebi yaratılması gibi bunları konuşmak lazım, işte bu yüzden araştırma önergesini getiriyoruz. Bu kafayla Türkiye'nin barınma krizi çözülemez değerli arkadaşlar, teşhiste hata var ya. Bakın, daha tedaviye, politikaya gelmedik, özellikle bunu belirtmek istiyorum ve istirham ediyorum, bu politik bir konu değil. Türkiye'de, bakın, bugün yeni tayin olan bir polisi düşünün ya, Antalya'ya gidecek. 20 bin liradan aşağı kiraya ev bulabilecek mi Antalya'da? Sadece Antalya değil, Samsun'a gelecek, 10 bin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitiriyorum Başkanım.

Bir devlet memuru, yeni tayin dönemi... Arkadaşlar, kendinizi yerine koyun ya, çocuklarınız hemşire oldu, şimdi gitti. Belki sizin çocuklarınızda böyle problem olmayabilir ama bu milletin çocuklarının böyle bir problemi var yani memur yapmak istemiyor çocuğunu. Yani gidecek... 10 bin lira kim kira verebilir? Yeni maaşı 22 bin lira olacak birisi 10 bin lira kira verebilir mi? 10 bin liraya da ev bulabilirseniz; 20 bin lira, 30 bin lira olmuş ev kiralari.

Bu konu Meclisin gündemine gelmesi gereken bir konudur, bu konu önemli bir konudur. Bu bilinç içerisinde oy kullanmanızı sizden istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, kanunla belirlenen yüzde 25 artış sınırının uygulanabilirliğinin denetlenmesi, kiracıları ve ev sahiplerini mağdur etmeden kira artışlarına yönelik alınabilecek önlemlerin belirlenmesi, konut satışıyla Türk vatandaşlığı kazanılmasının neden olduğu sorunların araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) – Vicdanlar taş olmuş Başkanım.

BAŞKAN – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önergesi vardır; okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağız:

2.- Yeşil Sol Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Celal Fırat ve arkadaşları tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla 3/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/7/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Erzurum

Grup Başkan Vekili

Öneri:

3 Temmuz 2023 tarihinde, İstanbul Milletvekili Celal Fırat ve arkadaşları tarafından verilen -737 grup numaralı- 2 Temmuz Sivas katliamının bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/7/2023 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Celal Fırat.

Buyurun Sayın Fırat. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA CELAL FIRAT (İstanbul) – Sayın Başkan, Sivas Madımak katliamının araştırılması üzerine Yeşil Sol Parti Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Alevilerin inancı ve inandıkları, kirli zaman aralıklarının içinden süzülerek gelen kutsal ve tertemiz bir sezgidir. Bu sezgi hoşgörü, sevgi, adalet ve cesarettir. Bu sezgi Kerbelâ'da Şah Hüseyin, kendi aşkına düşen Hallac-ı Mansur, meydanlarda Nesimi, darağacında Pir Sultan; yalanlarınıza, hilelerinize boyun eğmeyen Seyit Rıza, Börklüce ve Şeyh Bedreddin'dir ve Dersim'de, Maraş'ta, Sivas'ta, Gazi'de, Gezi'de katledilen birer candır, canımızdır. Ne silahınız ne ateşiniz ne kuyularınız ne zindanlarınız onları yok edemedi, hepsi şah damarımızdır. Siz bizi inkâr edemezsiniz, siz bizi vazgeçiremezsiniz çünkü biz adalet istiyoruz. Bizim istediğimiz adalet Yezid'in zıtlıklarına, fikirlerine, eylemlerine, hayal ve hırslarına bulaşan adalet değil; bizim istediğimiz adalet dil, din, renk ve ırk sınırlarını aşan Şah Hüseyin adaletidir. Bu nedenledir ki tüm Alevi katliamlarının arkasında gizli kalan gerçeklerin aydınlatılmasını, yargı kararlarına rağmen katilleri koruyan cezasız bırakma unsurlarının ortaya çıkarılmasını, katliamlarla ilgili devlet arşivlerinde yıllarca saklı kalan belgelerin araştırılıp kamuoyuyla paylaşılmasını istiyoruz. Bu tutum, geçmişle hesaplaşma ya da yüzleşme konusunda yol gösterici değildir; yıkıcıdır, yok edicidir. Özgürlükleri kendi lehine toplumsallaştıran, siyasi İslam'a dayalı asimilasyonları en üst seviyeye çıkaran, bu amaçla siyaseti ve politikayı tasarlayan devletin tüm dünyada etkisini gösteren demokratikleşme ve eşit yurttaşlık hakkını resmî ideolojisi üzerinden sadece bir inanç grubu adına değerlendirmesi bir insanlık suçudur. İnkârcı siyasi akıl, Alevi toplumunun adalet, hak ve hukuk adına atmış olduğu her adıma karşı kirli strateji geliştirerek yıkıcı, yok edici hamlelerle Alevi toplumunu derinden yaralıyor, yitik bir sosyobellek oluşturuyor. Bu nedenledir ki ön yargıların, bireysel, toplumsal baskıların tamamı geçmişî inkâr etme üzerinedir.

Tüm Alevi katliamları gibi Sivas Madımak Alevi katliamı da çok yönlü ve çok biçimlidir. Bu katliamların inkâr edilmesinin altında Alevilerin öz inançsal ve öz yaşam değerlerinden uzaklaştırılarak özgürlüklerden yoksun bırakılması vardır. Her katliam Alevi toplumunu sindirme politikalarıyla duygusal bağlamda kriz veya travmatik sürece sokmaya yöneliktir. Her inkâr yitik bir sosyobellektir. Amaç, Alevilerin kendilerini güvensiz hissetmesi, entrikalara ve katliamlara karşı cevap verme yeteneğini, gücünü yok etmektir. Ancak bizler sıradan bir anlayışla bu acılara susmayacağız.

Devletin kendi karanlık geçmişîyle yüzleşmesinin demokrasinin bir ölçüsü olduğunu biliyoruz. Bu yüzleşme, baskıcı ve katliamı yapan zihniyetin sorgulanması demektir ve bu yüzleşmenin gerçekleşerek demokratik bir toplumun meşruluk zeminini oluşturana kadar mücadele edeceğiz ve diyoruz ki: “büyük devlet” demek yurttaşlarıyla barışık, toplumsal acılarla yüzleşebilen ve bunun gereğini yapabilen devlettir. Devletin bir kez olsun bizi şaşırtarak Sivas Madımak Oteli'ni insanlık adına utanç müzesi yapmasını, bu coğrafyada yapılan tüm katliamlarla yüzleşmesini istiyoruz. Hak ve hukuk devlet için bir sorumluluktur diyoruz.

Cumhuriyetin 2'nci yüzyılına başlarken barış ve kardeşliğe vesile olması için önergemizin desteklenmesini bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Ali baş, boz atlı Hızır cümlemizin yoldaşı olsun, aşk ile. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) – Muhterem Başkanım, çok Değerli Genel Kurul, ekranları başında bizi izleyenler; öncelikle, ben de ne yazık ki memlekette yalnızca -kesin olmayan rakamlarla- yüzde 30'a yakın hanenin kurban kesebildiği, yüzde 70 hanenin pay beklediği Kurban Bayramı'mızı tebrik ediyorum.

Tarihimizdeki en hazin hadiselerden birinin vuku bulduğu tarihtir 2 Temmuz 1993. “Sivas olayları” ya da “Madımak katliamı” olarak bilinen acı olaylar sırasında yazar, ozan, düşünürlerden oluşan 33 insanımızı kaybetmiş olmak vicdanları kanatmış, yakılan sadece bedenler olmamış, yürekler de yanmıştır. Üstelik bu ülkede yürekler sadece Madımak’ta da yanmamıştır, acılarla yoğrulmuş bu milletin yüreği 5 Temmuz 1993’te yine 33 canımızın terör örgütü tarafından katledildiği Başbağlar’da yanmıştır. Bu ülke bizlere ne kadar vatansa herkese, onlara da o kadar vatandır. Bu toprakların tarihinde bizim ne kadar adımız geçiyorsa onların da o kadar adı geçmektedir. Bu topraklarda biz ne kadar türkü yaktıysak onlar da o kadar türkü yaktı. Bizim ne kadar kanımız döküldüyse bu topraklara onların da o kadar kanı döküldü. Bizim ne kadar terimiz damladıysa bu topraklara onların da o kadar teri damladı. Bizim ne kadar balamız düştüyse Çanakkale’deki ölüm yağın siperlere onların da o kadar balası düştü. Bizim ne kadar dulumuz kaldıysa geride onların da o kadar dulu kaldı.

Ne farkımız var birbirimizden? Ne gibi bir üstünlüğümüz var bizim onlara ya da onların bize? Tarihimizin en önemli kahramanlarından Süleyman Askerî Bey’in Bektaşî olması neyi değiştirmiştir? Süleyman Askerî Bey’i kahramanımız olmaktan çıkarmayan tarih, bugün aynı topraklarda, aynı vatanda, aynı bayrak altında, aynı devletin kimliğiyle, Türk kimliğimizle birlikte yaşadığımız Alevilere Madımak’ta uygulanan tarifsiz zulmün nasıl bir izahı olabilir? Dünya tarihinde birlikte yaşama kültürünün şahikasını sunan bu topraklara Madımak’ta da Aleviler üzerinden fitne tohumu ekenler bilmelidir ki bizim topraklarımızda “Ku Klux Klan” vahşiliği yoktur, olmayacaktır da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Bizim vatanımızda “Only white!” kültürü yoktur, olmayacaktır da. Bizler Alevilerle yan yana beşiklerde doğmuşuz, yan yana kabirlere defnolunmuş, aynı milletin -Türk milletinin- evladınız.

Sünnilik ve Alevilik bir kavganın, bir savaşın, bir ayrışmanın, bir ötekileştirmenin, bir gururun ya da bir aşağılanmanın iki farklı cephesi değil, Âşık Veysel ile Nida Tüfekçi arasındaki zenginliğimizdir. Tarihe ve tarihte olanlara, savaş ve çatışma için gerekli olan silahları temin edeceğimiz bir levazım deposu olarak bakamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Bir Sünni olarak sesleniyorum: Madımak’ta canlarımızı katledenler ile Başbağlar’da canlarımızı katledenler aynıdır ve lanetle anılmalıdır. Buradan...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Milletvekili.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen bitiriyorum.

Bu topraklarda hepimiz çocuklarımıza “Hasan” adını “Hüseyin” adını “Ali” adını veriyoruz...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Milletvekili.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – ...fitne tohumu ekmekte mahir olanlar samimilerse çocuklarına “Yezid” adını versinler.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Aliye Timisi Ersever.

Buyurun Sayın Ersever. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) – Sayın Başkanım, yeni görevinizde başarılar diliyorum, gururumuzsunuz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin Sivas katliamının azmettirici ve faillerinin ortaya çıkartılması için vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi ve ekranları başında bizleri izlemekte olan vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

İki gün önce, Madımak Oteli'nde kaybettiğimiz 33 canımızı anmak üzere Sivas'taydık. Bir kez daha acımızın hiç dinmediğini, yaramızın hiç kapanmadığını ve o ateşin hiç sönmediğini gördük. İnsanlık tarihine kara bir leke olarak geçen bu katliam cumhuriyete ve anayasal düzene karşı planlı bir başkaldırıydı. Hedefleri bu ülkenin birlik, dirlik ve beraberliği idi. Önceden planlanmış ve sekiz saat süren bu olayın güvenlik güçlerinin gözleri önünde gerçekleşmiş olması ise bir o kadar düşündürücüdür. Olayın yargı süreci ve katliamdan sonra iktidara gelen hükümetlerin davaya bakış açısı, olayın kendisi kadar vahim ve acıdır. Buradan bir kez daha dile getirmek istiyorum: İnsanlığa karşı işlenmiş olan suçlarda zaman aşımı olmaz. Ne acıdır ki olayın baş faillerinden biri Sivas Valiliğinin 100 metre yakınında yaşamını sürdürmüş ve ne hikmetse yakalanamamıştır. Bazı failler sürücü belgesi almış, evlenmiş, işe girmiş ama emniyet güçlerince yakalanamamıştır. Bir fail Cumhurbaşkanı tarafından yaş ve sağlık sorunları gerekçesiyle affedilmiştir. 2012 yılında dönemin Başbakanı bazı failler için zaman aşımı işletilmesi karşısında "Hayırlı olsun." diyebilmiştir.

Son olarak, yurt dışına firar etmiş ve kırmızı bültenle aranan failin 2011 yılında yurt dışında yakalanmasına rağmen iadesi istenmediği için serbest kalmıştır. Bu son örnekte de görüldüğü gibi, iktidar Sivas Madımak katliamına karşı duyarsız, kör, sağır ve dilsizdir. Bu ülkede kardeşliği, beraberliği, birlikte yaşama kültürünü var etmenin yolu Maraş, Çorum, Sivas gibi olaylarla yüzleşmekten geçer.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Devamla) – Gelin, bu öneriye kulak verin, bir kez olsun olumlu bir adım atın, tüm bu olaylar incelensin, gerçekler ortaya çıksın. Vereceğiniz bu destek, kaybettiğimiz o güzel insanlara karşı sorumluluğumuz, geleceğe karşı borcumuzdur. Bu destek, ülkemizin bütünlüğüne katkı sağlayacak onurlu bir duruş olacaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Oğuzhan Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi Gazi Meclisimizin kürsüsünden saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, sizlere de yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Sivas katliamı ile Başbağlar katliamını birlikte değerlendirmek gerekir ve birbirinden ayırmamak gerekir. Sözlerimin hemen başında Sivas'ta ve Erzincan Başbağlar'da katledilen vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum, yakınlarına bir kez daha başsağlığı diliyorum.

Öncelikle belirtmem gerekir ki 84 milyon vatandaşımız bu ülkenin asli sahibidir, gücümüz birliğimiz ve beraberliğimizden gelmektedir. Bu ülkede hiçbir etnik ya da dinî grubun diğerine üstünlüğü veya ayrıcalığı yoktur, kanun önünde herkes eşittir. Terör millî birlik ve kardeşliğimizi bozmak üzere kurgulanmış en alçak yöntemdir. Sivas katliamında ve Erzincan Başbağlar katliamında bu aynı acıyı hissettik. Başbağlar'ın faili kimse Sivas'ın faili de odur.

Sivas katliamıyla ilgili toplam 111 sanık hakkında dava açılmıştır, 107 sanık hakkında açılan davalar sonuçlanmış, 4 tanesi hakkında da davalar henüz derdest olarak devam etmektedir; 79 sanığın

ağırlaştırılmış müebbet ve süreli hapis cezalarıyla cezalandırılmasına karar verilmiştir, 4 sanık hakkında yargılama hâlen devam etmekte, 12 sanığın cezasının infazı amacıyla kırmızı bültenle arama çıkarılmıştır. Hâlen Ankara 1. Ağır Ceza Mahkemesinde de 2014/167 esas sayılı dosya ile dava devam etmekte; duruşması da 14 Eylül 2023 tarihinde yapılacaktır.

Sivas olaylarıyla ilgili geçmişte, 1993 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulmuş ve hazırlanan bu komisyon raporunda provokatif öğelerin taşındığı açıkça belirtilmiştir. Yine, AK PARTİ iktidarları döneminde bu konu Devlet Denetleme Kurulu tarafından araştırılıp rapor hâline getirilmiş, bu raporda da kısaca kışkırtma ve provokasyonun olduğu açıkça ortaya konulmuş, olayların önlenmesine ilişkin yönetim zafiyetine de vurgu yapılmıştır. AK PARTİ iktidarı döneminde Darbeleri Araştırma Komisyonu kurulmuş ve Darbeleri Araştırma Komisyonunun raporunda da Sivas olaylarına ayrıntılı olarak yer verilmiştir, Sivas olayları raporları da ayrıntılı bir şekilde işlenmiştir. Biz Kerbelâ'da İmam Hüseyin, Kudüs'te Salâhaddin Eyyubî'nin yanındayız.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi grup önerisi aleyhinde olduğumuzu belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, hatip konuşmasında raporlarda ve gördükleriyle ilgili, kışkırtma ve provokasyondan bahsetti. Bununla ilgili ne kastettiği izaha muhtaçtır. Yani, buradan eğer ki olayların gelişimine sebep olarak kışkırtma ve provokasyondan bahsediyorsa çok vahim bir durumdur ama suçlular ve arkasındakiler için bu cümleyi kullandıysa söyleyecek bir sözüm yok. Bunu izah edip açıklamalıdır.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, kürsüden...

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden lütfen.

34.- *Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Bahsettiğimiz, 1993 yılında kurulan araştırma komisyonu ve Devlet Denetleme Kurulu raporlarında geçen ifadelerdir. Bizim kendi görüşümüz değil; oradaki raporlarda yazanları, resmî raporları dile getirmişizdir. Buradan bir provokasyon, bir kışkırtma çıkarmanın hiçbir anlamı ve mantığı da yoktur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Benim sorum çok açıktı.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

35.- *Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, ben de doğrusu o amaçla söz almıştım. Yani o dönem, Madımak katliamı sırasında bu “kışkırtma” ve “provokasyon” kavramları medyada

da çok tartışıldı. Türkiye’de, özellikle aydınların, yazarların, çizerlerin, otelde kalan ve katledilen insanların sözde kışkırtmaları sonucu halkın galeyana gelerek bu korkunç katliamı işledikleri yönünde çokça düşünce, yazı vesaire var. Bu cevap olmadı yani ben bundan şunu anladım: Yani o katledilenler kışkırtmış, onlar da gitmişler, yakmışlar. Ben raporu okumak zorunda değilim şu anda. Kendisi ne kastediyor bunu açıklasın. Kışkırtma ve provokasyonu kim yapmış; bunu söylesin. Böyle şey olur mu ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bunun mahkemeyle ne alakası var?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Binlerce insanın işlediği bir katliam var yani.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, ben cevaplayayım istiyorsanız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, ben de bu konuda grubumuz adına söz istiyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Hayır, bize cevap verin yani ne demek istiyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Cevap için, cevap için evet.

BAŞKAN – Buyurun.

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi hürmetle selamlıyorum.

Biraz evvel, Sayın Milletvekilimiz sarıh, açık bir şekilde beyanlarını ortaya koydu ve bu konuda 1993 yılındaki bu olaylarla ilgili Devlet Denetleme Kurulu raporunda geçen ibareleri aktardığını ifade etti. Dolayısıyla bu konuda, aslında 1993'te var olan hadiseyle ilgili... O gün, hatırlarsanız, CHP, SHP yönetimdeydi, hükümetteydi, Başbakan Yardımcısıydı ve Sayın merhum İnönü'nün özel kalem müdürü de bizzat Sivas Valisiydi. Burada gerçekleşen bir olay söz konusu, bu olayla ilgili de o gün bir araştırma komisyonu... Devlet Denetleme Kurulu bu olayları araştırmış yerinde, bir rapora bağlamış, o raporda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bitiriyorum hemen, bitiriyorum; teknik bilgi vereyim diye söz aldım.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu konuda Devlet Denetleme Kurulu o gün bu olayları mahallinde araştırmış, herkesi dinlemiş ve bir rapora bunu dercetmiş. Raporun içerisinde mündemiç bulunan paragraflardan bir paragrafı biraz evvel okuduğunu, onu anlattığını açık bir şekilde açıklamasında da ifade etti. Dolayısıyla burada bu işi anlamak lazım geldiği kanaatindeyim. Bu konuyla ilgili dönemin, efendim, Devlet Denetleme Kurulu raporuna da kendileri bakma imkânına sahiptirler.

Teşekkürlerimi sunarım.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Çok kısa bir şey eklemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet, bir kez daha altını çiziyorum, 33 canımız katledildi, gencecik sanatçılar, yazarlar. Hâlâ bu toplum tüm şiddetiyle bunu yüreğinde hissediyor. Hatip, eğer ki

onlardan biri için kışkırtma ya da provokasyon olduğu için olayın gerçekleştiğini kastediyorsa kendisini kınıyorum ama saldırganların, canilerin, yobazların kışkırtılarak kendi içlerinde onları suçlayacak bir ifade olarak kullanmışsa sözüm yok. Bir kez daha söylüyorum: Hayatını orada kaybeden 33 kişi ve kurtulanlar için böyle bir cümle kullanmışsa kınıyorum kendisini.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım müsaadenizle bir açıklama yapmam gerekecek.

BAŞKAN - Buyurun.

38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, net bir şekilde, sarih bir şekilde açıklanan bir konuyu tekrar tekrar gündeme getirmek bu olayın istismarıdır; konu açıktır, nettir. Şunu söylüyorum: Bakın, sayın hatibimiz sözlerinin en başında hem Madımak'ta hem de Erzincan Başbağlar'da vuku bulan hadiselerle ilgili net ifadelerini ortaya koymuştur. Bu manada “Başbağlar’ın sorumluları kimlerse Madımak’ın sorumluları da onlardır.” denilmiştir. Dolayısıyla mesele nettir, vuzuha kavuşmuştur. Bunun dışında, bu olayla ilgili farklı birtakım mülahazalarla bu işi farklı noktalara götürmeye çalışmak bu olayın sadece ve yalnızca istismarı olabilir.

Teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

39.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) - Teşekkür ediyorum.

Bir kere, biz yanıt almadık sorumuza hâlâ. Aslında, karanlık odaların Sivas katliamından hemen sonra gerçekleştirdiği Başbağlar katliamı aradan geçen süre zarfında bir siyaset malzemesi hâline getirildi. Katliamın esaslı bir şekilde araştırılması için karanlık ellerin ortaya çıkarılması ve yargılanmaları gerekirken bu katliamda yitirilen canlar yine istismar konusu. Bir kere, Başbağlar’la Sivas’ı yan yana koyarken başka bir amaç güdüyor. Biz “İkisi de araştırılsın.” diyoruz; neyse ortaya çıkarılsın.

Ayrıca şunu söyleyeyim: O söylediği cümleyi not almıştım “kışkırtma ve provokasyon” kavramının ne amaçla kullanıldığını gayet iyi biliyoruz. Bu katliama meşruiyet kazandırmak için kullanılan bir kavramdır. Devlet Denetleme Kurulu yapmışsa da reddediyoruz; bu, Kur’an’ın ayeti değildir. Böyle “Orada yazdı.” “Bu amaçla yazdı.” doğrudur... Alevilere yönelik ayrımcılığın bugün de devam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bugün de Alevilere yönelik ayrımcılığın ve katliamların üstünün örtülme çabasını biliyoruz. Ben listeyi saymayacağım ama Sivas katliamında yer alan sanıkların avukatlarının kaçının nerede, nasıl milletvekili yapıldığını, bürokraside çok üst düzeylerde görev yaptıklarını hatırlatmak istiyorum. Katliam bu şekilde de devam ettirilmektedir ve bugün de aslında bunun devamıdır.

Teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, çok kısa, çok kısa... Tartışma yaratmak anlamında değil...

HALUK İPEK (Amasya) – İç Tüzük’ün hangi maddesine göre? Bir İç Tüzük var ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Otuz saniye söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Sanıyorum durum aydınlandı.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamam, tartışma değil.

Bir, bu olay eski bir olay değildir bizim için. Çorum olayları da Sivas olayları da buradaki katliamlar da dün kadar yakındır ve içimizi acıtan olaylardır. O yüzden, bugün konuşuyorsak dün gibi konuşuyoruz, dün yaşanmış gibi konuşuyoruz -onu söyleyeyim- ve biz bu olayları istismar falan etmiyoruz. Açıkça şunu söyleyebilir: “Ben, oradaki yazarları, aydınları, katledilen insanları kastetmedim.” Bu kadar. Başka bir şey istemiyoruz biz.

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, yerimden bir dakika söz verir misiniz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, mikrofonu açarsanız son olarak...

BAŞKAN – Buyurun.

40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, dün de bugün de yarın da Türk-Kürt, Alevi-Sünni ayrımı yapmaya dair kim bir yaklaşım içerisinde olursa biz o ayrımın karşısındayız. Türk ve Kürt, Alevi ve Sünni, bu milletin, 85 milyon insanın tamamı kardeşler, eşit yurttaşlardır, eşit vatandaşlardır ve bunu, bu konudaki samimiyetimizi Sünni'siyle Alevi'siyle, Türk'üyle Kürt'üyle 85 milyon yakinen bilmektedir, bunun test edilme imkân ve ihtimali asla yoktur.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya, buyurun.

41.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ile Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Başkanım, ben sözlerimin başında da Sivas katliamı ve Başbağlar katliamında katledilenleri rahmetle anarak başladım. Benim onlar aleyhine bir cümle kurmadığım ortada, aşıkârken olayı politize ederek buralara getirmelerini doğru bulmuyorum. Yani kıskırtma olayı ya da provokasyon olayı hem 93'te Adalet Bakanlığı Cumhuriyet Halk Partisindeyken yapılan çalışmalarda ortaya konmuştur hem Mecliste, Devlet Denetleme Kurulu raporunda ortaya konmuştur. Kesinlikle buradan ifade ediyorum, yani bizim, orada katledilenlere “Kıskırtma yaptı, provokasyon yaptı.” diye bir ifademiz söz konusu değildir, bunlar sadece siyasi malzeme için kullanılmaktadır.

Teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Tamam, ben de bunu öğrenmek istedim zaten.

VIII.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- Yeşil Sol Parti Grubunun, İstanbul Milletvekili Celal Fırat ve arkadaşları tarafından, 2 Temmuz Sivas katliamının bütün boyutlarıyla araştırılması amacıyla 3/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi bulunmaktadır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, tren kazalarının araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/7/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun ve arkadaşları tarafından, tren kazalarının araştırılması amacıyla 4/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan -66 sıra no.lu-Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/7/2023 Salı günlü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın İlhami Özcan Aygun'a söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, size de hayırlı olsun diyorum.

Sayın Akbaşoğlu, şimdiden iki dakikanızı veriyorum çünkü sonunda herhâlde gene bize cevap hakkınızı kullanacaksınız diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

İklim değişikliğine bağlı olarak artan yağışlar sebebiyle görülen tren kazalarına karşı önlem alınması için verdiğim araştırma önergem üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve ekranların başında bizleri izleyen tüm vatandaşlarımızı sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli vekiller; iklim değişikliğinin en çok etkilediği ülkelerden biri olan ülkemizde son beş yıldaki artan yağışlar ve buna bağlı görülen sel felaketleri birçok konuda yeni önlemler alınmasına, politikaların değiştirilmesine sebep olmuştur çünkü insan yaşamından daha önemli bir şey yoktur. Yağışlar, özellikle demir yolu hatlarımıza da büyük zararlar vermektedir.

Yağışa bağlı son tren kazalarından biri de 18 Haziran 2023 tarihinde Ankara-Sivas Hızlı Tren Yolu'nun Yozgat-Sorgun bölümünde gerçekleşmiştir. Bu hattaki menfezlerin altı sel nedeniyle boşalmıştır. Kılavuz lokomotif raydan çıkarken durumun, hızlı tren makinistlerine bildirilmesi üzerine büyük bir facia önlenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları tarafından yapılan açıklamada ise son dönemde ülkemizdeki aşırı yağışların Ankara-Sivas Hızlı Tren Hattı'nı etkilediği kabul edilmiş, gerekli çalışmalar yapıldığı ve önlemlerin alındığı belirtilmiştir, hızlı trenden önce gönderilen kılavuz tren uygulamasının bu önlemlerden bir tanesi olduğu ifade edilmiştir.

Tam beş yıl önce, milletvekilliğimizden, yemin töreninden bir gün sonra 8 Temmuz 2018'de seçim bölgem Tekirdağ'da tren faciasıyla karşı karşıya kaldık. Uzunköprü'den Halkalı'ya giden tren... Çorlu-Sarılar mevkisinde yoğun yağıştan dolayı rayların altının boşalmasıyla 25 canımızı yitirdik, yaklaşık 350 vatandaşımız da yaralandı ama o günden bugüne kadar adalet rayların altında kaldı. Adalet arayan

o vatandaşlarımız yargı önüne çıktı ama suçlular ise hâlâ rahat bir şekilde sefa sürüyorlar; Devlet Demiryollarında yöneticilik yapan, Meclis koltuklarında rahat bir şekilde oturan arkadaşlar var.

Şimdi soruyorum: Bu katliam unutulur mu? Evet, 8 Temmuz çeyrek kaldı, dört gün sonra 8 Temmuz; tam beş yıl olmuş daha bir arpa boyu yol alınmamış, adalet hâlâ rayların altında duruyor. Onun için, o insanların sesi olmak için, hayatını kaybedenlerin ailelerinin sesi olmak için bu araştırma önergesini bugün buraya getirdik başka insanların daha canı yanmasın diye. Ama o dönem Bakan Cahit Turhan diyor ki bize: Çorlu'nun hat bölgesinin riskli olmadığını, 10.706 kilometrelik demir yolu ağının komple bakım ve yenilenmesinin yapıldığını, yol bekçiliği sistemine ihtiyaç kalmadığını, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi denetim yapıldığını, kazanın görülmemiş yağıştan kaynaklandığını... Yani suçlu meteoroloji, yağış. Ya, hiç sizler, oradaki yöneticiler suçlu değil mi? Yağışa bağlamışsınız ve geldiğimiz noktada tek suçlunun aşırı yağışlar olduğu ifade edilmiş ve üst yönetim, Devlet Demiryolu üst yönetimi aklanarak, suç sadece alt kademedeki 2-3 personele bırakılmıştır. Aileler o gün bugün adalet arıyorlar ama maalesef, dediğimiz gibi, adalet rayların altında kaldı, aileler kendi sorunlarıyla baş başa kaldılar ve yakında yine mahkeme var ama bir arpa boyu yol daha almadık.

Yine, bakın, Ankara-Sivas Hızlı Tren Hattı'ndaki kaza, Çorlu kazasının ardından devam eden ihmaller zincirinin aslında bir örneği. Hâlen Meteoroloji ile Devlet Demiryollarının yakın iş birliği yapmadığını görüyoruz, seyrüsefer emniyetinin sağlanması için ek personel alınmadığını görüyoruz ancak kaza gösteriyor ki yol güvenliğini sağlamak için kılavuz tren uygulaması dışında önlemlere ihtiyaç var. Ama kurumsal kimliğinin, birikiminin bir sonucu olarak uygulanan yol çavuşluğu, yol bekçiliği, tren şeffiği, kurum şeffiği, makasçılık, manevracılık, gardıfrenlik unvanları aktif ve etkin hâlde getirilmemiştir, bir an evvel bunlar aktif hâlde getirilmelidir. Köprü ve menfezlerin genel denetimleri yapılarak ani gelen sel ve taşkınlara karşı güçlendirilmesi ve yeni kazaların önlenerek can ve mal güvenliğini sağlayacak tedbirlerin alınması gerekmektedir. Hat bakım ve onarım memurlarının sayısı artırılmalıdır. Yağışlarda menfez temizliği yapılmalıdır. Aşırı yağış sonucu balast taşların akıp gitmesi sonucunda gerçekleşen menfez çökmelerine karşı yapısal önlemler devreye sokulmalıdır. Yeni kazalara sebebiyet vermemek, can ve mal güvenliğini sağlayacak kısa ve uzun vadeli tedbirler almak üzere bu araştırma komisyonunun kurulmasını talep ediyoruz. İnşallah bu araştırma komisyonu kurulur, beş yıldan beri raylar altında kalan adaleti de bu sebeple bulmuş oluruz diyorum.

Başkanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Ve ayrıca bugün bir dakikada da gündeme getirdim. Ya, bir defa kalkın da şu koltuklardan Türklere, Türk insanlarına bir faydanız olsun, çiftçilere faydanız olsun. Bakınız, hastanelerden insanlar randevu almak için saatlerce, günlerce bekliyorlar. Milletvekillerinin asli görevi randevu almak oldu. Şimdi de TMO'dan çiftçiler randevu alamıyorlar. Tekirdağ Limanı'na TMO ithal gemi getiriyor. PUNKT ve GOZO gemileri, 26.500 tonluk 2 tane gemi orada bekliyor. Çiftçi ise randevu sisteminin karşısında randevu almak için inim inim iniyor Sayın Akbaşoğlu. TMO'yu bir an evvel çiftçinin kara gün dostu yapın. Türk çiftçisini destekleyin; Rusya, Ukrayna çiftçisini değil. Türk çiftçisine destek olun diyor, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, Meclisin nezaketine ve mehabetine uygun olması bakımından kayıtlara geçsin diye bir şeyi hatırlatıyorum.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Doğruları söyledi, doğruları söyledi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İki dakikalık size süre verdim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ve o manada... Bakın diyor ki hâlâ: “İki dakika size süre verdim.”

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Latife yapıyor Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu yetki kendisinde mi yoksa Meclisi yönetme yetkisi Meclis İçtüzüğü gereğince Sayın Meclis Başkan Vekilimiz de mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Latife yapıyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu kendisine hatırlatıyor ve cevap alma, cevap verme gereği hissetmiyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ersin Beyaz.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde ağır sonuçlara sebep olan birçok tren kazasına şahit olduk; ne acıdır ki bunlar büyük çoğunlukla ihmalden kaynaklı kazalar olmuştur. Hem ihmaller hem de yapısal kalite konusunda her zaman soru işaretleriyle dolu bazı yatırımlar herhangi bir dış etkenle karşılaştığında maalesef başta insanlarımızın canına mal olmuş, aynı zamanda, millî servetimizin heba edildiğini göstermiştir. Sizlere bir örnek vermek istiyorum: 22 Temmuz 2004’te yaşanan ve hepimizi derinden üzen, 41 vatandaşımızın hayatını kaybettiği, 200’den fazla vatandaşımızın yaralandığı Pamukova kazasında İstanbul-Ankara seferini yapan Yakup Kadri Karaosmanoğlu Ekspresi Pamukova’nın Mekece mevkinde raydan çıkmıştır. 41 vatandaşımızın hayatını yitirdiği bu hazin kazanın Sakarya 2. Ağır Ceza Mahkemesinde görülen davasında Makinist Fikret Karabulut iki buçuk yıl hapis, İkinci Makinist Recep Sönmez bir yıl üç ay hapis cezasına çarptırılmıştır, Tren Şefi Köksal Coşkun ise beraat etmiştir. Cumhuriyet Savcılığının TCDD Genel Müdürü Süleyman Karaman hakkında soruşturma açılması talebi dönemin Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım tarafından reddedilmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere dönemin iktidarı ihmallerin üstünü örtmeye ta ilk dönemlerden itibaren başlamış, hiçbir sorumluluk da almamıştır.

Yine, 2018 yılında Tekirdağ Çorlu-Balabanlı arasında devrilen trenin altında 25 canımızı kaybettik; bu acı hadiseler unutulmamalıdır. 2018’deki tren kazasıyla ilgili 28 Şubat 2019’da açıklanan kararda Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığı siyasetçiler, bürokratlar ve TCDD üst yönetimi hakkında kovuşturmayla yer olmadığı kararını vermiştir.

Geçtiğimiz günlerde, 18 Haziranda yine büyük bir felaketin eşiğinden döndüğümüz kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Kılavuz trenin sel nedeniyle rayların altına boşaldığını tespit etmesi sonucunda, yaklaşan hızlı trenin uyarılmasıyla Allah’a şükür büyük bir felaketten kurtulduk ancak sadece kılavuz tren değil, yapısal anlamda sağlam inşa, kurumsal anlamda liyakatli ve nitelikli personel, güvenlik anlamında da sıkı takip ve kaliteli bir yönetim gerekmektedir. Kılavuz tren başlı başına bir önlem değildir, kılavuz tren raydan çıkmasa, zaman ve yer olarak tespitle bulunamamış olsa büyük bir felaket yaşanabilirdi.

Şimdi soruyorum: Böyle felaketlerde meselenin üstünü örtmeye devam mı edeceksiniz? Yirmi bir yıldır yönettiğiniz bu ülkenin millî servetini harcadığınızı; yağmurda, selde, depremde, yangında dayanıksızlığı aşikâr olan yapılarınızla övünmeye devam mı edeceksiniz; yoksa verilen önergede söz konusu olan kurumsal, yapısal, hukuki düzenlemeleri ve iyileştirmeleri yapıp yeni kazalara sebebiyet vermemek için ortak akılla karar alma noktasında bir girişimde bulunacak mısınız? Vatandaşımızın mal

ve can güvenliğini sağlamak devletimizin asli görevidir, hükümet ise bu durumlarda gerekli önlemleri almak için yetki almış organdır. Bu bağlamda, konuya hassasiyet göstermenizi rica ediyor, önergeye destek vermenizi ve samimiyetinizi görmek istiyoruz.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ.

Buyurun Bozdağ. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisinin tren kazalarının araştırılması için vermiş olduğu grup önerisi üzerine partim Yeşil Sol Parti adına söz almış bulunmaktayım.

Bildiğiniz gibi, son zamanlarda Türkiye genelinde etkisini gösteren yağışlı havalar farklı noktalarda yer alan demir yollarında hasarlara, tren raylarında çökmeler yaşanmasına neden oldu. Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı güzergâhı da bu noktalardan biri. Bu tren hattı, altı yılda bitirileceği açıklanmasına rağmen on beş yılda bitirilmiş, seçim öncesinde ise alelacele bir şekilde 26 Nisanda “cumhuriyetin projesi” olarak lanse edilmiş, Cumhurbaşkanı tarafından açılmıştır, seferleri bir ay ücretsiz olarak sürmüştür. Yani insanların rahatça, sağlıklı, güvenli bir şekilde kullanabileceği de salık verilmiş oldu ama maalesef ki bildiğiniz gibi 18 Haziranda Sivas-Yozgat arasında yoğun yağmur yağışı nedeniyle oluşan selden etkilenen hat üzerindeki raylar boşalıyor ve kılavuz lokomotif raydan çıkıyor.

AKP iktidarı boyunca derin toplumsal kırılmalar yaratan, büyük acılara sebep olan onlarca felaket yaşadık. Başta denetimsizlik ya da hakkıyla yapılmayan denetimler, her yaşanan felaket sonrasında sorumluluğu almayan yetkililer, iktidarın uyguladığı cezasızlık politikaları, asıl sorumluları ortaya çıkarılmadan uzayan, sürdürülen dava süreçleri ve açılmayan soruşturmalar her defasında bu topluma aynı acıları yaşatmaya devam etti, bir sürü insanın yaşamına mal oldu.

İktidarın afetlere dair bir eylem planının olmadığını, yatırımları bir siyaset malzemesi görek iktidarını sağlamlaştırmak için bir araç gibi kullandığını, insan yaşamını umursamadığını seçim yatırımı olarak yapılan imar aflarından 6 Şubat depremlerinde enkaz altında kalarak can veren insanlarda gördük; ilk üç gün deprem bölgelerine yeterince girilemedi. Pandemide ise çok övündüğünüz sağlık sisteminin çökmesinde gördük. Pandeminin başında değil halka, sağlıkçılara dahi maske dağıtılamadı. Dünya Sağlık Örgütü varlığını açıklayana kadar ülkedeki vakalar görmezden gelindi, bir pandemiyle karşı karşıya olduğumuz kabul edilmedi. Çünkü afetlere dair hiçbir hazırlığınız yok, toplumsal sağlığı esas alan, barınma ve yaşam hakkını önceleyen bir politik hattınız yok. Gerekli önlemleri almak için daha kaç tane Çorlu yaşanması lazım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) – Devletin temel görevlerinin seçim yatırımı olarak kullanılmaması gerektiğini anlamak için, yüksek hızlı tren hatlarının “yaptık oldu” basitliğine ve politikasızlığına indirgenemeyecek kadar ciddi bir halk sağlığı ve güvenliği unsuru olduğunu anlamak için daha kaç tane Çorlu yaşanması gerekiyor? Toplumun dâhil olduğu, bilimsel, ekoloji odaklı şehircilik ve altyapı politikalarını reddeden anlayışla sürdürdüğünüz rant odaklı kentleşme politikalarıyla kentleri afetlere karşı güvenli hâle getirmediğiniz gibi halklarımızı afetlere karşı zayıf, güvencesiz ve risk altında bırakmaya devam ediyorsunuz. İktidarı, ülkemizi tamamen afet bölgesine çevirmeden ve daha fazla yaşama mal olmadan bu rant politikalarından ve cezasızlık politikalarından vazgeçmeye çağırıyoruz.

Başta Çorlu tren kazası olmak üzere, afetlerde kaybettiğimiz bütün canlarımızı anarak, bütüncül bir afet politikasının hayata geçirilmesi için bu araştırma komisyonunun kurulmasının önemini belirterek halkımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Ahmet Çolakoğlu.

Buyurun Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Buradan, bütün vatandaşlarımızın geçmiş Kurban Bayramı'nı tekrar kutlarım.

Verilen önergede, tren kazalarının oluşmasına sebep olabilecek aşırı yağışlara ve sel felaketlerine yönelik önlemler alınmadığından bahsedilmektedir fakat bu, gerçeği yansıtmamaktadır. Önergede bahsedilen Ankara-Sivas Hızlı Tren Hattı'nın Yozgat-Sorgun arasındaki kısmında sel nedeniyle hatta oluşan veya oluşabilecek sorunların önceden gönderilen kılavuz tren uygulamasıyla tespiti yapılmış ve gerekli önlemler alınmıştır. Bu uygulama sadece Ankara-Sivas Hattı arasında değil, şu anda bütün hızlı tren hatlarımızda uygulanmaktadır.

Ayrıca, demir yollarımızda hat bakım ve onarım memurlarımızın sayıları her yıl arttırılmaktadır. Şu anda bu faaliyetler 5 bin kişilik bir ekiple yapılmaktadır. Değişik unvanlarla yapılan bu çalışmalar bakım kitapçığı dâhilinde görevlilere tanımlanmıştır. Bu görevliler devamlı olarak hatları yaya veya araçla kontrol etmektedirler. Hat bakım ve onarım memur sayısı 2001 yılından 2022 yılına geçerken yüzde 119 oranında arttırılmıştır ve 363'e ulaşmıştır. Bu sayı 2023 yılında yüzde 10 daha arttırılarak şu anda 397'ye ulaşmıştır.

Devlet Demiryollarımızın son yıllarda tren hatlarındaki yenilenmeler, yapılan teknik ve teknolojik çalışmalar ve yeni düzenlemeler sonucunda güvenlik, emniyet en üst seviyeye ulaşmıştır. Uyarı sistemleri, kamera, izleme ve takip sistemleri, yapay zekâ ve sensör sistemleriyle beraber Meteorolojiyle yapılan koordineli çalışmalar sonucunda devlet demir Yollarında oluşabilecek kazalar en az seviyeye düşürülmüştür. Hızlı tren hatlarındaki bakım ekipleri tarafından sürekli olarak fiziki kontroller de yapılmaktadır. İki ayda bir tüm yolun geometrik ölçümü yapılmaktadır. Dört ayda bir tüm yolun ultrasonik muayenesi yapılmaktadır. Altı ayda bir tüm hattın dinamik ölçümleri yapılmaktadır. Her gün bakım setlerince tren turnesiyle görsel muayeneler yapılmaktadır. Kara yolundan sanat yapılarının görsel muayeneleri yapılmaktadır. Tespitlere göre yol bakım, elektrifikasyon bakım, sinyalizasyon bakım süreçleri belirlenen mevzuat çerçevesinde yapılmaktadır. İklim değişikliği kapsamında haftalık, günlük ve hatta saatlik meteorolojik veriler takip edilmektedir. Yağış durumuna göre hız kısıtlaması, gerekirse hat kapatılması da yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2020 yılında hatlarımızda 46 milyon trenkilometre yapılırken 1 milyon trenkilometrede tren kazamız ise 5,66'dır, bu sayı 2022'de 4,80'e düşmüştür; amacımız bu oranı daha da aşağıya düşürmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) – 8 Temmuz 2018 tarihinde oluşan ve hepimizi üzen Çorlu tren kazası Meclisimizde defalarca gündeme gelmiştir. Bu kazanın olduğu tarihte ve devamındaki süreçte devletin bütün imkânları seferber olmuş, ilgili kurumlar gerekli incelemeleri anında başlatmıştır ve kaza yargıya taşınmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öneriye aleyhte oy kullanacağımızı belirtir, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 Salı günü (bugün) birleşiminde (10/5), (10/6), (10/8), (10/22) ve (10/58) esas numaralı balıkçılıkla ilgili Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılmasına, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 kişi tarafından kullanılabilmesine, bu birleşimde başkaca denetim konusunun görüşülmeyle balıkçılıkla ilgili Meclis Araştırması Önergelerinin birlikte yapılacak görüşmelerin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesine ilişkin önerisi

No:2

Tarih: 4/7/2023

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 4/7/2023 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Özgür Özel

Hakkı Saruhan Oluç

AK PARTİ Grubu

CHP Grubu

Yeşil Sol Parti Grubu

Başkan Vekili

Başkanı

Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül

Erhan Usta

MHP Grubu

İYİ Parti Grubu

Başkan Vekili

Başkan Vekili

Öneri:

Genel Kurulun 4 Temmuz 2023 günü (bugün) birleşiminde (10/5), (10/6), (10/8), (10/22) ve (10/58) esas numaralı balıkçılıkla ilgili Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek yapılması, bu görüşmelerde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin en fazla 2 kişi tarafından kullanılabilmesi, bu birleşimde başkaca denetim konusunun görüşülmeyle balıkçılıkla ilgili Meclis araştırması önergelerinin birlikte yapılacak görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, gündemin “Seçim” kısmına geçmeden önce sisteme giriş yaparak söz talebinde bulunan ilk 3 milletvekilimize yerinden bir dakikalık söz vereceğim.

Sayın Barış Bektaş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Barolar Birliği tarafından tespit edilen ve tarafına iletilen sorunlara ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir avukat olarak Barolar Birliği tarafından tespit edilen ve tarafımıza iletilen sorunlara dikkat çekmek istiyorum. Hukuk sistemi

ve avukatlık mesleği ülke tarihinde hiç olmadığı kadar tehdit altındadır. Hukuk eğitiminin niteliksiz hâle gelmesi, fakülte ve mezun sayısındaki olağanüstü artış, avukatların sosyoekonomik durumundaki fahiş gerileme ve avukatlara şiddet vakaları başlıca sorunlardır. Stajyer avukatlara kamu desteğinin olmaması, avukat sayısındaki plansız artışa rağmen iş alanlarını artırıcı düzenlemelerin yapılmaması, bilhassa mesleğe yeni başlayan ve bağlı çalışan avukatların sorunları daha derin yaşamasına neden olmaktadır. Serbest çalışan avukatların emeklilik hakları yargının diğer sùjeleriyle eşitlenmediğı için emekli olunca da çalışmak zorunda kalmaktadırlar. Kısaca yaş grubu ve çalışma şekli fark etmeksizin tüm avukatlar artık tahammül edilemeyecek ekonomik bir kaosun içine sürüklenmişlerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Hasan Ufuk Çakır...

43.- Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın, Mersinli limon ve muz üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

HASAN UFUK ÇAKIR (Mersin) – Sayın Başkanım, Mersin Milletvekili olarak Erdemli, Silifke, Tarsus, Toroslar'da yetişen limon dalında kaldı ve çürüdü. 3 lira olan limonun 12 TL olması lazım. Dinlenmiş limon 6 liradan gidiyor, 20 lira olması lazım. Maalesef limonlarımız çürüyor, ağaçları da keseceğiz böyle olursa. Pazarlar ellerimizden gitti; Irak'a limon Çin'den geliyor. Çin'in limon yetiştirdiğini 5 kişi bilmez. Böyle giderse çiftçinin sonu hüsrana, Erdemli ayağa kalkmış vaziyette. Mazot, gübre, girdiler; yanına yaklaşılmıyor. Mazotta vergilerin kalkması lazım.

Muza gelince, ithal muz geliyor, onunla beraber kokain geliyor. İthal muzun önu kesilip, yerli muzun önu açılıp, hem zehirden hem de ithalden kurtulalım, yerli muzcu da bayram etsin. Bunu bütün Mersin ilçeleri de böyle diliyor; Hükümetin, devletin bundan haberi olsun.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN - Sayın Mustafa Alkayış...

44.- Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'ın, Adıyaman'daki TMO'nun alım yeri sayısına ilişkin açıklaması

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Efendim, 6 Şubat'taki depremde ilimiz de çok ciddi anlamda zarar gördü. Sayın Cumhurbaşkanımızın 6 Haziranda açıkladığı hububat fiyatları çiftçimizin yüzünü güldürdü. Şu anda arpada 7.500 TL, ekmeklik buğday için de 8.250 TL olarak alımlar yapılmaktadır. Hem ilimizin yoğun yağış alması hem de açıklanan fiyatlar çiftçimizin TMO'ya yönelmesini sağlamaktadır. Bu noktada ciddi bir talep var. Bu talepleri karşılamak için şu ana kadar 8 tane alım yeri vardı, son alınan kararlar, yarından itibaren Besni ve Şanlıurfa yol ayrımında da 2 noktada, toplamda 10 noktada alım olacak. Şu ana kadar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

IX.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan üyeliklere seçim

BAŞKAN – Sayın Milletvekilleri, komisyonda boş bulunan üyelikler için seçim yapacağız.

Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına düşen 1 üyelik için Nevşehir Milletvekili Emre Çalışkan, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi grubuna düşen

3 üyelik için ise Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp, Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu ve Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2.- Dijital Mecralar Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Dijital Mecralar Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3.- Dilekçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Dilekçe Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için İstanbul Milletvekili Yıldız Konal Süslü aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4.- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda boş bulunan ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı aday gösterilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, gündemin genel görüşme bölümüne geçmeden önce birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.22

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.52****BAŞKAN: Başkan Vekili Gülizar BİÇER KARACA****KÂTİP ÜYELER: Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin), Muhammed ADAK (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 10’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmına geçiyoruz.

Balıkçılık ve su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 10/5, 10/6, 10/8, 10/22 ve 10/58 esas numaralı Meclis Araştırması Önergeleri’nin alınan karar gereğince birlikte yapılacak görüşmelerine başlıyoruz.

X.- MECLİS ARAŞTIRMASI (*)**A) ÖN GÖRÜŞMELER**

1.- *İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel ve 32 milletvekilinin su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak su ürünleri kaynaklarının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)*

2.- *Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın su ürünleri yetiştiricileri ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)*

3.- *İYİ Parti Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın balıkçılık ve su ürünleri hakkındaki mevzuatın güçlendirilmesi ve sektörün sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)*

4.- *Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili Meral Daniş Betaş ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un Türkiye’de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)*

5.- *Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 23 milletvekilinin ülkemizdeki balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)*

BAŞKAN – İç Tüzük’ümüze göre, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunda sırasıyla siyasi parti gruplarına ve önergedeki birinci imza sahiplerine veya onun göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir. Konuşma süreleri, gruplar için yirmişer dakika olacak ve alınan karar gereğince bu süre en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilir. Önerge sahiplerinin konuşma süreleri ise onar dakikadır.

Şimdi söz alan sayın üyelerin isimlerini okutuyorum:

(*) Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen (10/5, 6, 8, 22, 58) esas numaralı Meclis Araştırması Önergeleri tutanağa eklidir.

İYİ Parti Grubu adına Hüsmen Kırkpınar, Nimet Özdemir onar dakika, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Hilmi Durgun yirmi dakika, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Hakkı Saruhan Oluç yirmi dakika, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Barış Karadeniz yirmi dakika, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Vahit Kirişçi yirmi dakika; önerge sahipleri adına İsmail Emrah Karayel on dakika, Yavuz Aydın on dakika, Gülüstan Kılıç Koçyiğit on dakika, Sibel Suiçmez on dakika.

Gruplar adına ilk söz İYİ Parti Grubu adına Sayın Hüsmen Kırkpınar'a aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyeleri; İYİ Parti Grubu olarak balıkçılık ve su ürünleri sektörünün sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunların çözümleri hakkında gerekli çalışmaların yapılması amacıyla vermiş olduğumuz araştırma önergesinin gerekçesini açıklamak üzere söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve bizleri ekranları başında izleyen aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, balıkçılık ve su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılması için komisyon 27'nci Dönemde kurulmuş, seçim sebebiyle Meclis kapandığı için çalışmalarını bitirememiş, raporunu tamamlayamamıştır. Yeni dönemde komisyonun çalışmalarını sürdürebilmesi için tekrar kurulmasının gerekli olduğu kanaatindeyiz.

Türkiye, bulunduğu jeopolitik konumu, farklı ekolojik özelliğe sahip denizleri, doğal göletlerle birlikte artan baraj ve gölleriyle eşine az rastlanır bir ülke konumundadır. Ekolojik olarak uygun koşullar nedeniyle birçok türe sahip olan denizlerimiz ve iç sularımız avcılık ve yetiştiricilik açısından zengin kaynaklar oluşturmaktadır.

Son elli yılda hızlı bir gelişme gösteren su ürünleri sektörü uluslararası ticarete giderek artan payıyla küresel ekonomide itici güç olmuştur. Yarattığı katma değer ve istihdama katkısıyla stratejik öneme sahip bir sektör olan su ürünleri ve özellikle yetiştiricilik toplam kıyı uzunluğu 8.333 kilometre olan ülkemiz ve özelinde seçim bölgem İzmir açısından büyük önem arz etmektedir. TÜİK'in yayınladığı verilere göre Türkiye'deki su ürünleri üretimi 2022 yılında yaklaşık 850 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Üretimin yüzde 30'unu avcılık yoluyla elde edilen deniz balıkları, yüzde 5,6'sını avcılık yoluyla elde edilen diğer deniz ürünleri, yüzde 3,9'unu avcılık yoluyla elde edilen iç su ürünleri ve yüzde 60,6'sını yetiştiricilik ürünleri oluşturmaktadır. Yetiştiricilik yoluyla yapılan toplam yaklaşık 515 bin ton üretimin 369 bin tonu denizlerde, 147 bin tonu iç sularda gerçekleşmiştir. Ülkemizde yetiştirilen en önemli balık türü iç sularda alabalık, denizlerde ise levrek, çipura ve hamsi olmuştur. Bu türlerin yanı sıra Türk somonu, "sarıağız" da denilen granyöz, kalkan, fangri, mercan, sinarit, yayın balığı ve yılan balığı yetiştiriciliğinin de yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır. Avcılık yoluyla yapılan toplam üretim yaklaşık 335 bin ton olurken yetiştiricilik üretimi 515 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Su ürünleri ihracatı 2022 yılında yaklaşık 252 bin ton olmuş ve 1,7 milyar dolar gelir elde edilmiştir. Uluslararası rekabet gücünü artırmak, ülkemizin küresel piyasalarda başarılı olmasını sağlamak için devletin köklü çözüm ve düzenlemelerine ihtiyaç duyulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de 1971 yılında 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu çıkarılmış, Tarım Bakanlığına bağlı Su Ürünleri Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Bazı gelişmeler görülsede sektörü olumsuz etkileyen ve ivedilikle çözüm bekleyen sorunlar bulunmaktadır. Balıkçılarımız meslek tanımlarının olmaması, denizde çalışan işçilerin sosyal güvencelerinin bulunmaması nedeniyle maddi ve manevi büyük ölçüde sıkıntı yaşamaktadırlar. Tüketici ile balığı buluşturan balıkçılarımızın aynı zamanda çok sayıda insana iş imkânı sağlamaları, bunları yaparken çeşitli bakanlıklarla muhatap olmaları ancak kendilerine ait bir bakanlığın olmaması şikâyet konusu olmaktadır. Endüstriyel balık avında büyük paya sahip gırgır teknelerinin avlanma izininin 24 metreyle sınırlandırılması ekolojik ve

ekonomik yönden tartışmalara yol açmıştır. Bu derinliğin bazı Avrupa ülkelerinde 50, bazılarında ise 30-35 metre olduğu dikkate alınarak ülkemizin mevcut şartlarına uygun bir derinliğin tespit edilmesi gerekmektedir. Avrupa Birliği ülkelerinde ilgili yönetmeliklerle hangi derinlikte ve kaç ton balık avlanacağı belirlenmekte, balık stoklarının, balıkçı filolarının yönetimi ve denetimi yapılmaktadır. Su ürünleri üretiminde su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı akılcı bir planlama ve uygun yönetim stratejisiyle başarılabilir. Balıkçılık ve yetiştiricilik faaliyetlerinin çevreye olan etkileri ve bu etkilerin giderilmesi için alınacak önlemlerin, ayrıca su ürünleri yetiştiriciliğinde çevreyle ilişkili olan düzenlemelerin revize edilmesi gerekmektedir. Denizin yeterli düzeyde artılmayan evsel ve endüstriyel atıklarla kirletilmesi, deniz tarama ve boşaltma faaliyetleriyle kıyı dolgu alanlarına bağlı habitat kaybı, aşırı ve kontrolsüz avcılık, iklim değişikliğine bağlı deniz suyu sıcaklıklarının artması gibi nedenlerle önceleri Marmara Denizi'nde gözlenen ve son zamanlarda İzmir'de görülen müsilyaj ve benzeri kirlilikler balıkçılık gibi ekonomik faaliyetler üzerinde ağır sonuçlar yaratmaktadır.

Değerli milletvekilleri, açık deniz alanlarında bulunan balık çiftliklerinin faaliyetleri ve çalışan personeli için gerekli fiziki koşulların iyileştirilmesi; lojistik alan, iskele ve rıhtımların her bölgenin ihtiyacı doğrultusunda balık çiftliklerine yakın olacak şekilde sayılarının artırılması beklenmektedir.

Kültür balıkçılığında sektörün temel ve yan faaliyet dallarını kapsayacak bir yapıda su ürünleri organize sanayi bölgelerinin sayılarının artırılması ve firmaların maliyetleri düşürülerek ihracatta rekabet avantajı sağlanacaktır. Ülkemizde ağırlıklı olarak taze soğutulmuş tüketilen balıklar, Avrupa'da ve diğer gelişmiş ülkelerde fileto, işlenmiş, dondurulmuş veya marine edilmiş olarak tüketilmektedir. Tüketilen ürünlerin çeşitlendirilmesi ve yaygın hâle getirilmesi, bir taraftan tüketimi artırırken diğer taraftan balık işleme tesislerinin artmasına da olumlu yansımaktadır. İnsanların sağlıklı ve dengeli beslenebilmesi için su ürünleri alınması gereken temel gıdalar arasında yer almaktadır. Özellikle obeziteyle mücadelede Dünya Sağlık Örgütü iyi bir hayvansal protein kaynağı olarak balık ve su ürünlerine vurgu yapmaktadır ancak kişi başı tüketim verileri incelendiğinde ne yazık ki su ürünleri Hükûmetin uyguladığı yanlış politikalar yüzünden tüketimi lüks besin grubu hâline gelmiştir. Tüketimi artırmaya yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Su ürünlerinin besin değerinin yüksek olması, omega 3 ve omega 6 gibi yağlar içermesi, mineral ve vitaminler bakımından oldukça zengin içeriğe sahip olması birçok hastalığın önlenmesini de sağlamaktadır. Su ürünleri tüketilmediğinde ya da az tüketildiğinde kalp damar hastalıkları başta olmak üzere cilt rahatsızlıkları, kanser, diyabet, romatizma ve böbrek hastalığı gibi birçok hastalığa da kapı aralamaktadır.

Halkımızın balık ekmeğe yiyebileceği, denizi ve balığı çağrıştıran özgün mimarili küçük yerler inşa edilmelidir. Üniversitelerle ortak AR-GE çalışmaları yürütülerek döner, köfte vesaire gibi balığın yeni tüketim biçimleri geliştirilmelidir. Kıyı ilçelerimizde balık pazarları inşa edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, gerekli yasal düzenlemelerin yapılması, proje ve uygulamalarda görülen aksaklıkların giderilmesi, damızlık ve yumurta temininin sağlanması, pazarlama ve finansman sorunlarının çözülmesi, üretici ve avcılara kredi desteği verilmesi beklenmektedir. Balıkçılık ve su ürünleri yetiştiricileri daha fazla örgütlenmelidir. Su ürünleri ülkemizin en fazla katma değer üreterek ihraç ettiği hayvansal gıdadır. Dolayısıyla cari açığın azaltılmasında önemli bir sektör konumundadır. Sektörün ekonomiye katkısı göz önünde bulundurularak gereken önemin verilmesi ve mevcut sorunların bir an önce çözüme kavuşturulması maksadıyla Meclis araştırması açılmasını gerekli görüyoruz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına ikinci söz Sayın Nimet Özdemir'in.

Sayın Özdemir, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; su ürünlerimizin zenginleştirilmesi, denizlerimizin korunması, balıkçılık sektöründeki sorunlara yönelik kalıcı çözümlerin geliştirilmesi adına yüce Meclisimizde kurulması planlanan araştırma komisyonuna ilişkin İYİ Partinin görüşlerini dile getirmek amacıyla huzurlarınızda bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Gazi Meclisimizde bugün oturumun başlangıcında Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi hatibi tarafından Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak tanımlanan coğrafyamızın bir bölümüne farklı bir atıfta bulunulmasını kabul edemediğimizi ifade etmek istiyorum. Bu ibarenin yüce Meclisimizde kullanılmasını reddediyor, tutanaklardan çıkarılmasını talep ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bilindiği üzere denizlerdeki yaşam son derece hayati önemi haizdir. Bugün denizlere yönelik faaliyetler insanlığa yılda yaklaşık 1 trilyon doların üzerinde kaynak yaratmaktadır. Balıkçılıkla ilgili sektörlerden yaklaşık 200 milyon insan geçimini sağlamaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili ülkemizin güvenlik, enerji, ekonomi, gıda, çevre ve turizm gibi alanlarda denizlere duyduğu ihtiyaç, barındırdığı potansiyel hepimizin malumudur. Deniz ulaşım hatları ve stratejik özellikleri olan boğazlarımızın egemenliğimizde olması denizlerimizi bizim için çok önemli kılmaktadır. 9 bin kilometrenin üzerinde kıyı uzunluğu, 81 ilin 27'sinin deniz kıyısında bulunması, nüfusun neredeyse yarısının sahil bölgelerinde ikamet ettiği anlamına gelmektedir. Peki, bu durum karşısında denizlerdeki büyük potansiyelden tam anlamıyla yararlandığımızı söyleyebilir miyiz? Ne yazık ki buna “Evet.” diyebilmek oldukça güçtür. Bunun başlıca nedeni devletimizin idari yapılanmasında denizciliğe yeterince yer verilmemesidir. Tek bir merkezde olması gereken mevzuatlar; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı gibi farklı bakanlıkların altında karşımıza çıkmaktadır. Her ne kadar kısmi başarılar elde edilse de bu durum birbiriyle ilişkili alanlarda farklı politikalar üretilmesine neden olmaktadır. Bu karmaşa, alana hâkim olmayan personeli işe dâhil etmekte ve dolayısıyla işlevi aksatmaktadır.

Kıymetli arkadaşlar, denizlerle ilgili sorunlar dış politikadan ekonomiye, turizmden çevre ve iklime kadar uzanır. Dolayısıyla kendi içinde bütünlüğe sahip, tutarlı ve sürdürülebilir politikalar üretebilmek adına kapsayıcı bir yapılanmaya ihtiyaç vardır. İklim değişikliği nedeniyle önümüzdeki süreçte yeni deniz yollarının ortaya çıkması beklenmektedir. Ayrıca, toprakların tahrip olması ve tedarik zincirlerinin bozulması durumunda deniz ürünlerinin değer kazanacağı da düşünülmektedir.

Türkiye bekası için denizlerimizdeki geleceğe hazır olmak zorundayız. Su ürünleri yetiştiriciliği Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından dünyada en hızlı büyüyen gıda sektörü olarak belirlenmiştir. Asya ülkeleri su ürünleri üretiminin yaklaşık yüzde 90'ını sağlamaktadır. Gelişmekte olan ülkeler 1970 yılında su ürünleri üretiminin yüzde 59'unu sağlarken bu oran 2002 yılında yüzde 90'a ulaşmıştır.

Dünyada ve Türkiye’de avcılık yoluyla su ürünleri üretimi son yıllarda ciddi artış göstermezken yetiştiricilik yoluyla üretimde önemli artış göstermiştir. Ülkemizde su ürünleri 1984’ten beri her yıl yüzde 11’in üzerinde büyümeyle gıda sektöründe en hızlı gelişen sektör olmuştur. 2000 yılında su ürünleri yetiştiriciliğinden yaklaşık 79 bin ton ürün elde edilirken 2021 yılında bu oran yaklaşık 470 tona çıkmıştır.

Diğer yandan Türkiye denizlerinde 2000 yılında avcılık yoluyla elde edilen su ürünleri miktarı ise 460 bin ton iken 2022 yılında 335 bin tona gerilemiştir. Avcılık yoluyla elde edilen su ürünlerinin miktarında dünya genelinde bir durgunluk görülse de ülkemizde bunun birtakım özel sebepleri bulunmaktadır. Aşırı ve bilinçsiz avlanma, iklim değişikliği ve deniz kirliliği balıkçılığımızın büyük ve acil çözümler bekleyen sorunlarından. Marmara Denizi’ndeki müsülaj tehdidi sucul ekosisteme zarar

vermiş, avcılığı engellemiş, başta hareket yeteneği olmayan ve dipte olmak üzere çeşitliliğe büyük zarar vermiştir. Sonuç olarak, bir önceki yıla göre yüzde 40 düşüş meydana gelmiştir. Kısacası, acil önlemler üretmediğimiz takdirde denizlerdeki canlılığımızı kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalacağız. Bu durum, ulusal mavi ekonomi stratejik planı acilen hayata geçirmemiz gerektiğini anlatmaktadır.

Denizlerimizde ekosistem temelli sürdürülebilir balıkçılık politikaları oluşturmamız mecburidir. Bu kapsamda, balıkçılık sahalarının gözden geçirilmesi, kısmen sınırlamalar getirilerek koruma alanlarının yaratılması büyük zaruret oluşturmuştur. Balıkçılık faaliyetleri, üreme ve beslenme gereklilikleri her bölgenin yapısına göre dikkate alınarak yeniden düzenlenmelidir. Denizlerimizle birlikte akarsularımız için de risk haritaları oluşturulmalı, kurumakta olan su kaynaklarımız için acil eylem planları devreye sokulmalıdır.

Değerli arkadaşlar, henüz sadece bir kısımdan bahsedebildiğim bu karmaşık sorun alanına kapasitesi itibarıyla Denizcilik Genel Müdürlüğünün günümüzdeki süreçte çözümler üretebilmesi mümkün görülmemektedir. “Mavi vatan” olarak tanımladığımız hem sosyal hem siyasi hem ekonomik öncelikleri olan kararların alınması, bunların çabucak uygulanabilmesi için etkin, yetkin, liyakat sahibi bireylerin göreve alınacağı bir yapılanmaya ihtiyaç duyulduğunu belirtmek isterim. Bununla birlikte, denizlerin korunması ve su ürünlerinin popülasyonunun güvenlik altına alınmasında ülkelerin tek başına hareket etmesi yeterli sonucu vermeyecektir. Kıyıdaş olduğumuz denizlerin korunması, bölge ülkeleriyle yakın iş birliği ve uluslararası politikalar oluşturulması da zorunlu hâle gelmektedir.

Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım; denizdeki potansiyelden yeterince istifade edemeyişimizin bir diğer nedeni olarak da üniversitelerimiz başta olmak üzere, akademik eğitim ve araştırma geliştirme çabalarının yeterli düzeyde yaygınlaşmaması gösterilebilir. Ne acıdır ki su ürünleri ve balıkçılık mühendisliği olarak sınırlı sayıda eğitim veren fakültelerimizden mezun mühendislerimiz yeterince değerlendirilmediği gibi, onların uzmanlık alanlarındaki istihdam, gıda mühendisleri, ziraat mühendisleri, hatta veteriner hekimlere tahsis edilmiştir. Bu uygulamadan bir an evvel vazgeçilerek liyakate dayalı bilimsel esaslara geçilmelidir. Denizcilik konusuna gereken önemin verilmesi için ülkemizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk “Denizciliği Türk’ün büyük ulusal ülküsü olarak düşünmeli ve onu az zamanda başarmalıyız.” demiştir.

Son olarak, geride bıraktığımız Denizcilik ve Kabotaj Bayramı’nı kutluyor, konuşmamı tamamlarken büyük önem verdiğimiz balıkçılık ve su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması komisyonu kurulmasını İYİ Parti olarak desteklediğimizi belirtmek istiyorum.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Hilmi Durgun.

Buyurun Sayın Durgun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA HİLMİ DURGUN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz Türk milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

28’inci Dönemde milletimizin kürsüsünden ilk kez hitapta bulunuyorum, Cenab-ı Allah bizleri mahcup etmesin diyorum. Bu vesileyle, Sayın Genel Başkanım Devlet Bahçeli Bey’e ve kendilerini temsil etmek üzere beni seçen Antalyalı hemşehrilerim ile tüm milletimize saygılarımı ve şükranlarımı sunuyorum.

Ayrıca, başta Gazi Meclisimizin ilk Başkanı, büyük devlet adamı Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, önceki dönemlerde görev yapmış sayın milletvekillerini hürmetle anıyorum; hayatta olanlara sağlık ve afiyet, ebediyete irtihal edenlere Cenab-ı Hak'tan rahmet diliyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde su ürünleri yetiştiriciliği ve balıkçılık sektöründe yaşanan sorunların araştırılması, nedenlerinin ortaya konulması ve çözüm noktasına ulaşabilmesi amacıyla Meclis araştırması komisyonunun kurulmasını görüşüyoruz. Geçtiğimiz 27'nci Dönemde de bu amaçla bir araştırma komisyonu kurulmuş fakat çalışmalarını tamamlayamamıştı. Komisyonunda deniz ürünleri avcıları, üretici birlikleri, kooperatifler, balıkçılık ve su ürünleri sektörleri temsilcileri ile akademisyenler tarafından çok sayıda sunumlar yapılmış, belli bir birikim oluşturulmuş idi; emeği geçenlere teşekkürlerimi sunuyorum. Bu birikimlerden muhakkak yararlanılmalı; yapılan çalışmaların devlet aklıyla referans olarak belirlenmesi hem zamanın etkili kullanılması hem de devamlılığın sağlanması bakımından önem arz etmektedir.

Su ürünleri yetiştiriciliği son yıllarda dünyanın birçok ülkesinde hızla gelişen bir endüstri hâlini aldı. Buna bağlı olarak üretim yapılan balık türü sayısı ve miktarları da arttı.

Ülkemiz dünyanın sayılı yarımada ülkelerinden bir tanesidir. Toplam kıyı uzunluğumuz 8 bin kilometreden fazladır. üç tarafımızı çevreleyen denizlerimiz, birçok göl ve gölete sahip coğrafi özelliklerimizle su ürünleri açısından oldukça önemli bir potansiyele sahibiz. Denizlerimiz ülkemizin katma değerli üretimini etkilemekte ve bu durum da stratejik önemimizi artırmaktadır.

Ülkemizde su ürünleri üretimi 2022 yılında bir önceki yıla oranla yüzde 6,2 oranında artarak 849.808 ton olarak gerçekleşmiştir. Üretimin yüzde 30'unu avcılık yoluyla elde edilen deniz balıkları, yüzde 5,6'sını avcılık yoluyla elde edilen diğer deniz ürünleri, yüzde 3,9'unu avcılık yoluyla elde edilen iç su ürünleri ve yüzde 60,6'sını yetiştiricilik ürünleri oluşturmaktadır. Avcılık yoluyla yapılan toplam üretim 335 bin ton olurken yetiştiricilik üretimi 514.805 ton olarak kayıtlara geçmiştir. Deniz ürünleri avcılığı bir önceki yıla göre yüzde 2,3, iç su ürünleri avcılığı ise yüzde 0,4 oranında artmıştır. Avlanan deniz balıkları miktarı 254.535 ton olarak gerçekleşmiştir. Avlanan deniz balıklarının türlerine göre dağılımını incelediğimizde, hamsinin 125.980 tonla en yüksek miktarda avlanan balık olduğu görülmektedir. Hamsi balığını 49.892 tonla palamut torik, 16.729 tonla sardalya takip etmektedir. Yetiştiricilik yoluyla yapılan üretimin 2022 yılında 368.742 tonu denizlerde, 146.063 tonu ise iç sularda gerçekleşmiştir. Yetiştirilen en önemli balık türünü iç sularda 145.649 tonla alabalık, denizlerde ise 156.602 tonla levrek ve 152.469 tonla çupra oluşturmaktadır.

Netice itibarıyla, ülkemizde su ürünleri avcılık üretimi yıllar itibarıyla dalgalı bir yapı sergilerken, yetiştiricilikte ise sürekli bir artış eğilimi gözlemlenmektedir. 2002 yılında 27 bin ton olan su ürünleri ihracatımız 2022 yılında 251 bin tona ulaşmış ve Türkiye sularında yetiştirilen balıklar başta Avrupa Birliği olmak üzere aralarında Japonya, Amerika Birleşik Devletleri, Rusya ve Güney Kore'nin de yer aldığı 100'den fazla ülkeye ihraç edilmektedir. Ekonomik değer olarak ise 2022 itibarıyla ihracat değeri yaklaşık 1,7 milyar dolara ulaşmıştır.

Diğer yandan, dünyada olduğu gibi ülkemizde de avcılık yoluyla üretimde sınır noktasına ulaşılmıştır. Bu durumun başlıca sebepleri olarak endüstriyel atıklar, tarım ilaçları ve diğer insan faaliyetlerinin deniz suyu kirliliğine neden olması, yasa dışı avlanma ve yanlış av yöntemleri, özellikle kıyı alanlarında yapılan turistik tesisler, limanlar ve diğer yapılar nedeniyle doğal yaşam alanlarının kaybedilmesi neticesinde balık popülasyonlarının azalması görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin zenginliğine zenginlik katarak çevreleyen denizleri, sizlerin de bildiğiniz üzere, Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz'dir. Akdeniz'in bir evladı olarak bugün, sizlere, cennet ülkemizde su ürünleri yetiştiricileri ve balıkçılık sektöründe yaşanan sorunlardan bahsetmek istiyorum.

Ülkemizde su ürünleri sektörü ekonomik anlamda önemli bir gelir kaynağıdır. Elde edilen su ürünleri deniz ulaşımı ve deniz tabanlarındaki doğal kaynaklar bakımından da ekonomimizi oldukça fazla etkilemektedir ancak hepimizin bildiği, yeryüzündeki yaşamı tehdit eden küresel ısınma denizlerimizi ve deniz altını da tehdit etmektedir. Küresel ısınmanın oluşturduğu olumsuz etkiler balıkları ve diğer su ürünlerini de tehdit etmektedir. Verilere göre, deniz ve iç sularımızda balık popülasyonları azalma eğilimi göstermektedir. Balık popülasyonunun durumuna baktığımızda, üreme ve büyüme alanlarından başlayarak önemli bir habitat tahribatı ve kirlilik bulunduğu görülmektedir. Bunun yanında, gelecek için daha tehlikeli görünen ise deniz ve kıyılarımızı besleyen akarsularımızın önemli boyutta kirlenmiş olduğu ve temizlenmelerinin uzun zaman alacağı gerçeğidir. Görünen kirlilik kaynakları, tarımsal kaynakların yanında evsel ve sanayi atık sularıdır. Tüm su canlılarının ortak habitatı olan sularda oluşan bu kirlilik kaynağından önlenmeden üretilecek hiçbir çözümün kalıcı olmayacağı da aşikârdır.

Ülkemizde balıkçılar birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Kirlilik, su yetersizliği, kaçak avlanma, kural dışı avlanma, zamansız avlanma gibi etkenler de ülkemizde ne yazık ki balıkçılığın sürdürülebilirliğini tehlikeye düşüren en önemli sorunlardan birkaç tanesidir. Boy ve zaman yasaklarına uyulmadan, hatta avlanılması tamamen yasak olan türlerin bile yasa dışı şekilde avcılığının devam ettiğini görmekteyiz. Avlanılan bu balıkların pazar, hal, perakende satış yerleri ve sokak aralarındaki yasa dışı satışının engellenmesi için her ne kadar Hükümetimiz tarafından önlemler alınmış olsa da bir türlü engellenememektedir. Özellikle son on yılda Akdeniz ve Karadeniz’de aşırı avlanma azalsa da balıkçılık kaynaklarının hâlâ baskı altında olduğu bilinmektedir. Yapılan araştırmalar ticari türlerin yüzde 73’ünün aşırı avlandığını gösteriyor. Avlanma baskısı geçmişe göre daha düşük olsa da sürdürülebilir kabul edilen miktarın hâlâ 2 katı oranındadır.

Değerli milletvekilleri, kirlilik ve habitat tahribatı önlenmeli, bilimsel çalışmalarla ekosistem ve balık popülasyonlarının durumları detaylı olarak araştırılmalıdır. Sucul biyoçeşitlilik, balık popülasyonları ve yayılma alanları, üreme ve göç alanlarıyla ilgili veriler toplanarak birlikte değerlendirilmelidir. Yasa dışı, kayıt dışı, kurlsız balıkçılığa ve çevre kirliliğine ilişkin kapsamlı ve yaygın bir farkındalık, bilinçlendirme çalışmaları ivedilikle ve kurumlar arası koordinasyonla yapılmalıdır. Balık tedarik ve satış zincirinde yer alan tedarikçilerin, satıcıların, lokanta ve tüketicilerin yasa dışı satılan uygunsuz ürünleri satın almasının önüne geçilmelidir. Denetimler etkinleştirilmeli ve yaptırımlar caydırıcı olmalıdır. Bahsettiğim bu hususlarda ilerleme sağlarsa ülkemizde balık stoklarının tükenmesinin önüne geçilebilir.

Bilinen başka bir sorun ise misina ağlarının gerek deniz canlılarına gerekse de iç sulardaki canlılara oldukça fazla zarar vermesidir. Bu ağlar suda parçalanarak on yıllar boyunca deniz ve göllerimizde istemsizce avcılığa devam edeceği için ülkemizin balıkçılık ve doğal hayatına büyük kayıplar yaşatacaktır. Balık türlerimizin, su kuşlarının, caretta caretta ların ve diğer birçok canlının zarar görmemesi ve büyük kayıplar yaşanmaması için misinaların denizlerde olduğu gibi iç sularımızda da kullanımının yeniden yasaklanması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken su ürünleri yetiştiricilerine ve balıkçılık sektörüne ciddi katkılar sağlayacağını düşündüğümüz bu araştırma komisyonunun kurulmasını Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimizi bildirir, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Süreniz 20 dakika.

Buyurun.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın vekiller; geçtiğimiz dönem kurulmuş olan ancak çalışmalarını tamamlayamamış olan bir komisyonun tekrar kurulması için tartışmaları sürdürüyoruz; konu, balıkçılık ve su ürünleri. Ama bu konuyu tartışırken sadece balıkçılık sektöründe çalışanların ekonomik ve ticari sorunlarını ele alamayız şüphesiz ki. Evet, o sektörde çalışanların ekonomik ve ticari sorunları çok önemlidir ama aynı zamanda balıkların yaşadığı ortamın da mutlaka değerlendirilmesi gerekmektedir; aksi takdirde sektörün sorunlarını doğru bir şekilde ele almış olmayız, bunu özellikle belirtmek istiyoruz.

Şunu bilelim ki: Türkiye’de balıkçılık sektöründeki sorunların temelinde denizlerin ve sularımızın kirliliği gelmektedir aslında yani denizleri o kadar kirletmiş durumdayız ki bir canlı yaşayabileceği ortamdan uzaklaştırıldığında, bu ortam çeşitli yol ve yöntemlerle kirletildiğinde o canlının oralarda yaşayabilmesi doğal olarak mümkün olmuyor.

Hatırlarsanız Müsilaj Komisyonunu kurduk geçtiğimiz dönem Mecliste. Müsilaj Komisyonu uzun toplantılar yaptı, bir rapor yayınladı 400 sayfalık ve çeşitli öneriler de barındırdı, burada da tartıştık bunları. Müsilaj Komisyonuna katılan milletvekillerinin çoğunun ortak görüşü şuydu o dönemde: Denizler alıcı ortam olarak kabul edilmemelidir. Alıcı ortam nedir? Alıcı ortam evsel atıkların -ki bu tarif 2000’li yıllarda aslında bütün dünyada kullanılır hâle geldi- endüstriyel atıkların atılabildiği ortam anlamında kullanılmaktadır yani halk diliyle ifade edecek olursak karada yaşayan insanlar kendi pisliklerini denize süpürmektedirler. İşte, mesela, Marmara Denizi büyük bir felaketle böyle yüz yüze gelmiştir müsilaj döneminde. 1989’da Güney Haliç kolektörlerinin kurulmasıyla birlikte İstanbul’un evsel atıklarının denize basılmasıyla birlikte bu süreç başladı ve hâlâ da bir şekilde devam ediyor. İleri biyolojik arıtmadan filan bahsediliyor ama durum öyle değil; bunu biliyoruz. Hem endüstriyel atıklar hem evsel atıklar hem tarımsal atıklar hem meteorolojik kirlenme hem de lojistik kirlenme yüzünden Marmara Denizi gerçekten çok kötü duruma gelmiş vaziyette ve balık türlerinin önemli bir kısmı ne yazık ki artık yok, bulunmuyor. Klasik arıtma yöntemleriyle temizlenemeyecek olan, arıtamayacak olan nitelikte kimyasal atıklar; civasından kadmiyumuna, nikelinden kurşununa her şeyi içinde barındıran atıklar deniz ekosistemini giderek çok daha olumsuz bir hâle getiriyor; bunu birlikte yaşıyoruz.

Bugün pek çok türden bahsedemiyoruz artık Marmara söz konusu olduğu zaman. Mesela uskumru balığı aslında tarihsel olarak baktığımızda İstanbul’un alametifarikasıdır normalde; tarihsel olarak bu böyle bilinir, kitaplarda böyle yazar ama artık İstanbul’da uskumru bulamazsınız, yakalanamaz çünkü bitti, tür olarak kalmadı. Yalnızca Marmara Denizi için söylemiyorum, Türkiye denizlerinin hemen hemen tümünde olağanüstü bir kirlilik problemi var. Şimdi, bu kirliliğin esas sebebi daha çok kâr etmek isteyen işletmeler, atığını arıtmak istemeyen işletmeler, mevzuata uygun olmadan daha fazla balık yakalamak için denizi âdeta bir savaş alanı gibi gören zihniyet.

Biz balıkçılığı ve su ürünlerini konuşurken deniz ekolojisinden bağımsız bir şeyden bahsedemeyiz -siz de kabul edersiniz ki- bu doğru bir yaklaşım olmaz. 20’nci yüzyılın başından bu zamana kadar süregelen tahripkâr bir yaklaşım vardır ve bunun temel anlayışı da şudur: Doğal varlıkların her birini ticari bir meta olarak görmek ve bu anlayışla insanların doğadan karşılıksız bir biçimde ürünleri devşirirken geriye neyin kalıp neyin kalmadığı tartışmasını hiç yapmıyor olmalarıdır, bu tahribatın yarattığı sonuçları konuşmuyor ve düşünmüyor olmalarıdır; çok basit şeylerden bir tanesi, ekolojik çeşitliliğe ya da biyoçeşitliliğe riayet edilmeden olağanüstü bir avcılık yapılmasıdır mesela. Evet, tedbirlerle büyük teknelerin sayıları azaltıldı; doğru ama tekneler... Bir gariban, sabi bile taşın altında ve arasında görebilecek bir teknolojiye sahip artık. Bundan bu hayvanlar nasıl kurtulacak, nasıl olacak

bu iş? Şimdi dönüp dönüp “trol” diyoruz “gırgır” diyoruz ama bütün bunların hepsinin büyük bir tahribat yarattığını hiç konuşmuyoruz.

Sayın vekiller, küçük ölçekli balıkçılık, bir sosyal var oluş biçimidir; insan türünün avcılık, toplayıcılıktan bu zamana kadar uğraştığı en kadim meselelerden bir tanesidir. Küçük ölçekli balıkçılık bugün can çekiyor ülkemizde. Başka yerlerden aldıkları desteklerle bu insanlar ayakta kalmaya çalışıyorlar, çoluğunu çocuğunu ayakta tutmaya çalışıyorlar. Şimdi küçük ölçekli balıkçıların bu durumunu görmeden, izah etmeden, önlemler geliştirmeden bir balıkçılık panoraması geliştirmek mümkün olabilir mi? Olamaz. Yani küçük ölçekli balıkçılara ilişkin problemler var ve bu insanların devletten aldığı destekler bunların üretim yapabilmesine yetmiyor. Bu konuya birazdan tekrardan döneceğim.

Bugün, memlekette endüstriyel atıklar ve evsel atıklardan dolayı iç sularda, göllerde temiz yer kalmadı dedim. Kurulacak komisyon mutlaka bir master plan çıkarmalıdır, ortaya koymalıdır hem biyolojik, ekolojik ayağıyla hem ekonomik ayağıyla hem sosyal ve kültürel ayağıyla hem de kurumsal ayağıyla balıkçılık sektörünün sorunlarını konuşmalıdır, masaya yatırmalıdır, uzmanlarıyla ve o alanda çalışan sivil toplum örgütleriyle birlikte tartışmalıdır ve buradan çıkarılacak rapor ve öneriler mutlaka yasalara dönüştürülebilmelidir; bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Gerçekten, büyük ekolojik problemler yaşıyoruz ve yaratıyoruz bu problemleri de. Esas olarak müsilağın temel sebebi -o zaman da konuşmuştuk- deniz ve deniz suyu sıcaklığının da esas sebebi kirliliktir; bunu hep o zaman da tartıştık ve şimdi de bunu görmemiz gerekiyor. Bu kadar kirlilikte, bu kadar vahşi avlanma usulüyle bu denizlerin ve deniz canlılarının sağlıklı bir şekilde yaşamaları mümkün değildir.

Mesela, Marmara Denizi ülkemizin tümüyle sahip olduğu tek denizdir yani bu çok önemli bir değerdir aslında ama biz bunu el birliğiyle ve taammüden, bilerek isteyerek ve hatta bununla ilgili yönetmelikler çıkararak mahvediyoruz. Kısacası, balıkçılık tartışılırken ekolojik dengenin altüst edilmesini dışlayarak bu mevzuyu tartışamayız. Alıcı ortama kirletici unsuru boca ettiğimizde burada dayanabilen türler kalıyorlar, dayanamayan türler ya orayı terk ediyorlar veya ölüyorlar. Bütün bu gelişmeler kısa dönemli de olmuyor elbette. Uzun dönemli, belki bizlerin kısa ömründe nihayete ermeyen sorunlarla başlıyor her şey ama uzun dönemde bunlar çok büyük sorunlarla insanlığın karşısına çıkıyorlar.

Marmara'yı konuşurken Ege'yi ve Karadeniz'i bundan bağımsız olarak konuşmak mümkün değil çünkü bu, bütün bir ekosistemin parçası aslında. Marmara'da “kırmızı sular” dediğimizde, Marmara'nın yemyeşil olmasıyla karşı karşıya kaldığımızda, denizanası istilalarından bahsettiğimizde, belirli türlerin azalıp belirli türlerin çoğalmasını söz konusu ettiğimizde hatta ekonomik kimi türlerle ilgili çeşitli kampanyalar yaptığımızda -hatırlayın işte- lüferim nerede, büyük balık küçük balık, şu kadar santimlik balığı avlayalım avlamayalım... İşte, biz bütün bunları tartışıyoruz ve bunu otuz üç senedir özellikle Marmara'da yaşıyoruz.

İstavritlerin boyları olması gerekenden çok daha küçükse bugün, âdeta Afrika'daki açlık çeken çocukların görünümündeyse istavritler bunun nedeni de kirliliktir esas itibarıyla. Bu, istavrit tüketen palamut balığında da lüferde de ortaya çıkacak bir hastalıktır; bunu unutmamamız gerekiyor.

Bilimsel raporlar var bugüne kadar yazılmış olan, devletin bütün kurumlarında bu raporlar bulunuyorlar. En az elli yıllık geçmişe sahip bu raporlar, hatta bazıları daha da fazla ve bu raporlar, Marmara-Boğazlar- Karadeniz arasında var olan akıntılarının atık suları nasıl hareketlendirdiğini anlatıyor ve besin zincirini kırarak ve bozarak balıkçılığa ciddi anlamda ket vuracağını belirtiyor. Ne zaman yazılmış dedim bu raporlar? En az elli yıl önce yazılmış raporlar ve devlet kurumlarının yazmış

olduğu raporlar. Peki, bütün bunlar olmuş mu, bu raporlarda öngörülenler olmuş mu? Olmuş. Şimdi, biz balıkçılığın sorunlarını bugün tartışırken bu bilgilere sahip olarak tartışmamız gerekiyor çünkü elli yıl önce söylenenlerin, öngörülenlerin çok daha fazlası gerçekleşmiş vaziyette ve bugün bunun çareleri yok mu? Var. Yapılması gereken şeyler yok mu? Var. Her türlü teknoloji var, para da var. Çünkü bunlar bir havaalanından daha pahalı şeyler değil ya da bu alınması gereken önlemlerin maliyeti köprüler veya uzun duble yollardan daha pahalı değil, yeter ki bu konuda gerçekten bir niyete sahip olunsun ve bunları tartışalım ve önlemleri alalım. İşte, balıkçılığı konuşurken, su ürünlerini konuşurken bütün bunları konuşmadan adım atmak mümkün değil.

Bütün Marmara Denizi'ndeki balıklarda özellikle ağır metallerle ilgili ciddi problemler var. Ama zaten Marmara Denizi'nde de balık kalmadı, türler çok çok ciddi ölçüde azaldı. Mesela, palamut ve lüfer dediğimiz zaman, bunlar, biliyorsunuz, göçmen balıklar. Zargana dediğimiz, o da göçmen balık, gelip geçiyor. İstavritin de Marmara'ya giren ve çıkanı var, biri Akdeniz istavriti, biri Karadeniz istavriti. Şimdi göç yapıyor onlar da. Esas itibarıyla Marmara Denizi'nde geçmişte olduğu gibi bir tane kırlangıç balığı bulabilir misiniz? Bulamazsınız, kalmadı çünkü bu tür yok oldu. O yüzden bu meseleleri tartışırken, balıkçılığı tartışırken kirliliği ve bu kirliliğin yarattığı sorunları ele almadan ekolojik sistemin nasıl altüst edildiğini ve bunun bizler tarafından yapıldığını konuşmadan asla bu sorunların çözümünü yaratamayız; bunu bilelim. Bu, tarihsel bir şey, Marmara Denizi ve çevresinde, boğazlarda yaşayan toplumlar açısından balıkçılık her zaman çok önemli bir iktisadi ve sosyal faaliyet olmuş, tarihe baktığımızda bunu görüyoruz. Bu faaliyetlere ait olan bilgi ve belgeler ta milattan öncesine kadar gidiyor. Daha ayrıntılı olarak bilebildiğimiz Bizans Dönemi var, balıkçılık hakkında o dönemde bile kanunlar çıkarılmış. Osmanlı Dönemi'nde balıkçılık faaliyeti çok önemli bir faaliyet alanı olmuş ve 1910'larda bile balık avlanma alanlarında nelere dikkat edileceğine dair yasaklar ve cezalara dair yönetmelikler çıkarılmış; dibi tarayarak yapılan avlanma, algarnayla avlanmak o zamanlarda dahi yasaklanmış, 1900'lerin başlarından söz ediyorum. Şimdi, dolayısıyla, bugüne geldiğimizde bütün bunları bir kez daha hatırlamamız gerekiyor.

Peki, Marmara'yı ve diğer denizleri, sularımızı geri kazanabilir miyiz tekrardan? Evet. Bunun imkânı var mı? Evet ama tartıştığımızda, bu amaçla kurulan komisyonlar raporlar hazırladığında gerçekten bu raporların sonuçlarına, orada çıkan önerilere, bilim insanlarının ve sivil toplum kuruluşlarının önerilerine dikkat etmemiz gerekiyor, bunları dikkate alarak yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor. Ama maalesef, öyle bir durumdayız ki o raporlarda çıkan önerileri yasalara çevirme konusunda son derece atıl bir durumda kalıyoruz.

Şimdi, bugün konuştuğumuz ve çareler aradığımız bu sorunlar esas olarak -dedim ya- hep insan kaynaklı sorunlar yani 60'lardan bu yana plansız ve çarpık kentleşme, sermayenin aşırı kâr hırsı, doğal varlıkların yağmalanması, endüstriyel, evsel atıklar, tarımda yoğun olarak kullanılan gübre ve tarımsal zehirlerin doğurduğu kirlilik, atmosferik olaylar, gemi ticaretindeki yoğunlaşma ve buna benzer tüm doğal varlıkların büyük bir hızla tahrip olmasına sebep olan faaliyetlerden söz ediyoruz. O yüzden, kirlilikten kurtulmak ve bu yaratılan kirliliğin mutlaka ortadan kaldırılması için adımlar atmak çok büyük önem taşıyor yani biyoçeşitliliğin korunması yönünde stratejilerin geliştirilmesi gerekiyor ve sürdürülebilir balıkçılığa geçiş sürecinin planlanması ve kademeli olarak bu geçişin yapılması gerekiyor. Bu çerçevede, denizlerimizde canlı envanterinin oluşturulması, balık stoklarının belirlenmesi ve avcılık var olan stoklar baz alınarak mutlaka planlanmalıdır.

Balıkçılıkla ilgili tartıştığımızda ikinci konuya gelince "balıkçıların sorunları" diye anlatıldığında hemen herkesin konuştuğu şey endüstriyel balıkçılığın sorunları oluyor ama bu doğru değil. Trol tekneleriyle, devasa teknolojilerle ufakık bir balığın bile denizin dibinde saklanamayacağı, onu görececek

sonar aygıtlarıyla, balık bulucularla denize bir fetih ruhuyla saldırıldığı koşullarda bu denizlerin derdi de bitmez balıkçılığın sorunları da azalmaz. Biz “balıkçılığın sorunları” “balıkçılık sektörünün sorunları” deyince temel olarak küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarını ele almamız gerektiğini düşünüyoruz. Zaten büyük ölçekli balıkçılığın bir sektör olarak çok büyük sorunları da yok bugün çünkü denizleri bu hâle getiren önemlice faktörlerden bir tanesi de Türkiye’de bu endüstriyel balıkçılık teknelerinin, devasa teknelerin denizi hallaç pamuğu gibi atması meselesidir. O nedenle, sorun, esasen artık yok olmaya yüz tutan, on binlerce yıllık bir geçmişi olan ve aslında bir sosyal ilişki biçimi, bir sosyal varoluş biçimi olan küçük ölçekli balıkçılığın desteklenmesidir ve korunmasıdır. Bunlar küçük ölçekli işletmelerdir, yoğun olarak içlerinde de kadınlar çalışır. Tekne itibarıyla, sayı itibarıyla baktığımızda Türkiye’deki filonun yüzde 90’ına yakını oluştururlar ama balığın ancak yüzde 10 kadarını avlayabilirler. Şimdi, bu kesim yarışmak zorunda kaldığı endüstriyel balıkçılık filolarıyla, tekneleriyle nasıl yarışacak, bu sektörde nasıl var olacak, sorulması gereken esas soru budur ve bu tartışılmalıdır esas itibarıyla.

Biz bunu tarımda da hep konuşuyorduk. Hatırlarsanız, tarımda sorunların çözülmesinin önemli bir yolu da küçük ölçekli işletmelerin, küçük ölçekli çiftçilerin yani küçük üreticilerin desteklenmesidir ve bu desteklerle hem toprağa daha fazla fayda sağlanır hem fosil yakıtlar daha az kullanılır hem de kırsal kalkınma söz konusu olur diye anlatıyoruz, aslında küçük balıkçılık da biraz buna benzeyen bir durum. Küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarını çözmek için anahtar olan bunun desteklenmesidir esas itibarıyla. Var elbet birtakım destekler devletin verdiği ama bin lirasını veriyorsa 800 lirasını bir şekilde geri alıyor harçlarla, şunlarla, bunlarla yani mazot desteği var ama mazot desteğine kim ulaşabilirse o kullanabiliyor. Bunların her biri başlı başına bir problem hâline gelmiş durumda. O nedenle, kooperatifçilik temelinde bu alanda da çok ciddi sorunlar var. Su kooperatifleri işlevsel hâle getirilmelidir -bir türlü olmadı- ve kooperatifçilik mevzuatının önüne dikilmiş bu sorunların da bu komisyon tarafından ele alınması ve değerlendirilmesi gerekiyor.

Sayın vekiller, şimdi demek ki meselelerimizden önde gelenlerden bir tanesi de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarını çözmek olmalıdır. Yanlış hatırlamıyorsam 2022 yılı Küçük Ölçekli Balıkçılık Yılı ilan edilmişti Birleşmiş Milletler tarafından ve küçük ölçekli balıkçılığın ekosistemi destekleyen, deniz ekosistemine zarar vermeyen özelliği de öne çıkarılmıştı. Bunu bir kez daha hatırlamak gerekiyor ve küçük ölçekli balıkçılığı kendi kaderine terk etmememiz gerekiyor. Bunu bir kez daha vurgulamış olalım.

Peki, denizlerimizde su ürünleri üretimine, balık üretimine baktığımızda, komşularımızda mesela Yunanistan’da, Bulgaristan’da, Romanya’da bol balık var mı? Var, çok bol. Aynı denizleri kullanmıyor muyuz? Kullanıyoruz. Nasıl oluyor da orada balık bol oluyor da bizde sıkıntılar yaşanıyor bu konuda? Mesela, onlar Avrupa Birliği üyesi oldukları için kafalarına göre avlanma yapamıyorlar, kaç metre derinlikte balık avlayacaklarını, yılda kaç ton balık avlayacaklarını, balık stoklarını, balıkçı filolarının yönetimini ve denetimini Avrupa Birliği Yönetmeliği belirliyor yani kurallara uyuyorlar. Türkiye’nin Avrupa Birliği müzakerelerinde balıkçılık faslının açıldığı tarih 2006’dır. Müzakerelerde bu fasla ilgili bir milim ilerleme var mı? Yok. Avrupa Birliğine giremesek bile Avrupa Birliğinin kuralları bu alanda faydalı ve biz o kuralları kendimize göre uyarlayalım diyen var mı? Yok maalesef. Avrupa’da en fazla balıkçı teknesi kimde? Bizde. Peki, Avrupa Birliği ülkeleri yılda kişi başına ne kadar balık yiyor? Yaklaşık 26 kilo. Biz ne kadar yiyoruz? 7 kilo. Norveç’te 6.400 balıkçı teknesi var, 150 ülkeye balık ihracatı yapıyor; Türkiye’de 18 binden fazla balıkçı teknesi var, 100 ülkeden balık ithal ediyoruz.

Norveç’te Balıkçılık Bakanlığı var. Dünyanın bütün gelişmiş ülkelerinde balıkçılık, balıkçılıktan sorumlu bakanlığa veya denizcilikten sorumlu bakanlığa bağlıken bizde kime bağlı balıkçılık?

Tarlardan ve ormandan sorumlu Tarım Bakanlığına. Böyle bakıyoruz, hani ülkemizin üç tarafı denizlerle çevrili ama meseleye böyle yaklaşıyoruz.

Şimdi, kendi iç denizimiz var, deniz büyüklüğünde göllerimiz var ama sorunlarımızı bir türlü aşamıyoruz. Dolayısıyla komisyon bütün bunları da tartışmalı, değerlendirmeli ve bu sorunların çözümüne dair önlemler geliştirmelidir diyoruz bir kez daha. Dolayısıyla bu komisyonun kurulmasını destekliyoruz Yeşil Sol Parti olarak ve bu konuda elimizden gelen katkıyı sağlayacağımızı söylemiş oluyoruz.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Barış Karadeniz.

Buyurun Sayın Karadeniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

CHP GRUBU ADINA BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Önce, yeni göreviniz hayırlı uğurlu olsun, Divandaki arkadaşlarımıza başarılar diliyorum.

Gazi Meclisi, milletvekillerimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Geçen sene, 1 Eylül sezon açılışında Sayın Başkanımız Gülizar Biçer Karaca'yla Sinop'ta balıkçılık sezonunu açmıştık. O gün, 31 Ağustos'u 1 Eylül'e bağlayan gece sezonu açtık ve bereketli bir sezon olmuştu. Kendilerine buradan teşekkür ediyorum. İnşallah, bir dahaki sezonda buradaki milletvekillerimizle Türkiye'nin her yerinde güçlü bir şekilde açarız çünkü bu komisyonunun önemini şimdiden belirtmek istiyorum.

Ülkemizin -az önce arkadaşlarımız da bahsetti- 8.333 kilometrelik bir sınırı var, 200 tane doğal gölümüz var, 300'ü aşkın baraj gölümüz, 750 göletimiz, 33 akarsuyumuz ve küçük akarsularımız var yani potansiyeli çok yüksek bir ülkeyiz. Bunu uzun zamandan beri gündeme getiriyoruz. Geçen dönem, 27'inci Dönem 13 Mart 2023 tarihinde verdiğimiz önergeyle, bütün grupların oluruyla araştırma komisyonunu kurduk; bu beklenen bir şeydi, biraz geç kalınmıştı. Seçim dolayısıyla Meclisin faaliyetlerini bitirmesiyle tam anlamıyla komisyonu iletilemedik ama bu dönem, inşallah, bütün grupların desteğiyle, bu komisyonla birlikte -Türkiye'de olması gerektiği gibi- Türkiye'nin denizlerini ve su ürünleri sektörünü iyi bir yere getireceğimize inanıyorum, bütün gruplardaki arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Bilimsel verilerden şu anda çok bahsetmek istemiyorum çünkü konuşmacı arkadaşlarımız Türkiye'deki bilimsel verileri burada anlattılar. Geçen 27'nci Dönemde verdiğimiz önergede şu maddeler vardı: Gücünü doğal kaynaklardan alan tüm sektörlerde olduğu gibi su ürünleri sektöründe de kaynakların çevreci, sürdürülebilir ve rasyonel kullanımı için doğru planlama yapılması, sorun tespit ve çözümlerinin iyi analiz edilmesi ve uygulama esaslarının bu çerçevede hazırlanması gerekmektedir. Ülkemizde balıkçılık faaliyetleri için belirlenen av mevsimlerinin ve yasaklarının bölgesel nitelikler göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve değişen iklim koşullarına göre mevzuat güncellenmelidir, mevsimsel ve bölgesel balıkçılığa geçilmelidir. Bence en önemli maddelerden biri buydu çünkü küresel ısınma, su sıcaklıklarının değişmesi, mevsimlerin farklı olması, Akdeniz ile Karadeniz arasında ciddi su sıcaklığı ve mevsim farklarının olması nedeniyle yayınlanan kanunlar ve sirküler Akdeniz'de neyse Ege'de neyse Karadeniz'de de aynı yani bölgesel ve mevsimsel olarak yeniden revize edilmesi ve buna göre kanun ve sirkülerin yayınlanırken bölgesel ve mevsimsel durumların göz önünde bulundurulması gerekiyor.

Balık stoklarımızı tahmin etme güçlüğü ve aşırı avcılığı önlemek amacıyla stok değerlendirme çalışmalarının ulusal bir program kapsamında tekrar ele alınması kaynaklarımızın etkin kullanımı açısından önem arz etmektedir. Evet, bazen denizdeki stoklarımızı bilmiyoruz. Devlet İstatistik Enstitüsünün vermiş olduğu bilimsel raporlara bakıyoruz, gerçekte hiç alakası yok yani yayınlanmış ama bence gerçeği yansıtmıyor. Onun için, denizlerimizdeki balık stoklarımızı yeniden güncellemek, belirlemek için üniversiteler, enstitüler ve devletin organlarının birlikte hareket etmesi ve bunun yeniden güncellenmesi gerekiyor.

Deniz kirliliğinin balıkçılık faaliyetlerindeki olumsuz etkileri araştırılmalı, çözüm yolları tespit edilmeli ve gerekli tedbirler bir an önce alınmalı. Şu anda bizim en büyük sorunumuz deniz kirliliği. Yani bu deniz kirliliği öyle bir boyuta geldi ki “müsilaj” denilen şey aslında bunun bir sonucuydu. Eskiden, bizim büyüklerimiz, balıkçı büyüklerimiz derdi ki “Deniz her şeyi yutar.” Evet, deniz her şeyi yutuyordu ama öyle bir kirlilik, öyle bir baskı oluştu ki artık deniz her şeyi kismaya başladı. Onun için, bizim Türkiye’de denize kıyısı olan 28 tane ilimiz var, 28 ildeki ilçeler de dâhil bütün evsel ve endüstriyel atıkların ileri derecede biyolojik arıtma sistemlerinin kurulması ve denizlerimize deşarjın bu şekilde yapılması lazım. “Derin deşarj” denilen şey bence bu atıkları kenardan değil de kimse görmesin diye derin deşarj olarak vermekten öteye gitmiyor. Sonra, dünyanın yüzde 70’inin oksijenini şu anda denizler sağlıyor ve siz bu denizleri kirletirseniz inanın balıklar değil, insanlar bile yaşamakta çok zorlanacak. Acil bir önlem alınması lazım.

Çevre Komisyonuna geçen dönem Marmara Denizi’ne kıyısı olan illerin belediyelerinde -yanılmıyorsam- iki yıl içinde acil biyolojik arıtma sistemlerinin ve kimyasal ayrıştırma sistemlerinin kurulmasıyla ilgili bir kanun maddesi gelmişti. Biz de şuna karşı çıkmıştık: Türkiye’nin her yerine gelsin. Ama o kanun maddesi Cumhurbaşkanının tasarrufuna bırakılmıştı. Neden bırakılsın ki ya? Bu Türkiye’nin denizleri, Marmara neyse Karadeniz de o, Ege de o, Akdeniz de o. Yani bu kadar büyük potansiyelin, bence Türkiye’de nasıl tarım alanları öncelikliyse denizlerin de o kadar en öncelikli olması lazım.

Geçen 1 Temmuz Denizcilik ve Kabotaj Bayramı’nı kutladık. O 1 Temmuz 1926’da Türk denizcilerinin egemenliğinin denizlerde sağlandığı, Türk bayraklarının limanlara girdiği, Türk bayraklı teknelerimizin denizlerde yol aldığı bir dönemdi. Onun için, söylemeyi unuttum, 1 Temmuz Kabotaj Bayramı’mızı da kutluyorum.

Burada Sayın Genel Başkanımızı da anmak istiyorum. 1 Temmuz 2020’de Samsun’da, Kabotaj Bayramı’nda bize demişti ki: “Türkiye’deki bu deniz ve su ürünleri, balıkçılık sorunlarını araştırın.” Biz de 1 Temmuzda Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün karaya çıktığı Tütüncü İskelesi’nden başladık bir tekneyle, Hopa’dan Samandığ’a kadar bütün limanları, bütün ilçeleri, sektörün bütün temsilcilerini, üniversiteleri, kooperatifleri, liman başkanlıklarını, işletmeleri, balıkçı teknelerini, balık teknesi üreten tersaneleri, inanın, her yeri tek tek gezdik, onun sonucunda da üç yılın sonucunda da Türkiye’de bir rapor oluşturduk. Bu rapor, gizli bir rapor değil; Türkiye’de bu sektörü düzeltmek isteyen, gerçek anlamda yüreğini koyan herkese verebileceğimiz, Türkiye için önemli bir rapor olduğunu düşünüyorum. Şu anda Tarım Bakanlığının bir alt bünyesinde Su Ürünleri Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen... Türkiye’nin 3 tarafı denizle çevrili, 4 denizi olan, iç sularla, neredeyse her tarafı su olan bu ülkenin sadece genel müdürlük seviyesinde yönetilememesi sonucunda da Türkiye’de ihtiyaç olan en önemli şeylerden biri... Buradan şu da anlaşılmasın: Genel Müdürlüğümüzün de çalışmalarında başarılı olduğumuz çok nokta var, onlara da teşekkür ediyorum ama sadece Tarım Bakanlığının alt bünyesinde küçük bir bütçeyle bu kadar büyük bir ülke yönetilemez. Onun için, ilk yapılması gereken nasıl bir

Sağlık Bakanlığı, nasıl bir Çevre ve Şehircilik Bakanlığı varsa Türkiye’de de olmazsa olmaz, bu ülkede de bu işi başarmamız için denizcilik, balıkçılık ve su ürünleri bakanlığının mutlaka kurulması lazım.

Sayın Bakan burada, Sayın Bakana da ilk seçildiğinde gitmiştim, Türkiye’deki deniz ve balıkçılıkla ilgili görüşlerimi anlatmıştım, değil mi Sayın Bakanım? Doğru. Anlatmıştım ama Tarım Bakanlığının içinde orman vardı, tarım var, ne bileyim, her türlü şey orada, bir taraftan da... Su Ürünleri Genel Müdürlüğünde -alt bünyesinde Bakanlığın- biraz zor oldu, onun için bütçeli bir bakanlık şart, olmazsa olmaz. Bu süreçte, bu komisyonla ilgili, evet, Genel Başkanımıza teşekkür ederken bütün gruplara da ayrıca teşekkür edeyim. Özellikle geçen dönem Grup Başkan Vekillerimize Engin Özkoç, Engin Altay, Özgür Özel, Özlem Zengin’e, Bülent Turan’a, diğer Grup Başkan Vekillerimize, hepsine teşekkür ediyorum çünkü bu komisyonun kısa sürede çıkmasını sağladılar. Belki 27’nci Dönemde bu başardığımız iş, bu dönemin ilk komisyonlarından biri oldu. Bir teşekkürü onlara borç bilirken Türkiye’de balıkçılık sektörü, su ürünleri sektörüyle uğraşan, gönüllerini veren, bütün enerjisini veren bütün arkadaşlarımıza da teşekkür ediyoruz.

Maliyetler çok yükseldi, balıkçılarımız, sektör zor durumda. Eskiden balıkçılarımıza ÖTV’siz mazot verilirdi ama bu fiyat artışlarını yansıtmamak için ÖTV’den yenilen dönemde... Balıkçılarımızın o “ÖTV’siz mazot“ dediği şey ile normal mazot arasında şu anda neredeyse çok küçük bir fark kaldı; yetiştiremiyorlar, bunu biliyorum, kıyı balıkçılarımız “geleneksel balıkçılar” dediğimiz balıkçılarımız hiç yetiştiremiyor, sadece tek işi olan kıyı balıkçılarımız evine, çocuğuna ekmek götürüyor.

Biz şimdi Bakanlık olarak “Bin lira teşvik ettik, 3 bin lira verdik.” diyoruz. Bu yetmiyor ki bu sadece günü kurtarmak, bununla ilgili gerçek sorunu tespit edip bunu çözüme ulaştırmak zorundayız. Yoksa bugün bin lira verirsiniz balıkçıya, alır, yarın ne yapacak? Yarının garantisi yok. Türkiye’deki balıkçılarımızın, su ürünleri sektörünün maliyetleri, şu anda alımların büyük bir çoğunluğu, hepsi dışa bağımlı, dolar üzerinden. Vatandaş tekne yapıyor, tekneye cihazlar alıyor, boyasından tutun, ağından tutun, çeliğinden tutun, sadece işçilik maliyeti ülkemizde. Atıyorum büyük bir tekneyi 100 milyona mal ediyorsa bunu kurtarmak için denizdeki 100 milyon balığı tutup bir kere döviz olarak dışarı vermek zorunda. Sorunların başında, ana kaynak hep “millî ve yerli olacağımız” dediğimiz şeyi, biz, ülkemizdeki rezervlerimizi, stoklarımızı bir kere dışarı aktarıp işe öyle başlıyoruz. Evet, az önce bir milletvekilimiz daha dedi yani Türkiye aslında sadece yetiştiricilikle ihraç eden bir ülke konumundan çıkıp -evet, bu da bir başarıdır, saygı duyuyorum ama üretim sadece balık üretmek değil, denizde tutulan balık da bir üretim- bu kaynakları da revize edip belki ileri işleme seviyesinde dünyaya ihraç eden bir pozisyona gelmemiz lazımken dünyanın 100 ülkesinden biz ülkemize ithalat yapıyoruz, bu da bir döviz kaybı yani.

İklim değişikliğiyle ilgili acil önlemler alınması lazım. Eskiden bizim balıkçılarımız -ben balıkçı kökenliyim, üniversiteyi bitirdiğimizde ilk iş bulamadık, bir buçuk yıl deniz salyangozu tutmakla hayatımızı geçirdik, hâlen de bu sektörle ilgili çalışmalarımız var- şöyle yapardı: Parmağını kaldırırdı, rüzgâr nereden esiyorsa buraya bakardı, parmağını denize sokardı, suyun sıcaklığını oradan belirlerdi, ona göre bir balıkçılık politikası vardı ama şimdi bakıyoruz, ciddi ciddi sonarlar, radarlar, ciddi ciddi büyük tekneler... E, bu, bir havza denilen Karadeniz’de bir zorluk yarattı; sadece denizlerimiz için değil, balıkçılarımız için de zorluk yarattı. 2002 yılında ruhsatları topladık, 2008 ile 2012 yılında gerçek, reel değerlerini verebilseydik birçok balıkçı teknesini bırakıp belki biraz daha filolarını küçültüp maliyetleri düşürüp belki çok daha az balık tutacaktı, belki çok para kazanacaktı. Öyle bir ülkedeyiz ki sayın vekillerim, bu ülkede Et ve Balık Kurumu vardı. Ben bu AK PARTİ iktidarına belki buradan hiç sormadıysam 3 sefer sormuşumdur: Ne zorunuz var balıkla? Et ve Balık Kurumundan “balık”ı çıkardımız, Et Kurumu... Ya, bu da bir hayvansal besin değeri, A vitamini, B vitamini, D

vitamini, Omega 3, Omega 6... Bunun ayrımcılığı neden yani? Hiç sordunuz mu kendinize bu Et ve Balık Kurumunun “et”ini bıraktık “süt”ü ekledik, “balık”ı nereye attık? Attığınızı zaman biz şimdi bu komisyonu kurmak zorunda kalırız ve Türkiye’yi yeniden revize etmek zorunda kalırız.

Çok söylenen şey var. Bir kere, denizde tutulan balığın fiyat politikası yok; balıkçı tutacak, hava esiyorsa iyi fiyattan satacak, esmiyorsa, bolsa da rezil edecek, bırakacak. Yani bir kere, fiyat politikasının belli olması lazım. Fiyat politikası belli olmadan sadece, balıkçıları birbiriyle yarıştıırız. Buna hiç gerek yok. Üniversitelere önem vermeniz lazım, enstitülere önem vermeniz lazım. Bu ülkede planlama ve ölçekleme eksikliğinden şu anda üretimi verdik, gidiyor; yarın o insanları da zora sokacağız. Rusya’da savaş çıkıyor, bizim balığımız nerede kalacak? Yani plansız ve ölçeksiz yapılan her iş bize yarın fazlasıyla zararıyla geri dönüyor. Onun için, ilk başta şu planlamayı da iyi yapmamız lazım.

Konuşulacak çok şey var, vallahi “Yirmi dakika uzun bir süre.” diyordum ama maalesef yetmiyor, bir yirmi dakika daha olsa... Çünkü çok konu var.

Balıkçı barınaklarımızın daha yönetmeliğini çıkartmadık, 1380 sayılı Yasa’yı güncelledik, güncellerken de sadece yasaklar ve cezalar üzerine kurduk. Yasaklar ve cezalar üzerine kurduğunuz zaman da tavşana “Kaç.” tazıya “Tut.” dersiniz. Yasanın yeniden güncellenmesi, sirkülerin yeniden yayımlanırken mantıklı ve akılcı olması gerektiğini düşünüyorum.

Zaman da hızla ilerliyor...

Pazarlamada etkin olmamız lazım. Kendi balıkçılığımızın -şu anda Türkiye’de balıkçılığı konuşuyoruz ya- bir meslek yasası yok, balıkçılığın tanımı yok. “Serbest meslek erbabı”, “çiftçilik” derken balıkçılık yok. Ülkede bir kere balıkçılıkla ilgili bir tanımlama yapmamız lazım ilk başta. Eskiden Türk filmlerinde işte, arkadaşından ayrılan deniz kenarına gider, sarı çizmesini giyer, iki de açardı; biz zaten balıkçılığı orada bitirmişiz. Dünyadaki en zeki, en akılcı balıkçı Türk balıkçısı; belki üniversiteye gidememiş, okuyamamış, ilkokul mezunu ama o devasa cihazları dünyada en iyi kullanan Türk balıkçısı. Bu sistemde sadece balıkçılara değil, yetiştiricilere, su ürünleri sektörünün demircisine, boyacısına, kamyonla nakliye edenine; hepsine sahip çıkmanız lazım. Bakın, buna sahip çıktığımız zaman Türkiye’nin ekonomisi nerelere geliyor. Biz bir kenarda bıraktık, ne hâliniz varsa görün ondan sonra da biz balık yerken de oh ne güzel. Bir kere evde başlıyor, evde. Bana bir gün çevreci bir arkadaş geldi, dedi ki: “Ya, çevreciyiz işte, denizi kurtarıyoruz, onun için uğraşıyoruz.” Ben de sordum: “Evde balık yiyor musun?” “Yiyorum.” dedi “E, bu balığı pişiriyorsun, tamam, güzel. Bu balığın yağını ne yapıyorsun?” dedim. “Lavabodan döküyorum, ne yapayım?” dedi. O zaman ne çevrecilik ortada kalıyor ne denizlerimizi kurtarmak. Onun için ilk başta evde bu işi kim yapıyorsa bir kere onlarla başlamamız lazım, sonra o sistem gelişir. Niye diyorum biliyor musunuz balık yağını? Balığın o döktüğünüz yağ denize gidiyor, denizin üstündeki tabaka alttaki balığın nefes almasını engelliyor yani küçük bir şey değil. Bu Çanakkale Boğazı’na köprü kurulduğunda ben bir şey rica etmişim, kendi sektörümle ilgili olduğu için demişim ki: “Evet, teşekkür ederiz, bu ülkeye bir hizmet kazandırdınız ama lütfen rica ediyorum, hani görsellik olsun diye o ışıkları şu denizlere vurdurmayın.” “Ne alaka?” dediler. E, bir göç yolu var, balığın gözü kör oluyor, balık göç yolunu değiştiriyor; her şeyin bir şeye etkisi var. HES’leri kurarken de aynısını dedik. Türkiye’de denizlerde balığın büyümesini sağlayan şey planktonlar; zooplankton, fitoplankton. E, bu bir hayvansal değer, bir de bitkisel. E, siz HES’leri kurup barajlarda, göletlerde üst suyu bekletirseniz, ondan sonra HES’lerden suyu geçirip de çürük suyu denize salarsanız maalesef o balık büyümüyor, sayın vekillerimiz dedi “İstavrit büyümüyor.” diye. Büyümez ki! Eskiden Kızılırmak ağzında balıkçılık olurdu, balıkçılar oraya gelirdi, aylarca balıkçılık yapardı; morina balığı vardı, mersin balığı; büyük balıklar çıkardı. Şimdi hiçbiri yok. Niye? Kızılırmak mahvolmuş durumda,

kirlenmiş durumda. Ya, yalvardık -Tekirdağ Milletvekilimiz burada- Ergene Çayı Marmara'ya akıyor, rezil, zehir akıyor. E, bunu niye halletmiyoruz? Bu sadece balıkçılık komisyonunun görevi değil ki bu hepimizin görevi. Ergene Çayı'nı bu şekilde denize akıtırsak yarın da hâlen birbirimize bakıp "Niye balık yok? Niye deniz kirlî?" diye sorarız.

Süremiz bitti, bir dakikamız daha var mı Sayın Başkanım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BARIŞ KARADENİZ (Devamla) – Evet, bu yapmış olduğumuz çalışmanın neticesi bu. İnşallah, bu üç aylık süreçte bu komisyon Mecliste değil, her işte olduğu gibi sahada, yerinde tespitlerini yaparsa Türkiye adına çok büyük gelişmeler olacağına canı gönülden inanıyorum. Başarmak için herkesin de iyi niyetli olduğunu görüyorum. Ben eminim ki Türkiye'de şu anda misina satanından tutun, balık satanına, tekne sahibine herkes çok mutlu, bu az da bir nüfus değil ülkemizde, hepsi çok mutlu. Şu anda Türkiye'de denizlerimiz ve balıkçılık konuşuluyor uzun zamandan sonra. Onun için ben buradaki bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Bu kurulacak komisyondaki başarılı olacak arkadaşlara ve geçen komisyonda olup da şu anda milletvekili olamayan, o komisyonu kuran arkadaşlarımıza da ayrıca teşekkür ediyorum.

Sağ olun, var olun. Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Vahit Kirişçi.

Buyurun Sayın Kirişçi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA VAHİT KİRİŞÇİ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle Sayın Başkanımıza yeni dönemde almış olduğu görev nedeniyle üstün başarılar dilerken idrak etmiş olduğumuz Kurban Bayramı'nın bütün milletimiz için hayırlar getirmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Üç gün önce kutlamış olduğumuz 1 Temmuz Kabotaj Bayramı'nı da tekraren buradan tebrik ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Malumlarınız olduğu üzere 27'nci Dönemde geçtiğimiz mart ayı içerisinde Gazi Meclisimizde grubu bulunan tüm partilerin üzerinde uzlaşma sağladığı ve AK PARTİ olarak önerge sahibi olduğumuz ancak seçimin yaklaşması ve vakit darlığı nedeniyle hükümsüz hâle gelen Balıkçılık ve Su Ürünleri Sektöründe Yaşanan Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonunu 28'inci Dönemde tekrar hayata geçirmek için adım atmış bulunuyoruz.

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Yanlış bilgilendirmeyin Sayın Bakan, bu önerge ortak verildi.

VAHİT KİRİŞÇİ (Devamla) – Bu komisyon 2022 yılında 1,7 milyar dolar ihracat gerçekleştiren ve 849 bin tonluk toplam üretimle cumhuriyet tarihinin rekorunu kıran bir sektörün sadece olumlu rakamları üzerinde araştırma yapmayacak, bütüncül bir yaklaşımla su ürünleri sektörünün yapısal ve olası sorunlarıyla da mutlaka ilgilenecektir. Nitekim 27'nci Dönem komisyon çalışmalarında sektörün tüm paydaşlarıyla bir araya gelmiş, sorunlar ve çözüm önerileri konusunda gece yarısına kadar görüşmeler yapılmıştır. Ülkemizin bulunduğu coğrafi konum hem su ürünleri avcılığı hem de su ürünleri yetiştiriciliği bakımından bize geniş imkânlar sunmaktadır. Mavi vatanımızın, sucul biyoçeşitliliğimizin bize sunduğu bu fırsatları yalnızca ekonomik olarak değil, aynı zamanda gıda arz güvenliği, istihdam, kırsalda kalkınma açısından da değerlendirmek gerekir. Komisyon bu bağlamda önemli bir görev üstlenecektir.

Değerli milletvekilleri, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün geldiği bu aşamada uyguladığımız politikaların, hayata geçirdiğimiz birçok projenin olumlu etkisinin olduğunu açıkça görüyoruz. AK PARTİ döneminde ilk defa su ürünleri yetiştiricilerimizi destekleme kapsamına alarak sektörün hızla ilerlemesini sağlamış bulunuyoruz. Bugün tüm Avrupa dâhil 103 ülkeye su ürünleri ihraç edebiliyorsak güncel rakamlarla 6,8 milyar liralık desteğin etkisinin büyük olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Yine, bir ilk olarak küçük ölçekli balıkçılarımızı da destekleme kapsamına aldık. 2017’de başlattığımız destek uygulaması devam etmekte olup şu ana kadar güncel rakamlarla 207 milyon Türk lirası bir destek ödemesi gerçekleştirdik.

Yine, bu dönem pozitif bir bakış açısıyla küçük ölçekli balıkçılık yapan kadın balıkçı gemisi sahiplerine alacağı desteğin yüzde 25 fazlasını 23 Haziran 2023 tarihi itibarıyla da ödemiş bulunuyoruz.

Balıkçı gemilerimizin Afrika ülkelerine uzanan bir bölgede diğer ülkelerin av sahalarında ikili anlaşmalarla avcılık yapmalarının önünü açtık. Bugün Moritanya’daki balıkçılarımız o ülkedeki avcılığın yaklaşık yüzde 50’sini yapıyorlar. Balıkçılarımız, komşumuz Gürcistan’da yaptıkları yaklaşık 40 bin tonluk avcılıkla Gürcistan balıkçılık sektöründe büyük bir rol üstlenmiş durumdadır. Su kaynaklarımızdan avcılık ve yetiştiricilik yoluyla son yıllarda ortalama 600 ila 700 bin ton civarında su ürünleri üretimi yapılırken 2022 yılında 849.808 tonla rekor üretim gerçekleştirilmiştir. Bu üretimin yüzde 39,4’ü avcılık yoluyla yüzde 60,6’sı ise yetiştiricilik yoluyla elde edilmiştir. Dünyadaki trende benzer şekilde hatta daha da güçlü olduğunu söyleyebilirim ki 2000’li yılların başında yetiştiricilik üretiminin su ürünleri üretimi içindeki payı yüzde 13,6 seviyesindeyken 2010 yılında yüzde 25,6 seviyesine çıkmış, 2022 yılında ise toplam üretimin yüzde 60,6’sına yükselmiştir. Bu oran dünya genelinde yüzde 50 seviyelerindedir. Geçmişte daha çok iç sularda yetiştiricilik yapılırken son yıllarda denizlerdeki üretimin payı yükselmiş, 2022 yılında yüzde 71,6 seviyesine çıkmıştır. 2022 yılındaki 514.805 ton yetiştiricilik üretiminin yüzde 37,1’ini alabalık, yüzde 30,4’ünü levrek, yüzde 29,6 tonunu ise çipura ve geri kalan yüzde 2,8’lik kısmını da diğer balıklar oluşturmaktadır.

Ülkemiz avcılık üretiminde deniz ürünleri avcılığının, özellikle de deniz balıklarının önemli bir yeri olduğunu da belirtmek isterim. 2022 yılındaki 335.003 tonluk avcılık üretiminin yüzde 90’ı denizlerden, geri kalan yüzde 9,9’u ise iç sulardan sağlanmıştır. Deniz avcılığının 254.535 tonu deniz balıklarından, 47.212 tonu kabuklu, yumuşakça ve benzeri diğer su ürünleri avcılığından oluşmaktadır. Türkiye denizlerinde avcılığı yapılan balık türlerinin büyük bir kısmını hamsi, sardalya, istavrit, palamut, lüfer ve çaça gibi pelâjik türler oluşturmaktadır. Diğer deniz ürünleri avcılığında iki ana tür beyaz kum midyesi ile deniz salyangozudur. İç sularda en çok avcılığı yapılan türler ise inci kefali, gümüşü havuz balığı, gümüş balığı ve sazandır.

Karadeniz’imizde yetiştirdiğimiz, artık tüm dünyaya tanıtmış olduğumuz ve marka hâline getirdiğimiz Türk somonu tüm ülkelerin sofralarında yer almaya başlamıştır. Başta Rusya Federasyonu olmak üzere 2022 yılında 45 bin ton Türk somonu ihraç edilmiştir. Bu durum, bu türde üretimin artırılmasının yanı sıra pazar zenginliğinin geliştirilmesi açısından da önemli bir husustur. Deniz ve iç sularımızda su ürünleri avcılığı 18.500 civarındaki balıkçı gemisiyle de yapılmaktadır. Bu gemilerin büyük bir kısmını 12 metrenin altındaki “küçük ölçekli” diye tabir edilen balıkçı gemileri oluşturmaktadır. Bu gemiler toplam av miktarının sadece yüzde 10’luk kısmını istihsal edebilmektedir. Balıkçılık filomuzdaki 12 metrenin üstünde olan endüstriyel ya da büyük ölçekli olan balıkçı gemilerimiz ise toplam avlanılabilir suyun yüzde 90’ını piyasaya arz etmektedir. Ülkemizde balıkçılık ürünleri işleyen 263 adet işleme, değerlendirme tesisi bulunmakta olup bunlardan 138 adedi Avrupa Birliği’ne ihracat için onayı olan işletmelerdir. Ayrıca, çoğunluğu doğu ve Karadeniz kıyısında konumlanmış 13

adet balık unu yağı fabrikası mevcuttur, çeşitli bölgelere dağılmış olarak da 23 yem fabrikasında da balık yemi üretilmektedir.

Su ürünleri avcılığında yaklaşık 42 bin, yetiştiricilikte 11 bin, işleme, değerlendirmede ise yaklaşık 7 bin kişi olmak üzere su ürünleri sektöründe birincil üretimde aktif olarak yaklaşık 60 bin kişi istihdam edilmektedir. Ancak üretimi destekleyen hizmetler, toptan ve perakende satış, dış ticaret ve benzeri alanlarda su ürünleriyle ilgili faaliyeti yürütenler de dâhil edildiğinde yaklaşık 250 bin kişinin bu sektörden geçimini sağladığı söylenebilir. Sektördeki üretim ve işleme teknolojilerindeki gelişmeler paralelinde ülkemiz su ürünleri dış ticaretinde net ihracatçı pozisyonunu korumaya devam ederken su ürünleri ihracatımızda önemli bir artış hepimizin malumudur. 2 milyar dolarlık 2023 yılı hedefinin yakalanmasında tüm paydaşların aksiyon alması zorunludur. 2022 yılındaki 251 bin ton olarak gerçekleşen ihracatımızı bu yıl daha da yukarılara taşımalıyız. Memnuniyetle ifade etmek isterim ki balıkçılık sektöründe sorumluluk sahibi tüm paydaşların sürdürülebilir balıkçılık ilkelerine ve korumacılığa olumsuz yaklaşımları bulunmamaktadır. Bu nedenledir ki Hükümet olarak balıkçılık yönetiminin tek elden yürütülmesinin ne denli önemli olduğunu dikkate alarak kırk bir yıl önce kapatılmış olan Tarım ve Orman Bakanlığı uhdesindeki Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğünü 2011 yılında tekrar ihdas ettik. Bu kurumun yeniden açılmasının olumlu etkileri hemen sektörde kendisini göstermiştir. Bu Genel Müdürlüğün ve taşradaki ekiplerimizin gayretiyle hem üretim rekorları kırılmış hem de teknik ve idari konulardaki olumlu gelişmeler de artmıştır. 2011 yılından bu tarafa baktığımızda su ürünleri sektörünün kendine yeterlilik oranı yüzde 100'ün üzerine çıkmış olup 2022 yılında bu rakam yüzde 119,1'e ulaşmıştır. Gazi Meclisimizin 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu üzerindeki değişiklikleri 2020 yılında hayata geçirmesine vesile olmasıyla yaşanan birtakım temel sorunlarda hemen değişimler olmuş, sadece 2022 yılında yasa dışı avcılık yapan 202 geminin mülkiyeti kamuya geçmiştir. Uygun olanlar kamuda kullanılmak üzere bağış yapılmakta, diğerleri ise bir daha kullanılmamak üzere imha edilmektedir. Ele geçen yasa dışı araçların arasında 17 otomobil, 2 tane de otobüsün yer aldığını özellikle belirtmek isterim. Tüm dünyada artık genel bir yaklaşım olarak doğal su ürünleri stoklarının korunması, av baskısının azaltılması, üretimin yetiştiriciliğe kayması yönünde bir eğilim olduğunu da belirtmekte yarar görüyorum. Su ürünlerinde koruma ve kullanma arasındaki dengenin her zaman göz önünde bulundurularak sucul ekosistem yönetilmesi icap etmektedir. Deniz ve iç sularımızda bulunan su ürünlerinin korunması, avcılığın sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla belirli dönemlerde uygulanmak üzere yürürlüğe alınan yasal bir sürecin bulunduğunu da vurgulamakta yarar görüyorum. Bu sürecin öncesinde Bakanlığım döneminde verdiğim talimatla bilimsel, çevresel, ekonomik ve sosyal hususları göz önünde bulundurularak su ürünleri avcılığında tür, boy, zaman, yer, derinlik, mesafe ve av araçları bakımından bazı yasak, sınırlama ve sorumluluklardaki sürecin bilimsel temelde yönetilmesi için bilim kurulu oluşturulmasına vesile oldum. Bu şekilde sürecin daha şeffaf ve daha adil yürütüleceğine yürekten inanıyorum.

Değerli milletvekilleri, yapay resif projeleri, hayalet ağların denizlerimizden temizlenmesi projeleri gerçekleştirdiğimiz ve sürdürdüğümüz projelerden yalnızca birkaçıdır. Bunun yanı sıra balıklandırma projelerimizde uygun olan su kaynaklarımıza bölgesine uygun türlerle balıklandırma yaptığımızı da belirtmek istiyorum. Bu sene de nasip olursa cumhuriyetimizin 100'üncü yılına atfen 100 milyon adet balığı su kaynaklarına salmış olacağız.

Günümüzde iklim değişikliğinden etkilenen sektörlerin en başında tarım sektörümüz gelmektedir. Özellikle denizlerimizdeki su sıcaklıklarının artması sucul biyoçeşitliliğimiz üzerinde de önemli etkiler bırakmaktadır. Bu manada, istilacı veya yabancı türlerle mücadele konusunda daha fazla aksiyon alınması gerektiğini de özellikle belirtmek istiyorum. Eminim ki komisyonumuz bu konuları da derinlemesine araştıracaktır. Su ürünleri sektörümüzün Avrupa Birliği ülkeleriyle olan ticaretinde Avrupa Yeşil

Mutabakatı'nı dikkate alarak sınırdaki karbon düzenlemeleri hususunun da önemli olduğunu bilhassa vurgulamak istiyorum. Bu konuda tüm paydaşların hazırlıklı olması gerektiğini de belirtmekte yarar görüyorum. Paris Anlaşması'yla taahhüt ettiğimiz sıfır emisyon bağlamında ileriki yıllarda su ürünleri ticaretimizin önünde bir sorunla karşılaşmamak için karbon salınımlarının sıfırlanması konusunda mutlaka yol alınmalıdır. Sektörün iyi yönlerinden bahsetmek maalesef yapısal sorunların çözümüne merhem olmayacaktır. Biliyorum ki balıkçılarımızın kullandıkları balıkçı barınakları ile sığılaşma sorunları gibi çeşitli sıkıntıları var. Yine balıkçılarımızın, belki de en büyük maliyetini oluşturan yakıtlı ilgili talepleri var, gemide çalışan tayfaların sigortalanmaları konusunda istekleri var, kalifiye eleman sorunları mevcut. Komisyonumuzun tüm bu konulara çözüm arayacağına yürekten inanıyorum.

Yine, su ürünleri yetiştiricilerinde balık unu ve yağı konusunda yani yem konusunda dışa bağımlı olduğumuzu da belirtmek istiyorum. 2022 yılında bu konuda 464 milyon dolarlık bir ithalat söz konusu olmuştu. Bu ithalatı azaltıcı tedbirler almamız gerektiği de açıktır. Alternatif yem kaynaklarının ekonomiye daha fazla kazandırılması bu manada önemli olacaktır. Millet olarak balığı avlama ve üretme konusunda gerçekten mahiriz fakat tüketim konusunda daha çok yol almamız gerektiğini de belirtmek istiyorum. Zira yıllık 6-7 kilogramı geçmeyen kişi başı tüketimimizin artırılması, bu konunun da komisyonumuzda yine ele alınması ve irdelenmesi gerektiğini belirtmekte yarar görüyorum.

Milletvekili olduğum Kahramanmaraş başta olmak üzere, depremden etkilenen balıkçılarımızı ve su ürünleri yetiştiricilerimizi de Hükümet olarak unutmadığımızı belirtmekte yarar görüyorum. 60 milyon liralık toplamda desteklemeyi kendilerine vereceğimizi de belirtiyor, depremden etkilenen balıkçı gemisi sahiplerimizin ülkemizin herhangi bir ilçesinden müracaatlarını yapabileceklerini de buradan belirtmekte yarar görüyorum. Emeği geçenleri de buradan kutluyorum, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mavi vatanda canlı su ürünleri kaynaklarının ve yaşam alanlarının sürdürülebilir kullanılması, korunması, buralardan elde edilen gelirlerin artırılması ile su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla kurulacak Meclis araştırması komisyonunu AK PARTİ Grubu ve şahsım adına çok önemseyeceğimizi tekrar ifade ederek hayırlara vesile olmasını Rabb'imden niyaz ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi önerge sahipleri adına söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın İsmail Emrah Karayel.

Buyurun Sayın Karayel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İSMAİL EMRAH KARAYEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Su ürünleri kaynaklarının ve yaşam alanlarının sürdürülebilir kullanılması, korunması, buralardan elde edilen gelirlerin artırılması ile su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulması için bugün görüşmeler gerçekleştiriyoruz. Bu görüşmelerin çok benzerini geçen dönem, 27'nci Dönemin sonunda gerçekleştirmiş ve komisyonu kurmuştuk, komisyon da çok güzel çalışmalar yapmaya başlamıştı ama -bizden önceki konuşmacıların da ifade ettiği gibi- süre darlığı nedeniyle, seçim münasebetiyle bir rapor ortaya çıkamadı, kadük kaldı. İnşallah, biz gene grupların anlaşmasıyla oluşturulacak olan bu araştırma komisyonu ile birlikte daha önce ortaya çıkan verileri de değerlendirerek oradaki kaldığımız yerden devam ederek inşallah o zamanı da tekrar kullanmadan daha verimli bir şekilde

komisyon çalışmalarımızı gerçekleştirip Türkiye’de su ürünleri yetiştiricileri ve avcıları, yine su ürünlerinin çeşitleri ve ekosistemlerinin nasıl korunması, bunların geliştirilmesi, sürdürülebilirliğinin temini açısından neler yapılması gerektiği konusunda bulunduğumuz zamana göre bir rapor hazırlayacağız. Çünkü aslında 2020 yılında Su Ürünleri Kanunu’nun değiştirilmesiyle birlikte aslında su ürünleriyle ilgili daha önce problem olan birçok husus ortadan kaldırılmış oldu. Bu anlamda, orada emeği geçen milletvekillerimizin hepsine, Bakanlığımızda değerli bakanlarımıza, bürokratlarımıza teşekkür ediyoruz. Gene bu vesileyle 27’nci Dönemin sonunda kurulan komisyonda görev alan milletvekillerimize, burada bulunanlara yeniden hayırlı olsun, burada bulunmayan milletvekillerimize de teşekkürlerimizi iletiyoruz. Tabii, bizden önceki konuşmacıların birçoğu su ürünleriyle ilgili yapılması gerekenler konusunda çeşitli hususları dile getirdi. Ben biraz önce de söylediğim gibi, Su Ürünleri Kanunu’nda yapılan değişiklikle başlamak istiyorum. Bu değişiklikten önce, sularımızda ve su ürünleriyle ilgili yapılan tespitlerin en başında, kaçak avcılık ve özellikle Marmara Denizi’nde bu kaçak avcılık kapsamında trol marifetiyle yapılan avcılık gelmekteydi. Diğer denizlerimizde de benzer sorunlar söz konusuydu. Bunların caydırıcı cezalarla düzenlenmesi, Kabahatler Kanunu’yla kanunun uyumlu hâle getirilmesiyle birlikte -bizden önceki konuşmacılar da bahsetti, en son Sayın Bakanımız da bahsetti- güncel rakam, bugün itibarıyla kaçak balıkçılık yapan 632 adet tekneye el konulmuş durumda. Biliyorsunuz, yeni kanunla teknelere el konulması mümkün hâle getirildi ve bu teknelere, içindeki av aletlerine ve teçhizata imha cezası uygulanıyor. Bu son derece büyük bir yaptırım. Dolayısıyla, tekne sahiplerinin kesinlikle karşı karşıya kalmak istemeyeceği bir yaptırım çünkü bundan önce, Su Ürünleri Kanunu gerçekleşmeden önce âdeta devletle ve nizami şekilde balıkçılık yapan balıkçılarla dalga geçer şekilde sosyal medya üzerinden veya diğer balıkçılar arasındaki kanallar üzerinden çeşitli söylemler üretiliyordu ama bu yaptırımlarla birlikte özellikle tekne konusunda, kaçak teknelerle yapılan avcılık konusunda ciddi bir ilerleme sağlandığını balıkçılar bize ifade ediyor.

Gene Marmara Denizi’nde -biraz önce bahsedildi, buradan güzel bir haber vereyim size- son derece fazla sayıda kırlangıç balığı tutuluyor hem teknelerimiz tutuyor hem amatör balıkçılarımız tutuyor hem de 12 metre altındaki küçük teknelerimiz bunları tutabiliyor. Dolayısıyla gırgırın ortadan kalkmasıyla birlikte gene sektör temsilcilerinin hem Komisyon toplantısında hem toplantıda bire bir yaptığımız görüşmelerde bize ifade ettikleri; bize kalkan balığından, pisi balığından, kırlangıç balığından tutun dip balıklarının bir çoğunun bol şekilde görülmeye başlandığı ve yine ticari anlamda belli bir büyüklüğe de ulaşmaya başladıklarını ifade ediyorlar, bu da bizim için son derece sevindirici Marmara Denizi açısından. Diğer denizlerimizde de benzer süreçlerin olduğunu gene balıkçıların temsilcilerinden, kooperatiflerden aldığımız bilgilerden ediniyoruz.

Tabii ki, Su Ürünleri Kanunu’nu gerçekleştirdik, kaçak avcılığın önüne geçtik, kaçak midye avcılığı engellendi büyük oranda, teknelere el konuldu, ışıkla avcılık engellendi, iç sularda çeşitli düzenlemeler yapıldı, ekosistemin devamı açısından çeşitli düzenlemeler yapıldı, çok büyük adımlar atıldı ama sorunların hepsi ortadan kalktı mı? Bunu söyleyemeyiz çünkü zaman içerisinde ortaya çıkan ihtiyaçlar, zaman içerisinde ortaya çıkan yeni problemler var. Bunların tespiti için kurulacak bir komisyonla karşı karşıyayız inşallah. Tabii, bunun Mecliste grubu bulunan partilerin hepsinin desteğiyle kurulmuş olması son derece kıymetli, herkesin bu konuyu ne kadar önemseydiğini göstermesi açısından son derece önemli, denizlerimizi ne kadar önemseydiğini göstermesi açısından son derece önemli, çevreyi ne kadar önemseydiğini göstermesi açısından önemli, balıkçılarımızı ne kadar dikkate aldığımızın görünmesi anlamında son derece önemli; bunları özellikle ifade etmek istiyorum.

Tabii, Müsilaj Komisyonundan da bahsetmek lazım. Biz, Su Ürünleri Kanunu'ndan sonra gene Mecliste geçen dönem Müsilaj Komisyonunu kurmuştuk, hepimizin bildiği bir Komisyon, 27'nci Dönemde. Onun da bir üyesi olarak gene Marmara Denizi'nde ve çeşitli yerlerdeki saha araştırmalarında da burada, Meclisimizde gerçekleştirilen toplantılara da katılan, o Komisyonun da bir üyesi olarak çok net şekilde ifade etmek istiyorum ki denizdeki sürdürülebilirliğin, ekosistemin devamının ve denizdeki balık ve canlı çeşidinin, su ürünleri çeşitlerinin artması için en önemli şeylerden bir tanesi kirliliğin ortadan kaldırılması. Burada bir kez daha ifade etmek istiyorum kayıtlara geçmesi açısından, gene Müsilaj Komisyonu Raporu'ndan özetle ifade etmek istiyoruz: Biyolojik arıtma tesisleri büyükşehirler için, Marmara Denizi için ve bütün denizlerimiz için son derece elzemdir ve sadece müsilajın önlenmesi açısından, değil; balık varlığının devam edebilmesi için, su canlılarının devam edebilmesi ve bizim de sağlıklı bir ekosistem içerisinde yaşayabilmemiz için son derece elzemdir.

Geçen dönemki komisyon çalışmalarımızda sektörün bütün temsilcilerini, sadece sektörün değil ilgili bakanlıkların temsilcilerini, sivil toplum kuruluşlarını, amatör balıkçıları, dalgıçları, su ürünleri mühendislerinin temsilcilerini, bunların hepsini tek tek dinledik. Bunların hepsi rapora bağlandı, bu raporu da inşallah kurulacak komisyonda yeniden değerlendireceğiz, bunların üzerinden dinlenmesi gereken sivil toplum kuruluşlarını yeniden inşallah dinleyeceğiz. Komisyon olarak sahada görülmesi gereken hususların, tespit edilmesi gereken hususların tespiti için sahada bulunulacak ve inşallah bunlarla birlikte ortaya güzel bir rapor çıkacak. Şimdiden bu rapora katkı sağlayacak olan bütün parti temsilcilerine, sektörün temsilcilerine, hem avcılara hem yetiştiricilere hem kooperatiflere hem bunların birliklerine, bunların temsilcilerine, üniversitelere, bakanlıklara ve diğer sivil toplum kuruluşlarının hepsine teşekkür ediyoruz. Bu ortak akılla bir şeylerin yapılması çabası son derece kıymetli, ortak akılla bunların yapılacak olması neticeye ulaşılması açısından da son derece kıymetli. Bazen insanlar başkalarının fikirlerini de dinleyecekleri ortamda dile getirdiklerinde ortak doğruya daha rahat ulaşabiliyorlar çünkü belli kabullerle, başkalarını dinlemeden belli şeylerin belli metotlarla çözüleceğini zannetmek her zaman doğru neticeler vermiyor. Bu anlamda burada yasamanın temsilcileri olarak, milletimizin temsilcileri olarak Millet Meclisimizin kuracağı bu komisyonun da gene milletimiz için ortak bir çözüm üreteceğini, sektör temsilcilerinin hepsinin ifade edeceği hususları burada, Meclis çatısı altında ifade etmesinin son derece önemli olduğunu bir kez daha ifade etmek istiyorum. Biz de konuyu bilenler, konunun tarafları, partilerin vereceği temsilciler marifetiyle ortak akla ulaşmak amacıyla belli bir gayretle birlikte inşallah çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Biraz önce bahsedildi, tabii, sektör 1,7 milyar dolarlık ihracatla son derece önemli; 1,4 milyar dolar net ihracatçı konumunda ve 250 bin kişiye direkt ve dolaylı olarak istihdam sağlayan bir sektörden bahsediyoruz. Bununla baktığımızda, aslında birçok aileye direkt olarak ulaşılacağını, yapacağımız bu çalışmanın neticelerinden 250 bin kişinin ve ailelerinin direkt olarak etkileneceğini, milletimizin inşallah balık sayısının ve çeşidinin artmasıyla birlikte milletimizin de direkt olarak bunun neticelerinin hayata geçirilmesinden, komisyonumuzun çalışmalarının neticesinde ortaya çıkacak raporun uygulamaya geçmesiyle birlikte etkileneceğini; inşallah bu anlamda da son derece önemli çalışmaların yapılacağına inandığımı buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Gruplara verdikleri katkılardan dolayı, bu ortak önergeden dolayı bir kez daha teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisimizi, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar.

BAŞKAN – Diğer söz talebi Sayın Yavuz Aydın'a ait.

Sayın Aydın, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak su ürünleri ve balıkçılık sektöründeki sorunların tespit edilmesi ve çözüm bulunması amacıyla vermiş olduğumuz araştırma önergesi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, su ürünleri üretimi ve balıkçılık ülkemizde giderek büyüyen bir sektördür. Bu sektör hem istihdam yaratmakta hem de cari açığımızı azaltmaktadır. Sektörde 60 bin kişiye doğrudan, 250 bin kişiye ise dolaylı olarak istihdam yaratılmaktadır. Yaklaşık 17-18 milyar dolar seviyelerinde olan yıllık tarımsal ihracatımızın 1,7 milyar doları bu sektör tarafından sağlanmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizin su kaynakları potansiyelini dikkate aldığımız zaman bu rakamın yetersiz olduğu açıktır. Türkiye, 785 bin tonluk üretimle dünyada 32’nci sıradadır fakat dünyadaki toplam üretim yaklaşık 180 milyon ton iken ülkemizin dünya üretimindeki payı ise neredeyse yüzde 0,5 civarındadır. 26 milyon hektarlık su kaynağına sahip Türkiye açısından bu rakam çok yetersizdir. Öte yandan, su ürünleri tüketiminde dünya ortalaması kişi başına 16 kilogram ve Avrupa’da 22 kilogram iken Türkiye’de ise bu rakam maalesef 6 kilogramdır. Üretim az olunca doğal olarak tüketim de az olmaktadır dolayısıyla sürdürülebilir bir üretim artışını teşvik edecek politikalara ihtiyacımız vardır.

Sayın milletvekilleri, su ürünleri ve balıkçılık sektöründe avcılık ve yetiştiricilik olmak üzere 2 farklı üretim söz konusudur. Toplam üretimin yüzde 53’ü yetiştiricilikten, yüzde 47’si ise avcılıktan sağlanmaktadır. Avlanan bu balıkların 100 çeşidinin ise ticareti yapılmaktadır. Bununla birlikte, sektörün geleceği açısından ülkemizin su kaynaklarının biyoçeşitliliğini korumamız gerekmektedir. Hepimizin bildiği gibi, deniz ve yüzey sularımız hızla ve çok ciddi bir şekilde kirlenmektedir. Evsel ve endüstriyel atıkların deniz ve yüzey sularına kontrolsüz deşarjı hızla devam etmektedir. Bu durum tabiatın ekolojik dengesini bozarak biyoçeşitliliğe darbe vurmakta ve sektörün geleceğini tehdit etmektedir. 2021 yılında Marmara Denizi’nde yaşanan müsilaş faciası bu konuda bize ciddi bir ders olmalıdır. TÜBİTAK’ın bir araştırmasına göre, ülkemizdeki su kaynaklarının yaklaşık yarısı alg ve plankton çoğalması tehdidiyle karşı karşıyadır. Müsilaş benzeri felaketlerle yeniden karşılaşmamak için ülkemizde mevcut su kalitesinin korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir bir yönetime kavuşturulması gerekmektedir. Bunun için de çok kapsamlı ve etkin bir su kanununa ihtiyacımız vardır. Hızla alınması gereken tedbirlerden bir diğeri ise ileri derecede artım yapan biyolojik ve kimyasal arıtma tesislerinin sayısının ve kapasitesinin artırılmasıdır. Ülkemizin bugünkü evsel ve endüstriyel atık rakamlarıyla gelecek projeksiyonlarını göz önüne alarak Türkiye’nin arıtma tesisi ihtiyacını sıfırlamamız gerekmektedir. Aksi hâlde, su kaynaklarımızı korumak mümkün olmayacaktır. Unutulmamalıdır ki ulusal su kaynaklarının yönetimi geleceğimiz açısından çok stratejik bir meseledir.

Kıymetli milletvekilleri, ülkemizin ve işletmelerimizin daha iyi yerlere gelebilmesi için sektörün desteklenmesi ve bazı sorunlarının giderilmesi gerekmektedir. Bu desteklemelerin başında ise üreticilerimize yönelik yem destekleri gelmektedir. Önceden verilen yem desteğiyle 1 kilogram yem alabilen işletmeler, bugünkü desteklerle ancak 30 gram yem alabilmektedir. Mevcut yem desteklerinin yeterli olmadığı ve acilen artırılması gerektiği açıktır. Ayrıca, ÖTV’siz yakıt desteğinin kapsamının da genişletilmesi lazımdır. Diğer taraftan, 5200 sayılı Kanun’un öngördüğü “onaltı tarım üreticisi” zorunluluğundan dolayı su ürünleri birliklerinin sayısı sadece 21’le sınırlı kalmış durumdadır. Dolayısıyla ya bu kanunda ifade edilen “onaltı” sayısının düşürülmesi ya da bitkisel üreticiyle su ürünleri üreticisi arasında net bir ayırım yapılması gerekmektedir.

Sektördeki bir diğer mesele de su ürünleri mühendislerinin yetki ve istihdam sorunudur; bundan dolayı mühendis sayısı her geçen gün azalmakta ve bölümler birer kapanmaktadır. Su ürünleri mühendislerinin bu sıkıntılarının ivedilikle çözülmesi gerekmektedir.

Muhterem milletvekilleri, 2022 yılı verilerine göre ülkemizin su ürünleri ihracatının yarısını tek başına Muğla ilimiz karşılamaktadır. Muğlalı üreticilerimiz tarafından yılda 126 bin ton deniz ürünü ihraç edilmekte ve yaklaşık 800 milyon dolarlık döviz geliri sağlanmaktadır. Trabzon ilimizde ise somon balığı ihracatı 2021 yılında 47 milyon 986 bin dolar iken 2022 yılı verilerine göre 3 katlık artışla 118 milyon 854 bin dolar olmuştur. Karadeniz Bölgesi'nin tamamına bakıldığında 2022 yılının Ocak-Kasım ayları arasında yapılan su ürünleri ihracatından elde edilen gelir geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 44 artarak 233 milyon dolar olmuştur. Seçim bölgem Trabzon'un ve Doğu Karadeniz Bölgesi'nin parlayan ihraç ürünleri arasında yerini alan Karadeniz somonunun artan taleple orantılı ihracatının her geçen ay yüzde 100'ün üzerinde artış kaydettiği görülmektedir. Bölgemizde üretimin gelişmesi, su ürünlerinin işlenmesi ve katma değerli üretimin teşviki amacıyla su ürünleri ihtisas organize sanayi bölgesi kurulması elzem bir durumdur.

Bu duygu ve düşüncelerle, konuşmama son verirken Türkiye için çok büyük önem arz eden su ürünleri ve balıkçılık sektörüyle ilgili araştırma önergemize hepinizin desteklerini bekler, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit'te.

Buyurun Sayın Koçyiğit. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; ben de hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle 2 Temmuz haftasındayız. 2 Temmuzda Sivas'ta canlı canlı yakılarak katledilen canlıları saygıyla, sevgiyle, minnetle anarak başlamak istiyorum. Ne yazık ki henüz 2 Temmuz zihniyetini, 2 Temmuzu gerçekleştiren karanlığı geride bırakamadık. Türkiye bu karanlıkla yüzleşmediği için ve gerçekten oradaki o katliamın hesabını gerektiği şekilde sormadığı için aslında her günün yeni 2 Temmuzlara da gebe olduğunu ifade etmek istiyorum.

Şimdi, geçmiş dönemden gelen, bu dönem de yeniden kurulması planlanan bir komisyon var balıkçılık ve balıkçılık alanındaki sorunların üzerine. Şunu söyleyerek başlayalım: Şimdi, mevcut Türkiye 3 tarafı denizlerle kaplı ve gerçekten deniz ürünleri açısından çok zengin bir ülke ama ne yazık ki denizlerimiz neredeyse yok olma tehdidiyle yüz yüze. İşte, Marmara Denizi'nde hepimizin gördüğü müsülaj meselesi sanki gelip geçiciymiş gibi, işte "Müsülaj oldu, sonra bir temizleme faaliyeti yapıldı ve müsülaj bitti." gibi ifade ediliyor ama öyle olmadığını çok iyi biliyoruz. Hâlihazırda hâlâ Marmara Denizi de diğer denizler de kirlenmeye devam ediyor, evsel atıklar ve sanayi atıkları hâlâ denizlerimize boşaltılmaya devam ediyor, "derin deşarj" adı altında denizler yok edilmeye devam ediyor ve denizlerin en önemli besleyici kaynakları olan akarsuların üzerine kurulan HES'lerle de aslında denizlerin beslenme, yenilenme, oksijen oranını artırma kapasitesi de ellerinden alınmış oluyor.

Şimdi, denizler kirlenince ne oluyor? Sadece müsülaj üzerinden çok konuşuldu, tartışıldı ama en nihayetinde deniz ekosisteminin yok edilmesi deniz canlıları açısından, deniz ekosisteminin içerisindeki bütün canlılar açısından yaşamsal riskler oluşturuyor. Bugün, Türkiye'nin bu kadar büyük denizlerle kaplı bir ülke olmasına rağmen deniz çeşitliliğinde ciddi bir azalma olduğunu, deniz varlıklarının popülasyonunda ciddi bir gerileme olduğunu görüyoruz. Neden? Çünkü birincisi, çok ciddi bir şekilde bilinçsiz bir avlanma var, deniz kirliliği var ve bununla beraber de aslında sektör piyasaya terk edilmiş, daha doğrusu iş kolu -buna bir "iş kolu" diyelim çünkü "sektör" kapitalist bir kavram- tamamen piyasanın insafına terk edilmiş durumda. Normalde, aslında burada -tıpkı geçimlik tarım gibi- geçimlik

olarak balıkçılık yapanların desteklenmesi gerekiyor. Ne demek istiyoruz? Yani, küçük ölçekli olarak gerçekten evini geçindirmek için, buradan bir ekmek parası kazanmak için bu işi yapan balıkçıların desteklenmesi gerekirken ne yazık ki Türkiye’de her zamanki gibi büyük, dev şirketler, büyük gemilerle balıkçılık, avlama yapanlar destekleniyor; onun yerine küçük olan işletmelerin, daha doğrusu geçimlik balıkçıların, küçük ölçekli balıkçıların sorunları ise görmezden geliniyor.

Örneğin, Türkiye’deki balıkçılık sektöründe de dünyadaki balıkçılık sektöründe de aslında çok ciddi bir oranda kadın istihdamı var ama örneğin, bizim yasal mevzuatımıza baktığımızda kadın çalışanlar, kadın emekçiler açısından, kadın balıkçılar açısından hiçbir yasal düzenleme yapılmadığını görüyoruz. Aksine, aslında neredeyse bu alandan dışlanan, bu iş kolundan dışlanan, emekleri görünmez kılınan bir kadın gerçeğiyle de karşı karşıya olduğumuzu görmemiz gerekiyor.

Şimdi, denizlerdeki canlı türleri neden yok oldu? Bunu söyleyelim: Şimdi, 1950’de 20 milyon ton balık avlanıyormuş değerli arkadaşlar, 2018 yılında ise 96,4 milyon ton balık avlanmış. Bakın, neredeyse 5 katı miktarda bir balık avlanmasından bahsediyoruz. Peki, Türkiye’de bu kadar fazla balık avlanmasına karşın -artı bir de bununla beraber üretilen balıklar var- Türkiye’de kişi başına balık tüketiminde ya da deniz canlıları tüketiminde büyük bir artış var mı? Hayır, baktığımızda standart olarak ilerlediğini görüyoruz. Peki, bu kadar üretilen balık ne yapıyor? Daha ziyade ihraç ediliyor ya da aslında özellikle avlanmaması gereken “yavru balık” dediğimiz, işte, avlanma yaşağı dönemindeki avlanan balıklar da yan ürünlerde kullanılıyor, işte, balık unu ve balık yağı gibi ürünlerde kullanılıyor.

Değerli arkadaşlar, bu korkunç avlanmanın, neredeyse aslında denizi talan edercesine avlanmanın sonucunda bugün kalkandan tatalım orkinoslara kadar, mersin balığından tatalım kılıç balığına kadar, kolyozdan tatalım uskumruya kadar birçok türün yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu çok açık ve net şekilde görüyoruz. Oysaki bütün bunları korumak mümkündü. Ne yapılabilirdi? Gerçekten etkin önlemler alınmış olsaydı, avlanma sezonları gerçekten gözetilmiş olsaydı, buradaki avlanma kriterleri yasal mevzuatın, özellikle de büyük anlamda trol balıkçılık yapanlara, deniz altında dinamit patlatanlara, elektroşok verenlere, radyasyonla bütün deniz altının röntgenini çekip o küçücük yavru balıkları bile avlayanlara karşı etkin bir önlem alınmış olsaydı bugün biz bu sorunların belki de yüzde 10’unu, yüzde 20’sini konuşmuyor olacaktık; çok daha az sorunu konuşuyor olabilirdik ama bütün bunlar yapılmıyor değerli arkadaşlar. Örneğin, normalde yasal olarak avlanması gereken 9 santimlik boydan neredeyse 3-4 santimlik boya kadar indirgenmiş bir hamsi balığı avcılığı var. Buna karşı önlem alınıyor mu? Hayır, alınmıyor. Ya da örneğin, lüfer açısından, bir zamanlar 14 santime kadar düşürülen şu anda yasal olarak 18 santim olan lüfer avcılığının yasal mevzuatta 18 santim olduğunu görüyoruz. Oysaki bir lüferin yumurtasını bırakması için en azından 25, 26, 27 santim boyuna ulaşması gerekiyor ama bunların hiçbirine izin verilmiyor. Ne oluyor? O zaman türlerin devamlılığında aslında büyük bir sorun yaşadığımızı, tür çeşitliliğinin azaldığını, tür popülasyonunun azaldığını da görüyoruz değerli arkadaşlar. O anlamıyla, buradaki trol balıkçılığın, endüstriyel balıkçılığın hızlı bir şekilde yasaklanması gerekiyor. Bu ülkede eğer balıkçılığın gelişmesini istiyorsak, balıkçılık sektörü iş kolunun gerçekten bu ülkenin temel bir iş kolu olarak devam etmesini istiyorsak endüstriyel balıkçılığın bir şekilde yasaklanması ve gerçekten bu piyasaya açık, bütün bir doğayı sömüren, bütün bir denizi kendisi için bir tahakküm aracı olarak gören, orayı sömürebileceğini, oradaki bütün her şeyi tüketebileceğini düşünen akıldan vazgeçilmesi ve oranın doğal ekosisteminin korunması için de bazı tedbirlerin alınması gerekiyor ama bütün bunların yapılmadığını görüyoruz değerli arkadaşlar.

Şimdi, tabii, söylenecek çok şey var ama birkaç şey söyleyerek başlayalım. Şimdi, burada, özellikle balıkçılık sektöründe, balıkçılık iş kolunda bir kooperatifleşmenin ve örgütlenmenin desteklenmesi

gerekiyor. İş kolunun kendi paydaşlarıyla beraber aslında, o alanda bulunanlarla beraber sorunlarının çözülmesi gerekiyor ve mutlaka bu süreçlere toplumsal bir katılımın örgütlenmesi gerekiyor değerli arkadaşlar. Yine, özellikle ekosistemle uyumlu avlanma yöntemlerinin mevzuata içerilmesi gerekiyor yani trol avcılığının, elektroşok avcılığının, derin balık avcılığının yani büyük gemilerle yapılan avcılığın yasaklanması özel olarak önemlidir. Bu anlamıyla, aşırı avlanmanın önüne çok ciddi yasal engellerin konulması gerekiyor, hâlihazırda bu engellerin konulmaması bugün büyük balıkçı teknelerinin aslında küçük ölçekli balıkçıları da yutmasına ve bütün bir sektörde, bütün bir iş kolunda bir tekelleşmenin de doğmasına neden oluyor. O anlamıyla, bunun hızlı bir şekilde önüne geçilmesi gerekiyor.

Diğer bir mesele, bu balıkçılık, avlanma sırasında ve sonraki taşınma ve işlenme aşamasında da aslında bunların birer canlı olduğunu, acı çektiklerini de görmemiz ve bu anlamıyla hayvan haklarına saygılı bir yerden de sürece yaklaşılması gerektiğini söylememiz gerekiyor.

Bu iş kolunda hızlı bir şekilde bilinçlendirilme ve eğitim çalışması yapılmalı. “Denizdir bitmez, denizdir tükenmez.” anlayışından hızlıca vazgeçilmesi gerekiyor. Burada doğaya saygılı, gerçekten insan merkezli olmayan, insanın da doğanın bir parçası olan bir bakış açısıyla yeniden sürecin ele alınması gerekiyor.

Bu anlamıyla, uluslararası iş birliği çok önemli, sonuçta biz dünyanın bir parçasıyız, dünyanın dışında değiliz, dünya kaynaklarının dışında değiliz. Bu anlamıyla, uluslararası anlamda iş birliğinin yapılması ve bütün doğanın korunması için de etkin önlemlerin alınması gerekiyor.

Yine, bilimsel araştırmalar yapılmalı ve özellikle deniz canlılarının habitatlarının korunması için de etkin önlemler alınması gerektiğini ifade etmek istiyorum. Yerel halkın güçlendirilmesi ve geçimlik balıkçılığın desteklenmesi, teşvik edilmesi özel olarak yer almalı. Umuyor ve diliyorum ki bu komisyonun çalışmalarında da bu tarz öneriler çıkacaktır. Aksi hâlde, Müsilaj Komisyonunda olduğu gibi böyle kütük gibi raporlar çıkar ama o kütük gibi raporların gereğini yapmayan bir iktidar ve Türkiye gerçeği, yeniden müsilajı konuşacağımız, yeniden bu alanın sorunlarını konuşacağımız çok konuşmalar bize yaptırır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Sayın Sibel Suiçmez’e ait.

Süreniz on dakika.

Buyurun Sayın Suiçmez. (CHP sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde balıkçıların, su ürünleri ve balıkçılık sektörünün yaşadığı sorunların araştırılması için Meclis araştırması komisyonu kurulmasına yönelik Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilen önerge üzerine söz almış bulunmaktayım.

Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün önderliğinde kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden bir cumhuriyet kadını olarak ilk defa konuşuyor olmanın onuru ve gururunu yaşayarak yüce Meclisi saygılarımla selamlıyor, cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’e ve devrim arkadaşlarına şükranlarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bugün çok önemli bir günü yaşıyorum çünkü 28’inci Dönemin ilk ortak önergesinin kabul edileceği bir süreci yaşıyoruz. Umarım bu bize örnek olur ve diğer süreçlerde de ortak önerileri hep birlikte kabul ederiz.

Şimdi biraz espiyle devam etmek istiyorum. Özellikle herkesin konuştuğu, daha önce Komisyonun kurulduğu, raporların hazırlandığı ve benden önceki bütün değerli milletvekillerinin çok uyumlu, çok önemli konuşmalar yaptığı bir süreçten sonra benim burada konuşuyor olmam herhâlde biraz Karadeniz fıkrasına atf yapmak gibi olacak. Milletvekili olarak temsil ettiğim Trabzon bölgesindeki seçmenlerimiz de “Artık bu saatten sonra Sibel Suiçmez Milletvekilimiz ne konuşacak?” diye merakla bekliyorlardır. Zira, açık bırakılan iki konuda da benden önce konuşan milletvekilimiz gerek kadınların bu alandaki sorununu gerekse de hayvan hakları bakış açısıyla çok güzel bir şekilde dile getirdi. Dolayısıyla ben biraz sonra “Hamsi, balık değildir.” diyen bir ilin milletvekili olarak biraz Trabzon’dan bahsettikten sonra genel anlamda da görüşlerimi bildireceğim.

Dar gelirli insanların sofrasını süsleyen balık ve balıkçılık sektörü bilindiği üzere Karadeniz’den ve özellikle Trabzon’dan yönlendirilmektedir. Avlanan hamsinin yüzde 40’ı Trabzon’da Yoroç, Sürmene, Araklı Limanlarından; Rize’de Çayeli, Fındıklı ve Artvin’de de Hopa Limanlarından karaya çıkarılmaktadır. Su ürünleri istihsalinde bulunan gerçek ve tüzel kişiler gerek kendileri gerekse istihsalde kullanacakları gemiler için ruhsat tezkeresi almakla yükümlüdürler. Bu kapsamda ilimizde 1.011 balıkçı gemisi için ruhsat tezkeresi düzenlenmiştir. Söz konusu balıkçı gemilerinde çalışmak üzere 5.219 kişi için ruhsat tezkeresi düzenlenmiş bulunmaktadır. İlimizde avcılığ ve yetiştiriciliği yapılan ürünler için 22 tane karaya çıkış noktası aktif olarak kullanılmaktadır. Yine, ilimizde Bakanlığımız tarafından karada ruhsatlandırılan 44 tesis 864 bin ton fiilî üretim gerçekleştirmiş bulunmaktadır. Denizde ise 21 tesiste 2023 yılı için 15 bin ton yıllık üretim hedeflenmiş bulunmaktadır. İlimizde denizde ağırlıklı olarak gökkuşağı alabalığı yani Türk somonu, levrek ve Karadeniz alabalığı üretimi yapılmaktadır. Denizde üretilen Türk somonu ilimizde faaliyette olan 14 su ürünleri işleme değerlendirme tesisinde işlenip Avrupa Birliğine ve Avrupa Birliği dışı ülkelere ihraç edilmektedir. İlimizde bulunan 14 işletmenin 9’unun Avrupa Birliği ve Avrupa Birliği dışı ülkelere ihraç izni bulunmaktadır. İlimizde yetiştiricilik ve avcılıkta yaşanan en büyük sorun deniz kirliliğine sebebiyet veren derin deniz deşarj sistemlerinden kaynaklanmaktadır. Kıyı dolgularının balık üreme alanlarına yapmış olduğu tahribatlar su ürünleri potansiyelini olumsuz olarak etkilemeye devam etmektedir.

Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye’nin denizcilik sektörü dünyadaki birçok ülkeye göre çok daha avantajlı bulunmaktadır. Bu potansiyeli tam olarak kullanamayan ülkemizin tüm denizcilik sektörü sorunlarının başında devletin idari yapılanmasında denizcilik sektörünün göz ardı edilmesi gelmektedir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı altında birbiri içine girmiş şekilde balıkçılık ve balıkçıların sorunları ele alınmakta ve ilgili bakanlıklardaki yetkin olmayan personel nedeniyle sorunlar daha da büyümektedir. Yapılması gereken ilk iş, denizcilik ve balıkçılık bakanlığının acilen kurulmasıdır.

Balıkçılık sadece dünya genelinde düşük gelire sahip 1 milyardan fazla insan için ucuz protein sağlayıcı sektör değil, aynı zamanda muazzam sosyal, kültürel ve ekonomik öneme sahip bir aktivitedir. Bu nedenledir ki Birleşmiş Milletler 2030 yılını adaletsizlik ve eşitsizlikle birlikte deniz ve okyanus kaynaklarının korunması ve sürdürülebilir yönetimi için mücadele yılı olarak belirlemiştir. İstatistiksel verilere yansıyan son rakamlar alınan bu kararın ne kadar doğru olduğunu da gözler önüne sermektedir. Bugün, dünyada toplam balık üretimi 180 milyon ton civarındadır; bunun 80 milyon tonu yetiştiricilikten, geri kalan 100 milyon tonu ise avcılıktan sağlanmaktadır.

Balık yetiştiriciliğindeki gözle görülür artış 1970’li yıllarda başlamış ve 1980’li yılların sonlarına doğru artış net bir biçimde gözlemlenir olmuştur. Buna mukabil, dünya balık stoklarından elde edilen

av miktarında artış olmamış ve durağan pozisyona geçilmiştir. Toplam avın yüzde 81,2'si 1'inci sırada Çin olmak üzere; Endonezya, Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya'nın yer aldığı 25 ülke tarafından sağlanırken yüzde 18,8'i ise dünyanın diğer 70 ülkesinden gelmektedir. İstatistiğe yansıyan toplam avın yüzde 88'i direkt insan gıdası olarak tüketilen kısımdır. Balıkçılık aktivitesi sadece denizlerle sınırlı olmayıp toplam avın yüzde 11'ini iç sulardan avlanan balıklar oluşturmaktadır.

Güncel balıkçılık istatistiklerine göre, dünyada 60 milyon insan balıkçılıkla geçimini sağlamaktadır. Bunun 20 milyonu ise akuakültürde istihdam edilmektedir. Yine, dünyada 4,6 milyon balıkçı teknesi mevcut olup bunun yüzde 75'i Asya ülkelerindedir. Balıkçılık endüstrisi dünyada 400 milyar doların sirküle edildiği bir pazardır. Bunun 250 milyar doları akuakültür ve 150 milyar doları ise avcılıktan elde edilmektedir. Bu pazarın değerinin 1976'larda 8 milyar dolar olduğu gerçeğinden hareket edilirse gelinen noktada rakamın kırk yılda 50 kat artmış olduğu görülür ki bu çok önemli bir değeri ortaya koymaktadır.

Canlı kaynakların yönetiminde birçok problem bulunmaktadır. Özellikle son yıllarda kamuoyunun haklı olarak dikkatini çeken sorunlardan biri iklim değişikliğidir. İklim değişikliğinin etkisini yok etmenin yolu, karbondioksit salımını azaltarak deniz ve okyanus ısınmasının önüne geçmektir. Bu durum, daha çok sanayileşmiş ve gelişmekte olan ülkelerin tutumlarına bağlıdır ki bu, büyük bir yekûnu oluşturmakta olup sağduyunun hâkim kılınmasının kolay olmayacağı da aşîkârdır.

Değerli milletvekilleri, azalan kaynakların sürdürülebilirliği ve balıkçılığın sosyoekonomisini ve yaşam koşullarını da dikkate alarak geliştirilmesi gereken stratejilerin sürdürülebilmesi için yasal müeyyideler caydırıcı olmalıdır. Üç tarafı denizle çevrili ülkemizde acilen denizcilik ve balıkçılık bakanlığı kurulmalıdır.

Araştırma önergesinde belirtilen tüm gerekçelere katılıyor, Meclis araştırması sonucunda ülkemizde balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının çözümü için gerekli önlem ve önerilerin saptanacağına inanıyor, kurulacak Komisyonu Trabzon'da ağırlamaktan onur duyacağımızı belirterek saygılarımızı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbulut, kısa bir söz talebiniz var zannediyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un sorunlarına ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Burdur ilimizin Yeşilova ilçesinin dünyaca ünlü Salda Gölü'nde hafta sonunda 13 yaşında bir kız çocuğu boğularak ölmüştür, ne yazık ki tam üç saat müdahale edilememiştir. Bir cankurtaran talebi vardır.

Yine, Yeşilova ilçesinin köylerinde yüksek fiyatlarla tarım arazileri “Tarıma elverişli değil.” ibaresiyle satılmaktadır. Bu anlamda köylülerimizin alamadığı bu arazileri kimlerin aldığıyla alakalı bir sorumuz bulunmaktadır.

Yine, Yeşilova ilçemize ne yazık ki daha hâlâ doğal gaz getirilmemiştir. Aynı şekilde, yine ne yazık ki Bucak'ta Gündoğdu, Avdancık ve Karapınar köylerimizde doğal gaz bulunmamaktadır.

Kızıllı köy halkı ise 2/B sorununa çözüm, marangozlar ve otoboyacılar esnafı da kendi sanayi sitelerini beklemektedir. Bucak halkı ise içme suyu tesisatındaki asbestli boruların değişmesini beklemektedir.

X.- MECLİS ARAŞTIRMASI (Devam)**A) ÖN GÖRÜŞMELER (Devam)**

1.- İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel ve 32 milletvekilinin su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak su ürünleri kaynaklarının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5) (Devam)

2.- Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın su ürünleri yetiştiricileri ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6) (Devam)

3.- İYİ Parti Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın balıkçılık ve su ürünleri hakkındaki mevzuatın güçlendirilmesi ve sektörün sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8) (Devam)

4.- Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un Türkiye'de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22) (Devam)

5.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 23 milletvekilinin ülkemizdeki balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58) (Devam)

BAŞKAN – Meclis araştırması önermeleri üzerine görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım.

Meclis araştırması açılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meclis araştırmasını yapacak Komisyonun 22 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun çalışma süresinin Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun gerektiğinde Ankara dışında çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN - Sayın Şevkin, söz talebiniz var sanıyorum.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, iktidarın ileri demokrasi anlayışını gözden geçirmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Erdoğan 28 Mayıs akşamı yaptığı konuşmada "Türkiye'nin tamamını kucaklamaya hazırız." demişti ama bakıyoruz ki bu sözler her zamanki gibi havada kaldı. İktidar partisine mensup belediyelerin ilk işi, politik kimliğini gizlemeyen, toplumsal olaylara duyarlı yaklaşan sanatçıların konserlerini iptal etmek oldu. Mabel Matiz ve Melike Şahin ile Hüseyin Turan'ın Denizli ve Bursa'daki konserlere çıkması engellendi. Cumhurbaşkanı'nın söylemlerini kaynak göstererek Melek Mosso'yla kucaklaşan Belediye Başkanı istifa ettirildi. 29 Mayıs'tan itibaren âdeta bir cadı avı başlatıldı. Sosyal medyada birçok sanatçı, gazeteci ve aydın hedef gösterilmeye,

tutuklanmaya başlandı. Bir zahmet, sözüm ona, ileri demokrasi anlayışınızı gözden geçirin. Kültürel alanda hiçbir varlık göstermeyen iktidarın zor yoluyla hâkimiyet kurma çalışması Türkiye’de yeni derin yaralar açılmasına neden oluyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki işler tamamlanmıştır.

Denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 5 Temmuz 2023 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.07

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, resmi ilan alma hakkı elde eden internet sitelerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/21)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 09.06.2023

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

- 1- Basın İlan Kurumu'nun yerel gazetelerin yanı sıra, belirli kriterleri yerine getiren internet sitelerine de resmi ilan vermesi uygulaması kapsamında, resmi ilan alma hakkını elde eden internet sitesi sayısı kaçtır?
- 2- Bu internet sitelerinin illere göre dağılımı nedir?
- 3- Niğde'de resmi ilan alan ve yayımlayabilen internet sitesi sayısı kaçtır?
- 4- İnternet sitelerine resmi ilan verilmesi uygulamasının başlatıldığı tarihten itibaren Niğde'de resmi ilan alan internet sitelerine ödenen ücret ne kadardır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-162400

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 16.06.2023 tarihli ve Z-43452547-120.07.04-1232478 sayılı yazısı.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/21 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge cevabı

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Resmî Gazete'nin 18 Ekim 2022 tarihli ve 31987 sayılı nüshasında 7418 sayılı "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" yayımlanmıştır.

7418 sayılı Kanun'a göre resmî ilan ve reklamların internet haber sitelerinde Basın İlan Kurumu aracılığıyla yayımlanmaya başlanması ile mevzuat hükümleri uyarınca yayımı zorunlu kılınan resmî ilanların, gazetelerin yanı sıra internet haber sitelerinde de yayımlanması uygulaması 1 Nisan 2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Diğer yandan, Basın İlan Kurumu Genel Kurulunun 13 Ocak 2023 tarihindeki Olağanüstü Toplantısında kabul edilen ve 1 Şubat 2023 tarihli ve 32091 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Resmî İlan ve Reklam Yönetmeliği, 1 Nisan 2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Haziran 2023 ayı itibarıyla Niğe ilinde, söz konusu Yönetmelik kapsamında resmî ilan yayımlama hakkına haiz 2 tane internet haber sitesi bulunmaktadır.

DÖNEM: 28

YASAMA YILI: 1

**10'UNCU BİRLEŞİM
4 TEMMUZ 2023 SALI
SAAT: 15.00**

GRUP ÖNERİSİ

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin TBMM İçtüzüğü'nün 5 inci maddesine göre 1 Temmuz 2023'te tatile girmeyerek çalışmalarına devam etmesi önerilmiştir.
(Genel Kurulun 13.06.2023 tarihli 4'üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

***İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu**
05.07.2023 Çarşamba - Saat: 14.30

***Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu**
06.07.2023 Perşembe - Saat: 12.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

10'UNCU BİRLEŞİM

4 TEMMUZ 2023 SALI

SAAT: 15.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko ve 20 Milletvekilinin, olası bir depreme karşı kurum ve kuruluşların hazırlıklı olup olmadığı araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1)

2.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer ve 20 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden etkilenen illerde ortaya çıkan asbest ve silisyum maddelerinin halk sağlığı üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2)

3.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç ve 21 Milletvekilinin, yurt dışına gitmek isteyen vatandaşların vize başvurularında karşılaştıkları sorunların nedenlerinin araştırılarak çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/3)

4.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş ve 22 Milletvekilinin, konut kiralalarında yaşanan artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4)

5.- İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel ve 32 Milletvekilinin, su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak su ürünleri kaynaklarının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

6.- MHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ve Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, su ürünleri yetiştiricileri ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

7.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban ve 21 Milletvekilinin, yoğun kitlesel göç sebebi ile Gaziantep'te oluşan demografik, sosyal, ekonomik ve asayiş problemlerinin çözüme kavuşturulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/7)

8.- İYİ Parti Grubu Adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, balıkçılık ve su ürünleri hakkındaki mevzuatın güçlendirilmesi ve sektörün sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

9.- Eskişehir Milletvekili İdris Nebi Hatipoğlu ve 19 Milletvekilinin, 2 Haziran 2023'te Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde meydana gelen sel felaketi nedeniyle oluşan hasarların tespit edilerek vatandaşların yaşadığı mağduriyetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/9)

10.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, serbest muhasebeci mali müşavirlerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

11.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 Milletvekilinin, terörlü mücadelede yaralanan ancak mevzuat gereği gazi sayılmayan asker ve polislerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

12.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 20 Milletvekilinin, Mersin ve ilçelerindeki kayısı ve limon üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

13.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, mühendis, mimar ve şehir plancılarının başta işsizlik olmak üzere karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/13)

14.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 19 Milletvekilinin, Türk vatandaşlarının vize başvurularına ret oranlarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/14)

15.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay ve 20 Milletvekilinin, orman köylülerinin sorunlarının araştırılması ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/15)

16.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur ve 23 Milletvekilinin, Hatay Havalimanı'nın bulunduğu konumun oluşturduğu risklerin tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

17.- Adana Milletvekili Ayhan Barut ve 20 Milletvekilinin, Adana'da yaşanan sorunların saptanması ve çözümlerinin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

18.- Edirne Milletvekili Ediz Ün ve 22 Milletvekilinin, Saros Körfezi'nde kirliliğe neden olan etkenlerin ve buna karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

19.- Edirne Milletvekili Ediz Ün ve 22 Milletvekilinin, Ergene Nehri'nin temizlenmesi için yapılan çalışmaların etkilerinin değerlendirilerek kirliliğin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

20.- Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç ve 19 Milletvekilinin, Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası depremden etkilenen vatandaşların faturalarının kamu kaynakları ile karşılanması ve mağduriyetlerin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/20)

21.- İYİ Parti Grubu Adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, yaşanan sel felaketlerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak olası bir afetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/21)

22.- YEŞİL SOL PARTİ Grubu Adına Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkanvekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Türkiye'de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

23.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve 20 Milletvekilinin, su kaynaklarının korunmasına yönelik politikaların değerlendirilerek bunların geliştirilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/23)

24.- YEŞİL SOL PARTİ Grubu Adına Grup Başkanvekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkanvekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, kişisel verilerin bir internet sitesinde yayınlandığına dair iddiaların araştırılarak kişisel verilerin korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/24)

25.- CHP Grubu Adına Grup Başkanvekili Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, kayıt dışı eğitim merkezlerinin sebep olduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25)

26.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 20 Milletvekilinin, Tokat Günçalı'da MAPEG tarafından bir şirkete verilen maden arama ruhsatının yeniden değerlendirilmesi ve bu yöndeki idari işlemin iptal edilmemesi halinde ortaya çıkacak sorunların tespiti ve çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

27.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz ve 20 Milletvekilinin, merkezi ve yerel yönetimlerin Tokat'ta gerçekleşebilecek depremlere karşı hazırlık seviyesinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 20 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerin gerçekleştiği bölgede tarımsal üretimde yaşanan sorunlara dair detaylı bir inceleme yapılması, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve bu önerilerin uygulanması amacıyla bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/1)

29.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 20 Milletvekilinin, kızamık vakalarındaki artışın nedenlerinin araştırılarak salgın riskinin ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

30.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo ve 20 Milletvekilinin, bazı mahkumların şartları oluşmasına rağmen koşullu salıverme hakkından faydalandırılmadığı iddialarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/29)

31.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek ve 20 Milletvekilinin, olası bir İstanbul depremine karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/30)

32.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 19 Milletvekilinin, artan işçi ölümlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/31)

33.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 19 Milletvekilinin, kayıt dışı Kuran kurslarının tespit edilerek olası mağduriyetlerin önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/32)

34.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü ve 20 Milletvekilinin, olası bir Bingöl depremine karşı kapsamlı eylem planı hazırlanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/33)

35.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve 19 Milletvekilinin, ev hizmetlerinde çalışan kadınların karşılaştıkları sorunların araştırılarak bunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/34)

36.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit ve 20 Milletvekilinin, anadilde eğitim almayan çocukların okullarda karşılaştıkları sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/35)

37.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, Muş'un Korkuteli İlçesi Altınova Beldesinde 1993 yılında yaşanan olaylara dair açılan davaya ilişkin bazı hususların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/36)

38.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, bazı illerde yapılan ağaç kesimlerindeki şüpheli durumların araştırılarak doğaya ve insan yaşamına olumsuz etkilerinin giderilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/37)

39.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz ve 20 Milletvekilinin, bazı Kuran kurslarında yaşanan çocuk ölümlerinin araştırılarak denetim mekanizmalarındaki eksikliklerin tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/38)

40.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki ve 19 Milletvekilinin, cezaevlerindeki koşullu salıverilme şartları oluşan kişilerin bu haklarından yararlandırılmadıkları iddialarının ve uygulamanın araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/39)

41.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya ve 19 Milletvekilinin, İstanbul Sözleşmesi'nin tekrar yürürlüğe alınması ve etkin uygulanması konusunda bir genel görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/2)

42.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan ve 21 Milletvekilinin, Türkiye Tek Yürek kampanyasında toplanan bağış miktarının ve bunların kullanıldığı yerlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/40)

43.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz ve 19 Milletvekilinin, Mersin'in Tarsus ilçesinde kurulması planlanan çimento fabrikasının çevreye ve yerleşim alanlarına vereceği zararların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/41)

44.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 20 Milletvekilinin, jeotermal enerji santralleri kuyuları sebebiyle yeraltı ve yerüstü sularının kirlenmesinin önlenmesi için çalışmalar hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/42)

45.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu ve 20 Milletvekilinin, İİBF'den mezun olan toplam öğrenci sayısını, fakülteden mezun olup iş bulamamış genç işsiz sayısını ve kamu kadrolarında İİBF mezunlarına nasıl alan açılacağını araştırmak, bu sorunun önlenmesi ve gereken tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/43)

46.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül ve 20 Milletvekilinin, işçi ölümlerinin önlenmesi ve iş güvenliğinin sağlanması için çalışmalar hazırlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/44)

47.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve 20 Milletvekilinin, esnaf ve sanatkarların sorunlarının araştırılması, tespit edilmesi, alınacak tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/45)

48.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu ve 19 Milletvekilinin, olası bir İstanbul depreminin etkilerinin en aza indirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/46)

49.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, Türk Polis Teşkilatı'na mensup polislerin sorunlarının tespiti ve çözüm yollarının bulunması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/47)

50.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, genç nüfusun tarıma dönüşünün yollarının tespiti ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/48)

51.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, geçim sıkıntısı çeken vatandaşların sorunlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/49)

52.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, alışveriş merkezlerinde, marketlerde ve mağazalarda çalışan vatandaşların sorunlarının araştırılması ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/50)

53.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk ve 19 Milletvekilinin, sağlık çalışanları arasındaki farklılıkların ve gelir eşitsizliklerinin ortadan kaldırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/51)

54.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin ve 20 Milletvekilinin, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında başta Hatay olmak üzere depremden zarar gören illerde meydana gelen hijyen sorunu ile hava sıcaklıklarının artması sonucu haşere ve sinek üreme alanlarında yaşanan artışın sebep olacağı sorunların tespit edilmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/52)

55.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyığıt ve 20 Milletvekilinin, Van'daki çeşitli sosyo-ekonomik sorunların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/53)

56.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz ve 20 Milletvekilinin, Şeyh Said, Said Nursi ve Seyid Rıza mezar yerlerinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/54)

57.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve 19 Milletvekilinin, Karşıyaka Spor Kulübü Stadi inşasının yapılabilmesi için gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/55)

58.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve 19 Milletvekilinin, İzmir Karşıyaka'da depreme dayanıksız olduğu gerekçesiyle yıkılan yapıların durumlarının araştırılması, yenisi yapılmayanların akıbetinin belirlenmesi, farklı amaçlarla kullanıma açılanların ve tadilatı vaktinde bitirilmeyenlerin tespit edilerek gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/56)

59.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar ve 19 Milletvekilinin, kamuda görev alan mühendis, avukat ve benzer durumda olan diğer mesleklerin maaş, özlük ve ek gösterge taleplerinin iyileştirilmesi ve kamudaki istihdamların artırılmasında yapılacakların tespiti amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/57)

1.- **(S. Sayısı: 3)** 139 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023)

2.- **(S. Sayısı: 4)** 140 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Elektronik Haberleşme Alanı ile Su Yapıları Denetim Hizmetlerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 5)** 141 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023)

4.- **(S. Sayısı: 6)** 142 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Afet ve Acil Durum Yönetimi Alanında Alınan Bazı Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 7)** 143 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanları Yatırımlarına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023)

6.- **(S. Sayısı: 8)** 145 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yargı Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023)

7.- **(S. Sayısı: 9)** 146 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Mülkiyeti Vakıflar Genel Müdürlüğüne ve Mazbut Vakıflara Ait Taşınmazlar Hakkında Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.06.2023)

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

1

**Birleştirilerek Görüşölmesi Kabul Edilen
Meclis Araştırması Önergeleri**

1.- İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel ve 32 milletvekilinin su ürünleri sektöründe yaşanan sorunların araştırılarak su ürünleri kaynaklarının korunması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemiz iç su kaynakları ve üç tarafını çevreleyen denizleri ile su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği için geniş imkânlar sunmaktadır. Su kaynaklarımızdan avcılık ve yetiştiricilik yoluyla son yıllarda ortalama 700-800 bin ton civarında su ürünleri üretimi yapılmaktadır. Sektör; 18.476 adet balıkçı gemisi, 2.223 adet su ürünleri yetiştiricilik tesisi ve 264 adet su ürünleri işleme tesisinde doğrudan veya dolaylı olarak yaklaşık 250 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de avcılık yoluyla üretimde sınır noktasına varıldığından avcılıkta esas olan, üretimin artışından daha çok koruma ve kullanma dengesi sağlanarak sürdürülebilir işletilmesidir.

Mavi vatanda canlı su ürünleri kaynaklarının ve yaşam alanlarının sürdürülebilir kullanılması, korunması, buralardan elde edilen gelirlerin artırılması ile su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

İsmail Emrah KARAYEL

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Ülkemiz iç su kaynakları ve üç tarafını çevreleyen denizleri ile su ürünleri avcılığı ve yetiştiriciliği için geniş imkânlar sunmaktadır. Su kaynaklarımızdan avcılık ve yetiştiricilik yoluyla son yıllarda ortalama 700-800 bin ton civarında su ürünleri üretimi yapılmaktadır. Sektör; 18.476 adet balıkçı gemisi, 2.223 adet su ürünleri yetiştiricilik tesisi ve 264 adet su ürünleri işleme tesisinde doğrudan veya dolaylı olarak yaklaşık 250 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de avcılık yoluyla üretimde sınır noktasına varıldığından avcılıkta esas olan, üretimin artışından daha çok koruma ve kullanma dengesi sağlanarak sürdürülebilir işletilmesidir. Bu nedenle 2002 yılından itibaren yeni balıkçı gemisi ruhsatı verilmemektedir.

Son 20 yılda balıkçı gemileri için 10,2 milyar TL ÖTV indirimli yakıt desteği, 7,2 milyar TL yetiştiricilik desteği, 82,9 milyon TL küçük ölçekli balıkçılık desteği başta olmak üzere, diğer desteklerle birlikte bugünkü değerle toplam 18,2 milyar TL ödeme yapılmıştır. Bunun yanında sektöre, düşük faizli kredi imkânı getirilerek 2002 yılından günümüze kadar güncel değerle 13,9 milyar TL sübvansiyonlu kredi imkânı sağlanmıştır. Son yıllarda ÖTV oranının azalması ve artan yakıt giderleri, balıkçıları endişelendirmiş olsa da pandemi sürecinde dahi genel itibarıyla balıkçılıktan iyi gelir sağladıkları bilinmektedir.

1982’de kapatılan Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü’nün, Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde 2011 yılında tekrar kurulması sektöre önemli bir ivme kazandırmıştır. Hayata geçirilen politika ve uygulamalarla ülkemiz, dünyada yetiştiricilikte 18’inci (*Okyanus ülkeleri bu alanda çok daha avantajlıdır*), AB ülkeleri arasında 1’inci sıradaki pozisyonuna devam etmektedir. Avcılıkta ise güçlü balıkçılık filosu ile ilk sıralardaki konumunu sürdürmektedir. 2002 yılında 61 bin ton/yıl olan su ürünleri yetiştiricilik üretimi %744 oranında rekor bir artış sağlayarak yarım milyon ton seviyesi aşılmıştır. Karadeniz’de büyütülen ve ithal somona alternatif olan Türk Somonu ihracatımız ise 45 bin ton (yaklaşık 350 milyon dolar) seviyesine yükselmiştir, halen de yükselme potansiyeli bulunmaktadır. Su ürünleri sektörü, 2023 hedefi olan 1 milyar dolar hedefini 2019 yılında yakalamış, 2022 yılsonu itibarıyla 1,7 milyar dolar seviyesi yakalanmış, ithalat ise 300 milyon dolar civarında gerçekleşmiş olup, sektör net ihracatçı konumunu güçlendirmiştir. Bu tutar toplam tarımsal ihracatımızın %5,7’sine tekabül etmektedir.

Denizlerimiz, doğal göl, baraj ve akarsularımızda yaşayan, başta balıklar olmak üzere, tüm su canlılarını korumak ve gelişmelere uyum sağlamak adına 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu 1 Ocak 2020 tarihinde güncellenmiştir. Bu kapsamda yasa dışı avcılığın önlenmesine yönelik denetimler etkili bir şekilde gerçekleştirilmiş ve Kanunun güncellenmesinden bu yana yasa dışı, kaçak avcılık yapan, ruhsatsız 632 geminin mülkiyeti kamuya geçirilmiştir. Bu durum kurallara uyan balıkçılarda memnuniyet oluşturmuştur.

Dünya’da çok az ülkenin uygulayabildiği 15 farklı türde balıklandırma yapılmaktadır. 2022 yılında her vatandaşımız için bir adet olacak şekilde 84 milyon adet yavru balık su kaynaklarımıza bırakılmış, aynı zamanda 10 binden fazla yapay resif blokları denizlerimize atılmıştır. Yine pasif olarak avlanmaya devam eden yaklaşık 1 milyon metrekaare hayalet ağ toplanarak kaynaklarımızdan uzaklaştırılmış böylece, sucul biyolojik çeşitliliğimize ve balık stoklarının korunmasına katkı sağlanmıştır.

Balıkçılık filomuz Avrupa’nın en büyük üç filosu arasında yer almaktadır. Bu kadar büyük, teknolojik donanımlı balıkçı filosu, balıkçı reislerimizin kabiliyetiyle birlikte, başta

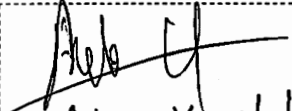
hamsi olmak üzere, diğer balıklarımızı da önemli oranda tehdit etmeye başlamıştır. İklim değişikliği ve aşırı av baskısı nedeniyle kendi karasularımızdaki stoklardaki azalış, artan girdi maliyetleri (mazot, işçilik, lojistik vb.) balıkçılarımızın kazançlarını büyük oranda etkilemiştir. Su ürünleri stoklarının korunması ve balıkçılarımızın kazançlarını artırmak için okyanuslarda, özellikle Afrika ülkelerinde avcılık yapabilecek kapasiteye sahip balıkçı gemilerinin teşvik edilmesi ve desteklenmesi büyük önem arz etmektedir. Balıkçılarımızın 2012 yılından itibaren Moritanya gibi ülkelere gitmeye başlamış olması, bu konuda balıkçılarımızda altyapı oluşmasını sağlamıştır.

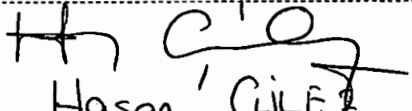
Su ürünleri yetiştiriciliğinde rekor seviyede artış trendi devam etmektedir. Bununla birlikte, bu trendin devamının sağlanması için yeni üretim alanlarına ihtiyaç duyulmaktadır. İklim değişikliğinden kaynaklı su kısıtlarından etkilenmemek için teknolojik ve pahalı yatırımlar olan kapalı devre yetiştiricilik sistemleri gibi üretim modellerinin desteklenmesi gerekmektedir. Gelişen ve büyüyen yetiştiricilik tesislerinin (havuz, kafes vb.) ise kıyılardan ve turizm alanlarından daha açık denizde, çevreyi ve turizmi etkilemeyecek şekilde planlanması, çevreci üretim olan midye üretimi gibi alternatif türlerin yetiştiriciliğinin tüm Bakanlık ve kurumlarca desteklenmesi önemlidir.

Dünyada su ürünleri tüketimi kişi başı yılda 16/18 kg, AB'de 24 kg olmasına rağmen ülkemizde ise 6/8 kg civarındadır. Bu durum genel tüketim alışkanlığına bağlı olsa da kamuoyunda yaygın olan yetiştiricilik tesislerinde yetişen balıkların sağlıklı olabileceği ve çevre kirliliği oluşturulduğu algısının yersiz olduğu kırıldığı takdirde; Avrupa, Japonya, ABD gibi ülkelerde sevilerek tüketilen balıklarımızın, milletimiz tarafından da tüketiminin artmasını sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Balıkçılarımız için hayati önem taşıyan balıkçı barınaklarının alt ve üst yapılarındaki eksiklikler ile bu yerlerin amacı dışında yapılması ve kullanılması sorunlarının çözüme kavuşturulması büyük önem taşımaktadır.

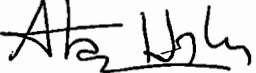
Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, mavi vatanda canlı su ürünleri kaynaklarının ve yaşam alanlarının sürdürülebilir kullanılması, korunması, buralardan elde edilen gelirlerin artırılması ile su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

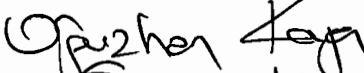
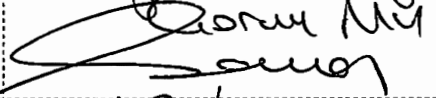

Adem Yeşildal
Hatay Milletvekili

Hasan ÇİLE
Amasya Milletvekili

Ejder AĞIRKAPI
Elaazığ Milletvekili

Emre ÇALIŞKAN
Neuşehir Milletvekili

Atay USLU
Antalya Milletvekili

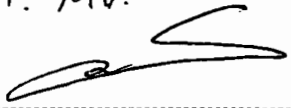

Gürhan KAYA
Görsu Mu.

Murat ALPARÇAN
Ankara Milletvekili

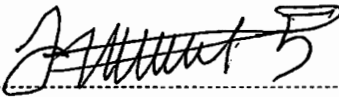

Osman SAĞLAM
Karaman

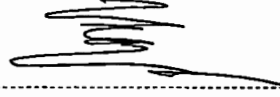
Serkan BAYRAM
İst. Mu.

Asuman ERDOĞAN
Ankara Mu.

Hasan TURAN
İstanbul Milletvekili

Fehmi Albay ÖCALAN
Emir Mu.

Munfafa ARSÇAN
Uşak Mv.
Munfaka
Kütahya Kütahya
AŞRI
Kul

Ahmet GÖRÜKÖZ
Zonguldak Mv.
A

Nurettin ALAN
İstanbul Mv.
Nurettin
Rümeysa KADAK
İstanbul Mv.
Nurettin

Ali ÖZKAYA
Aydın Mv.
Ali Özkaya

Mustafa DEMİR
İSTANBUL Mv.
Mustafa
Osman MESTER
Bursa Mv.

Mustafa SAVAŞ
Ağrı Mv.
Mustafa

Osman MESTER
Halil Eldemir
Bilecik Mv.
Halil

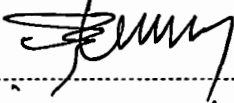
Fuat Ali
Sivas Mv.
Fuat

Halis DALKIÇ
İstanbul Mv.
Halis

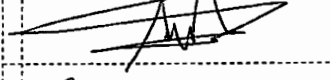
Hulusi SENTÜRK
İstanbul Mv.
Hulusi

Jani Qader
Koceli Mv.
Jani

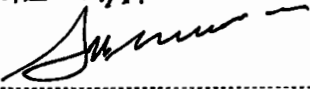
Orhan KIRCALI
Samsun Mu.

Nazım MAHİR
Sinop Mu.

İsmail GÜNEŞ
Uşak Mu.

Burhan KAYAÇIRIŞ
Uşak Mu.

Hüseyin Uzun Çubuk
Antalya Mu.

M. Mefti AYDIN
Bursa Mu.

2.- Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın su ürünleri yetiştiricileri ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/6)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi, su ürünleri üretimi ve su ürünleri ihracatının artırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Erkan AKÇAY

Manisa Milletvekili

MHP Grup Başkanvekili

Muhammed Levent BÜLBÜL

Sakarya Milletvekili

MHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemiz, üç tarafı denizlerle çevrili, birçok göl ve gölete sahip coğrafi özelliğiyle su ürünleri açısından büyük bir potansiyele sahip durumdadır. Ekolojik olarak sahip olduğu uygun koşullar nedeniyle birçok türe sahip olan denizlerimiz ve iç sularımız, avcılık ve yetiştiricilik açısından zengin kaynaklar barındırmaktadır. Karadeniz’de 247, Marmara Denizi’nde 200, Ege Denizi’nde 300 ve Akdeniz’de 500 balık türünün bulunduğu tahmin edilmektedir ve ekonomik olarak değerlendirilen türlerin sayısı ise yaklaşık 100 civarındadır.

Ülkemizde yıllara göre değişmekle beraber, avcılık ve yetiştiricilik yoluyla su kaynaklarımızdan, yıllık 600-800 bin ton civarında su ürünleri üretimi gerçekleştirilmektedir. 2021 yılı su ürünleri üretimi, yaklaşık 800 bin ton olarak gerçekleşmiş, bunun 328 bin tonu avcılıktan, 472 bin tonu ise yetiştiricilikten elde edilmiştir.

Ülkemizde su ürünleri avcılık üretimi yıllar itibarı ile dalgalı bir yapı sergilerken, yetiştiricilikte ise sürekli bir artış eğilimi görülmektedir.

Su ürünleri yetiştiricilik üretimi 2002 yılında 61 bin ton iken, 2021 yılında yüzde 673 artarak 472 bin tona, aynı zamanda yetiştiriciliğin toplam su ürünleri üretimi içindeki payı 2002 yılında yüzde 9 iken, 2021 yılında yüzde 58,7’ye yükselmiştir.

2002’de 61 bin ton olan su ürünleri üretimi, 2022’de yaklaşık 514 bin tona ulaşmıştır.

2002’de 27 bin ton olan su ürünleri ihracatı, 2022’de 251 bin tona ulaşmıştır ve Türkiye sularında yetiştirilen balıklar, başta Avrupa Birliği olmak üzere, aralarında Japonya, ABD, Rusya ve Güney Kore’nin de yer aldığı 100’den fazla ülkeye ihraç edilmektedir.

Ekonomik değer olarak ise 2022 itibarıyla ihracat değeri yaklaşık 1,7 milyar dolara çıkmıştır.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de avcılık yoluyla üretimde sınır noktasına ulaşılmıştır.

Bu durumun başlıca sebepleri olarak; endüstriyel atıklar, tarım ilaçları ve diğer insan faaliyetlerinin deniz suyu kirliliğine neden olması, yasa dışı avlanma ve yanlış av yöntemleri, özellikle kıyı alanlarında yapılan turistik tesisler, limanlar ve diğer yapılar nedeniyle doğal yaşam alanlarının kaybedilmesi neticesinde balık popülasyonlarının azalması görülmektedir.

Bununla birlikte; su ürünleri avcılığının yetiştiriciliğe göre azalış göstermesinde; iklim değişikliği ve aşırı av nedeniyle balık stoklarındaki azalış ve artan girdi maliyetleri (mazot, işçilik, lojistik vb.) başlıca sebepler olarak gösterilmektedir.

Bu hususta ÷lkemizde su ürünlerinin avcılık yoluyla istihsal edilmesi için su ürünleri stoklarının korunması, artan girdi maliyetlerinin azaltılması, yasa dışı ve bilinçsiz avlanmanın önüne geçilmesi önem arz etmektedir.

Su ürünleri avcılığında önemli bir yere sahip olan balıkçı teknelerinin uygun teknolojiyle donatılarak yüksek verime uygun hale gelmesi ve avlanma alanlarının çeşitlendirilmesi de ayrıca önemlidir.

÷lkemizde su ürünleri yetiştiriciliğindeki üretim artışının sürdürülebilir hale gelmesi için ise yeni üretim alanlarının belirlenmesi, tesislerin fiziki kapasitelerinin artırılması, yetiştiricilikte yem maliyetlerinin düşür÷lmesi önem arz etmektedir.

÷lkemizde su ürünleri üretiminde sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla; doğal kaynakların etkin ve verimli kullanımı, yetiştiricilik ve açık deniz balıkçılığın geliştirilmesi gerekmektedir.

Su ürünleri ıslah ve yetiştiriciliği, kaynakların doğru kullanımı, üretimin artırılması, su ürünleri arz-talep dengesinin sağlanması, doğal su ürünleri stoklarının korunarak desteklenmesi, yeni istihdam imkanlarının oluşturulması ve su ürünleri ihracatının geliştirilmesi büyük önem arz etmektedir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, ÷lkemizde su ürünleri yetiştiricilerinin ve avcılarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin tespit edilmesi, su ürünleri üretimi ve su ürünleri ihracatının artırılması amacıyla Anayasanın 98 inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

3.- İYİ Parti Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın balıkçılık ve su ürünleri hakkındaki mevzuatın güçlendirilmesi ve sektörün sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/8)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye üç tarafı denizlerle çevrili ve Marmara iç denizine sahip bir ülke olarak büyük bir balıkçılık ve su ürünleri potansiyeline sahiptir. Ancak, maalesef Türkiye'nin su ürünleri ve balıkçılık sektörü, çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmış durumdadır. Aşırı avlanma, yanlış avlanma teknikleri, deniz kirliliği, denetim eksiklikleri ve sektörün modernizasyonunun yetersiz kalması gibi sorunlar bu potansiyeli engellemektedir. Bu sorunlar sektörden geçimini sağlayan vatandaşlarımızı da olumsuz yönde etkilemektedir. Uygulanan yanlış politikalar ve bu sektöre sahip çıkılmaması nedeniyle son tüketici olan vatandaşlarımız için balık ve diğer deniz ürünleri artık lüks bir gıda haline gelmiştir.

Bu sorunların üstesinden gelinmesi için bir takım acil önlemler alınmalıdır. Sorunların çözümü için gecikilen her gün sürdürülebilirlik açısından da büyük bir risk oluşturmaktadır. Yasal düzenlemelerin güçlendirilmesi, denetim mekanizmalarının etkinleştirilmesi, çevre dostu avlanma yöntemlerinin teşvik edilmesi, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün modernizasyonunun sağlanması, sektörde ihtiyaç duyulan kaynağın ayrılması, sektörün sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunların çözümleri hakkında gerekli çalışmaların yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Erhan USTA
Samsun Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Ülkemiz 8.333 kilometre kıyı uzunluğuna sahip olmasına rağmen başta aşırı avlanma, yanlış avlanma ve deniz kirliliği sorunları olmak üzere yaşanan birtakım sorunlar verimsizliği beraberinde getirmektedir. Bu sorunlar için önlem alınmadığı takdirde önümüzdeki yıllarda üretimin artmayacağı hatta azalabileceği de açıktır. Uygulanan yanlış politikalar ve bu sektöre sahip çıkılmaması nedeniyle son tüketici olan vatandaşlarımız için üç tarafı denizlerle çevrili olan ülkemizde, balık ve diğer deniz ürünleri artık lüks bir gıda haline gelmiştir.

Balık stoklarının kontrolsüz bir şekilde avlanması denizlerimizdeki ekosistemi ciddi şekilde etkilemektedir. Kaçak avcılık, ağların uygun olmayan boyutlarda kullanılması ve avlanma mevsimlerine uyulmaması gibi sorunlar, balık popülasyonlarının azalmasına ve tür çeşitliliğinin azalmasına neden olmaktadır. Bu sorunlar kaynaklarımızın zamanla tükenmesine sebebiyet verebilecektir. Sorunun çözümü için yasaların etkili bir şekilde uygulanması ve denetimlerin sıklaştırılması gerekmektedir. 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'de "Boy ve ağırlık yasakları" belirlenmiş olunmasına rağmen gerekli denetimin yapılmadığı görülmektedir. Ayrıca, deniz koruma alanlarının oluşturulması ve bu alanların etkili bir şekilde yönetilmesi önemlidir.

Balıkçılık ve su ürünleri sektörünün önündeki bir diğer büyük sorun da deniz kirliliğidir. Sanayileşme, kıyı bölgelerindeki kentsel atık suların denize deşarjı ve gemi atıkları gibi faktörler, deniz ekosistemini kirletmektedir. Bu kirlilik, balıkların yaşam alanlarını olumsuz etkilemekte ve su ürünleri sağlığını tehdit etmektedir. Balıklar, deniz memelileri, deniz kuşları ve diğer canlılar, kirlilik nedeniyle yaşam alanlarını kaybetmekte ve zarar görmektedir. Deniz kirliliği insan sağlığına da zarar vererek balık tüketimini güvensiz hale getirmektedir. Ülkemizde bu sorunun çözümü için yeterli bütçe ayrılmamaktadır. Kıyılarımızda tekne ve yatların atıklarının toplanması amacıyla yeterli iskele bulunmaması da deniz kirliliğini önemli boyutta etkilemektedir.

Önceki dönemlerde gerekli tedbirlerin alınmaması nedeniyle son yıllarda denizlerimizi tehdit eden ciddi bir müsilağ sorunu da ortaya çıkmıştır. Deniz yüzeyinde kalın bir tabaka oluşturan ve su altındaki ekosistemi boğan yapışkan bir madde olan müsilağın başlıca nedeni, sanayi atıkları, kanalizasyon suları ve tarımsal kirlilik gibi faktörlerin bir araya gelerek deniz suyunda kirlilik oluşmasıdır. Müsilağ, deniz canlılarının solunum sistemini etkileyerek onların ölümüne yol açmakta ve balıkçılık faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca, turizm sektörünü de olumsuz etkileyen müsilağ, sahil şeritlerinin görüntüsünü bozarak ekonomik kayıplara neden olmaktadır.

Deniz kirliliği ve müsilağ sorunuyla mücadele etmek için etkili denetim ve yönetim mekanizmalarına ihtiyaç vardır. Denetim eksiklikleri, kirlilik kaynaklarının izlenmesi ve önlenmesi konusunda ciddi zayıflıklara neden olmaktadır. Yasal düzenlemelerin sıklaştırılması, deniz kirliliği yaratan faaliyetlerin cezalandırılması ve denetim mekanizmalarının etkin bir şekilde uygulanması önemlidir. Ayrıca, atık su arıtma tesislerinin

geliştirilmesi, çevre dostu tarım yöntemlerinin teşvik edilmesi ve endüstriyel atıkların düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde su ürünleri ve balıkçılıktan elde edilen ürünlerin çok önemli bir kısmı denizlerimizden sağlanmaktadır. Denizlerimiz arasında da en verimli olan Karadeniz'dir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü dünyadaki denizler hakkında bir rapor hazırlamıştır. Buna göre Karadeniz dünyadaki en verimli deniz olup toplam avcılığın %39'u buradan yapılmaktadır. Ancak buna rağmen ülkemizde bu sektöre gerekli değeri görmemektedir.

Ülkemizdeki balıkçılık sektörünün modernizasyonu konusunda da ciddi sorunlar bulunmaktadır. Geleneksel avcılık yöntemleri, el ağıları ve basit teknelerle yapılan avcılık gibi yöntemler ülkemizde hala yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu yöntemler, verimlilik açısından sınırlı olup sürdürülebilirliği de tehdit etmektedir. Gelişmiş ülkelerde kullanılan modern teknolojiler ve ekipmanlar yerli balıkçılarımız tarafından yeterince kullanılmamaktadır. Bu sorunun çözümü için balıkçılarımızın devlet eliyle desteklenmesi ve teşvik edilmesi gerekmektedir.

Balıkçılık ve su ürünleri sektörü, teknolojik altyapı açısından da rakiplerine göre geri kalmış durumdadır. İleri seviye navigasyon sistemleri, balık bulma teknolojileri ve güncel izleme sistemleri gibi modern ekipmanlar kullanımı ülkemizde yaygın değildir. Bu da balıkçıların avcılık verimliliğini azaltmakta ve sürdürülebilirliği tehlikeye atmaktadır. Teknolojik yeniliklere yeterince yatırım yapılmaması ve idare tarafından bu alanda planlama yapılmaması sektörün gelişimini engellemektedir.

Balıkçılık ve su ürünleri sektörünün modernizasyonunda karşılaşılan bir diğer sorun ise pazarlama ve dağıtım alanında yaşanan zorluklardır. Türkiye'nin balıkçıları genellikle yerel pazarlarda ürünlerini satmaktadır. Yerli balıkçılarımız geniş bir ihracat ağına sahip değildir. Bu durum, sektörün büyüme potansiyelini sınırlamakta ve balıkçıların gelirini olumsuz etkilemektedir. Balıkçılık ve su ürünleri sektörünün hak ettiği konuma ulaşabilmesi için daha etkin pazarlama stratejileri ve dağıtım kanallarının geliştirilmesi gerekmektedir.

Balıkçıların yeni teknolojileri kullanabilmesi, sürdürülebilir avcılık yöntemlerini benimsemesi ve pazarlama becerilerini geliştirmesi için gerekli eğitim imkanları sağlanmalıdır. Ayrıca, balıkçılara mali ve teknik destek sunularak modern ekipmanlara erişimleri kolaylaştırılmalıdır.

Balık çiftliklerinin de ciddi sorunları mevcuttur. Bu çiftliklerdeki yoğun balık nüfusunun bir sonucu olarak hastalık yayılma riski doğal olarak artmaktadır. Bu durum, antibiyotik ve kimyasal ilaçların yoğun kullanımına neden olmaktadır. İlaç kullanımı, su ortamını ve deniz ürünlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Balıkların antibiyotik direnci, ilaçların yan etkileri ve tüketici sağlığı açısından neticeleri araştırılmalıdır. Bu nedenle, balık çiftliklerinde hastalık önleme stratejileri ve alternatif tedavi yöntemleri geliştirilmeli, ilaç kullanımı kontrol altına alınmalıdır.

Balık çiftliklerinde ve sektörde çalışanların çalışma koşulları ve sosyal hakları da önemli bir diğer konudur. Sektörde çalışanların eğitimi, iş güvenliği önlemleri ve adil çalışma koşulları sağlanmalıdır. Sektörün sürdürülebilirliğinin sağlanması adına çalışanlar için cazibesi artırılmalıdır.

Bu nedenlerle balıkçılık ve su ürünleri hakkında yasal düzenlemelerin güçlendirilmesi, denetim mekanizmalarının etkinleştirilmesi, çevre dostu avlanma yöntemlerinin teşvik edilmesi, balıkçılık ve su ürünleri sektörünün modernizasyonunun sağlanması, sektörde ihtiyaç duyulan kaynağın ayrılması, sektörün sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunların çözümleri hakkında gerekli çalışmaların yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

4.- Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grup Başkanvekilleri Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un Türkiye'de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilerek bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/22)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de denizler; evsel ve endüstriyel, tarımsal, meteorolojik, lojistik atıklar sonucunda kirlenmektedir. Bunun yanında endüstriyel balıkçılıkla denizel ekosistem tahrip edilmekte ve küçük ölçekli balıkçılık yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bırakılmaktadır. Türkiye'de genelde balıkçılığın, özelde ise küçük ölçekli balıkçılığın desteklenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Meral Daniş BEŞTAŞ

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

H.Saruhan OLUÇ

Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Antalya Milletvekili

Türkiye, üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada olmasının yanında bir iç denize sahip olması sebebiyle, balıkçılık faaliyetleri açısından önemli bir potansiyele sahiptir. İç sularda yapılan balıkçılık aktiviteleri de bu potansiyeli desteklemektedir. Ancak bazı faktörler sucul ekosistemi/deniz ekosistemini olumsuz etkilemekte, su/deniz canlılarının yaşamlarını sürdürebilmelerini engellemektedir. Bu olumsuzlukların başında çevre kirliliği gelmektedir. Marmara denizinde geçen yıl yaşanan Müsilaj olayının temelde deniz ekosisteminin süregelen ve sistematik bir biçimde kirletilmesi sebebiyle yaşandığı hatırlanmalıdır. Yıllardır, deniz evsel, endüstriyel, tarımsal, meteorolojik, lojistik vb. atıklarla kirletilmiş, deniz ekosistemi bu durumdan olumsuz etkilenmiş, biyoçeşitlilik ve balık stokları azalmış, balıkçılık da bu durumdan kötü etkilenmiştir. İklim değişikliği, istilacı türlerin artması da denizlerimizi olumsuz etkilemektedir. Kaçak ve yasak avcılık diğer bir önemli sorundur. En az bunlar kadar önemli bir diğer mesele de endüstriyel balıkçılık pratikleridir. Devasa balıkçı filolarının, toplamda binlerce kilometrekarelik ağları ile denizler adeta elekten geçirilmekte, deniz çayırıları

ve dip taranmakta denizel ekosistem bu vesileyle yok edilmektedir. Endüstriyel balıkçılık denizlerimizdeki doğal kaynaklar üzerinde büyük baskı oluştururken, küçük ölçekli/kıyı balıkçılığı yapan geleneksel balıkçıların yok olmasına sebep olmaktadır. Küçük ölçekli balıkçılık, 12 metreden küçük tekneler ile kıyıya yakın bölgelerde pasif av araçları ile yapılan günübirlik balıkçılık faaliyetidir. Binlerce yıllık geçmişe sahip olan küçük ölçekli balıkçılık kıyı topluluklarının refahı açısından son derece önemlidir. Deniz ekosistemine zararlı olmayan hatta, onarıcı niteliğe sahip bir avcılık pratiği olan küçük ölçekli balıkçılar, Türkiye’de balıkçılık filusunun yaklaşık yüzde doksanını oluşturmaktadır. Ancak toplam avcılığın sadece %10’u küçük ölçekli balıkçılar tarafından yapılmaktadır. Küçük ölçekli balıkçılığa ilişkin devletin destekleyici politikalarının olmaması sebebiyle de küçük ölçekli balıkçılık sosyoekonomik olarak çok önemli zorluklar yaşamaktadır. Denizlerimizdeki balık stoklarının azalmasına paralel olarak, endüstriyel balıkçılığın hegemonik etkisi ve adil olmayan rekabet koşulları, küçük ölçekli balıkçının adeta idam fermanıdır. Küçük ölçekli balıkçılar kendi kaderlerine terkedilmiş durumdadır. Kanuni yetersizliklere ek olarak kooperatifler ve sendikalarda örgütlenmelerinin önünde ciddi engeller vardır. Her yıl ödemek zorunda kaldıkları özel izin harçları, avlanmak için ödenen harçlar (kalkan av izni, karides av izni, misine ağ izni vb) küçük ölçekli balıkçılığı zarara uğratmaktadır. Orkinos kotasındaki adaletsizlikler küçük ölçekli balıkçılığı ekonomik olarak daha da zor durumda bırakmaktadır. Yakıt başta olmak üzere, av araç ve gereçleri gibi girdi maliyetlerinin çok yüksek olması da küçük ölçekli balıkçılığın bir başka sorunudur. Türkiye’de küçük ölçekli balıkçılığın sorunlarının tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması için ivedilikle bir meclis araştırması açılmalıdır.

5.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 23 milletvekilinin ülkemizdeki balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/58)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dünyada tüm ülkeler olanaklarının elverdiği ölçüde, sahip oldukları su kaynaklarını, en rasyonel biçimde kullanmanın, hatta mevcut potansiyellerini olabildiğince arttırmanın çarelerini araştırma uğraşısına girmişlerdir. Gerek nüfus artışı gerekse sağlıklı gıdaya erişim ihtiyacının ön plana çıkması sonucu su ürünlerine olan talebin daha da artacağı ancak bu talebin rasyonel yaklaşım ve politikalarla sürdürülebilmesi bir gerekliliktir.

Ülkemiz su ürünlerine elverişli sahaları yönünden küçümsemeyecek bir potansiyele ve kapasiteye sahiptir fakat sınırsız değildir. Üç tarafımızda bulunan farklı özelliklere sahip denizlerimiz, uzun ve temiz kıyılarımız, 200 kadar doğal gölümüz, 300'ü aşkın baraj gölü ile 750 civarındaki göletimiz, ayrıca 33 büyük akarsuyumuzun yanı sıra çok sayıda küçük akarsularımız, ülkemizdeki su ürünleri potansiyelimizin ne kadar yüksek olduğunu göstermektedir. Ülkemizde su ürünleri sektöründe potansiyelinin ve kapasitesinin çok altında üretim yapılıyor olmasına rağmen uygulanmakta olan politikalarla sektörün ilerleyen yıllarda gelişemeyeceği, yanlış uygulamalarla balık popülasyonlarında ve çeşitliliğinde azalma kaydedildiği, çevre felaketine sebep olan etkenlerin geri planda bırakıldığı bilinen ve kabul edilen bir gerçektir.

Gücünü doğal kaynaklardan alan tüm sektörlerde olduğu gibi su ürünleri sektöründe de kaynakların çevreci, sürdürülebilir ve rasyonel kullanımı için doğru planlama yapılması, sorun tespit ve çözümlerinin iyi analiz edilmesi ve uygulama esaslarının bu çerçevede hazırlanması gerekmektedir.

Ülkemizde balıkçılık faaliyetleri için belirlenen av mevsimlerinin ve yasaklarının bölgesel nitelikler göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve değişen iklim koşullarına göre mevzuat güncellenmelidir. Mevsimsel ve bölgesel balıkçılık değerlendirilmelidir.

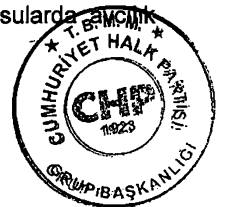
Balık stoklarımızı tahmin etme gücünü ve aşırı avcılığı önlemek amacıyla stok değerlendirme çalışmalarının ulusal bir program kapsamında tekrar ele alınması, kaynaklarımızın etkin kullanımı açısından önem arz etmektedir.

Deniz kirliliğinin balıkçılık faaliyetlerindeki olumsuz etkileri araştırılmalı, çözüm yolları tespit edilmeli ve gerekli tedbirler bir an önce alınmalıdır.

Maliyetlerin yüksek olması nedeniyle su ürünleri ve balıkçılık sektörü bitme noktasına gelmiştir. Balıkçılık ve Su Ürünleri üretimine uygun kredi, sigorta ve devlet destekleri arttırılmalıdır.

İklim değişikliğinin su kaynakları, balıkçılık ve denizcilik faaliyetlerindeki olumsuz etkileri araştırılmalı, denizlerimizin ve su kaynaklarımızın geleceği için sürdürülebilir politikalar oluşturulmalıdır.

Kendi sularımızdaki av baskısı azaltılıp balıkçılarımızın uluslararası sulara avcılık yapmaya teşvik edilmesi konusu araştırılmalıdır.

Kıyı yapıları, Balıkçı Barınakları ve lojistik merkezleri yetersiz olup bir an önce iyileştirme çalışmaları başlatılmalıdır.

Balıkçılık ve Su Ürünleri Üretici örgütleri planlama, yönetim ve pazarlamada etkin değildir. Özellikle küçük ölçekli üreticilerin üretim devamlılığını güvende tutmak için örgütlenme sorunları çözümlenmelidir.

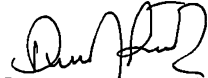
Orkinos avcılık kotası tahsisi ile ilgili kriterler hangi sebeple her sene değiştirilmektedir.

Balıkçılık ve Su Ürünleri çalışanlarının ve tayfalarının sosyal güvenceleriyle ilgili yeni bir kanun çalışması gerekmektedir.

Balıkçılarımızın yetişmiş tayfa bulmada yaşadıkları sorunlar araştırılmalıdır.

Türk Deniz Yetki Alanları Kanunu çıkarılması için, ilgili tüm kurum ve kuruluşlar fikir birliğine varmış olmasına rağmen, 10 yılı aşkın süredir Meclis gündemine getirilememiştir. Bu kanun bir an önce Meclis gündemine getirilmeli ve kanunlaşmalıdır.

Ülkemizde balıkçıların, su ürünleri sektörünün ve paydaşlarının sorunlarının araştırılması, gereken önlemlerin alınması ve çözüm yollarının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.03.07.2023

Deniz Demir
Ankara Mu.

Bernhatin Düny
Adana Mu.

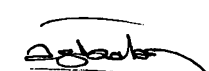
Bekir Başevirgen

Manisa M.Ü.

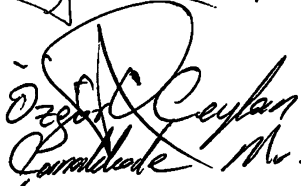

Gökçe TAŞCIER
Ankara Mu.

Ali Öztunç
Kahramanmaraş Mu.

Veli Ağbalba
Malatya Mu.

Özgür Karabat
İst. Mu.

Özgür Ceylan
Carmide Mu.

Vedî Önderoğlu
Kırklareli Mu.

Gülşayım Bülent
Aydın Mu.

Barış KARADENİZ
CHP Sinop Milletvekili

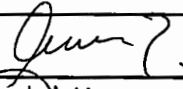
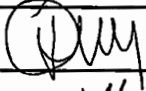
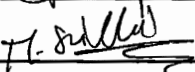
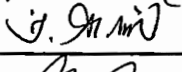

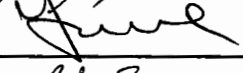
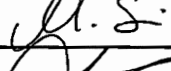

A. Veli Bekir Keleş
Manisa Mu.

Hüseyin Yıldız
Aydın Mu.

Mustafa ÖZÜT

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
CHP
BAŞKANLIK YERİ
KARADENİZ MİLLETVEKİLİ

12. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
¹ Ali Fazıl KASAP	Kastamonu	
² Tahsin OCAKLI	Rize	
³ Jale Nurselis	Eskişehir	
⁴ İsmail Atılgan İNVER	Karaman	
⁵ Mehmet GÜZELMANŞUR	Adana	
⁶ Yunus Emre	İstanbul	
⁷ Müzeyyen Sevilin	Adana	
⁸ Abdurrahman Zülke	Adana	
⁹ ASU KAYA	Osmaniye	
¹⁰		
¹¹		
¹²		
¹³		
¹⁴		
¹⁵		
¹⁶		
¹⁷		
¹⁸		
¹⁹		
²⁰		

